Epische Klänge

von

Nathan Samueli.

Herausgegeben

von

MICHAEL WOLF.

Lemberg,
Gedruckt bei M. Mohr,
1872.

מֵהַנָּקוּד עוֹלָה עֲנָנָה שְׁחַרְחֹרֶת
וְעֵין־הָאָרֶץ כִּכְּתָה אֶמֶשׁ.
לֵב אֶחָד שָׁם יַעֲלֶה כִּקְטֹרֶת
יִשְׁאַף וְיָשִׂישׂ לִקְרַאת שֶׁמֶשׁ. —

כְּתוּבָה הִיא עַל לוּחַ הַלְּבָבוֹת
בְּדָם, בְּאֵשׁ וּבְתִמְרוֹת עָשָׁן.
כִּקְטוֹרֶת סַמִּים יַעֲלוּ הַקְּהָבוֹת,
שֶׁאַפּוֹ, כֹּהֲנִים! רֵיחַ הַדֶּשֶׁן!
הַבָּאִים — וְתִפְלַט בְּלִיעָהּ הָאֲדָמָה,
מֵאֶרֶץ מַאֲפֵלְיָה בִּבְרָקִים יְרוּצָצוּ,
וַיַּעַלְעוּ דָמְכֶם וְיִשְׁתּוּ בַּצָּמָא,
וְדַם כִּלְיוֹת לְבַבְכֶם יְמוּצָּצוּ.

הַבָּאִים — תִּרְדְּפְכֶם כְּרַעַם צָרָה,
שִׁקּוּץ וְתוֹעֵבָה תִּהְיוּ כִּשְׁמָמִית.
גִּבְלְתְכֶם תַּעֲלֶה בְּאַפְּכֶם לְזָרָא,
וְתוֹלַעְתְּכֶם — תּוֹלַעְתְּכֶם לֹא תָמוּת.
הָאֵלֶּה הַלְּבָבוֹת פֹּה יְקֻדְּרוּ,
הַדָּמִים הָאֵלֶּה יִרְתִּיחוּ כַּמְּצוּלָה.
כְּגַחֲלֵי רְתָמִים יִלְהֲטוּ וְיִבְעֲרוּ,
וִידַשְּׁנוּ עַל לִבַּתְכֶם הָאֻמְלָלָה!

הַשֶּׁמֶשׁ שָׁם תֵּרֵד הַיָּמָּה,
שׁוֹאֶפֶת הִיא אַט אַט הָאֲהֵלָה,
וַתַּבֵּט אֶל עֵמֶק עָכוֹר — הָאֲדָמָה,
וַתְּכַס פָּנֶיהָ וַתֵּבְךְּ סֶלָה!

עַתּוּדֵי־עוֹלָם לִקְרָאתָן יֵצְאוּ,
וּמְשׁוֹרְרֵי צִיּוֹן יִמְחֲאוּ כַפָּיִם,
שַׁעֲרֵי־עֵדֶן לִפְנֵיהֶן יִנָּשְׂאוּ
וּמְאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים יִשְׁתַּחֲווּ אַפָּיִם.

אֵלֶּה הַיְלָדִים יִנְחֲלוּ עֲדָנִים,
כִּסְאוֹת־תַּרְשִׁישׁ לְנָשִׁים עֲדִינוֹת,
מֶלֶךְ דָּוִד יַעֲלֶה בִרְנָנִים,
וְיַבִּיעַ בְּנֵבֶל: לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת. —
וְאַתֶּם הַכְּמָרִים, בְּנֵי־בְלִיַּעַל!
מִדְּמֵי־אָדָם תִּמְצוּ כִּפְרָאִים,
הַאֵין שׁוֹפְטִים שָׁמָּה מִמַּעַל?
שִׁמְעוּ — הִנֵּה יָמִים בָּאִים!

הַבָּאִים — וְיִתְּנוּ עֲלֵיכֶם בְּקוֹלָם
תּוֹלְדוֹת־אָדָם גַּם כָּל הַקּוֹרוֹת,
וְתִשְׂאוּ וְתִסְבְּלוּ חֶרְפַּת עוֹלָם
וִתְהְיוּ לְדֵרָאוֹן עַד קֵץ הַדּוֹרוֹת:
יְתַעֶבְכֶם אֱלֹהִים וְיַרְעֵם מִשָּׁמַיִם
הָאָרֶץ תִּגְעַל אֶתְכֶם כְּמוֹ דָוָה,
נִבְלַתְכֶם לֹא תִמַּח מִמֵּתִים מֵחַיִּים
בְּתוּבָה בְדָם וּבְאֵשׁ לֶהָבָה!

האנשים סביב, כגולמים חיים,
נוראה השמה — צחנה תעל,
עין הארץ קמה בשמים,
מר יבכיון אראלים ממעל.
האש תתלקח מתוך העשן
ותפכח תתחזה במין אדמה.
שאפו, כהנים! הריח החדש,
עולותינו [illegible]

אבל תדעו, אנשי בליעל:
רק הגויות גזרתם מתים,
הנפשות רנו התחיינה ממעל
הנפשות עולות בסערה השמים.
מכל רעיון בנפש משגבה,
לשוא כליתם וחפרתם [illegible];
משחק לה אש [illegible]
בחביון שמש תנוה לנצח

הנפשות הנה [illegible]
ירקיעו [illegible]
כל צבאות שמים — [illegible]
יקדמו פניהן שמה ברננים.

בְּנֵי הַנְּבִיאִים יָעֲלוּ הַפַּעַם
וַיְרַנְּנוּ בְּמַקְהֵלָה שִׁירָה נִשְׂגָּבָה. — —
פִּתְאוֹם, הָס! הִתְגַּלְגֵּל רַעַם,
לְפֶתַע הָעַמּוּדִים וַתִּפְרֹץ לֶהָבָה.

מִמַּעַל עוּפְפוּ שְׂרָפִים וְלַפִּידִים,
וַיִּמָּלֵא הַמִּקְדָּשׁ רְבָבוֹת אוֹרוֹת.
יִמַּק הַמִּקְרֶה, לְפֶתַע הָעַמּוּדִים,
תִּבְעָה הַחוֹמָה — יִתְפָּרְצוּ הַקּוֹרוֹת:
יִגְדַּל הֶהָמוֹן צַעֲקוֹת תַּמְרוּרִים,
וּמִלַּהֲבוֹת אֵשׁ נִשְׁמַע נִשְׂגָּבוֹת.
„כַּבְּדוּ יִכַּבְּדוּ בְּאוּדִים!
„שֵׁם קָדְשׁוֹ מִתּוֹךְ לֶהָבוֹת.”

חֲלִיפוֹת כָּכָה עָלוּ הַקּוֹלוֹת,
וּמִמַּעַל הִתְפּוֹרְרוּ הָעַמּוּדִים, הַקְּדָשִׁים.
הָאֵשׁ תִּתְלַקַּח — יְדֻשְּׁנוּ הָעוֹלוֹת,
וְתַקְטִיר בַּסַּמִּים כִּלְיוֹת אֲנָשִׁים.
לְשׁוֹנוֹת אֵשׁ לָחֲכוּ בְּכֹחַ
שָׂרְפוּ הָעֲצָמוֹת לֶעָפָר וָפִיחַ,
וַיַּעַל הַדֶּשֶׁן לְרֵיחַ נִיחוֹחַ
בְּאַף הַכֹּהֲנִים — מִנְחָה חֲרִיחַ!

גבר את רעהו יתבקו האהובים ,
הלא ברגע יעזבו האדמה .
ומרום הכפורת נשקפו הכרובים ,
כי מציון שוכן שמה .
יי מקדם שלח עזרתה,
זרוע קדשו חשף בגבורות . — —
עתה האחד שם עלה במתה
קולו קול עוז נתן בזמירות .

וזמירות בן־ישי השמיע האחד ,
זמירות קדשו יגידו אפלה .
אחריו נשאו קול, יצהלו יחד ,
ומנשים עד טף ענו במקהלה .
ויעלו רננות מכל אפסים ,
קירות המקדש המו בחלילים .
מסביב ירננו אפסי־שמים ,
ותרנן האדמה קדש הלולים .

רפאים נעורו משנת־עולם ,
ויעזבו איש מקבת בורו
יצהלו יחדיו, יתנו בקולם ,
ומלך דוד יעלה בכנורו .

עָלוּ הַמּוֹקֵד ,יַרְחִיבוּ הַתַּבְעֵרָה ,
עַל הָעֵצִים יַעַרְכוּ נְתָחִים . —
שַׁעֲרֵי הַמִּקְדָּשׁ רֹ נָשְׂאוּ מְהֵרָה ,
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים מָלְאוּ הַלְּשָׁכִים .

נָשְׂאוּ שְׁעָרִים וַיִּבְלְעוּ שָׁמָּה
שְׂרִידֵי יְשֻׁרוּן וּפְלִיטֵי הַקְּדֹשִׁים.
בַּחֲצֹצְרוֹת יְיָ תִּמְשׁוֹל דְּמָמָה
בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ יִסָּגְרוּ הָאֲנָשִׁים,
אוֹר יְקָרוֹת הֵפִיצוּ הַמְּנוֹרוֹת,
נֵר הַתָּמִיד הֵפִיץ שַׁלְהֶבֶת .
הַזְּקֵנִים נָשְׂאוּ סִפְרֵי־הַתּוֹרוֹת ,
הִתְוַדּוּ לַיְיָ — וַיִּתְעַתְּדוּ לַמָּוֶת.

וַיְחַכּוּ לַמָּוֶת בִּכְלְיוֹן עֵינַיִם ,
וּבְאַהֲבָה חִבְּקוּ זָקֵן וָנַעַר ,
הַמָּוֶת יִתֵּן תּוֹצָאוֹת לַחַיִּים ,
לְהֵיכַל יְיָ בְּמוֹת הַשָּׁעַר .
מֵאֲרוֹן אֱלֹהִים הַסְּרָה הֵרִיעָה.
בְּהֶרְדַּת קֹדֶשׁ כָּרְעוּ הַבְּתוּלוֹת
אִשָּׁה לַאֲחוֹתָהּ אָמְרָה הַבִּיעָה .
בְּרֹאשׁ כֹּכָבִים . . . יֵשׁ תַּגְמוּלוֹת ! . . .

זִבְחֵי אֱלֹהִים עִם הַמְּזוּבָּח
יִנָּזְרוּ פֹּה מִמָּוֶת לַחַיִּים
יַעֲלוּ פֹּה לְאִשֵּׁה־רֵיחַ ,
יַעֲלוּ פֹּה בְּאֵשׁ הַשָּׁמַיִם .
פֹּה בְּמִקְדָּשׁ יִמְצְאוּ מָנוֹחַ ,
הַמָּוֶת יִתֵּן לַיְּהוּדִים רֶוַח . —
הַכֹּהֲנִים יִשְׁאֲפוּ הֵיטֵב נִיחוֹחַ
יִצְהֲלוּ כַּסּוּסִים וִיבָרְכוּ הַזֶּבַח .

מֶלֶךְ בַּלָּהוֹת — רֹאשׁ הַכְּמָרִים ,
יִפַּלֵּל לֵאלֹהָיו וּבִלְבָבוֹ דָּמִים .
כְּדוֹב אוֹרֵב יִתְנַפֵּל מִמִּסְתָּרִים
יִרְכֶּה יָשׁוּחַ — וְיִהְיֶה הָמִים ,
יִקְרָא בַּבֶּכִי , — יַרְבֶּה צְעָקוֹת ,
יִסְלַח לַחַטָּאִים מְשִׁיחוֹ חֵרְפוּ ,
וִיחַנֵּן אֲלֵיהֶם בִּשְׂפַת חֲלָקוֹת :
„תְּנוּ תוֹדָה בָנַי — וְתִשָּׂרֵפוּ ! “

אֵין קֶשֶׁב — מִסָּבִיב נֶאֱדָמוּ ,
יָנִיעוּ רֹאשׁ אַחֲרָיו הַיְּהוּדִים . —
וּמִכָּל פְּאָה הַפַּעֲמוֹנִים רָעֲמוּ ,
מַלְאֲכֵי־מָוֶת בָּאוּ בְּלַפִּידִים .

לְאַט יִמָּשְׁכוּ אַחֲרֵיהֶם הָאַכְזָרִים
וּבִפְנֵיהֶם יִרְבַּץ מַחְשַׁךְ לַיִל.
וּמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת – רֹאשׁ הַכְּמָרִים
עַל סוּס דּוֹהֵר לִפְנֵי הֶחָיִל. —

קוֹל הֶהָמוֹן כַּהֲמוֹן צִנּוֹרוֹת,
הַגַּגּוֹת הַחַלּוֹנוֹת יַעַטְפוּ אָדָם.
נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת בַּמְּנוֹרוֹת
אַחֲרֵיהֶן הַגְּבָרִים לַפִּידִים בְּיָדָם.
מִמַּעַל הֶהָרִים יַעֲלוּ הֲמוֹנִים,
רַעַשׁ מִסָּבִיב וְקוֹל הֲמֻלָּה,
רִנַּת כֹּהֲנִים צִלְצַל פַּעֲמוֹנִים,
הַקִּרְיָה הוֹמָה וַתִּרְתַּח כַּמְּצֻלָּה, —

בִּקְצֵה הָרְחוֹב מִתְנוֹסֵס בְּתִפְאָרָה
מִקְדַּשׁ אֱלֹהִים הוֹד חוֹפֵף עָלָיו,
מִבַּעַד אֶשְׁנַבָּיו תּוֹפַע נְהָרָה,
וּמְצֻפִּים זָהָב שְׁלֹשֶׁת מִגְדָּלָיו. —
פֹּה כּוֹנְנוּ מוֹקֵד לַיְּהוּדִים,
שְׁאֵלָתָם אַחֲרוֹנָה זֹאת הָיְתָה. —
נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת בַּלַּפִּידִים,
וּמְזָרוֹת עֵינֵיהֶן רִשְׁפֵּי אֵימָתָה.

שָׁמָּה לַמִּשְׁפָּט יִסְּרוּ בְּרֶצַח ,
גָּפְרִית וָאֵשׁ עֲלֵיהֶם הִמְטִירוּ ,
הֻרְשׁוּ בְעַקְרַבִּים כְּהִדּוּשׁ קֶצַח
וּפְלֵטַת חַיָּתָם לָאֵשׁ יַסְגִּירוּ
הַמָּה מִלְּפָנִים הוּבְלוּ בַּשַּׁעַר ,
וַיְדַבְּרוּ רְתֵת בְּאָזְנֵי הַכְּמָרִים ,
הִנֵּה זֶה הַזָּקֵן, זֶה הוּא הַנַּעַר ,
בְּלַהַב מִדַּבְּרוֹתָם מָחֲצוּ אַכְזָרִים .

הַהִנֵּה הָעֵינַיִם הֵפִיקוּ נִפְלָאוֹת,
שֶׁשָּׁפַךְ עֲלֵיהֶן חֵן שִׁבְעָתַיִם ?
הִפְלִיאָה הָאַכְזְרִיּוּת מַכּוֹתֶיהָ נוֹרָאוֹת
וַתַּפְלֵא גַּם מָוֶת בַּחַיִּים! —
אָכֵן אִם־גַּם עֻנּוּ בְּרֶצַח ,
וְלִצְחִיחַ סֶלַע רֻטְּשׁוּ כִּלְיוֹתֵיהֶם ,
עֵדֶן עוֹד וּנְעִימַת־נֶצַח
וְהַדְרַת קֹדֶשׁ חוֹפְפוּ עֲלֵיהֶם .

הָאֲנָשִׁים הוֹלְכִים שְׁקֵטִים שַׁאֲנַנִּים .
מַרְבִּיתָם נָשְׂאוּ תֻּפִּים וּנְבָלִים .
וְהַמְאַסֵּף אַחֲרֵיהֶן רַבֵּי־כֹהֲנִים
כִּבְנֵי־עוֹרֵב יָעֲטוּ עַל הַחֲלָלִים .

הַיְּהוּדִים אַחֲרֵיהֶם יַעֲלוּ חֲמִשִּׁים,
רִנָּה בְּפִיהֶם, אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת,
אַחֲרֵיהֶם בַּסָּךְ יָבוֹאוּ יְשִׁישִׁים,
וַיִּשְׂאוּ עַל־צַד סִפְרֵי הַתּוֹרוֹת.

אַחֲרֵיהֶם תּוּבַלְנָה שָׁמָּה בִּרְקָמוֹת
אַיְלוֹת חֵן, נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת,
בְּצִדּוּר הַמּוֹר תְּבֹאנָה עֲלָמוֹת.
וּבַחוּרִים אַחֲרֵיהֶן יַעֲלוּ מַעֲדַנּוֹת.
הֲיוֹם־טוֹב הַיּוֹם? הֶחוֹגֵג הֶהָמוֹן?
הַקָּבְתֵי־מָשׂוֹשׂ פַּעֲמֵיהֶם יִכֹּנוּ?
וּמַה־יִּרְמְזוּן אוֹתוֹת הַשִּׁמָּמוֹן?
מַדּוּעַ יִצְהֲלוּ הַכְּמָרִים — וְיָרֹנּוּ?

בַּעֲגָלָה יִמָּשְׁכוּ כַּמֵּתִים מִקֶּבֶר,
שְׁלֹשֶׁת אֲנָשִׁים שְׁתוּמֵי־עֵינַיִם.
הִתְפָּרְקוּ עַצְמוֹתָם שֶׁבֶר עַל שֶׁבֶר,
חַלְלֵי־עֲצָמוֹת וּפִגְרֵי־חַיִּים.
הֲלֹא אוֹתָם רָאִינוּ מִלְּפָנִים,
שְׁתוּלִים בַּגָּוֶה כְּעֵצִים רַעֲנַנִּים.
עֵינֵי־הָעֵדָה וּנְשׂוּאֵי־פָנִים,
מַדּוּעַ יִתְגּוֹדְדוּ כַּמֵּתִים בָּאַשְׁמַנִּים

3

כִּי תֵלֵךְ בְּמוֹ אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה
וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר בָּךְ
(ישעיהו מ״ג)

מִמֶּרְחָק שָׁמָּה מִתְחוֹלֵל כְּסַעַד,
פַּעֲמוֹנִים יִצְהֲלוּ מִמְּרוֹם מִקְדָּשִׁים.
בַּחֲצַר הַמִּשְׁפָּט יִפָּתַח הַשַּׁעַר
וַיָּקִיא חֵיל־בֶּלַע — הָאֲנָשִׁים.
וַיָּקִיא מִקִּרְבּוֹ זְקֵנִים וּנְעָרִים,
בַּחוּרֵי־חֶמֶד וּבְתוּלוֹת נִפְלָאוֹת,
עֵרֶב־רַב, רְבָבוֹת כְּמָרִים,
וְלִפְנֵי הַמַּחֲנֶה — מֶלֶךְ בַּלָּהוֹת.

מֶלֶךְ בַּלָּהוֹת — רֹאשׁ הַכֹּהֲנִים,
עַל סוּס דּוֹהֵר נוֹסֵעַ בָּרֹאשׁ,
כְּמָרָיו אַחֲרָיו עֲגָלֵי־מַשְׁמַנִּים,
וּבְכַף יִשְׂאוּ מְשִׁיחָם וְקָדְשָׁם.

— — — — — —

כְּאַבְלֵי־עוֹלָם נִשְׁקְפוּ מִשָּׁמַיִם
הַיָּרֵחַ וְכָל גְּבוּדָיו סְבִיבוֹ ,
רַעְמֵי־תֹהוּ רָגְזוּ שִׁבְעָתַיִם ,
וּכְאוֹר נוֹגַהּ עוֹלֶה מִן הַמַּיִם
יְאוֹר — וַיָּשִׂים עָבִים רְכוּבוֹ. —

הַגַּלְגַּל יִסּוֹב , הָאֻמְלָלִים נִמְשְׁכוּ
שִׁבְעָתַיִם בְּרֶגַע מַעְלָה · מַטָּה ,
בְּדָמָם הִתְבּוֹסְסוּ עַצְמוֹתָם פֻּצְּחוּ ,
כַּפּוֹת הַנּוֹגְשִׂים מִדָּמָם נֶאֱלָחוּ .
הָאָרֶץ חָרְדָה — וְהַשֶּׁמֶשׁ נָטָה .

וַתֵּתֶם שֶׁמֶשׁ שָׁם אֶל הַשַּׁעַר
וַתִּשְׁלַח אוֹרָהּ אוֹר־עוֹלָמִים . —
שָׁם כֹּרֵעַ הַכֹּהֵן כְּחַוִּיר מִצַּעַר ,
עֵינָיו קָמוּ , פְּרוּעַ־שֵׂעָר ·
וּפִיו סָבִיב מְגֹאָל בְּדָמִים .

הָאֻמְלָלִים הֶחֱרִישׁוּ בְּחָרִישׁ קֶצַח ,
הַכֹּהֵן הַשּׁוֹתֵחַ , יָדָיו דָּם נָטָפוּ ,
בְּלִבָּם רְתַח אַכְזְרִיּוּת־רֶצַח ,
וּבְתַחֲנוּנִים יְדַבֵּר עַז הַמֵּצַח :
תְּנוּ תוֹרָה בָּנַי — וְתִשָּׂרֵפוּ ! ·

בְּעֵין בַּלָּהָה נִשְׁקְפוּ הָאֻמְלָלִים ,
וּכְבוֹד וְקִיקָלוֹן יֵרְקוּ פְעָמִים . —
אָז בָּא הַשֶּׁמֶשׁ נָטוּ הַצְּלָלִים ,
הַנּוֹגְשִׂים שֵׁנִית אָחֲזוּ חֲיָלִים ,
וַתַּעַל הַזְּעָקָה בְּלַיְלָה שָׁמָיִם . —

נִסּוּ דָבָר לָאֵלֶּה הַחַטָּאִים ,
חָטְאוּ לִמְשִׁיחֵנוּ וַיָּזִידוּ חֵרְפוּ
מִלָּתוֹ בִּלְשׁוֹנוֹ וּמֵאַחַד הַתָּאִים ,
נִבְהֲלוּ הַבַּיְתָה כִּשְׁלֹשָׁה פְּרָאִים ,
וַיִּתְנַפְּלוּ אִישׁ אִישׁ עַל טַרְפּוֹ .

הִפְשִׁיטוּ כֻּתָּנְתָּם — וַיַּעֲשׂוּ מִשְׁפָּטִים ,
שָׁאֲפוּ רֶצַח וַיִּשׁוֹקְקוּ כָּאֲרָיוֹת .
הָלְמוּ בְּאֶגְרוֹף וַיָּדוּשׁוּ בִּשְׁבָטִים ,
הִפְלִיאוּ מַכּוֹתָם בְּמַיִם וּבִלְהָטִים .
וְאֶצְבְּעוֹתֵיהֶם זָבוּת מִדַּם כְּלָיוֹת .

הֵסַבּוּ עֲלֵיהֶם אוֹפַן רֵחַיִם ,
וַיְעַנּוּ אוֹתָם בְּאַכְזְרִיּוּת חֵמָה ,
מִגַּחֲלֵי רְתָמִים הִשְׁלִכוּ לַמַּיִם ,
וּבְכַף הַקֶּלַע הִקְלִעוּ שִׁבְעָתַיִם
בְּכָה כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה .

וַיִּזֶּה דָּמָם עַל כָּל עֲבָרִים ,
כֹּה נִמְשְׁכוּ נִמְרְטוּ בַּחֲמַת זַעַם
מִסָּבִיב נִשְׁמַע שַׁאֲגַת אַכְזָרִים ,
אֶנְקַת תְּמוּתָה לְבוֹת נִשְׁבָּרִים ,
קוֹל שׁוֹטִים וְגַלְגַּל רַעַם : —

צאן אובדות! אל-נא התרפו!
ימרוט לחייו וספק על לבבו,
בצרף ככסף מפני השרפו,
באש פחם אתנכם – והשתפו.
תשרפו – וישק פסל [illegible].

לצרף סיגיהם קדחו שלהבת!
חטאים נדכאים אנכי מנקם,
נפשי יהעד מבאתי עצבת.
לימינם עומד בבורדפות! –
– וישכח כי הוא עומד לימינם.

בדוב מתחפש לשה תמים,
השתוחח ויעש פסח על-כסאו,
עיניו שואפות רצח ודמים:
שובה לבצרון אתה שבע המים!
שובה! – וישט לו הפסל.

אליל הדמשו ששוטה לבשתן!
השיב הישיש אדיר [illegible] חמש
הכהן התנודד [illegible]
ויקרא מלא [illegible]
מכרים, חטאים – אלוה הושיע!

בשקוצי אֱלהֵיכֶם הָאֵש הַשִּׂיקוּ ,
לְמִשְׁחָה אַכְזָרִי תִּרְאוּ נִשְׂגָּבוֹת •
עֲצֵי יַעֲרֵיכֶם לוּא תָּרִיקוּ ,
וּמוֹקְדֵי עוֹלָם תַּרְחִיבוּ תַּעֲמִיקוּ ,
כִּסְקַמַנְדְּרִים אַנַחְנוּ תוֹךְ לֶהָבוֹת ! •

הֶעָלוּ הָאֵש עַד לֵב שָׁמַיִם •
לִבְלוֹעַ חַיֵּינוּ בַּחֲמַת רֶצַח ,
בִּשְׂחוֹק אָז נְמַלֵּא שְׂפָתַיִם :
מוּת מָוֶת בְּסִיר הַחַיִּים ,
וְכוֹס הַמָּוֶת מָלֵא נֶצַח ! • —

כְּרַעַם מֵפִיץ חָרְדוּ אֲמָרוֹתָיו .
בְּעֹז קוֹלוֹ סָבִיב הִרְעִימָם ,
וַיַּעֲמֹד קוֹמְמִיּוּת צָרְבוּ שְׂפָתוֹתָיו ,
זְקָנוֹ כַּכֶּסֶף עַל פִּי מִדּוֹתָיו ,
וּבְרָקִים רַב מֵעֵינָיו — וַיַּהֲמֵם ;

כְּגַלִּים נֶעֶרְמוּ סָבִיב הָאַכְזָרִים ,
עָמְדוּ דוּמָם בְּנֶפֶשׁ נַעֲנָה ,
וְהַשְּׁפִיפוֹן יָשׁוּת וַיִּתְנַפֵּל מִמִּסְתָּרִים ,
כֹּה הִשְׁתּוֹחֵחַ רֹאשׁ הַכְּמָרִים ;
נָשָׂא קוֹלוֹ וַיֵּבְךְּ בְּכִי תַּעֲנָה . —

כבר ראש העלה עשנים ,
תמרות עשן סביב יהר .
ותתך ראש קרב וקצים .
עולים קרבים מכם חדים .
עולים קרבים , נשק בר , נשק בר !

קרה הראשים ! התקבו נקמה ?
קרה שנה , הנה ראש שנתה .
השמעו : השמעו ! בתוך לקמה ,
הראש הטובה קרב הרבבות ,
השמע , השמע — ראש אנקה .

עולים המצלצלים אין שפנים .
ראשם בשמעות ותפרו בר .
עולים מבוש קרבם בשמים .
עולים קרבים מכים החדים ;
עולים קרבים בנשק בר , נשק בר !

והנה הרעיד בקצור קמעות —
במשברות בכח שערי הוי שערה .
הוד במשבר עזר צמרה
והעלה המעיד בקשת המסוכות ..
עולים קרבים במלחמות בבתה .

קול מצערים — נפתחה הדלת,
ושלשה אנשים נרדפו בגלים.
שנים בחורים הודם כחבצלת,
ישיש השלישי — אלה נובלת,
דלת ראשו ככסף תלתלים.

כארי משחית התנשא הכמר
אלהי־זהבו הניף תנופה
מפיו התגלגל ברעם אמר:
הנכם בידי עתה כחמר,
עתה, הגידו, התאבו החליפה?

חשבו דרככם, אתם אשמים!
תמאנו ומריתם אחריתכם סר.
אם מפני יהקכו אמים,
תרקדו באש כבני ראמים,
שעלים קטנים, נשקו בר, נשקו בר!

נשקו בר קטנים שעלים!
שעלים קטנים טובים החיים!
כמו אש ביקוד הגחלים
תקראו כיענים תרקדו כאילים,
ונכמתם או אך אין אונים

שמה בתא אחד הכסאות
מברזל עשת רגליו הוצקו,
עליו ישב בעל קנאות,
ערום כנחש בשפתיו נוראות,
וכשני חזיזים עיניו יברקו.

בעינו תתלונן זמת תאוה,
על אפו התוו כל רעות,
ומזרות פניו עברה משוה,
תפש בחלב ענקתו גאוה,
ירבץ תחתיו במלך בלהות.

זה הגבר אבי הכהנים,
בעוז ידו נתן ממשלת,
סביבו בחריו כרפאים באשמנים
יתלחשו חרש ישאו כתנים.
ואורבו במסתרים למבוא הדלת.

בהשיבן כתנחם צעקו המאמינים.
ישאפו רוח חיים אורחת,
ירים ראש אורבו כנצחנים.
כה תשאפנה אנשים זהבים
— ויקומו בשאון במבואת הדלת.

2

וכחכי איש גדודים חבר כהנים
(הושע ו' ט')

הארמון נשקף מראש הרים ,
נורא בשואה יל-קל חביביה
במרום מגדליו ינוו הנשרים ,
חלוניו משיאות אימה מחרדים .
פה יאהלו מות ובלהותיו .

פה הכמרים יסדו מקדשים ,
מקלט לכל זמה ולכל פשע .
פה ישאפו ויעלעו כנחשים
שקוי מדם כליות אנשים .
מקום המשפט הוא — ופה הרשע .

פה האכזריות תנגח בקרנים
ותמציא משחיתים עזים מרצח .
חריצות ברזל מעקת מתנים ,
שוטים עקרבים אש ומים ,
רביד לצואר וציץ למצח .

איש לרחו נמוטו הגלים,
ויעלו כענגים מתוך הרפבה,
תל ההמון שכה הרמה,
וחרבה סביב אפל ושממה.

מסביב הבמה יסבבו חוחים,
ומראה המגלה כמעין פראים.
בקרקע הבית ירקדו אוחים.
ומסלות עפר יצרו תולעים.
ואיך נפתלים בקנה ובצה.
זה מראה הבית — ומחוצה?

מחוץ יתנודדו עצים רעננים,
ובמעטה כהה השמש זורח,
שפם יעש סביב שושנים,
ומבעד המגלה העורב צורח.
יפה בלשון יקרא פרה,
ויענה ההד: צרה! צרה!

שָׁם נָמוּת בִּמְקוֹם הַקֳּדָשִׁים
וּבְבֵית אֱלֹהֵינוּ נִגְוְעָה הַחַיִּים.
נַחְנוּ בָּנִינוּ הַבַּיִת וְהַקֳּדָשִׁים,
נַעֲלֶה בָּאֵשׁ לִרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם!
וּמִכָּל פֵּאָה נִשְׁמְעוּ הַקּוֹלוֹת:
מִקְדָּשֵׁנוּ הַמִּזְבֵּחַ אֲנַחְנוּ הָעוֹלוֹת!

אָז יֹאמְרוּ הוֹסִיף אֲמָרִים,
נֵצַח הַיְּהוּדִי יִחְיֶה בֶּאֱמוּנָתוֹ,
כָּכָה, הַבִּיטוּ, יָמוּתוּ יְשָׁרִים,
כָּבָה כְּצֵאת שֶׁמֶשׁ בִּגְבוּרָתוֹ!
וְשָׁמָּה מִתַּחַת עֲנָנָה בְּהִירָה
בַּעֲטֶרֶת פָּז יָפְאָה הַצְּפִירָה.

תֵּבֵל עוֹד חֲתוּלָה בְּמַעֲטֵה אֶמֶשׁ,
דִּמְעַת מָוֶת וּמַחְשַׁךְ לַיִל,
וְהִנֵּה זֶה בָּא – הַשֶּׁמֶשׁ
יִלָּחֵם בִּנְשִׂיאִים וַיַּעֲשֶׂה חָיִל.
הָאֲנָשִׁים כְּחוֹלְמִים פָּרְשׂוּ כַּפַּיִם,
וְהַשֶּׁמֶשׁ הוֹלֵךְ וָאוֹר בַּשָּׁמַיִם.

וּכְמֵקִיץ פִּתְאוֹם מֵחֶזְיוֹן חֲלוֹם
הִתְנַעֲרוּ הָאֲנָשִׁים בְּהַעֲלוֹת הַחֲשֵׁכָה.

רוח אפינו אמונה נשגבת ,
ומבלי אמונה – בחיים המות ;

בשלהבת יה יעלה שמים ,
ברכב אש ובסוסי פלדות ,
לא פה ארצות החיים .
הלא למות עשר ידות .
למות יש אל־מות לא אפונה ,
יקר המותה בעד האמונה ;

יקר המותה הישיש ענת ,
וראשו כשלג ינוד בדממה .
יקר המותה לרוח נאמנה ,
המותה לי – הבל כל אדמה ;
המותה בעד רגש שמים ,
שוא התבל מאפע החיים ;

התבל הזאת עמק הבכא ,
אמנם הסכלתי אנכי בער ,
אשרי העם אשרי שככה ,
שככה בזקן ידהב הנער ;
למות באמונתו , האח נשגבה ;
אין המות ומשחק להבה !

„אֵי מָקוֹם לֹא שָׂם תֹּפֶת ?
„אֵי מִגְרָשׁ לֹא לָנוּ מַטְבֵּחַ ?
„הֲזֹאת מַשְׂכֻּרְתֵּנוּ , הֲזֹאת הָאֱמוּנָה
„שְׁאֵרִי אֻמָּה , אֲהָהּ, אֲפוּנָה ! . . . „

וּכְנָמֵר מֵרִבְצוֹ הִתְנַשֵּׂא נַעַר ,
וַיְמַהֵר לְזָקֵן הֲדָפָהוּ מִמַּצָּבוֹ ,
„אִם רָפָה רוּחֲךָ , זָקֵן בַּעַר !
„מֶה חָטָא הָעָם , מַה־תִּתְמַסֶּה לְבָבוֹ ?
„הָעָם קֹדֶשׁ , לִבּוֹ לַשָּׁמַיִם ,
„אֱמוּנָתוֹ יְקָרָה מַחֲמַדֵּת הַחַיִּים ! „

„לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל אֵם רַחֲמָנִיָּה ,
„תְּחַנֵּק יְלָדֶיהָ בְּעַד הָאֱמוּנָה .
„וְעַתָּה ? עַתָּה ? שַׁמָּה וּנְשִׁיָּה !
„עַתָּה נִשָּׂא אֻמָּה , עַתָּה נָפוּנָה !
„מִי לַיָי לְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת —
„הַלְלוּיָהּ ! אֵל אֶחָד תּוֹרָה אַחַת ! „

„מַה הַחַיִּים מִבְּלִי אֱלֹהָי ?
„חָלְפָה הָאֱמוּנָה, חַיַּתִי חָלָפָה .
„הֲיֵאָמֵר : חַי בֶּן־אָדָם , חָי !
חַי , אַךְ הָרוּחַ אַל תִּשְׁאָפָה ! ?

וְלֵבָב הַיָּשִׁישׁ תָּעָה פַּלָּצוּת ,
בְּאַחֲזוֹ שׁוֹאָה וְחֶרְדַּת מָוֶת ,
לִבּוֹ כַּנֶּבֶל נִשְׁבַּר לִפְרָצוֹת ;
וַיִּנַּד תַּלְתַּלָּיו בְּרֶגֶשׁ עַצֶּבֶת .
חַיִּים , אֱמוּנָה . . . אֱמוּנָתִי טְהוֹרָה ,
אָמְנָם הַמָּוֶת . . . הַמָּוֶת נוֹרָא ! .

עַד מָתַי , הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמַיִם !
תְּלַהֲטֵנִי סָבִיב אֵשׁ לוֹהֵטָה ?
בָּאנוּ בָאֵשׁ , בָּאנוּ בַמַּיִם ,
עַד מָתַי ? עַד אֵין פְּלֵטָה ?
הֶעָשַׁנְתָּ בָּנוּ ? הַתְשַׁקֵּר הָאֱמוּנָה ?
נְשָׂאתִי אֵימָה . . . אֲהָהּ אֲפוּנָה ! .

יָמִים כַּלֵּילוֹת נְגַשֵּׁשׁ בָּאֲפֵלָה
תַּחַת רַגְלֵינוּ תִּתְמוֹטֵט אֲדָמָה ;
אֵי אֶבֶן לֹא בָהּ נִכְשָׁלָה ?
אֵי אֵשׁ לֹא נִכְוָה שָׁמָּה ?
עָבָר יִשְׁאַף צֵל — וְיָנוּחַ ,
וַאֲנַחְנוּ כְּגַלְגַּל לִפְנֵי רוּחַ !

לְכָל הָעַמִּים הֻצַּגְנוּ לְמוֹפֵת .
אֵי בְּקֶרֶב לֹא לָנוּ יְנַכֵּחַ ?

„וְנִפְלְאוֹת אֱלֹהִים — הֲלֹא יִתְחַדְּשׁוּ ?
„נִפְלְאוֹת אֱלֹהִים , זִכְרוּ הִתְאוֹשָׁשׁוּ !

„זִכְרוּ אַבְרָהָם , הַבְּדָנִיאֵל תִּשְׁכָּחוּ ?
„סְבִיבָם לָהֲטוּ לֶהָבוֹת נוֹרָאוֹת ,
„וַיִּבְכּוּ אֶרְאֶלִּים — אֶרְאֶלִּים בָּכוּ ,
„וַיִּבְכּוּ וַיִּכְבּוּ הָאֵשׁ בְּהַדְּמָעוֹת . . .
מִקָּתוּ בִלְשׁוֹנוֹ וְהִנֵּה מְשַׂחֲקִים
רַעַם בְּגַלְגַּל וָאֵשׁ בְּרָקִים .

אַחַר הָרַעַם קוֹל דְּמָמָה ,
וּבִדְמִי הַלַּיְלָה יֶאֱנְקוּ הָאֻמְלָלִים .
סָבִיב הַחֳרָבָה אֹפֶל וּשְׁמָמָה ,
וּכְמַלְאֲכֵי בַלָּהָה יַעֲלוּ הַצְּלָלִים ,
יִשְׁקוֹט הָעֵץ אֵין נוֹדֵד כָּנָף ,
וְהַיַּנְשׁוּף מִתְנוֹדֵד בְּרֹאשׁ הֶעָנָף .

כְּמֵת מִשְּׁאוֹל יַעֲלֶה יָרֵחַ ,
לְבָנַת אוֹרוֹ תְּחוֹפֵף הַגַּנִּים .
מִמְּעֵי הַמַּפֵּלָה הָעוֹרֵב צוֹרֵחַ ,
וַיְעוֹרֵר שָׁמָּה מִסְפַּד כַּתַּנִּים ,
בַּהֲמוֹן נַאֲקוֹתָיו צְוָחָה מָרָה ,
וַיַּעֲנֶה הַהֵד , צְוָחָה ! צְוָחָה !

ישְׁאֲגוּ כְפִּירִים יִתְּנוּ בְקוֹלָם,
כְּעַמּוּד בַּרְזֶל נַעֲמֹד לָנֶצַח,
לוּ לְעֵינֵינוּ הַחֶרֶב שְׁלוּפָה,
אֱלֹהֵינוּ אֶחָד אֱמוּנָתֵנוּ צְרוּפָה!

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ יִרְאוּ הַשַּׁאֲנַנִּים!
אֱמוּנָתֵנוּ מְלֵאָה לֵב תַּבְלִיּוֹת,
בְּחֶרְפָּה יִקְרָאוּנִי "שֻׁעָלִים קְטַנִּים"!
שֻׁעָלִים קְטַנִּים עַזִּים כַּאֲרָיוֹת,
שֻׁעָלִים קְטַנִּים יִתְּנוּ בְקוֹלָם,
הַשֻּׁעָלִים כִּנְמֵרִים בֵּין מוֹקְדֵי עוֹלָם!

פִּסְלֵי אֱלֹהֵיהֶם יַשְׁלִיכוּ הַמְּדוּרָה,
לִקְדוֹחַ סְבִיבֵנוּ אֵשׁ מִתְלַקַּחַת,
תּוֹךְ לְהָבוֹת שָׁמָּה נָשִׁירָה,
אֱלֹהִים אֶחָד תּוֹרָה אַחַת!
הַמּוֹקְדָה נַעֲלֶה מִבְּלִי חָת,
אֱלֹהִים בְּלֵב כִּימִין אֵשׁ־דָּת!

וּבְהִתְלַקַּח הָאֵשׁ מִתּוֹךְ הֶעָשָׁן
וּלְשׁוֹן אֵשׁ תֹּאכַל מִבְּשָׂרֵנוּ,
הַבָּשָׂר אָז יִהְיֶה לְדֶשֶׁן,
אַךְ לֹא הָרוּחַ, לֹא נַפְשֵׁנוּ!

בִּמְעֵי הַמְּפָלָה סַכָּה שְׁחַרְחֹרֶת,
מְלֵאָה הַפַּעַם רַבִּים אֻמְלָלִים;
שְׁחוֹרִים לְלְבוּשָׁם וּלְמָתְנָם מַחֲגֹרֶת,
יֵשְׁבוּ דוֹמָם וְיֶאֶנְקוּ בַחֲלָלִים.
וּמָה הָאֲסֵפָה בְּלֵיל דְּמָמָה?
הַיֵּשׁ, הַאֵינוּ, יְדַבֵּר שָׁמָּה!

שָׁמָּה בְּתוֹךְ עַל בָּמַת מַצֵּבָה
מִתְיַצֵּב הָאִישׁ בְּשֵׁשׁ שִׂמְלוֹתָיו,
בְּצִיצַת רֹאשׁוֹ זְרָקַתּ שֵׂיבָה,
וּזְקָנוֹ כַּכֶּסֶף יֹרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו.
עַתָּה יִתְנַשֵּׂא בַּהֲדַר גְּאוֹנוֹ,
וּכְבַעַם מֵפִיץ הַמִּלָּה בִּלְשׁוֹנוֹ.

הַשְּׁלִישִׁי בָּא, מְלֶאכֶת הַפְּקֻדָּה,
וְדִבֵּר הַפְּקֻדָּה שַׁר וָרֹצֵחַ.
נִתְעַתֵּר לַמָּוֶת — זֹאת הַתְּעוּדָה!
מָוֶת לָנוּ — אֱמוּנָה לָנֶצַח.
בְּמוֹת חַיִּים וְהַחַיִּים צַלְמָוֶת,
מִמּוֹת בַּחַיִּים טוֹב חַיִּים בַּמָּוֶת!

אֱמוּנָתֵנוּ תִּתְנוֹסֵס מֵרֹאשׁ עוֹלָם,
תְּנוּ אֶל־מָוֶת תִּשָּׂא עַל מֶצַח

הקדשים

1

המונים המונים בעמק החרוץ כי קרוב
יום ה' בעמק החרוץ שמש וירח קדרו
וכוכבים אספו נגהם

(יואל ד׳)

עיר ומגדליה עטו באפלה
ותולת ערפל תצנוף ערבות ,
הנה שמה עמק בשפלה
תופע נהרה מאחת הדלתות .
ממעמקים , הס ! נשמע לרגע
קול בוכים אנקת נדכאים –

הענן חלף – ומתחת חפתו
קליל בהדרו יעלה ירח .
שמה העורב יחגר אברתו ,
ומפי המפלה נורא צוחת .
בדמי הלילה יזעק בילה ,
ותרגז לקול מעי המפלה .

לֹא עוֹד חַרְבּוֹ יִשְׁלוֹף בַּמִּלְחָמָה,
קַמָּיו לֹא עוֹד יִמְחַץ מָתְנַיִם;
כִּבְנוּרוֹ יָרַד עַל הָאֲדָמָה,
וַיִּשְׁלָחֵהוּ כִּנּוֹר שָׁם הַשָּׁמָיִם.

הֵמִית בְּחַרְבּוֹ רִשְׁעֵי אֲנָשִׁים,
וּבְנַפְשׁוֹ חַרְבּוֹ לֹא נָגָעָה;
נַפְשׁוֹ תֶּהְגֶּה בְּסֵתֶר הַקְּדוֹשִׁים,
וּמִסֵּתֶר קָדְשָׁהּ בְּנֵבֶל יָצָאָה.

דָּוִד מֵת הַרְחֵק מֵהַנֶּאֱהָבִים,
מֵאֵין מִסְפֵּד וְאִמְרוֹת טְהוֹרוֹת,
סוּסוֹ אַךְ יִצְהַל יִבְכּוּ עֲרָבִים,
וְיִנָּצַח הָרוּחַ שָׁם עַל כִּנּוֹרוֹת!

מַה לּוֹ מִסְפֵּד? אֶפֶס וָהֶבֶל!
מַה לּוֹ קִינָה וּבְכִי תַמְרוּרֶיהָ?
מֵת הוּא מֵת עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל
וּמַצֶּבֶת קִבְרוֹ הָעֲרָבָה וְכִנּוֹרוֹתֶיהָ!—

3

חלף הלילה הצללים ברחו,
ויעבר הרוח — ישכו המים,
שערי מזרח שמה נפתחו,
ומאפרנה תצא מלכת השמים.

תצא השמש מבינות העבים
במרום הפסגה אהלה נטעה.
מה נראה תחת הערבים?
הם . . . מסביב שואה וזועה!

מת סרוח האביר באחרית,
לרגלו חרב ובגדים מגאלים,
יתהל הסוס יעלה עשן מנחיריו,
ניטו הערבים סביבו הנבלים.

מת הגבור הרחק ממכרתו. —
בימינו כנור ולרגלו החרב.
לא בחרב בצע חיתו,
הכנור הוציא נפשו מקרב. —

נֶאֱלָמָה כִדְמָמָה הַכִּנּוֹר יָנוּחַ ,
וּכְעֶקֶת בַּרְזֶל לָאָרֶץ נָפְלָה ,
שָׁקְטוּ הָעֵצִים ,יִדֹּם הָרוּחַ ,
וּמִנַּהֲרוֹת־בָּבֶל תָּבֹא יְלָלָה . —

נַהֲרוֹת בָּבֶל יִתְהַפְּכוּ כַמֶּרְקָחָה ,
וּבְנוֹת גַּלִּים מִמַּעַל שָׁטוּ ,
וַיְּרַנְּנוּ בְמַקְהֵלוֹת זִמְרָה נִשְׁכָּחָה ,
זִמְרָה הַלְוִיִּם בַּכִּנּוֹר פָּרָטוּ . —

* * *

* *

*

זִמְרוֹת הַלְוִיִּם שְׁמַעְתֶּם מִשְׁבָּרִים .
וּמִזַּרְמוֹת־דָּמָם גַּלֵּיכֶם אָדָמוּ ,
וּבְשׂוֹא גַּלֵּיכֶם אַתֶּם מִשְׁבָּרִים ,
דְּמֵיהֶם עִם זְמִירוֹתֵיהֶם יִזָּרֵמוּ !

נַהֲרוֹת בָּבֶל , הִתְיַצְּבוּ כַחוֹמוֹת ,
עִמְדוּ רֶגַע , אַל תְּזָרוֹמוּ ,
וּבְנוֹת גַּלִּים , צִלְלוּ בִתְהוֹמוֹת ,
כִּנּוֹר צִיּוֹן נֶאֱלָם — דֹּמּוּ !

וַבִּי
כִּי

נִי
וַגָּרֶן,

וַיּוֹסֶף עוֹד
וּבְמִקְסַם עֹז,
כְּגִבּוֹרֵי צִיּוֹן לָן,
וּבִמְרוֹמֵי־שָׂדַי יָזוּ.

מֵחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם כְּשׁוֹ,
וּכְזַלְעָפוֹת רָעָב עוֹלְלִים גָּו,
רְגָעִים עַל רְגָעִים כָּכָה חָלְפוּ
וּבְלַהוֹת הַלַּיְלָה סָבִיב יִשְׂתָּרְעוּ.

כְּגֹוַע תְּצַפְצֵף עַתָּה זְמִרָתוֹ,
קוֹל הַכִּנּוֹר הוֹלֵךְ בִּדְמָמָה,
כְּאֶנְקַת תְּמוּהָה נִשְׁמַע נַאֲקָתוֹ,
אֶנְקַת תְּמוּתָה פִּתְאוֹם נֶאֶלְמָה. —

הָעֲרָבִים ,
עָאָה . —
עֻגָר

מְפֹאָר
הַלַּיְ
וַיְ
נוּעוּ ,
מֵעַל כִּנּוֹרוֹת ,
כַּחֲלָלִים הָמוֹן יַשְׁמִיעוּ

וַתִּפָּעֶמֵהוּ רוּחוֹ כְּסֵתֶר רַעַם ,
זָכַר כִּנּוֹרוֹ בְּרִגְשׁוֹת טְהוֹרוֹת ,
וַיַּשְׁלֵךְ לְרַגְלָיו חַרְבּוֹ הַפַּעַם ,
וּמֵהָעֲרָבִים לָקַח אַחַד הַכִּנּוֹרוֹת .

בִּימִינוֹ הַכִּנּוֹר וּלְרַגְלוֹ הַחֶרֶב,
כָּל מַעְיָנָיו עָבְרוּ כְּמַעְיָנוֹת ,
יִשְׁאַב תַּעֲצֻמוֹת מִקִּרְבּוֹ קֶרֶב ,
וַיַּבִּיעַ כְּמֵאָז בְּכִנּוֹר רְנָנוֹת .

וַיֶּהֱמֶה הַכִּנּוֹר בִּבְכִי־צְעָקָה ,
מִמְּרוֹמֵי־שַׁדַּי יְסַפֵּר נִפְלָאוֹת ,
נֶפֶשׁ הַמְשׁוֹרֵר קִרְבּוֹ הֻצָּקָה ,
וַיַּבִּיעַ הַכִּנּוֹר נִפְלָאוֹת , נִפְלָאוֹת .

ויבע נפלאות כנחלי עדנים ,
מגבעות מוריה מאלים אדירים ,
מזמרות ארץ משרה־נצנים
ומשולמות בלבנון גזרה ספירים .

שולמית אז חרב שלפה ,
חרב לה . . . הצמת אכזרים ! ·
נירן משולמית שולמית היפה :
וירן, וירנו אחריו ההרים .

ויוסף עוד וירנן פלאים ,
ובמקסם עזיך המהרים ,
כגבורי ציון לחמו כלבאים ,
ובמרומי־שדי יזובו מרקרים . —

מחרבות ירושלים כשואה נשקפו ,
וכזלעפות רעב עוללים גועו . —
רגעים על רגעים ככה חלפו ,
ובלהות הלילה סביב ישתרעו .

כגע תצפצף עתה זמרתו ,
קול הכנור חולך בדממה ,
כאנקת תמותה נשמע נאקתו ,
אנקת תמותה פתאום נאלמה , —

וַיֵּרֶד מִסּוּסוֹ הִתְבּוֹנֵן הָעֲרָבִים,
מִשְׁמֶרוֹת־עֵינוֹ דִּמְעָה־יָצָאָה. —
בְּרוּחַ יִתְנוֹדְדוּ חֲצוֹצְרוֹת עֲנָבִים,
וּפֹארָה פֹּארָה נֵבֶל נָשָׂאָה.

הָרוּחַ מִתְהַלֵּךְ בֵּין הַפֹּארוֹת,
וּבַדֵּי הָעֲרָבִים יָחֹגּוּ יָנוּעוּ,
כְּרָבִים יֶהֱמוּ כְּמַעַל כִּנּוֹרוֹת,
וְהַחֲלִילִים כַּחֲלָלִים הָמוֹן יַשְׁמִיעוּ.

וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ כְּסֵתֶר רַעַם,
זָכַר כִּנּוֹרוֹ בְּרִגְשׁוֹת טְהוֹרוֹת,
וַיַּשְׁלֵךְ לְרַגְלָיו חַרְבּוֹ הַפַּעַם,
וּמֵהָעֲרָבִים לָקַח אַחַד הַכִּנּוֹרוֹת.

בִּימִינוֹ הַכִּנּוֹר וּלְרַגְלוֹ הַחֶרֶב,
כָּל מַעְיָנָיו עָבְרוּ כְּמַעְיָנוֹת,
יִשְׁאַב תַּעֲצֻמוֹת מִקִּרְבּוֹ קֶרֶב,
וַיַּבִּיעַ כְּמֵאָז בְּכִנּוֹר רְנָנוֹת.

וַיֶּהֱמֶה הַכִּנּוֹר בִּבְכִי־צְעָקָה,
מִמְּרוֹמֵי־שַׁדַּי יְסַפֵּר נִפְלָאוֹת,
נֶפֶשׁ הַמְשׁוֹרֵר קִרְבּוֹ הֵצִיקָה,
תַּבִּיעַ הַכִּנּוֹר נִפְלָאוֹת, נִפְלָאוֹת.

וּלְפָנִים בִּמְשׁוֹרְרִים חֶבְלוֹ מָצָא,
וַיַּבִּיעַ בְּכִנּוֹר בֹּקֶר וָעֶרֶב.
וַיִּשְׁמַע מִלְחָמָה בְּאַרְצוֹ פָּרָצָה,
וַיַּשְׁלֵךְ הַכִּנּוֹר וַיִּקַּח הֶחָרֶב. —

לִימִינוֹ נָפַל מְשִׁיחַ־מִלְחָמָה,
וּצְבָאוֹתָיו מִשְּׂמֹאלוֹ תַּמּוּ לִגְוֹעַ,
גָּחֲתוּ הַחִצִּים בְּיָדוֹ הָרָמָה,
וַיִּתְבּוֹסֵס בְּדָמוֹ — חֶרֶב בִּזְרוֹעַ!

נָפְלוּ צִבְאוֹתָיו סָבִיב יְרוּשָׁלַיִם.
וֵאלֹהִים הֲדָפוֹ מִשֶּׁבֶר לְשָׁבֶר.
וּבְנַהֲרוֹת־בָּבֶל הַיְבַקֵּשׁ חַיִּים?
הַמָּוְתָה יִשְׁאַל וִיבַקֵּשׁ קָבֶר!

מִצִּיּוֹן הוּא — נֶחֱזֶה כִּבְשָׂרוֹ,
זְרוֹעוֹ כְּאֵל כְּתָמָר קוֹמָתוֹ.
וּלְבָמֳתֵי־סוּס רַעְמָה בְּצַוָּארוֹ.
יִרְכַּב הַפַּעַם וְתִרְנֶה אַשְׁפָּתוֹ.

עֲקֻבָּה מִדָּם תַּחְתָּיו אֲדָמָה,
יִגְמָא אֶרֶץ כִּבְרַק־שָׁמַיִם,
עַד הָעֲרָבִים בָּא שָׁמָּה,
וַיַּעֲצֹר מִתְּגוֹ — וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם.

2

מִפַּאֲתֵי רָקִיעַ הַשֶּׁמֶשׁ פָּנָה ,
הַלַּיְלָה בָּא — כֹּכָבִים עָלוּ ,
וְשָׁמָּה עַל רֹאשׁ גִּבְעָה־רַעֲנָנָה
סוּס וְרוֹכְבוֹ פִּתְאוֹם יִגָּלוּ .

בְּשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים תְּמוּנָה רוֹמֵמָה ,
חֶרֶב וַחֲנִית מִיָּדוֹ יִלְהָטוּ .
יְדְהוֹר הַסּוּס קוֹל נַחֲרוֹ אֵימָה ,
וּמִתַּחַת פַּרְסוֹתָיו בְּרָקִים יִתְמַלָּטוּ .

הָרוֹכֵב צָעִיר שֶׁמֶשׁ שְׁזָפַתּוּ ,
פָּנָיו רָעֲמוּ תַּלְתַּלָּיו שְׁחוֹרִים ,
שִׂמְלָתוֹ בְּדָמִים בַּרְזֶל מִגְבַּעְתּוֹ ,
וּבַעֲבִי־גַבּוֹ שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים .

מִגִּבּוֹרֵי־צִיּוֹן הַגֶּבֶר שָׁמָּה ,
וּמִדַּם אוֹיְבָיו כַּפָּיו נִגְאָלוּ ,
כַּכְּפִיר אֲרָיוֹת הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה ,
וּבֵין פַּרְסוֹת סוּסוֹ חֲלָלִים נָפָלוּ ! —

יָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ וְהַשָּׁמַיִם כַּתְּכֵלֶת;
תְּכָנֵף הַיּוֹנָה וְתֶהְגֶּה לִרְגָעִים •
הַלְּבָנוֹן יִזַּל מוֹר וּשְׁחֵלֶת,
וַיְפַזֵּר סָבִיב צִצִּים וַעֲפָאִים;
הַנָּבִיא עוֹדֶנּוּ אֵיתָן מִצָּבוֹ,
פָּרוּשׂ כַּפַּיִם וּלְשׁוֹנוֹ נֶאֱלָמָה,
אַךְ מֵרַעְיוֹן אֶחָד מָלֵא לְבָבוֹ,
רַעְיוֹן אֶחָד: ה׳ בִּדְמָמָה!

וְהַנָּהָר יָזֵל זָהָב וּפְנִינִים ,
רוּחַ חֵן יַעֲבוֹר הַמַּיְמָה .
יִצְרוֹר בִּכְנָפָיו קוֹל־תַּחֲנוּנִים ,
וְיִשָּׂאֵהוּ לְהֵיכַל יְיָ הַשָּׁמַיְמָה .

מִמְּרוֹם הַלְּבָנוֹן יִשָּׂא הָאָבִיב
תַּפּוּחֵי זָהָב צִצִּים כַּשֶּׁלֶג ,
רִבְבוֹת צִפֳּרִים יְרַנְּנוּ סָבִיב ,
וְכַהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל יָשֹׁק הַפֶּלֶג .
וַתָּבֹא הַיּוֹנָה מֵאַחַר הַגַּנִּים ;
יָפָה כַּלְּבָנָה עֵינֶיהָ תְמִימוֹת ,
תִּתֵּן פִּיהָ בְּכוֹס שׁוֹשַׁנִּים ,
תַּצְנֵעַ רַגְלֶיהָ וְתֶהֱגֶה בִנְעִימוֹת .

הַנָּבִיא יִתְנָעֵר יַבִּיט הַחַמָּה ,
תַּעֲטֶה כַּשַּׂלְמָה הָרִים גַּבְנוּנִים ,
לְעֻמָּתוֹ תְּצַפְצֵף – יוֹנָה תַּמָּה ,
וְתָבִיא בִלְבָבוֹ רֶגֶשׁ וַחֲנוּנִים .
אֵלֶּה סְבִיבִי יַחְשׁוֹב בְּתֻמִּים
הַיּוֹנָה , הַלְּבָנוֹן , שָׁמַיִם , אֲדָמָה
אַךְ אוֹתוֹת הֵמָּה אוֹתוֹת עוֹלָמִים
כְּתוּבִים בְּאֵשׁ : ה' בְּרָמָה !

„אַתָּה נָבִיא צָעַדְתָּ בְזַעַם .
„הֲבָעַרְתָּ הָרָעָה מִקֶּרֶב אֲדָמָה ?
„לֹא בְרַעַשׁ , נָבִיא , לֹא בְרַעַם ,
„לֹא בְרַעַם , כִּי אִם בִּדְמָמָה !"

„שָׁתִיתָ בְצָמָא דַּם הַחֲלָלִים ,
„וּבְנֵי־אָדָם הִכִּיתָ שַׁמָּה ,
„דַּם הָרוּגֶיךָ וְדַם הָעוֹלָלִים *)
„צוֹעֲקִים יַחְדָּיו מִן הָאֲדָמָה .
„לֹא לִי תָּרִיחַ מִנְחַת־קְנָאוֹת
„לֹא לִי יָרִיחַ דַּם־נְקָמָה .
„לֹא בְרַעַשׁ תִּסָּפֶה הָרָעוֹת ,
„לֹא בְרַעַשׁ כִּי־אִם בִּדְמָמָה !"

וְהַדְּמָמָה שָׁבָה , אַךְ עוֹד הַנָּבִיא
מִתְחוֹלֵל בִּפְשָׁעָיו יִתְפַּלֵּשׁ בָּאֲדָמָה ,
לָקַחְתִּי נִקְמָתְךָ , סְלַח נָא אָבִי !
„אָנֹכִי אָדָם לָקַחְתִּי נְקָמָה !"

---

*) חסר ספכו נבוח. ה:ב:ל

זֶה הָעָם כֻּלּוֹ. — הַקּוֹל בָּרָמָה —
בַּקַּשׁ יַחְשֹׁב קֶשֶׁת וְחֶרֶב,
בִּנְעִימוֹת־חֵן וּבְקוֹל דְּמָמָה
תִּקְנֶה מֵעֲמֵי לֵב וָקֶרֶב
לְקוֹל רַעַמְךָ יִתְקוֹמְמוּ כַּפְּרָאִים,
וּבְנֵי לָבִיא עָלֶיךָ יָגֹדּוּ;
אָכֵן בְּאַהֲבָה וּבְמוֹכֵר נֹעַם
תִּפְגַּע לְבָבָם וְלֹא יַעַמְדוּ.

אֵשׁ וָרַעַשׁ בָּרָאתִי לַשָּׁוְא,
דְּרָכַי לֹא בְסוּפָה וּבִסְעָרָה,
לֶקַח טוֹב קוֹל בְּנַחַת,
יָשִׁיבוּ תוֹעִים לְדֶרֶךְ יְשָׁרָה. —
יִשְׂחַק בַּמָּוֶת שְׂמָה הַלָּבִיא,
אָכֵן הָאַהֲבָה תַּכְרִיעֶהוּ אַרְצָה,
לֹא בָרַעַשׁ, לֹא בָרַעַשׁ נָבִיא!
לֹא בָרַעַשׁ כִּי אִם בִּדְמָמָה. —

תִּדְרֹךְ אֲנָשִׁים בְּרֶגֶל גַּאֲוָה,
אָז יִתְקוֹמְמוּ כָּאֲרָיוֹת יִשְׁתּוֹלָלוּ.
בְּלֵב אָדָם, יְרֵה חֵץ־אַהֲבָה,
חִצֶּיךָ אָז כַּדּוֹלְקִים יִפְעָלוּ. —

וְנִצָּנִים כַּזָּהָב יָרוּמוּ מִתַּחַת,
יִתְרוֹמְמוּ שָׁמַיְמָה כִּצְפָּרִים עָפוֹת.
הַנָּבִיא יִתְבּוֹנֵן יַעֲנֶה בְּנַחַת:
„לֹא בָאֵשׁ ה׳!“ וְעֵינָיו נִשְׁקָפוֹת.

הַשֶּׁמֶשׁ יִשְׁפּוֹךְ אֹדֶם וְאַחְלָמָה
לַחֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן וּלְגַלֵּי הַמָּיִם,
תִּשְׁקוֹט הָאָרֶץ פִּתְאוֹם מֵהַדְּמָמָה!
הָלַךְ הַקּוֹל תַּחַת הַשָּׁמַיִם.
קוֹל כַּכִּנּוֹר הָלַךְ בִּדְמָמָה,
הָלֹךְ וְנָסֹעַ שָׁמָּה הֶהָרָה.
וַיָּלֶט בְּאַדַּרְתּוֹ — נָפַל אַדְמָה
וְקוֹל ה׳ הוֹלֵךְ בְּתִפְאָרָה:

„הֲתִתְחַלְחַל עַתָּה, עַז כַּלָּבִיא!
וּבַהֲרִיחֲךָ הָאֵשׁ יָסַפְתָּ תַעֲצֻמוֹת?“
„תָּמָה נַפְשִׁי“ יַעֲנֶה הַנָּבִיא,
„נַפְשִׁי וּלְבָבִי יִכְלוּ בַנְּעִימוֹת!
אֶתְקַלֵּס, אֱלֹהִים, לְדָם וָרֶצַח,
וּלְרַעַם וּבְרָקִים יִשְׂחַק לְבָבִי.
אָכֵן מִפְּנֵי נְעִימוֹתֶיךָ — נְעִימוֹת־נֶצַח,
מִפְּנֵי נְעִימוֹתֶיךָ — מִי יַעֲמוֹד אָבִי?“

חוֹמַת־אֵשׁ אַרְזֵי־לְהָבוֹת ,
ה' בָּאֵשׁ ! " הַנָּבִיא רוֹעֵם ,
בְּחָזוֹן חֱרְאֵיתָ לִי נִשְׂגָּבוֹת ,
ה' בָּאֵשׁ — בָּאֵשׁ אֵל זוֹעֵם !
ה' בָּאֵשׁ מַלְאָכָיו לְהָבִים ,
בְּכוּר־אֵשׁ יִצְרוֹף אֲדָמוֹת ,
יַתֵּךְ בָּאֵשׁ הַשֶּׁמֶשׁ הַכֹּכָבִים ,
וַיְגַדֵּל הַמְּדוּרָה — בָּאֵשׁ אֵל־נְקָמוֹת !

בָּאֵשׁ ה' , אֲרָה פְּחָדִים !
בָּאֵשׁ יִצְרוֹף בְּנֵי־בְלִיַּעַל ,
בָּאֵשׁ שָׁלְחוּ אַלְפֵי יְלָדִים ,
וּבָאֵשׁ נִשְׁפַּט אֱלֹהֵי מִמַּעַל !
אֵל אַדִּיר מַעֲשֶׂיךָ נִפְלָאִים ,
בָּאֵשׁ תִּשְׁפּוֹט מִתְהַלֵּךְ בְּאִשָּׁיו ! —
וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ פִּתְאוֹם לִרְגָעִים ,
הַקְּבָנוֹן יִרְעַשׁ וְיִזְּלוּ בְּשָׁמָיו . —

הָאֵשׁ לֹא אָכְלָה אַף שָׁמִיר ;
הַצִּפּוֹר מְדַלֶּגֶת פָּסֹחַ וְרָנֹן ,
תְּנֵעַר צִצִּים מֵרֹאשׁ הָאָמִיר ,
וַיִּשָּׂא הָרוּחַ רֵיחַ־לְבָנוֹן .

כְּמוֹ נִרְדָּם עָמַד הַנָּבִיא,
סְבִיבוֹ סְעָרָה הָמוֹן וָגַעַשׁ.
פִּתְאוֹם הִתְעוֹרֵר וַיִּשְׁאַג כַּלָּבִיא:
„יְיָ בָּרַעַשׁ בָּא — בָּרָעַשׁ!"

בְּזַעַם תִּצְעַד לְמַאְמָא הָרָעָה
בְּסַעַר קֶטֶב — בָּכָה אֵל־קַנָּאוֹת!
וַיַּעֲמוֹד הַסַּעַר — דְּמָמָה נוֹרָאָה,
הַנָּבִיא יַעֲמוֹד יִתְפַּלֵּא וְרָאוֹת.
„גַּם־לֹא בָרַעַשׁ! יַעֲנֶה בִּדְמָמָה,
יָסַף הַקּוֹל אֵין עוֹד גַּעַשׁ!"
וַיָּרִיעוּ אַחֲרָיו תַּחְתִּיּוֹת אֲדָמָה:
„לֹא בָרַעַשׁ ה' — לֹא בָרָעַשׁ!"

לֹא בָרַעַשׁ — וּפִתְאוֹם מִתַּחַת,
מִתַּחַת הָהָר כַּקֶּבֶר פָּתוּחַ,
וַיָּקִיא הַקֶּבֶר אֵשׁ מִתְלַקַּחַת,
וּלְשׁוֹנוֹת אֵשׁ יִשָּׂא הָרוּחַ.
שְׂרָפִים עוֹפְפִים לְצַמֶּרֶת הַיַּעַר,
וַיֹּאחֲזוּ כְּרֶגַע בְּעֵץ נָבוּב,
הַלַּפִּידִים יְהַלְּכוּ וַיִּשָּׂאֵם הַסַּעַר,
וְהַלְּבָנוֹן כְּחוֹמַת־אֵשׁ סָבִיב. —

"ה' בָּרוּחַ – יִתְפּוֹרְרוּ אֲרָמוֹת,
"מִמִּכְלְאוֹת תֵּימָן שָׁמָּה יָפוּחַ.
"לָקַחַת נְקָמוֹת, לָקַחַת נְקָמוֹת
"ה' בָּרוּחַ בָּא – בָּרוּחַ!
"אֵל קַנָּא בְּרוּחַ זַלְעָפוֹת
"יְטַאטֵא הַתֵּבֵל יֹשְׁבָיו יַדִּיחַ!"
כַּחֲלִפוֹת רֹאשׁוֹ כְּצִפֳּרִים עָפוֹת
יְעוֹפְפוּן סְבִיבָיו – ה' בָּרוּחַ!"

הָרוּחַ עָצַר נִשְׁמַת אַפּוֹ,
הָאָרֶץ סָבִיב יֵרָאֶה שָׁקְטָה:
הַנָּבִיא עָמַד יְנוֹפֵף כַּפּוֹ:
"לֹא בָּרוּחַ ה' – עַתָּה!"
"לֹא בָרוּחַ יָעֻזּוּ לָחִישׁ
אַרְזֵי־לְבָנוֹן, מַעְיְנוֹת מַיִם,
פִּתְאוֹם מֵהָהָר קוֹל כְּנָחָשׁ,
וּרְעָמִים וּבְרָקִים נָהֲגוּ שָׁמַיִם.

הֶהָרִים יִתְגָּעֲשׁוּן תְּהוֹם הָאֲדָמָה,
וּתְהוֹם נָתַן קוֹלוֹ בַּסַּעַר,
רַעַם בַּגַּלְגַּל – קוֹלוֹ בָּרָמָה,
יִתְחוֹלֵל הָרוּחַ וַיִּרְעַשׁ הַיָּעַר.

לֹא אֵדָעָה — אָנֹכִי רַק אֲדָמָה !
אֵיכָכָה מֵאַרְצָהּ אֲטַאטְאֶנָּה הָרָעָה ?
הַבְמַטְאֲטֵא הַשֶּׁמֶר ? הַבְקוֹל דְּמָמָה ?
אָנֹכִי רַק בָּשָׂר — לֹא אֵדָעָה !

וְהֵמַתְנִי חַיָּתִי כָּלָה כֹחִי ,
קוֹדֵר אֵלֵךְ וּבְמִשְׁמַנֵּי רָזוֹן .
עַל מִשְׁמַרְתִּי נִצָּב אָנֹכִי ,
אַתָּה אָמַרְתָּ תוֹדִיעֵנִי בְחָזוֹן . —
בְּשִׂפְתֵי הַנָּבִיא עוֹד אֲמָרִים ,
וּמִמְּרוֹם רְקִיעַ נִמְלַט הַבָּזָק ,
וְקָאֵם סָאוֹן מֵאַחַד הֶהָרִים ,
רוּחַ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק .

יִתְפּוֹצְצוּן הַסְּלָעִים יִרְעֲשׁוּ נְהָרִים .
יִתְפּוֹרֵר הַיַּעַר יֶחֶרְדוּ אֵיתָנִים ,
וַיִּשָּׂא הָרוּחַ מִמַּעַל הֶהָרִים ,
עָפָר וָאֵפֶר עֵצִים וַאֲבָנִים . —
הַנָּבִיא רָאָה וַיִּשָּׂא יָדָיו ,
וַיְּרוֹצֵץ סָבִיב כְּנֶשֶׁר שָׁלוּחַ ,
כִּנְחָשִׁים עוֹפְפִים תַּלְתַּלָּיו וּבְגָדָיו . —
ה' בָּרוּחַ בָּא — בָּרוּחַ !

מה הקץ ? הלנצח מעצבה ?
התנחת ידך לנצח אל ?
מי ישלוף נפשי מגוה ,
נפשי היגעה תשאוף צל !
אתה טבעתה ביון הרפש ,
מתי אלהים תשלחיה חפשי ?
צמאה לנצח קרבי הנפש ,
לנצח — לא ידעתי נפש ! "

שפכת קרבה רגשות נפלאות ,
חמלה רבה אהבה רוממה ,
ותמהול החמלה — נפלאתי נוראות ! —
החמלה מהלת באכזריות חמה :
ואז בראותי איש־תמים.
יהיה מרמס לאנשי רצח ,
כארי־משחית בהריחו דמים ,
אתנפל ביניהם ואכלם לנצח ! "

קנאתי ואבכם , אלהי אבי !
הלא מרוחך קנאתי באה ,
ועתה , אהה אין שלום בלבבי ,
לבי יפצפצני — לא אדעה !

2

והנה ה׳ עובר ורוח גדולה וחזק
מפרק הרים ומשבר סלעים לפני ה׳
לא ברוח ה׳ ואחר הרוח רעש לא
ברעש ה׳ ואחר הרעש אש לא
באש ה׳ ואחר האש קול דממה דקה
ויהי כשמוע אליהו וילט פניו באדרתו

(מלכים א׳ י״ט)

בעת ההיא בעלות השחר
עמד הגלעדי בראש הרמה,
אדרתו עליו מצמר צחר,
וסרוחות כנפיה על האדמה.
מתלפות ראשו הרוח ינדד,
ימינו נטויה ומקלו בשמאלו.
כבה עמד נרדם בודד,
ושפתיו נעות נשמע קולו:

מִלָּתוֹ בִּלְשׁוֹנוֹ וַתִּרְעַשׁ סְעָרָה ,
וּמִתּוֹךְ הַסְּעָרָה קוֹל גְּרָמָה :
„חֲרֵשׁ אֲדָמָה ! עֲלֵה הֲדָרָה ,
„כְּחָזוֹן אוֹרְיָעֵךְ וַתָּשָׁב הַדְּמָמָה : —

הַדְּמָמָה שָׁבָה יִזְּלוּ הֶהָרִים ,
דּוֹמָם יִזֹּלוּן הַגַּלִּים בַּמַּיִם ,
מִבֵּין עֳפָאִים נִשְׁקְפוּ צִפֳּרִים ,
וְהַשֶּׁמֶשׁ תֵּרֵד לִקְצֵוי־שָׁמָיִם .
צִלְלֵי־לַיְלָה סָבִיב יִשְׂתָּרְעוּ ,
מִסָּבִיב הַכִּכָּר דּוּמִיָּה שָׁחָה
בִּמְרוֹם הַלְּבָנוֹן צְעָדִים נִשְׁמָעוּ ,
וַתַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה . —

וּבְדָמִים בְּדָמִים גֵּאַלְתִּי לְבוּשִׁי,
בְּדַם אָדָם נִדְבְּקוּ יָדַיִם,
עַד לָנֶצַח לֹא תִכְבֶּה אִשִּׁי,
אִשִּׁי תֹּאכְלֵנִי – קַצְתִּי בַּחַיִּים !
לָמָּה בְּחַרְתָּנִי יְיָ צְבָאוֹת,
וּמִבֵּית אֲבוֹתַי לָמָּה בְּחַרְתָּנִי ?
וַתְּמַלֵּא יָדִי לַעֲשׂוֹת נוֹרָאוֹת,
לִשְׁפּוֹךְ דָּם. – מָה אֻמְלָל אָנִי !

בֵּין מְרַצְּחִים נָפַל לִי חֵבֶל,
חַיַּי לְמַשָּׂא אֶגְעַל חַיָּתִי,
אַסְגִּירָה נַפְשִׁי לְיַד אִיזֶבֶל,
וְאָמוּת בַּעֲוֹנִי – תֹּאכְלֵנִי קִנְאָתִי ! —
אַסְגִּירָה נַפְשִׁי שָׂבְעָה רָעוֹת,
שָׁתִיתִי אַךְ לַעַג כָּל הַיָּמִים,
לָקַחְתִּי נִקְמָתְךָ אֱלֹהֵי קְנָאוֹת
קַנֹּא קִנֵּאתִי – מִלֵּאתִי דָמִים !

אַסְגִּירָה נַפְשִׁי לְיַד אִיזֶבֶל,
וְאֶפְרֹק מֵעָלַי מַשָּׂא הַחַיִּים,
אַדְמַת נֵּוִי לִי לְסַבֵּל,
שִׁלַּמְתִּי חֶפְצְךָ אֱלֹהֵי שָׁמַיִם !

דָּמִים, דָּמִים — וְהַשֶּׁמֶשׁ יָרְדָה,
וּבְצַנְתְּרוֹת זָהָב תֵּרֵד לַגְּבָעוֹת,
הַנָּבִיא יִתְבּוֹנֵן, הַשֶּׁמֶשׁ, הַתּוֹלָדָה,
וַיַּרְאֶה הַדָּמִים. — יִשְׁפּוֹךְ דְּמָעוֹת.

אָז בִּדְמֵיהֶם הִתְפּוֹרְרוּ עוֹלָלִים,
הוֹפַעַתְּ כָּבָה, שֶׁמֶשׁ זוֹרֵחַ!
וַתִּפְרוֹשׂ כְּעַיִט מִמַּעַל הַחֲלָלִים,
וַתִּשְׁתֶּה בְּדָם, כְּדָם כִּמְרַצֵּחַ.
כָּבָה נִרְדָּם תַּעֲמוֹד שֶׁמֶשׁ
וַתֵּרָאֶה בַּתֵּבֵל אַכְזָרִיּוּת רֶצַח,
תִּתְפּוֹרֵר תֵּבֵל וְלֹא תָמֵשׁ,
כְּעַמּוּד בַּרְזֶל תַּעֲמוֹד לָנֶצַח.

כְּעַמּוּד בַּרְזֶל תַּעֲמוֹד אַתָּה,
תִּלְעַג מִמָּרוֹם לְמַסַּת דַּלִּים,
לִי, אֱלֹהִים, לֵב נָתַתָּ,
לְבִי יָם נִגְרָשׁ מָלֵא גַּלִּים;
בִּרְאוֹתִי זָדוֹן יְגָרֵשׁ לְבָבִי,
וְיָבֹא בִּזְרוֹעֵי עֹז־דְּרָעָמִים,
אֶרְמֹס אֶטְרֹף סָבִיב כַּלָּבִיא,
וְעַד צַוָּאר אֶחֱצֶה בְּדָמִים. —

אֵל נְקָמוֹת, אַתָּה אֵל־אַדִּיר,
תְּנָה לִי עֻזְּךָ רֶגַע וְאֶתְעוֹפְפָה,
אֲשָׁרֵשׁ הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶצְנְפֶנּוּ כַדּוּר,
אַשְׁלִיכֶנּוּ לַתֵּבֵל וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה;
בְּדָמָם יִתְגּוֹלְלוּ עַתִּיקֵי־שָׂרִים,
וּמִדָּם מֹחִים הִשְׁנוּ אֲדָמוֹת.
אֶנְקוֹת תְּמוּתָה וּמְחוֹלַת־מַחֲנַיִם.
לָקַחְתִּי נִקְמָתְךָ אֱלֹהֵי נְקָמוֹת!"

תָּפַשְׂתִּי בִּידֵי נְבִיאֵי־הַבְּעָלִים,
וְאֶשְׁחָטֵם כַּצֹּאן בַּבִּקְעָה שָׁמָּה.
שָׁם עַל־פִּרְשָׁם יִתְגּוֹלְלוּ הַחֲלָלִים.
מַה־יָּרִיחַ, מַה־יָּרִיחַ דַּם־נְקָמָה!
קָשַׁרְתִּי חֲבָלִים בְּרָאשֵׁי הַפְּגָרִים.
וְאֶתְלֵם שָׁמָּה מִמַּעַל הַבָּמוֹת,
מַאֲכָל יִהְיוּ לָעוֹרְבִים וְלַצִּפֳּרִים,
וְהָיוּ לְאוֹתוֹת, אַתָּה אֵל נְקָמוֹת! —

פִּתְאוֹם נָשָׂא לַמָּרוֹם עַפְעַפָּיו,
וַיַּעֲלֶה הַשֶּׁמֶשׁ כְּיוֹם תָּמִים.
יִתְבּוֹנֵן לַשֶּׁמֶשׁ — וַיִּשָּׂא כַפָּיו,
יִתַּר מִמְּקוֹמוֹ — כַּפָּיו בְּדָמִים,

חָמוּץ בְּגָדִים חֶרֶב בְּכַפּוֹ,
שְׂעָרוֹתָיו פְּרוּעוֹת עֵינָיו קָמוֹת,
יִנְאַק כַּאֲרִי וְיִנְהוֹם כְּאַפּוֹ:
אֵל נְקָמוֹת יְיָ! אֵל נְקָמוֹת!

אֵל נְקָמוֹת, מְלֵאתִי פְּחָדִים!
שָׂעֲרִיָּה רָאִיתִי שָׁוְא וּמַדּוּחִים,
אִמּוֹת תְּבִיאֶינָה בְּחֵצֶן יְלָדִים,
וְיִשְׁחָטוּ כָּאֶפְרוֹחִים עוֹלְלֵי־טִפּוּחִים.
בְּזִרְמֵי דְמֵיהֶם יִתְבּוֹסְסוּ הָעוֹלָלִים,
וְיֶאְדְּמוּ מִדָּמָם רָאשֵׁי־הַבָּמוֹת,
הָאִמּוֹת תִּרְאֶינָה וְיִשְׂחֲקוּ הַבְּעָלִים:
אֵל נְקָמוֹת יְיָ! אֵל נְקָמוֹת!

כֹּהֲנֵי הַבַּעַל יְבָרְכוּ הַזֶּבַח,
עַל כּוֹס מָלֵא דַם־עוֹלָלִים.
יַלְדֵי־שַׁעֲשׁוּעִים נָכוֹנוּ לַטֶּבַח
וַיַּפְשִׁיטוּ הָאִמּוֹת בְּשַׂר הַחֲלָלִים.
יִתָּפְרוּ הָעוֹרוֹת מִכְסֶה לַבָּעַל,
וַיַּעֲשׂוּ חֲלִילִים מִן הָעֲצָמוֹת:
אַתָּה תִרְאֶה אֱלֹהַי מִמַּעַל,
אֵל נְקָמוֹת יְיָ! אֵל נְקָמוֹת!

אליהו בראש הכרמל

1

וישב תחת רתם אחת וישאל את נפשו
למות ויאמר רב עתה יי קח נפשי .
(מלכים א' י"ט)

היער ישקט נחו הכפרים ,
דומם יזולו הגלים במים
שמה בהרחק אחד ההרים ,
הר הכרמל ברישא שגיב :
כגיא־חזיון סביב האדמה ,
וברגלי הלבנון תשכן שלוה .
ומה־ירעש בלבנון שמה ?
ותעלה מלבנון כדמות איש־שיבה .

שיבה זרקה מבעד לצמתו ,
כבפיר יעלה איום גם נורא ,
לאחד הארזים דמתה קומתו .
גרמיו ברזל , למתניו בחגורה .

נָשַׁמּוּ אֱמוּנוֹת הוּפְרוּ תּוֹרוֹת,
דִּבְרֵי מְחוֹקְקִים הָיוּ כִשְׁכָבִים,
וְאִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת,
בִּשְׁמֵי־עוֹלָם יַזְהִירוּ כַּכֹּכָבִים. —

הִתְמוֹטְטוּ עַמִּים בְּמוֹט הָאֲדָמָה,
הַסַּעַר גְּרָפָם בַּחֲמַת־רֶצַח,
הַסְּנֶה עוֹד בּוֹעֵר בָּאֵשׁ שָׁמָּה
וְאֵינֶנּוּ אֻכָּל. יִשְׂרָאֵל — נֶצַח!!

* * *

* *

*

אָז יָרַד משֶׁה בָּאֲבִירִים
וַיֶּחֱשׂף יְמִינוֹ לַעֲשׂוֹת נִפְלָאוֹת,
מִבְּקָהוֹת רוּחוֹ נָפְלוּ אַדִּירִים,
וַיֶּחֱרַד מִכִּסְאוֹ מֶלֶךְ־בְּלָהוֹת. —

שָׁחוּ לְפָנָיו הָרִים גַּבְנֻנִּים, —
וּשְׁנֵי הַכְּרוּבִים סוֹכְכִים מִמַּעַל;
אָז בָּקַע רָאשֵׁי־תַנִּינִים,
וְעַל רַהַב הִשְׁלִיךְ הַנַּעַל!

אָז הִצִּיל עַמּוֹ מֵרֶדֶת שַׁחַת,
בָּנָה מִקְדָּשׁ כְּמוֹ רָמִים,
וַיִּתֵּן לָהֶם תּוֹרָה אַחַת,
אֵל אֶחָד — מְלֵא־עוֹלָמִים!

וַיִּתֵּן לָמוֹ תּוֹרָה נִשְׂגָּבָה,
תּוֹרָה מוֹפִיעָה עַד קֵץ הַדּוֹרוֹת,
מְקֻדָּשׁ כָּל מִלָּה כָּל אֹמֶר לֶהָבָה,
אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת־טְהוֹרוֹת.

אַרְמוֹס תַּנִּינִים אֲשַׁסְּעֵם בַּחֲמָתִי,
יְמִינִי זֹאת נוֹרָאוֹת תּוֹרֵנִי.
אַהֲבָתֵךְ צִפּוֹרָה אוֹר לִנְתִיבָתִי,
וּזְרוֹעַ יְיָ הִיא תִּתְמְכֵנִי!"

הוּא יְיָ נִרְאָה לִי בְּעֶרֶבָה
מִתּוֹךְ אֵשׁ הַסְּנֶה וַיַּבִּיעַ:
אֵשׁ נִשְׁקָה בְּעַמִּי־לֶהָבָה
לֹא לַהֲמִיתֵהוּ — לֵךְ הוֹשִׁיעַ!,

הֲזָכַרְתְּ, צִפּוֹרָה, בְּלֵיל־דְּמָמָה
עָלָה מִמֶּרְחַק מוֹקֵד־עוֹלָמִים,
הַסְּנֶה בּוֹעֵר בָּאֵשׁ שָׁמָּה
וְאֵינֶנּוּ אֻכָּל... הַסְּנֶה תָּמִים!"

"עַתָּה אֶעֱזָבְכֶם — עוֹד יַחַד נָשִׁירָה,
אֶעֱזָבְכֶם — שָׁמָּה הָאֵשׁ עוֹלָה.
תָּעֹז יָדִי תְּפַעֲמֵנִי גְבוּרָה,
אָסֻרָה וְאֶרְאֶה הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה!"

"לֵךְ לְשָׁלוֹם!" נָתַן יִתְרוֹ אֹמֶר
וַיְחַבְּקֵהוּ עוֹד וַיִּשָּׁקֵהוּ שְׂפָתַיִם. —
בַּיּוֹם הַהוּא עָזַב מִקְדָּשׁוֹ הַכֹּמֶר,
וּמֹשֶׁה אִישׁ־אֱלֹהִים יָרַד מִצְרָיִם.

וְאָנֹכִי יָדַעְתִּי , טוֹבַת טַעַם !
הֵשִׁיב יִתְרוֹ , יָדַעְתִּי בַּת־גִּילִי ;
יֵין הָאַהֲבָה , עֲרָכְךָ הַפַּעַם ,
לָכֵן , תַּמְתִּי , פָּנַיִךְ תְּכָלִילִי !

וְכַפּוֹת בִּתּוֹ יָדוֹ הֵרִימָה
וְלְכַפּוֹת הָרֹעֶה יַחַד לְקָדֵם :
זֶה דוֹדֵךְ בִּתִּי הַנְּעִימָה ,
זֹאת רַעְיָתְךָ , רֹעֵה אָדָם !

רָעָה הִיא ... הֲמוֹנִים
לִמְלֹא־הֶבֶל יֵרָאֶה נִפְלָאוֹת ;
הָעַלְמָה שָׁמְעָה וּמֵעֵינֶיהָ יוֹנִים
יִזְּלוּ בְּפָנֶיהָ אַלְפֵי דְמָעוֹת .

כְּחוֹלְמִים נִצְּבוּ אֵלֶּה הַשְּׁלֹשָׁה ,
הַשַּׁחַר הֵרִיק זָהֳרוֹ עֲלֵיהֶם ,
מִסָּבִיב לָהֶם דּוּמִיָּה קְדֹשָׁה ,
הַשּׁוֹשַׁנִּים מֵחַלּוֹנוֹת נָשְׂאוּ רָאשֵׁיהֶם .

בַּשֶּׁמֶשׁ — קָרָא מֹשֶׁה מִמַּעֲמַקִּים —
מֵרֶחֶם הַלַּיְלָה שַׁלְהַבְתָּהּ חוֹצֶבֶת ,
אֶרֶץ גְּדוּד אֱלֹהִים בְּמַחְשַׁכִּים ,
וְלָאוֹר בֹּקֶר אֶהְפֹּךְ צַלְמָוֶת .

אָז רָאָה — אַחַד הַמְּאוֹרוֹת
יִפְסַח בְּמִצְרַיִם פָּסֹחַ וְגָנֹן.
וַיַּעֲלוּ אָחִיו בְּתֻפִּים, בִּמְחוֹלוֹת
לְהַר יְיָ — זֶה הַר הַלְּבָנוֹן!

אָז רָאָה — עַמָּיו מַחֲנִים
עוֹלִים סָבִיב מִבְּלִי־תֵת,
מִלִּפְנֵיהֶם הַלְוִיִּם בְּכִנּוֹר, בִּמְצִלְתַּיִם,
וְהוּא בְּרֹאשָׁם — מִימִינוֹ אֵשׁ־דָּת.

אָז רָאָה — בְּנַוַת בַּיִת
יִפְרַח שְׁלוֹם הָאַהֲבָה נִפְלָאָה,
יְלָדָיו סָבִיב כִּשְׁתִילֵי־זַיִת
וּפוֹרִיָּה אִשְׁתּוֹ. אָז רָאָה —

עוֹד הַמַּחֲזֶה לְפָנָיו עָלָה,
וְדֶלֶת הַחֶדֶר פִּתְאוֹם נִפְתָּחָה:
הֲדַסָּה צִפּוֹרָה תְּקַפֵּץ כְּאַיָּלָה,
תִּרְאֶה מֹשֶׁה — וְרֹאשָׁהּ שָׁחָה.

רֹאשָׁהּ שָׁחָה סָגְרָה פִּיהָ,
וּפָנֶיהָ עָטְפוּ אוֹר כַּשַּׂלְמָה.
"מַה־לָּךְ בִּתִּי?" שָׁאַל אָבִיהָ
"לֹא יָדַעְתִּי" הַטִּיפָה הָעַלְמָה.

מֵאוֹרֵךְ תֵּינִיקֶהָ — וְתָאִיר הָאֹמֶשׁ ,
תַּאֲצַל מֵרוּחֵךְ עָלֶיהָ אוֹרָה ,
וּכְמוֹ לְבָנָה לִקְרַאת שֶׁמֶשׁ
יִהְיוּ לָנֶצַח — משֶׁה וְצִפּוֹרָה !

וְהַשֶּׁמֶשׁ עָלָה עַל גִּבְעָה רַעֲנָנָה ,
הַלְּבָנָה לִקְרָאתוֹ פְּעָמֶיהָ יָפוּ ,
זֶה לָזוּ — הַשֶּׁמֶשׁ לְהַלְּבָנָה
כִּתְאוֹמֵי צְבִיָּה חֵן חֵן נִשְׁקָפוּ .

וּבְעֵינָיו לוֹהֲטִים שֶׁמֶשׁ וְכֹכָבֶיהָ ,
וַתִּצָּנַע לָכֵת מִנּוּ הַלְּבָנָה ;
תְּתַכֵּס בְּצָעִיף סָבִיב פָּנֶיהָ ;
וַתָּבֹא בְּמָסָךְ תַּחַת עֲנָנָה .

משֶׁה הֵסֵב פָּנָיו קָדִימָה ,
עַל פָּנָיו עִקְבוֹת דִּמְעָה וּכְאֵב .
רַעְיוֹנוֹת גְּדוֹלוֹת בִּלְבָבוֹ פְּנִימָה
אָז הִתְהַלְּכוּ — לֹא יְכִילֵם לֵב !

אָז רָאָה — שָׁם רַגְלוֹ עוֹמֶדֶת
לִפְנֵי הַסְּנֶה הַבּוֹעֵר לִקְרָאתוֹ ,
בּוֹ קוֹרֵא מֵאֵשׁ יוֹקֶדֶת
יָדַעְתִּי מַכְאוֹבָיו — שָׁמַעְתִּי נַאֲקָתוֹ !

ותשה רוחי כמעט עיפה,
ואומר נואש לתקוה נשגבת.
חצי־עיניה אך כי שבה,
ויעור רוחי ויהי לשלהבה!

שלהבת־יה קדחה בלבבי,
ותצק ברוחי חיים ותאוה.
אהבת־בתך, השב לי אבי,
ממך אבי — אבקש אהבה!

אלהים מדבר מתוך האהבה,
האהבה תפיץ במחשכים אורה.
לב־נביאים תתמוך גאוה.
ממך אבקש אהבת־צפורה.

אהבת צפורה הכהן יענהו.
ותקרן עינו מרב שמחתו,
לך אתננה מנשיקותיו ישקהו
ויגעו דמעותיו על שפתו!

עדים דמעותי בריתי לא תמש
ולא תמש אהבתה הטהורה,
וכמו לבנה לקראת שמש
יחיו לנצח — משה וצפורה.

בְּמִצְרַיִם אַרְבֶּה תוֹכָחוֹת וּנְקָמָה,
וְאֶתְעוֹלֵל נוֹרָאוֹת בְּמַלְכָּם וּבִקְדוֹשָׁם;
אָז יֵצְאוּ אַחַי בְּיָד רָמָה,
וֵאלֹהֵי עוֹלָם יִהְיֶה בְּרֹאשָׁם; —

אֱלֹהֵי עוֹלָמִי הַכֹּהֵן עָנָה,
אֱלֹהִים נָתַתָּ לִי, רֹעֶה תָמִים;
חַיִּים וֵאלֹהִים מִמְּךָ לְמָנָה,
חַיֵּי נֶצַח — אֱלֹהֵי עוֹלָמִים!

יְיָ יְעַדְךָ לַאֲנָשִׁים רֹעֶה
רֹעֶה נֶאֱמָן לִשְׁמוֹר מִצְעָדָם
לַנְחוֹת לָבֶטַח צֹאן תּוֹעֶה
אֲנִי צֹאנְךָ — רֹעֶה אָדָם!

אָסְפֵנִי לַעֲדָרֶיךָ, אָדָם גָּבֹהַּ,
תָּעִיתִי כְּצֹאן חָדַל כֹּחִי,
אַתָּה חוֹנַנְתָּנִי: נֶפֶשׁ, אֱלוֹהַּ,
וְאָנֹכִי מָה — מָה אֶתֵּן אָנֹכִי?

מַה תִּתֵּן הֵשִׁיב אִישׁ־הָרוּחַ,
בִּתְּךָ, בִּתְּךָ, תֵּן לִי אָבִי!
עֵינֶיהָ יָפוֹת הִנֵּה מְפוּחַ,
לְקָרוֹתַ, לִנְפוֹתַ רֶגֶשׁ בִּלְבָבִי.

וּמֵהָעָם הַזֶּה תֻּטַּר אַנְבִי ! —
אָז לְבָשַׁתְנִי גְבוּרָה כְּמַדַּי,
דְּמֵי עֲבָרוּ וַיִּמְלָא כֹּחִי,
וְקוֹל בְּאָזְנַי כְּקוֹל שַׁדַּי. —

וּכִמְעַט נַפְשִׁי אֹמֶץ תְּגָרֶה,
הַצֵּל עַמִּי מִיקוֹד הַשְּׂרֵפָה,
וְרוּחַ אַחֶרֶת אֵלַי עָבְרָה:
מִלַּע צְפְעוֹנֵי הָתוֹצִיא הַטְּרֵפָה?

הִתְצִיל מֵאֵשׁ הָרוּחַ דְּבָרָה,
אוּדִים עֲשֵׁנִים, אֵפֶר, גַּחֶלֶת?
וַתְּוָאֵשׁ נַפְשִׁי... נוֹאָשׁ אָמְרָה.
אֵשׁ אָכְלָה עַמִּי... הָאֵשׁ אֹכֶלֶת...

אָז בְּחָזוֹן נִרְאָה אֱלֹהַי,
כְּתַבְנִית־שַׁדַּי מֵהָאֵשׁ עוֹלֶה,
וָאֵדַע כִּי חַי עַמִּי... חָי,
לֹא אֲכָלַתְהוּ הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה!

כַּמַּיִם בָּאוּנִי רַעֲיוֹנוֹת רָמוֹת,
וּזְרוֹעַ ה׳ תְּמָכַתְנִי גְבוּרָה;
בְּמִצְרַיִם וּבֵאלֹהָיו אֲחַלֵּק נְקָמוֹת,
וַאֲשַׁסֵּם כְּשַׁסַּע שֶׂה פְּזוּרָה!

מֵעִבְרִים נוֹלַדְתִּי — גּוֹרָלָם נוֹרָא!
מִשֵּׁבֶט הַמֶּלֶךְ יָעֲנוּ נוֹרָאוֹת.
וּבְגִיחִי מֵרֶחֶם הָשְׁלַכְתִּי הַיְאוֹרָה,
וַיְקִיאֵנִי הַיְאוֹר — שְׁמָעָה נִפְלָאוֹת!

לְמֶלֶךְ בִּלָּהוֹת בַּת שָׁמַיִם,
מִמְּעֵי־הַנָּחָשׁ יָצְאָה חֲשִׁמְלָה.
הַבַּת הַזֹּאת רָחֲצָה בַמַּיִם,
וּבַמַּיִם נִדְחֲפָה תֵּבָה קַלָּה.

הַתֵּבָה הוֹצִיאָה — וַתַּצֵּל חַיַּת.
וַתְּגַדְּלֵנִי כְּאֵם. — הָיִיתִי נָעַר.
בִּשְׁלוֹם אַחַי לִרְאוֹת אָז יָצָאתִי,
וְאַחַי טְבוּחִים כַּצֹּאן בַּשַּׁעַר.

עַם נִדְכֶּה יִזְעַק שָׁמָּה,
וַתַּעַל זַעֲקָתוֹ לֵב־הַשָּׁמַיִם.
זְקֵנָיו יִשְׂאוּ לְבֵנִים וַאֲדָמָה,
עוֹלָלָיו וְיוֹנְקָיו שֻׁלְּחוּ בַמַּיִם.

יַעַבְדוּ הַזְּקֵנִים בְּחֹמֶר וּבַתֶּבֶן,
יִבְנוּ לְתַלְפִּיּוֹת הֵיכָל וָרָמָה,
וּבִדְמֵיהֶם יַדְבִּיקוּ אֶבֶן לְאֶבֶן —
עַם נִדְכֶּה, הָהּ, יִזְעַק שָׁמָּה!

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] אבא:
אגדה איש אותה [illegible]?
אני [illegible] — אתה [illegible].
תודות [illegible] אנא [illegible]!

יתודו הרחי ברים כלבנה,
רעות ראיתי במעט הימים.
השיב הרעה בנפש נענה,
ומעיניו הופיעו רגשות דמים.

שְׁתֵּי עֵינָיו רֶגַע הִתְלַהֲטוּ ,
כִּלְבִיא הִתְקוֹמֵם וַיֵּאָזוֹר חָיִל .
רְעָמִים וּבְרָקִים מִפִּיו הִתְגַּלְּגוּ ,
וּדְבָרָיו כָּאֵשׁ, בִּרְמִי־הַלָּיִל :

„אֱלֹהֶיךָ , גֶּבֶר , תְּבַקֵּשׁ אֱלֹהֶיךָ ,
„אֵיפֹה תְבַקְשֵׁהוּ מִמְּךָ וָהָלְאָה ?
„קִרְבְךָ הוּא בְּקֶרֶב נַפְשְׁךָ ,
„כְּחַי , כִּבְהֵמָה, מִתַּחַת , מִלְמָעְלָה ! "

„הוּא אֱלֹהִים אֱלֹהֵי צְבָאוֹת ,
„בְּאַף כָּל הַיְקוּם הִגְנוּ ,
„הוּא פֶּלֶא אֱלֹהֵי הַפְּלָאוֹת ,
„עַיִן כְּעַיִן כִּפְלָאוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ ! "

„בְּגַלְגַּל הָרַעַם וּבְשַׁעֲטַת נְמָלִים ,
„בְּגִבְעוֹת עוֹלָם וּבְרֶגֶב חוֹל ,
„בְּרַעַשׁ גִּבּוֹרִים וּבְפִי עוֹלָלִים —
„בְּכֻלָּם אֲדֹנָי — יְיָ בַּכֹּל ! "

„קוֹל יְיָ בַּכֹּל יָפוּחַ ,
„וַיְהַלֵּךְ הוֹמֶם לְרוּחַ הַבְּרִיאָה ;
„יְהַלֵּךְ עִמְּךָ בְּקֶרֶב הָרוּחַ ,
„וְרַק הָרוּחַ יָבִין שְׁמוּעָה ! "

פְּנֵי כַּמֵּת . . . מֵת בַּחַיִּים :
רַם יְלוֹת קֶרֶב לְבָבִי ,
אַמּוֹת וְאָחוֹת וְאָבוֹת שִׁבְעָתַיִם ,
רַעְיוֹנַי תוֹלָעִים . תְּפָתֶה מִשְׁכָּבִי !

הַצֵּל נַפְשִׁי וּפְתוֹר חִידָתִי ,
הוֹצִיאֵנִי נָא מִבְּאֵר צָרָה !
הַגִּידָה לִי מַה־מַּטָּרָתִי ?
מָה הַתֵּבֵל , וּמִי בָרָא ?

הַצִּילֵנִי אֵיפֹא , אִישׁ הַנָּבִיא !
הַצִּילָה נַפְשִׁי מִבּוֹר רֶפֶשׁ !
מִי בָרָא הַהַרְגָּשׁוֹת בִּלְבָבִי ,
וּמִי בָרָא לִי זֹאת הַנֶּפֶשׁ ?

שָׁאַלְתִּי בַכֹּכָבִים — וַיִּסְעוּ הָלְאָה ,
וָאֶשְׁאַל בַּגֻּלְגֹּלֶת — צַחְנָתָהּ תַּעַל :
הֲיֵשׁ שׁוֹפֵט שָׁמָּה מִלְמָעְלָה ?
הֲיֵשׁ תַּגְמוּלוֹת שָׁמָּה מִמַּעַל ?

הוֹרֵנִי נָתִיב בְּמַחְשַׁכֵּי־עֲרָבוֹת ,
הָשֵׁב לְבִצָּרוֹן צֹאן־תֹּעֶה !
כְּדַר מִתְגָּעֵשׁ וַיָּקִיא לֶהָבוֹת
הִתְקוֹמֵם פִּתְאֹם וַיָּעַר הָרֹעֶה !

וּבְרֶגֶשׁ קֶרֶב חִישׁ לְיַצִּיעַ,
וַיִּקְרָא פְּעָמִים מִמְּלֹאת־לְבָבוֹ:
„מֹשֶׁה הָרֹעֶה! מֹשֶׁה מוֹשִׁיעַ!"
וַיִּתְעוֹרֵר וַיִּלָּפֵת וַיָּקָם מִמִּשְׁכָּבוֹ.

„מַדּוּעַ תִּתְנוֹדֵד כַּצֵּל בַּלַּיִל
וּמַדּוּעַ נָדְדָה שְׁנָתְךָ, יִתְרוֹ אֲדוֹנִי?"
„מֹשֶׁה! מֹשֶׁה! אִישׁ חַיִל!
בְּחָזוֹן דִּבַּרְתָּ: אֱלֹהַי, צֹאנִי!"

„פָּקַדְתִּי שׁוֹמְרִים עַל הָעַשְׁתָּרוֹת."
הֵשִׁיב מֹשֶׁה נָבוֹךְ כְּמִתְעַתֵּעַ,
„כַּצֵּל תִּתְהַלֵּךְ, עֵינֶיךָ נִגָּרוֹת,
מַה לְּךָ, לָמָּה תִּתְנַעֲנֵעַ?"

„הֲתַעֲקְבֵנִי?" הֵשִׁיב יִתְרוֹ אֲמָרִים:
„בַּלַּיְלָה דִּבַּרְתָּ: אֱלֹהַי, צֹאנִי!
בְּחֶזְיוֹנוֹת לַיְלָה אַרְבִּיץ עֲדָרִים,
וַחֲזוֹן־רוּחִי יַהֲלֹךְ עַל לְשׁוֹנִי!"

„סַפֵּר לִי אֵיפֹא סַפֵּר חֲלוֹמְךָ"
חִנֵּן הַכֹּהֵן „סַפֵּר חֶזְיוֹנֶיךָ!"
„יִתְרוֹ אֲדֹנִי, מִי הֵפֵר שְׁלוֹמְךָ?
פָּנֶיךָ כַּמֵּת, עָשְׁשׁוּ עֵינֶיךָ! —"

„אַתָּה הָרֹאֶה, אַךְ אַתָּה —
„אַתָּה תִּפְתּוֹר חִידַת־לְבָבִי . . . "
„הַאֲעִירֵהוּ מִשְּׁנָתוֹ? הָה, אֶחַתָּה,
„יִקְרוֹץ שֵׁן יִנְהוֹם כְּלָבִיא. — "

הָרֹעֶה בַּחֲלוֹמוֹ יַחֲרֹק שִׁנַּיִם,
יַעֲלֶה קֶצֶף וְיִנְהוֹם בִּרְמִמָה:
„אֶקְרַע לוֹעֲךָ . . . תַּנִּין מִצְרַיִם,
„וְאוֹצִיא מִבִּטְנְךָ . . . רָחֵל נֶאֱלָמָה! . . . "

וּבְעֵינָיו פִּתְאֹם נִרְאוּ כִּפְנִינִים,
רוּחַ חֵן בְּרֶגַע עֲבָרוֹ,
עֵינָיו מִסְכוּ רֶגֶשׁ וַחֲנִינִים,
וּכְטַל בֹּקֶר יִזַּל אָמְרוֹ:

„צֹאנִי צֹאן אָדָם אָנֹכִי אֲחַלְּצֶךָ,
„חֻקִּים צַדִּיקִים מָלְאוּ רַעְיוֹנַי,
„אוֹרְךָ לָדַעַת . . . מִי אֱלֹהֶיךָ,
„בַּסְּנֶה הָאֵשׁ . . . שְׁמָהּ אֲדֹנָי!

הַכֹּהֵן הִקְשִׁיב וַיִּתְנַשֵּׂא כַּלָּבִיא,
„אִישׁ עוֹלָם קִרְבִי הִצַּתָּ,
„אַתָּה תִּפְתַּח חַרְצֻבּוֹת לְבָבִי,
„אַתָּה אִישׁ אֱלֹהִים, אַךְ אַתָּה!"

הַכֹּהֵן יִקְרָא . . . „נִבְהֲלוּ רַעְיוֹנַי !
„הֲכֵן אֶשְׁמַע ? הַמוֹרְשֵׁי תוֹעִים ?"
וְשָׁמָּה הַקּוֹל . . . „בְּרֹאשְׁךָ אֲדֹנָי ,
„וּמֵאַסְפֶיךָ צֹאנִי . . . אֲנַחְנוּ הָרֹעִים . . ."

„רֹעִים . . . " יַעֲנֶה הַכֹּהֵן שָׁמָּה ,
„מִלְּפָנִים הֲמִיתִי עַתָּה יָדַעְתִּי .
„נַפְשְׁךָ הָרָעָה נֶפֶשׁ רָמָה ,
„וּבִלְשׁוֹנְךָ גְּדוֹלוֹת הַפַּעַם שָׁמַעְתִּי !"

„הַיָּקָר בָּרֹעִים ! הוֹלַכְתַּנִי תֹעֶה
„וַתַּשְׁלֵךְ אוֹתִי כִּמְעַט רִמִּיתָנִי .
„אָמַרְתָּ לִי : „אָנֹכִי הָרֹעֶה
„מְאוּמָה יָדַעְתִּי רֹעֶה אָנִי !""

„אַתָּה הָרֹאֶה הִכַּרְתִּיךָ אֶמֶשׁ .
„אֶמֶשׁ הִכַּרְתִּיךָ בֵּין הָעַרְבַּיִם .
„עֵינֶיךָ שַׁתָּ בִּמְצוּלוֹת שֶׁמֶשׁ ,
וּבִמְצוּלוֹת עֵינֶיךָ טָבְעוּ שָׁמָיִם ."

„שָׁמַיִם וְכֹכְבֵיהֶם בְּעֵינֶיךָ טָבְעוּ .
„הִתְבּוֹנַנְתִּי וָאֶשְׁאַל : מַה לְּךָ רֹעֶה ?
„אֵין דָּבָר — עָנִיתָ — צֹאנִי נִתְעוּ ,
„אֵין דָּבָר אַךְ צֹאן תֹּעֶה ! —"

"מִפְּאַת עֶרֶשׂ נִשְׁמַע בִּדְמָמָה,
עָלֶם נִרְדָּם יִפְצֶה שְׂפָתָיִם:
"הָאֵשׁ תִּפְרוֹץ מֵהַסְּנֶה שָׁמָּה . . .
רֶכֶב יְיָ . . . מַלְאָכִים רִבּוֹתָיִם ."

הַקּוֹל יָסַף . . . בִּנְטִיּוֹת אָזְנַיִם
יַעֲמֹד הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא: יָהּ הָהּ!
"אֵשׁ גְּדוֹלָה . . . מַלְאָכִים רִבּוֹתַיִם . . .
"מַה יַּחֲלוֹם שָׁם הָרֹעֶה . . . מָה?"

"צְאִנִי, צְאִנִי, אָנֹכִי אֲחַלְצֵךְ!"
נִשְׁמַע שֵׁנִית דְּמָמָה דַקָּה,
"אוֹרְךָ לָדַעַת . . . מִי אֱלֹהֶיךָ,
"אֱלֹהֵי גָּדוֹל שׁוֹכֵן אֶת הַדַּכָּא."

"אֱלֹהֵי . . . הַכֹּהֵן יִתַּר מִמְּקוֹמוֹ:
"הֲיָדַע מֵאֱלֹהַּ רֹעֶה תָמִים?
וְהָרֹעֶה יֶהְגֶּה שָׁמָּה בַּחֲלוֹמוֹ:
"אֱלֹהֵי גָּדוֹל . . . מָלֵא עוֹלָמִים . . ."

"מָלֵא אֱלֹהַּ . . . הֲכֹה דְּבָרָיו?"
יָשׁוּב הַכֹּהֵן וְעֵינָיו כַּלְהָטִים,
וְהַחוֹלֵם שָׁמָּה יוֹסֵף אֲמָרָיו:
"וְאֶתֵּן לְעַמִּי . . . טוֹבִים מִשְׁפָּטִים! . . ."

"לִי הַתֵּבֵל אֹפֶל וּשְׁמָמָה,
"כְּעַרְעָר בַּמִּדְבָּר לְתֹהוּ אֶקְרָאָה.
"וּבוּל־עֵץ בְּיַרְכָתַיִם שָׁמָּה
"הוּא אֱלֹהַי — אֵלָיו אֶכְרָעָה!"

"הַאַתָּה בָרָאתָ אוֹר וַחֲשֵׁכָה?
"הַקְּרָאתָ מִתֹּהוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאוֹ?"
וּבְדַבְּרוֹ אָחַז אֱלֹהֵי מַסֵּכָה,
וַיְנַפֵּץ לָאָרֶץ רֹאשׁוֹ וּזְרוֹעוֹ!

"אֱלֹהִים נָפוּץ כִּכְלִי אֲדָמָה,
"אֱלֹהִים זֶה מַפְרַקְתּוֹ נִשְׁבָּרָה —
"הֲזֶה בָּרָא כֹּכְבֵי־רָמָה?
"פְּתָאִים אֵין־לֵב! הֲזֶה בָּרָא?

"לוֹ יִכְרְעוּ וְיִקְרָאֻהוּ אָבִי,
"וְאָנֹכִי הַכֹּהֵן לֵאלֹהֵי מַסֵּכָה.
"וּלְמִי אֵיפוֹא אֶשָּׂא לְבָבִי?
"בְּהִשְׁתַּפֵּךְ רוּחִי לְמִי אֶשְׁתַּפֵּכָה?"

"הֲלֹא הַתְּפִלָּה תַּעַשׂ כְּנָפַיִם,
"וּתְרוֹמֵם לֵב בְּסַעַר הַלֶּהָבָה,
"תִּבְרָא לְנַפְשִׁי נִיב־שְׂפָתַיִם
"וְאֶתְפַּלֵּל... לְמִי? — מִפְּנֵי נִשְׂגָּבָה!"

"זֶה חֵלֶק הָאָדָם — נוֹרָאוֹת,
פֹּה הַחִידוֹת — הַפִּתְרוֹן שָׁמָּה,
וּבְבוֹאוֹ לְפִתְרוֹנוֹ בְּקֵץ הַפְּלָאוֹת.
יְכַלְאוּ פִּיהוּ חָפְנַיִם אֲדָמָה..."

וַיִּדֹּם — מִבְּלִי עוֹד יְכֹלֶת
"לִשְׁאוֹל פִּתְרוֹן לְאַחֲרִית חִידָתוֹ;
וִיהִי אָז כְּזֹאת הַגֻּלְגֹּלֶת,
עֶצֶם יִבֵשָׁה וְעָלָה צַחֲנָתוֹ."

"כְּהִגָּיוֹן סֶלָה נַפְשִׁי כָּלִיתִי,
עָשְׁשׁוּ עֵינַי וּבְמַשְׂכִּיֵּי רָזוֹן.
מַה מָּצָאתִי? מַה רָאִיתִי?
הֶיָדַעְתִּי נַפְשִׁי? — לַיְלָה מֵחָזוֹן!"

"אָנֹכִי פֶּלֶא, פֶּלֶא מַצָּבִי,
וּפְלָאוֹת אֶלֶף בִּלְבָבִי יָנוּחוּ.
מִי יִתְּנֵנִי עֵינַיִם בִּלְבָבִי,
בִּמְאוֹרוֹת לְבָבִי אֲחַפֵּשׂ רוּחִי!"

"אָכֵן, אֲהָהּ, כְּתְרוּנִי עָבִים,
כְּאֵין־עֵינַיִם אֲגַשֵּׁשׁ בַּחֲשֵׁכָה.
אֶשְׁאַל בַּגֻּלְגֹּלֶת אֶשְׁאַל בַּכּוֹכָבִים:
מֵאַיִן בָּאתִי? אָנָה אֵלֵכָה?"

„הָרִימִי לְשׁוֹנֵךְ, גֻּלְגֹּלֶת נִשְׂגָּבֶת!
„הֲנַעֲלָה לַמָּרוֹם מֵעֵמֶק הַבָּכָה?
„מָה הַחַיִּים וּמָה הַמָּוֶת?
„מָה עַצְמִי? מָה? אֵיכָכָה?"

„הֲיֵשׁ תַּגְמוּלוֹת? הֲשָׁמָּה מִשְׁקֹלֶת?
„אַיֵּה אֱלֹהִים? הֲיַבִּט מִמַּעַל? — —
„מַרְאָה וּמְגֹאָלָה, אַתְּ גֻּלְגֹּלֶת!
„תַּעֲלִי צַחֲנָה — וּתְשׁוּבָתֵךְ מַעַל: — "

„לָךְ גֻּלְגֹּלֶת פֵּרַשְׂתִּי כַּפִּי,
„שְׁמַע קוֹלֵךְ מִשְּׁפַל הַטְּחֵנָה.
„וַתַּעַל בְּאָזְנַי, וַתַּעַר בְּאַפִּי,
„תְּשׁוּבָתֵךְ הָרָמָה — מָאוֹס וְצַחֲנָה!"

„קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה תַּעֲלֶה בְּאַפִּי,
„הִיא תְּשׁוּבָתָהּ — אָנֹכִי שׁוֹמֵעַ.
„לַכּוֹכָבִים עַתָּה אֲפָרֵשָׂה כַּפִּי,
„אֵלַי מִכֶּם הָאֶחָד יוֹדֵעַ?..."

„הַכּוֹכָבִים יִסָּעוּ . . . לֹא יָדַעְתִּי,
„הֲלִיכוֹת עוֹלָם לָהֶם שָׁמָּה.
„יָגִיעוּ רֹאשׁ יִשְׁתַּחֲווּ לְמִשְׁכָּבְתִי:
„אֵין פּוֹתֵר אֵין פּוֹתֵר עַל אֲדָמָה!"

[illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible] —

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] חֶדְוָה [illegible].
צַלְמֵי־כְלוּלָה וּתְמוּנוֹת נוֹרָאוֹת,
גֻּלְגֹּלֶת אָדָם שְׂפָתָהּ נִצֶּבֶת.
מֵחוֹרֵי־עֵינֶיהָ יָצִיצוּ בְּלָהוֹת.

„הַאֻמְנָם הַדָּבָר? הַלְמוּת יְכֹלֶת?"
יִשְׁאַל הַכֹּהֵן וַיֵּט הַמֵּצַח,
„הֲכוֹס לָהּ תִּהְיֶה גֻלְגֹּלֶת,
כּוֹס לָהּ מְלֵא נֶצַח?"

„זֹאת הַגֻּלְגֹּלֶת, נוֹדְעָה לַדּוֹרוֹת,
וּלְכָל הָעֵת הָיְתָה מִשְׁמֶרֶת.
חוֹרֶיהָ אֵלֶּה הֵפִיצוּ אוֹרוֹת,
וּפֹה הַלָּשׁוֹן גְּדוֹלוֹת הִבֶּרֶת."

3

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל יֶתֶר חוֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר
לוֹ אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה אֶל אַחַי אֲשֶׁר
בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הַעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר
יִתְרוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם.

(שמות ד׳ כ׳)

הַלַּיְלָה בָּא! — סָבִיב הַשְּׁפֵלָה
רֹבֶצֶת עֲנָנָה הֲרַת־מַחֲשַׁכִּים.
בְּחֻצוֹת קִרְיָה פָּשְׁטָה אֲפֵלָה;
וְזַעֲוֵי־חֹשֶׁךְ עָלוּ מִמַּעֲמַקִּים.

הַדִּמְיוֹן יְפַזֵּר סָבִיב חֶזְיוֹנוֹתָיו,
וּבְמִקְסַם כָּזָב יַעֲשֶׂה נִפְלָאוֹת.
שָׁם הֶעָנִי יְפַסֵּג אַרְמְנוֹתָיו,
וּמִסֶּה עָשִׁיר עַרְשׂוֹ בְּדִמְעוֹת. —

תַּחַת הֶעָנָן הַלְּבָנָה נִסְתָּרָה,
וּכְסוּת־עֲרָפֶל תַּעֲטֶה אֲדָמָה.
אַךְ מֵהַפְסָקָה תוֹפַע נְהָרָה,
מִמַּעְגָּל בּוֹדֵד נִשְׁקָף שָׁמָּה; —

קול שדי מתוך להבות ,
יחיד העד זה קרבו .
אנכי אלהים אלהי האמת ,
עמי שמעתי — ידעתי מכאביו !

נפתח מסך כוכבי שמים ,
הלבנה שמימה — גבה האהלה .
משה נפל ארצה אפים ,
ה' מדבר באש סנה !

הָלֹךְ וְקָרֵב בְּרוּחַ נִפְעָמָה
הָלַךְ משֶׁה לַחֲזוֹת הַכֹּל,
וּמִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה,
וַתַּחֲלוֹף תֵּבֵל דְּמָמָה וָקוֹל.

קוֹל דְּמָמָה מֵהָאֵשׁ תַּעַל,
וַתַּעַל וַתִּגְדַּל הַקּוֹל בְּרָמָה:
"שַׁל נַעַלְךָ, אָדָם, שַׁל נַעַל!
אַדְמַת קֹדֶשׁ זֹאת הָאֲדָמָה!"

"שַׁל נַעַלְךָ — וּקְרַב הֲלוֹם,
הֲזוּת־לִבְּךָ הָסֵר מֵעָלֶיךָ;
לֹא בְהִגָּיוֹן גַּם לֹא בַחֲלוֹם
אֵלֶיךָ אֶתְוַדַּע — שַׁל נְעָלֶיךָ!

מֵחָזוֹן וּמֵהִגָּיוֹן כֹּחִי יִפָּלֵא,
מִתַּחְבּוּלוֹת אֱנוֹשׁ נַעֲלֵיתִי רָמָה
רוּחַ יְיָ תְּמַלְּאֶךָ — וְתִמָּלֵא.
אַדְמַת קֹדֶשׁ זֹאת הָאֲדָמָה!"

וַתִּדּוֹם הָאָרֶץ. — עֵצִים כַּעֲצָמִים,
קָפְאָה הַתֵּבֵל נִדְהֲמוּ תוֹלָדוֹת,
כִּלְבוּשׁ יַעַמְדוּ סָבִיב עוֹלָמִים,
הַסְּנֶה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ פְּלָדוֹת..

הָאֵשׁ תַּעֲלֶה תִּתְאַבֵּךְ שָׁמַיִם,
מֵאַחֲרֵי הַמִּדְבָּר כַּשַּׁחַר נִשְׁקָפָה,
כְּגַלֵּי־פְּלָדוֹת זָרְמוּ הַמַּיִם,
וְיִפְעַת סַפִּירִים הַחֲלָקָה עָלָפָה.

וַיַּעַמְדוּ בָּאֵשׁ אֶרֶץ וְשָׁמַיִם,
הָאֵשׁ מִמִּדְבָּר פּוֹרֶצֶת וְעוֹלָה.
„נוֹרָאָה הָאֵשׁ!" יָנִיעַ שְׂפָתַיִם,
„אָסֻרָה וְאֶרְאֶה הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה!"

וַתִּצְלַח הָאֵשׁ — לֶהָבוֹת חָצְבָה,
משֶׁה יִתְחַבֵּא — יִשְׁתּוֹמֵם בִּרְעָדָה,
מִתּוֹךְ הַסְּנֶה תִּתְלַקַּח הַלֶּהָבָה,
וְהַסְּנֶה שָׁלֵם — מַרְאֶה נֶחְמָדָה!

הָאֲרָזִים יָפוּ — מַרְאוֹת נֶחְמָדוֹת.
אֵין זֹאת, אֱלֹהִים פֹּה יֵשׁ!
הַסְּנֶה בוֹעֵר בְּאֵשׁ פְּלָדוֹת,
וְאֵינֶנּוּ אֻכָּל — הַסְּנֶה בָּאֵשׁ!

יִשְׁתּוֹמֵם הָרוֹעֶה — בֶּחָזוֹן נִשְׂגָּבוֹת,
מַרְאֵה אֱלֹהִים — חֶזְיוֹן רָמִים!
הַסְּנֶה עִמּוֹ בְּאֵשׁ לֶהָבוֹת,
וְאֵינֶנּוּ אֻכָּל — הַסְּנֶה תָּמִים!

"דוּמָם יִתְיַפְּחוּ פִּסְגוֹת הָרָמִים,
וּכְסוֹד זְקֵנִים יָשִׂיחוּ הַנְּהָרִים,
הָרוּחוֹת יִתְלַחֲשׁוּ קוֹרוֹת עוֹלָמִים,
וּשְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי יְדַבְּרוּ הֶהָרִים."

"אַרְזֵי־אֵל עַתָּה גְּדוֹלוֹת יְסַעֲרוּ,
וְיֶהְגֶּה הַנַּחַל בְּאַלְפֵי לְשׁוֹנוֹת;
עֶשְׂבּוֹת שָׂדַי קוֹרוֹת יְסַפֵּרוּ,
וּשְׂפַת־שׁוֹשַׁנִּים תְּנַבֵּא חֶזְיוֹנוֹת;"

"גְּדוֹלוֹת וּנְצוּרוֹת עֵינַי צוֹפִיּוֹת,
תַּחַת רַגְלַי תִּתְמוֹטֵט הָאֲדָמָה,
בְּרְבָבוֹת לְשׁוֹנוֹת וּבְאַלְפֵי פִּיפִיּוֹת,
יַרְעֵם הַמִּדְבָּר מִתּוֹךְ הַדְּמָמָה;"

"אֵין זֹאת! — ה' מִתְהַלֵּךְ שָׁמָּה,
יִרְגַּז הַמִּדְבָּר וּתְהוֹם מִתַּחַת.
וּמָה הָאֵשׁ תִּתְלַקַּח שָׁמָּה?
מִמֶּרְחָק, הַס, אֵשׁ מִתְלַקַּחַת!"

"יְיָ בְּמִשְׁפָּט כְּאִישׁ מִלְחָמָה,
לְפָנָיו דֶּבֶר וּמֵאַחֲרָיו לֶהָבָה!"
"הָאֵשׁ תַּעֲלֶה וְתִגְדַּל שָׁמָּה,
וּתְפוֹצֵץ אוֹרוֹת בְּמַחְשַׁךְ־הָעֲרָבָה."

ספר האדם ארץ אלהי,
ורבוני ההגיון מלאך ירוחם,
כאנקת האדם אב אנוש דלה,
וחזון אראה ארץ כפרחים!

וכפרחים אחזור בו נדאות,
וישח אז, יתחבא האהבה.
בשפתים דבר יי צבאות
מתוך ההגיון ובחזון סדה!

ובכתם מאבי ארצא הידודים,
ברכך אליהם ואשכרם כשחים.
והיו כדרך שני העמודים,
לנחות בטח לארץ מבטחים.

עליבב, הכוכבים אשליך יהבי,
בשכבם ללבבי ידידתם בסעד,
ובהגיון עתה כי יתהלך לבבי,
שפך חזון בלבב הנער.

משמים נשקפו רבבות רעיונות,
יתלחשו חרש רוחות האביב.
ואל ארץ אבית — חזיונות
כאבני נזר תשתפכנה סביב!

„מֵהָרוֹם־שַׁדַּי יֵרְדוּ הַשְּׁנַיִם ,
„וּצְרוּרוֹת בְּכַנְפֵיהֶם צִדְקוֹת־פְּרָזוֹן ,
„וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יְסוֹכְכוּ בִּכְנָפַיִם . — —
„הַהִגָּיוֹן מַה־שּׁוֹנֶה מִן הֶחָזוֹן ! —"

„הֶחָזוֹן נֶשֶׁר וּכְנָפָיו שַׁלְהֶבֶת
„יָעוּף לַמָּרוֹם וַיִּפְסֹג מִגְדָּלָיו .
„נוֹרָא הַהִגָּיוֹן עַז כַּמָּוֶת ,
„מָגֵן עַל לְבָבוֹ וּבַרְזֶל מִנְעָלָיו ."

„וּבְנֵי הָאֱלֹהִים שְׁנֵיהֶם יַחַד
„יַהַרְסוּן אֶרֶץ יַעֲשׂוּ מִשְׁפָּטִים .
„קָשֶׁה כִּשְׁאוֹל שְׁכָמָהּ הָאֶחָד ,
„נֶשֶׁר הַשֵּׁנִי וּכְנָפָיו לַהֲטִים ."

„תִּתְפַּלֵּץ אֶרֶץ מִקּוֹל זַעֲמָם ,
„וַחֲזִיז בְּרָקֵיהֶם יְשַׁלְּחוּ שָׁמַיְמָה .
„הֲיַעֲמוֹד אָדָם לִפְנֵי זַעֲמָם ?
„וּכְרוּבִים הָאֵלֶּה יְשַׁלְּחוּנִי מִצְרַיְמָה !"

„מִפְּנֵיכֶם מַלְאֲכֵי אוֹיְבַי יֵחַתּוּ ,
„מִגְּאוֹן פַּחְדְּכֶם יִמַּסּוּ כַּמַּיִם ,
„וּמִמָּגֵן בַּרְזֶל אִם לֹא יֵחַתּוּ
„אֶפְרְשָׂה כְנָפַי וַאֲחִתֵּם מִשָּׁמַיִם !"

האסיה אחי למרוד באדונם ,
יתרגשו עליו וישברו נחשתים ?
מלאכיו עקרבים קבר גרונם ,
ישפעו שה־פורה ויבלעו חיים ! —

ובמה אקרב למלך מצרים ,
במטאטא השמד פן יטאטאני ,
שיתו עצות בנפשי — השמים !
הנשגב כמנו ! עצתך הודיעני !

לילה , ארץ , ימים וגליכם ,
הכוכבים , כל צבאות שמים !
שיתו עצות בנפשי — עצותיכם !
במה אקרב למלך מצרים ?

דללה עצה — מורשי נאלמים ,
בינתי הסתתר — אמללה לבתי .
אלי אתכם מקורות עולמים ,
ומספרי עולם תבעה עצתי ?! —

הם ! . . . ; כן קראתי בכתובים :
האדם בגיחו כלדה מהריון ,
ילוהו ארצה שנים כרובים ,
ושמות הכרובים : חזון והגיון . —

„בלילה יצנפני דומיה מחשכים ,
„וטל־אורות ירעפו תשחקים ,
„ארלה עצה עתה ממעמקים ,
„הושיע אחי — אחי הנאנקים ! "

„עצה — האר בחשכה אור ,
„לערוץ עריצי־גוים ולנתצה .
„מעבדות מצרים הוציא לדרור ,
„אחי הנאנקים , אחי — עצה ! "

„עצה — איך לפרעה אגיע ?
„ומלך־בלהות ישכן רמים .
„בפלגות דמים כסאו הטביע ,
„הקריב אליו — ובא בדמים , "

„הארעצהו בזרע ? זרועו משלה !
„זרועו כאל תפרוץ פרץ ,
„מחמת זרועו ארץ נבהלה ,
„ישוף בי ויסערני מארץ ! "

„האתנפל לרגליו ? האבקש חנינה ?
„הבכבי אעלה ? האלחך עפרו ?
„אנקת תמותה באזניו רנה ,
„ודמעות עשוקים שקוי לבשרו ! ! "

הֵמָּה עוֹלִים מִמַּחְשַׁךְ הָעֲרָבָה,
רַגְלֵיהֶם עֹמְדוֹת עַל תֵּל־הָאָבִיב,
וּמִסֵּתֶר הַמִּדְבָּר פָּרְצָה הַלֶּהָבָה,
וַתִּשְׁלַח בְּרָקִים וְהָאוֹר סָבִיב.

* * *
* *
*

בַּלַּיְלָה הַהוּא כַּחֲצוֹת רַגִּיל,
עֶצֶם מְסַפִּיר טְהָרוֹ שָׁמָיִם,
וּבְהַר נִשְׁפֶּה יַעֲמֹד אִישׁ־חַיִל,
וּמשֶׁה הוּא! — יִפְרֹשׁ כַּפָּיִם.

בְּעַרְעָר יַעֲמֹד בְּאַחַת הַבָּמוֹת,
כְּמוֹ יַחֲשׁוֹב וַחֲיָלִים יִגְבַּר,
קִרְבּוֹ יִתְאַבְּקוּ רַעְיוֹנוֹת רָמוֹת,
יִפְרְצוּ דַלְתֵי־פִיו — וַיְדַבֵּר:

„בֵּין הֶהָרִים עַתָּה אֶתְבּוֹדֵד,
„לַמָּרוֹם אֶחֱזֶה בִּגְלוּי עֵינָיִם,
„בַּלַּיְלָה יָעֲרָה רוּחִי וְאֶתְעוֹדֵד,
„בַּלַּיְלָה תַּחַת עֶצֶם הַשָּׁמָיִם."

וּבְעֵינַיִךְ תַּמָּתִי אֶחֱזֶה הַפַּעַם,
וְאֶקְרָא בִלְבָבֵךְ כְּסֵפֶר פָּתוּחַ:
„הִלָּחֵם! לֹא בְחֶרֶב וּבְרַעַם,
בְּרוּחֵךְ תִּלָּחֵם — לְמְנַצֵּחַ בָּרוּחַ!"

כֹּה תַבִּיעִי — דִּמְעָתֵךְ עֵדָה —
וּכְקוֹל מְשַׁדַּי בְּאָזְנַי יָפוּחַ:
„מִמִּכְלְאוֹת צֹאן רֹעָה הַפְּרֵדָה!
הִלָּחֵם, רֹעֶה, לְמְנַצֵּחַ בָּרוּחַ!"

„בָּרוּחַ" הֵשִׁיבָה הָרַעְיָה שַׁאֲנַנָּה,
כְּעֹטְיָה שָׁבָה וַתְּלֶט פָּנֶיהָ,
וּכְטַל־אוֹרוֹת בְּרַהֲטֵי־שׁוֹשַׁנָּה
נָזְלָה דִמְעָה בְּעַפְעַף עֵינֶיהָ.

כַּעֲנָקִים נִרְאוּ צִלְלֵי־הֶהָרִים,
רְגָעִים עַל רְגָעִים עָפוּ נָדְדוּ,
מִמֶּרְחָק נִשְׁמְעוּ שְׁרִיקוֹת עֲדָרִים,
וְדוּמָם כַּחוֹלְמִים עוֹד שְׁנֵיהֶם עָמָדוּ.

וּבְעוֹד רְגָעִים נֵעוֹרוּ מֵחֲלוֹמָם,
וְרַגְלֵי עֶדְרֵיהֶם שָׁבוּ הַבָּיְתָה.
שְׂפְתֵי הָרֹעֶה הָרֹעֶה שׁוֹמֵם,
וִימִינוֹ הָרַעְיָה בַּעֲנַף הַזַּיִת.

כְּמֶרְכֶּבֶת הַשֶּׁמֶשׁ בִּמְקוֹרָהּ רְתוּקָה ,
מֵאַהֲבָתֵךְ כֵּן אַהֲבַת עַמִּי שְׁאוּבָה ,
וְעֵינַי לְעֵינַיִךְ אִם כֹּה נָשָׁקָה
נִשְּׁקָה כָּאֵשׁ אַהֲבָה בְּאַהֲבָה !

אַךְ אַתְּ יָדַעַתְּ וַתִּשְׁמְעִי שִׂיחִי ,
זֹאת לֹא דִבַּרְתִּי תִּקְשָׁבִי ,
הֲלֹא בְּרוּחֵךְ יֶהֱגֶה גַּם רוּחִי ,
לְבָבֵךְ תִּטְבְּלִי עִמָּךְ בִּלְבָבִי .

לְבָבִי זֶה קָרוּעַ לִגְזָרִים ,
עַמִּי שָׁם יֶאֱנֹק מֵרֹב סִבְלוֹתָיו ,
דָּמָיו וְדִמְעָיו מֵעֵינַי נִגָּרִים ,
וְאָזְנַי תְּצִלֶּינָה מִקּוֹל אַנְחוֹתָיו .

אֶנְקַת תְּמוּתָה בְּאָזְנַי תָּרִיעַ ,
מִתַּחְתִּית אֶרֶץ יַעֲלוּ חֲלָלִים ,
וּמְפֻשָּׁט עוֹרָם לִבָּם קָרוּעַ ,
וּבְכַפֵּיהֶם יִשְׂאוּ פִּגְרֵי־עוֹלָלִים .

וּמִקְהֲלַת־הַמֵּתִים סְבִיבַי סֹעֲרָה ,
מִנַּאֲקָתָם תִּגְדַּל אֶנְקַת־אָבִי :
מִמִּכְלְאוֹת צֹאן עָלָה הַשְּׂעָרָה !
חַרְבְּךָ עַל יְרֵכְךָ — נָבִיא !

אֵשׁ כַּשֶּׁמֶשׁ תָּפִיץ נְהָרָה ,
מִפּוּגָה נֻגְהָהּ יָאִיר הַיַּעַר ,
„אֵשׁ הַגְּדוֹלָה“ הָעַלְמָה אָמְרָה,
„תִּגְדַּל הָאֵשׁ“ יַעֲנֶה הַנַּעַר .

„הָאֵשׁ תִּגְדַּל וּפֹה הִצִּיתָה ,
אֵשׁ אוֹכֵלָה בִּלְבָבִי נָפְלָה ,
בַּת־עַמִּי בָאֵשׁ עָלְתָה ,
וַתִּבָּעֵר בָּאֵשׁ – וּבָאֵשׁ אֻכָּלָה ;

„בַּת־עַמִּי , זֹאת בַּת־חָיִל
תִּבָּעֵר בָּאֵשׁ וּבָאֵשׁ אֻכָּלָה ! “
וְהַלַּיְלָה יֶחֱשַׁךְ יֶחֱשַׁךְ הַלַּיִל ,
וְאֵימָה גְדוֹלָה סָבִיב נָפָלָה .

הָעַלְמָה הִקְשִׁיבָה – דִּמְעָתָהּ נָזְלָה .
תִּדּוֹם וַתֶּעְצֹר נִשְׁמַת־אַפָּהּ ,
עֵינָהּ בְּעֵינוֹ אַךְ טָבְלָה ,
תֶּחֱזֶה בּוֹ וְתִקָּחֵהוּ בְּעַפְעַפֶּהָ .

„בְּעֵינַיִךְ אֶחֱזֶה“ שְׂפָתוֹתָיו נָעוֹת ,
„אֶחֱזֶה – לֹא אֵדַע כַּוָּנוֹת רַעֲיוֹנַי !
בַּשֶּׁמֶשׁ אֶחֱזֶה אֵדוֹן נִפְלָאוֹת ,
וּבְשִׁמְשׁוֹתַיִךְ אֶחֱזֶה עַמִּי וַאֲדוֹנָי ;

וּשְׂפַת הָאַהֲבָה תְּדַבֵּר הַיָּפָה ,
וַיִּשְׁמַע הָרֹעֶה שְׂפַת־אֲהָבִים .
וְעֵינוֹ גַּם־הִיא חֲלִיפוֹת נִשְׁקָפָה
לַשֶּׁמֶשׁ כִּמְעַט וְעֵינֶיהָ כּוֹכָבִים . —

לִימִינוֹ הָרֹעָה כְּעֲנִיָּה נֶאֱלָמָה ,
בְּעֲנַף־זַיִת תִּרְפּוֹק עֶדְרֶיהָ ,
וַיִּדּוֹם גַּם־הוּא – עֵינוֹ רָמָה ,
וַתֵּשֶׁב עֵינוֹ וַתָּנַח בְּעֵינֶיהָ .

חֲלִיפוֹת חֲלִיפוֹת עַפְעַפָּיו חָמְקוּ
מִמְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ לְעֵינֵי הַתַּמָּה ,
כְּמוֹ יִתְבּוֹנֵן אֵיךְ נָשְׁקוּ
רִשְׁפֵּי עֵינֶיהָ בְּרִשְׁפֵּי הַחַמָּה .

כִּמְעַבְקֵי לִבּוֹ יֶאֱנֹק דֹּם ,
עֵינָיו לִרְגָעִים נְשׂוּאוֹת שָׁמַיְמָה .
וּמֵהֲרֵי־בְשָׂמִים יָפוּחַ הַיּוֹם ,
וַתֵּרֶד הַשֶּׁמֶשׁ לִרְחוֹץ הַיָּמָּה .

צִלְלֵי לַיְלָה בַּמָּרוֹם יִתְקְעוּ ,
חֲשֵׁכָה תַּצִּיעַ סָבִיב אֲדָמָה ,
וּמִסֵּתֶר הַמִּדְבָּר אוֹרוֹת יִבָּקְעוּ ,
וְאֵשׁ גְּדוֹלָה תֵּעָדֵה שָׁמָּה .

וכמו כל היקום מתהלך בחלומות,
ואראלים ממעל ארחו אדמה,
ימים ולבנון גלים ותהומות
יעצרו רוחם ויתלחשו בדממה.

משם הלאה מדבר־מחשכים
יליל ישימון ומרבץ תנים,
ומאחרי המדבר שמה מתרחקים
מרעה דשא ונוה־שאננים.

בנאות דשא וגבעות רעננות
קרצי כסף יקפצו טלאים,
לרגלם רעה מתהלך מעדנות,
הודו כמלאך ובפניו פלאים.

בא־אישון עינו תלין גבורה,
ובמו במפגיע יצוה לתולדה: —
לימינו דומם תתהלך בצפירה,
מבנות הכפרים רעיה נחמדה. ב

מעיניה יונים יציצו נשגבות,
חיים וחסד יעטפו פניה,
מלה אין בלשונה . . . ורבבות —
ורבבות תמלל באחת מעיניה.

2

וַיֵּרָא מַלְאַךְ ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ
הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ
וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה
נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה

(שמות ג' ב')

הַשֶּׁמֶשׁ תִּסְתַּתֵּר וְתֵרֵד פִּרְאִים,
כְּעֶצֶם מִפְּנִינִים אָדְמוּ שָׁמַיִם,
הָרוּחַ יְכַנֵּף וִיטַלְטֵל עֲפָאִים,
וּמִפֶּלֶג אֱלֹהִים יֶהֱמוּ הַמַּיִם.

בְּפַלְגּוֹת־מַיִם הַגַּלִּים נָדִים,
וַיַּעֲלֶה מִמְּצֻלָּה סַנְפִּיר־קַשְׂקֶשֶׂת,
מִסָּבִיב הַיַּעַר יַעֲלוּ צַיָּדִים,
תְּלִיִּם עֲלֵיהֶם וּדְרוּכָה הַקֶּשֶׁת.

מִתְּעוֹפְפוֹת הַלְּבָנוֹן מִתְהַלֵּךְ הָרוּחַ.
כְּמַלְאַךְ־שָׁלוֹם וּבִכְנָפָיו קְטוֹרָה,
וּמִמּוֹצָאֵי עֶרֶב דּוֹמָם יָגִיחַ
שֶׁמֶשׁ־הָעֲרָבִים — נְהִיבָהוּ אוֹרָה.

יִהְיוּ לְאֶחָד שְׁנֵי הַלְּבָבוֹת,
כְּגַל לְגַל בְּלֶב־יַמִּים,
רֶגֶשׁ בְּרֶגֶשׁ מַחֲשָׁבוֹת בְּמַחֲשָׁבוֹת
הִשְׁתַּפְּכוּ לְאֶחָד וְהָיוּ תַמִּים.

הַשֶּׁמֶשׁ תֵּרֵד תַּחַת חֻפָּתָהּ,
וּבְזָהָב מוּפָז נֶחְפּוּ הֶהָרִים,
הַשּׁוֹשַׁנָּה תִתְנוֹדֵד, הַחֲבַצֶּלֶת לִקְרָאתָהּ
עֲלֵיהֶם יָרֹנּוּ שְׁנַיִם צִפֳּרִים.
וּמֶשֶׁק מַיִם מַשְׁקֶה הַבְּקָעוֹת,
וַיְשׁוֹקֵק לִרְוָיָה עֵצִים אַדִּירִים.
הָאֲהוּבִים עוֹדָם בִּמְרוֹם הַגְּבָעוֹת,
יַד לְיָד כִּשְׁנֵי גִּזְרֵי סַפִּירִים.

אַהֲבַת צִפּוֹרָה בְּנַפְשׁוֹ הִצָּקָה ,
וַתִּשַּׁק לַאֲחוֹתֶיהָ בְּרִגְשָׁה נִשְׂגָּבָה ,
וְאַהֲבָה לְאַהֲבָה כִּמְעַט נִשָּׁקָה ,
הִתְאַחֲדוּ יַחְדָּו כְּשַׁלְהֶבֶת בְּשַׁלְהֶבֶת .
כָּכָה כְּשִׁכּוֹרִים וְלֹא מִיַּיִן
עָמְדוּ דֹּם , לְעָמְדָם שָׁרְשׁוּ ,
יַד בְּיַד עַיִן בְּעַיִן
וְלֵב בְּלֵב יַחְדָּו נִפְגָּשׁוּ . —

„לִימִינֵךְ תַּמָּתִי אַחֲזֶה נִפְלָאוֹת ,
„פֹּה בְּצֵל יְמִינֵךְ הַתֵּבֵל נָאוָה ,
„יַעַר וַאֲרָזָיו מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת ,
„וּפֶלֶג אֱלֹהִים מָלֵא אַהֲבָה .
„לִרְעוֹת לִימִינֵךְ טוֹבַת טַעַם ,
„צֹאן אָדָם לִרְעוֹת בְּתֻמָּם !"
וְעֵינֵי הָעַלְמָה נָסַבּוּ הַפַּעַם ,
וְכִיּוֹנִים מֵאֲרֻבּוֹתֵיהֶן נִשְׁקְפוּ לְעֻמָּם .

רֶגַע בְּרֶגַע יִהְיוּ עוֹלָמִים ,
זֶרֶם כַּזֶּרֶם — לִתְהוֹם רַבָּה ,
וְלֵב הַתְּמִימָה בְּלֵב הַתָּמִים
הִתְאַחֲזוּ יַחַד וַיִּהְיוּ לְלֶבָה .

סְבִיב שְׂפָתָהּ הָצְקָה אַהֲבָה,
וּבְעֵינֶיהָ יוֹנִים יֹשְׁבוֹת דְּמָעוֹת.
כָּכָה עָמְדָה הַיָּפָה הַגְּאוֹנָה,
כְּעֶשֶׁת־שֵׁן בִּמְרוֹם הַגְּבָעוֹת.

מֹשֶׁה גַּם הוּא אֵיתָן מַצָּבוֹ,
כְּמַסְמֵר לִמְקוֹמָהּ רַגְלוֹ שֹׁרָשָׁה.
בְּקִרְבּוֹ הִרְחִיבוּ צָרוֹת לְבָבוֹ,
לְבַלְבֵּל עֹמֶק אַהֲבָה חֲדָשָׁה:
אַהֲבַת אֱלֹהִים נַפְשׁוֹ אָסָפָה,
גַּם אַהֲבַת־עַמּוֹ קִרְבּוֹ נִשְׁרָשֶׁת.
עַתָּה אַהֲבַת צִפּוֹרָה עֲלֵיהֶם יָסָפָה,
וַתְּהִי בִלְבָבוֹ אַהֲבָה מְשֻׁלֶּשֶׁת!

אַהֲבַת עַמּוֹ כִּמְעַט כָּבָתָה,
עַתָּה שָׁבָה עִם זֹאת הַתַּאֲוָה;
הָאֵשׁ אֶת הָאֵשׁ הֶעֱלָתָה,
וְהָאַהֲבָה עוֹרְרָה אֶת הָאַהֲבָה:
מַעְיְנֵי תֻמָּתוֹ שָׁאֲפוּ חַיִּים,
חַיִּים חֲדָשִׁים נֶפֶשׁ רוֹגֶשֶׁת.
צָרוֹת לְבָבוֹ — מֶרְחֲבֵי־שָׁמַיִם,
וּמְלוֹאָם — אַהֲבָה מְשֻׁקֶּשֶׁת!

צאנך תמהי לא עוד יצאו
זאת הכבשה תרע למשכבה ..
ובבתוליה עיניה עיניו תבע ,
וידלו פניני מבתולות לבבה ;
פניני־דמעה נהו לחייה ,
לבה הפק ורוה נפעמה .
אודך מושיעי ! נבעו שפתיה ,
אודך , אודך ! ולשונה נאלמה .

צאניך תמהי לא עוד יצאו ,
אך צאן אדם שמה יגזו .
כבה דבר עיניו דמעו ,
ובגדי עורו עליו ירגזו .
שתי עיניו כברקים יברקו ,
וידו אחזת בכף הנעימה ,
ומעינו לכפה דמעות זקו ,
ויבאו כלהטים בלבבה פנימה .

דמעותיו בלבבה היו להבות ,
ומחום שלהבתם נשמו עיניה .
שלהבת־יה , גשם נדבות ,
אש ודמעות השיקו פניה .

לא אבין לך – השתוממה:
השיבה הנערה ומבטה תביע גאוות.
בעיניה יונים נשקפו התמימות:
מה-צאן אדם? תצאן בהמות...

גם צאן אדם יקראו הרועה:
מה-תחיו בי רעת-גאוות?...
השיב משה ועינו הופיעה,
ויתנשא פתאום ככפיר אריות:
הנני אליכם חיתו יער!
אשיתכם כראוי רועים אבירים!
מקול גערתו אחזם שער
וינוסו סביב כמוץ הרים.

ומשה בידיו לקח הכלי,
וימלא מירק השקתות מים:
התישים נגשו סביב הכלי,
ילחכו בלשונם וילקו המים.
הכבשה התמימה שמקומה רבצה,
ואילות השדה יתנו בקולם.
משה ראה עתו בקצה
אש-שלהבת ויעמוד כאולם:

שושנת עמקים מה תמצאי בכבשות?
עוד הטל יזל על ראשך.
אלה הכבשות אלה הרקמות
כמו אדרה ירעו בין עפעפיך.
הבה מלאכי שלום יבשו כר?
הרבצו גם הם לשיר יומי?
שושנת עמקים מה תחתני בבקר?
מה לך והמשעות מראך שמכי?

לא שושנה לא בת עמקים.
מעשקה אני — תועה במבוכה.
גרשוני הרועים מבאר המים.
יגעו הצאן — נחתי מצמא.
ונפוחה הזעקה על שפתיך.
הרכנתי משירתך הרגע באת.
לכן בחרתי לבקש עזרתך.
אלה הצאן יבקשו עזרתך.

אלה הצאן יבקשו עזרתי.
השיב משה ובעיניו כפתקים.
צאן אדם, האמנם יונתי?
מה תחתני כי שושנת עמקים.

וְאָנֹכִי עַרְעָר הוֹלֵךְ עֲרִירִי,
וּלְבָבִי מָלֵא רֶגֶשׁ וְאַהֲבָה,
לְבָבִי אַךְ יֵדַע קֶטֶב מְרִירִי. —
נַחֲלַתְכֶם רוֹעִים, מַה־נָּאוָה!

גַּם נַפְשִׁי גָרְסָה לְתַאֲוָה,
תַּאֲוַת עוֹלָם בִּלְבָבִי יֹקֶדֶת.
כְּיָם גַּלִּים בִּלְבָבִי אַהֲבָה. —
הָס! מִי זֹאת שָׁם צֹעֶדֶת?
מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה שָׁמָּה,
בָּרָה כַּחַמָּה יָפָה כְּאָבִיב?
הַבְּנוֹת אֱלֹהִים יִתְהַלְּכוּ אֲדָמָה?
הֲמַלְאֲכֵי שָׁלוֹם יָלִינוּ סָבִיב?

וּמֵעֹמֶק הַבִּקְעָה הֲדַסָּה מְקַפֶּצֶת;
וַתַּעַל כִּצְבִיָּה הָרִים גַּבְנֻנִּים.
בְּעֵינֶיהָ יוֹמֵם דִּמְעָה מִתְנוֹצֶצֶת,
סָבִיב שְׂפָתֶיהָ עֶצֶם מִפְּנִינִים.
מִבַּעַד לְצַמָּתָהּ נִשְׁקְפוּ דוּדָאִים,
וּבִגְלִילֵי זָהָב אֶזְרוֹעֶיהָ מוּצָקִים.
מֹשֶׁה כְּמִתְעַתֵּעַ עָמַד רְגָעִים,
„מַה־לָּךְ" שָׁאַל „שׁוֹשַׁנַּת־עֲמָקִים?"

אלה הצפרים ירנו שעשועים ;
קדם בחלקות תשמענה אזנים :
„שובה — אל תרדוף תעתועים .
„שובה אלינו וראה חיים . "
אחריהם הגלים דומם יהמיו :
„מה תרדוף בנפש עזובה !
„אבותיך מאז רועים היו
„ירנו ויחיו — שובה ! שובה ! "

„שובה ! " ובלבבי בעל־פתנים ,
„ברוח תאנתי ארעיל שלומיכם ,
„ושפתיכם עת תפצו ברננים ,
„הרננים יהפכו לנהי בשפתיכם . —
„וארעיל היער וזמרות צפריו ,
„ותרעלו — ותשאפו אך רוח־אנחות . —
„פה הכפר וסביב הדריו
„מלאו שלום , עדן , צחצחות !

„שמה תחת גפן פוריה
„מי אלה בני האצילים ?
„הרועה ורעיתו כתאומי צביה
„ישבו שקט ויחללו בחלילים !

"מה לי ורגשות נשגבות ?
"המה ימלאוני שואה ופחד ! —
"על מזבח לבבי יהיתו לחתות,
"ויאכלו המזבח וקרביו יחד" —!

"הנה להם יהיר גבר,
יקח סלמר איש הרוח!
"עבור אדמתך — שדה קשר,
"ובבול עץ אדם סרוח — "
ולרגליו תכו שרשים נאהבים,
נגלו הנכים וישכב ארחות;
משה מתהלך — פניו פתחים,
ובשפתו נאום "אדם הרוח!"

ובזהב נחשה בכסות שחקים,
ויראו סביב מרחבי עולמים;
מכנף יער ומתחום עמקים
יעלו שמימה זמירות ובשמים.
"הם ! " יגיד משה שפתים,
"עפעפי שחר נפקחו שמה;
"בגלילי כסף הגלים במים,
"מה יפה הטבע ומה רמה ! "

„גבר יהיר מתעתע תוקע,
„אנוש אנוש מה־תריע!
„האתה תתערב תלבש גאה,
„הצל עשוקים — יי לא הושיע?
„התערב איפוא אתה בן־עני,
„זבוב מות מה־תעשה?
„התשלך טרף ממעי צפעוני,
„ומעי צפעוני אכלו הטרפה?"

„לו גם תצלח בן־עני,
„תעלהו בתכח מחכמת חרשים,
„תוציא הקרב ממעי צפעוני,
„קרב צפעוני — אפעה ונחשים.
„התבין אם גם יבלע אנשים,
„יהפכו במעיו לשרפים צפעונים —
„העברים נצים? השכחת הנחשים?
„התשכח כרגע חמת הזדונים?"

„התחת אלהים אנכי? האינני
„גוש־עפר אף־צלם אדמה?
„רעיון כוזב, השע ממני!
„הצל רצוצים — הן זה שמה!"

חַלְלֵי בַת־עַמִּי — סָמַר בְּשָׂרִי,
אַחַי וְעַמִּי אֵלֶּה הַחֲלָלִים.
אָדְמוּ יְאוֹרֶיךָ, תַּנִּין אַכְזָרִי!
אָדְמוּ יְאוֹרֶיךָ מִדַּם עוֹלָלִים.

תַּנִּין בִּיְאוֹר עוֹלָלִים תְּשַׁסֵּף,
וַתֹּאמַר בִּלְבָבְךָ: „יָדִי גְדוֹלָה,
„דְּמֵיהֶם כַּמַּיִם אֵין מְאַסֵּף,
„וַעֲצָמוֹת יְרֵאתִי נִפְזְרוּ שְׁאוֹלָה —
לֹא דֶלֶף־דָּם, שִׁמְעָה אַכְזָרִי!
לֹא דֶלֶף, לֹא עֶצֶם נֶאֶבְדוּ בְתֹהוּ;
דְּמֵי הֲרוּגִים רָתְחוּ בִּבְשָׂרִי,
וַעֲצָמוֹת פְּזֻרַת תְּכַלְכֵּל אֶזְרוֹעִי!"

וּבִדְמֵי הֲרוּגִים צוֹעֲקִים בִּלְבָבִי,
וּבַעֲצָמוֹת פְּזֻרַת קֻבְּצוּ בִזְרוֹעִי
אֶתְנַפֵּל עָלֶיךָ בַּחֲמַת־לָבִיא,
אֶרְמוֹס בָּמוֹתֶיךָ וַאֲשִׁיתְךָ לְתֹהוּ!
וְאוֹצִיא טַרְפְּךָ מִלּוֹעֲךָ בְּזַעַם
וְאַרְכִּיבֵהוּ וְאֶשָּׂאֵהוּ לִמְרוֹם מַצִּבוֹ,
סִלְּתוֹ נִבְלְעָה בִשְׂפָתוֹ הַפַּעַם
נוֹסֶף שֵׁנִית נִדְבַּר לִלְבָבוֹ:

לְמִשְׁמַע אָזְנֵי־סָמַר בְּשָׂרִי !
אֶשְׁמַע עוֹד הָעִבְרִי שׁוֹאֵג כַּשָּׁחַל ;
בַּחֲרִצוֹת בַּרְזֶל יְרַשֵּׁהוּ הָאַכְזָרִי,
עוֹרוֹ מֻפְשָׁט — דָּמָיו כַּנָּחַל .
מֵעֹמֶק מַכְאֹבָיו מִתְגּוֹלֵל אֲדָמָה ,
וּבַמַּיִם הַמְּסַכִּים דָּמָיו נָבָעוּ —
דַּם לְבָבִי לוֹ שָׁפַכְתִּי שָׁמָּה ,
דָּמַי לוֹ בְּדָמָיו נָגָעוּ ! "

אָמְנָם , אֲהָהּ , נִסְכְּרוּ מַעְיָנַי ,
וּכְסַעַר גַּלִּים סָגְרוּ בְלוֹעִי ,
שָׁטְפוּ בִלְבָבִי , פָּרְצוּ עַל פָּנַי ,
וַיִּגּוֹלוּ כִרְעָמִים בְּאֵיתָן זְרוֹעִי :
מִזְּרוֹעִי שָׁלַחְתִּי הֲלוֹם־רַעַם ,
וַיָּבֹא כַמַּגֵּפָה בְּעַצְמוֹת לְבָבוֹ ;
כְּרֶגַע הָאַכְזָרִי גָּוַע הַפַּעַם ,
וָאֶרְפֹּד בַּחוֹל אֵיתָן מִשְׁכָּבוֹ . "

עוֹד הַתַּנִּין בִּיאוֹר מִצְרַיִם ,
כִּכְפִיר רוֹבֵץ בֵּין מִשְׁבָּרִים ,
בְּקַשְׂקַשָּׂיו בַּרְזֶל יַכֶּה הַמַּיִם ,
וַיִּגָּרְשׁוּ מִמַּעַל דָּמִים וּפְגָרִים .

חסנו אלון ראשו התלתלים,
מקלו בימונו ישער גשם.
פתאום מתיצב יאון האלים,
יפטור שפה וקולו רעם:

"בעזבם ימים תפחקו הרים.
"ומצקי־עולם מאז נדדתם,
"תבת־גמא, מדוע משברים?
"תבת־גמא למה לא פוררתם?
"לו נתצתם התבה ותקרע הילד
"גזרות הילד קברתם במשאון —
"צר לי פה, צר לי חחלד,
"התבל הגדולה אך צר מעון!" —

"קול ממהים ומשק ים.
"שדי אמות ראשי עוללים.
"אם אסתר באחרית ים
"תרדפני ברעם נאקת חללים:
"תרדפני כשד גלגלת ילד,
"אזני תצלינה מקול שאון,
"צר לי פה, צר לי חחלד,
"התבל הגדולה אך צר מעון!" —

משה וצפורה

ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ
מדין וישב על הבאר .

(שמות ב' ט"ו)

כדור יצנוף לילה האדמה ,
ממסלותם יגיחו רבבות מאורות ,
והירח ירכב על במתי־ימה ,
רעם גלים , המון צנורות .
מנבכי תהומות הים צורח ,
ובנות־גלים תענינה שאונותיו ,
על במתיהם ידהור ירח ,
ישחק לזעפו . — וידהור במנוחתו .

דרוך הים וקרניו מאירות ;
גבר ערעד בראשי הגבעות ,
בעיניו ילין רעם גבורות ,
ופניו ממלאים רגש ופלאות ;

וַיִּזְכֹּר סֻכָּתוֹ בְּגַיְא נִשְׁקָפָה ,
וַיִּזְכֹּר הַפִּסְגָּה וּצְבִי מִגְבַּעְתָּה ;
וַיִּזְכֹּר — וַיִּשְׁכַּח תָּמָר הַיָּפָה ,
וַיִּשְׁכָּחֶהָ — וְלֹא יָסַף לְדַעְתָּהּ .

* * *

* *

*

וְתָמָר ? — כָּרְעָה וַתְּמַלֵּט גּוּרֶיהָ ,
מְלָכִים עֲצוּמִים מִמֵּעֶיהָ יָצָאוּ ,
הַתֵּבֵל חָלָה וַתִּתְהַפֵּךְ בְּצִירֶיהָ ,
מֵאָז עִקְבוֹתֵיהֶם בַּתֵּבֵל נוֹדָעוּ .
וּפַלְגוֹת הַזִּמְרָה זָרְמוּ כְמַעְיָנִים ,
וַיִּנָּשְׂאוּ גַלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׁם הָאֹהֱלָה . —
מִי הָאַדְמוֹנִי שָׁם עוֹלֶה בִּרְנָנִים ?
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד בְּכִנּוֹרוֹ־סֶלָה !

וַיַּחֲלוֹם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיַּחַז :
הַיַּרְדֵּן עוֹלֶה בִּגְאוֹן גַּלִּים ,
יֶחֱמְרוּ מִשְׁבָּרִים , הַמַּיִם פַּחַז ;
וּבְחָזוֹן נִרְאָה יְשִׁישׁ תַּלְתַּלִּים ,
אָבִיו עוֹלֶה מִתַּחַת תְּהוֹמוֹת ,
אֶחָיו גַּם הֵם נִקְבְּצוּ וּבָאוּ ,
וּבִכְתֹנֶת פַּסִּים בַּעַל הַחֲלֹמוֹת
תֻּכּוּ לְרַגְלָיו אֶחָיו — וַיִּכְרְעוּ .

וַתִּזַּנֵּק כַּכְּפִירָה מֵאַחַד הַגַּנִּים
תָּמָר הַנִּשְׂגָּבָה כַּפָּה דוֹמֶמֶת ,
וּמִתּוֹךְ הֶהָמוֹן וְלַעַג הַשַּׁאֲנַנִּים
תִּשְׁאוֹג הַכְּפִירָה «וּלְמִי הַחוֹתֶמֶת ?
לְמִי הַחוֹתֶמֶת ! — וַיַּתֵּר מִמְּקוֹמוֹ ,
וַיִּקַץ וַיִּלָּפֵת יִבְכֶּה בִּדְמָעוֹת :
וַיִּזְכּוֹר מְכִרָתוֹ וַיִּזְכּוֹר חֲלוֹמוֹ ,
וַיִּזְכּוֹר כִּסְאוֹ בִּמְרוֹם־הַגְּבָעוֹת , —

וַיִּזְכֹּר הַשָּׁמַיִם וּמַרְאֵה הַפֶּלֶג ,
גִּבְעוֹת שְׂדֵי אֹהָלִים נְעִימִים ;
וַיִּזְכֹּר אָבִיו מַחֲלְפוֹתָיו כַּשֶּׁלֶג ,
הָהָר , הַשְּׁפֵלָה , שֶׁיָּיו הַתְּמִימִים .

וקול הקורא קסמי תרדמתו ,
לבו ירע צללו שפתותיו ,
המו שרעפיו נפשו נכספת :
איה גנים והרים . . . לאבותיו ;

לאבותיו . . . שמה אל עבר הים ;
שמה ילקטו ממגדי הרועים ;
תבלילי משמש שם עיני אנשים ,
שיין בבקעה הולכים ותועים . —
פתאם התנער לקול פעם ,
האנשים סביבו שמחו בשלום ;
וישא רגליו גם הוא מעמם ,
וילך מבשר רחוק ויספר החלום ;

ויזכר חלומו — תמונות דמים ,
הוא עוד ילד קטן ורך ,
ויהי הנער לעבר אחרים ,
ויפרוץ מסכו — וילכד בפח .
ויתגודדו עליו כתות ידועות ,
הדריכוהו ויקפיצוהו , רדפוהו שלחוהו .
יקפץ ינהום , ושמחו שלהבת ,
ויכרע תחתיו — ויספר חלומו .

כה דברה בפשטות בפים ,
מסביב האנשים נצבו כאבנים ,
השמש בא לקצה השמים ,
מקצה השמים עלו עננים .
העננים הריקו מבול מים ,
ותטיפו מר לכפות התאנים .
ועמוד העשן מתאבך שמים ,
מיקוד זכרה הצאונים עשנים .

ויהודה עומד ויקשב נשגבותם ,
כהמון משפת צאנה ועצה ,
ובקרב לבו עוררו קינות ,
בשת פנים ועצה דוה .
עיני האנשים עליו תסבינה ,
ובלעגי מעוג יתלחשו רבים ,
שערותיו סמרו , אזניו תצלינה ,
ועיניו בחוריהן יצאו כעקרבים .

המטר סוחף — רעם ובזק ,
התבקעו לקולם עצי התאנים .
מקול הרעם אדיר וחזק ,
הרעים באתו לעצי השאננים .

בְּמְרוֹמֵי אֶרֶץ הַקְּבָאִים רָבָצוּ,
מִנִּשְׁמַת אַפָּם נִבְהֲלוּ אַבִּירִים,
מוֹסְדוֹת אֶרֶץ מִגַּעֲרָתָם הִתְפַּלָּצוּ.
אַרְיֵה אַתָּה וְצֶאֱצָאֶיךָ הַכְּפִירִים!"

מֵרָחוֹק אֲשׁוּרֵם כִּבְנֵי רְאֵמִים,
תִּתְמוֹטֵט אֶרֶץ לְמִצְעַד רַגְלֵיהֶם;
לִפְנֵיהֶם וּמֵאַחֲרֵיהֶם יַהַלְכוּ אֻמִּים,
אַפְסֵי אֶרֶץ יְנַגְּחוּ בְּקַרְנֵיהֶם.
וַיִּקְרְאוּ לְשָׁלוֹם — וַיַּעֲלֶה הָאָבִיב,
וַיִּגָּלוּ בַּתֵּבֵל חֲדָשׁוֹת וּנְצוּרוֹת,
וּמַעְיְנוֹת זִמְרָה יָפִיצוּ סָבִיב,
וַתִּמָּלֵא הַתֵּבֵל רְנָנִים וּזְמִירוֹת."—

"מֵאַחֲרֵי עָלוֹת עוֹלָה בְּרְקָמוֹת,
נַעַר אַדְמוֹנִי — רָאִיתִי בְּחֶזְיוֹנִי.
בְּאֵיתָן יְמִינוֹ חֶרֶב נְקָמוֹת,
וּבִשְׂמֹאלוֹ הַכִּנּוֹר — קָדוֹשׁ לַאדֹנָי!
מֶלֶךְ הוּא וּנְעִים זְמִירוֹת,
בִּימִינוֹ חֶרֶב וּבִשְׂמֹאלוֹ מְצִלְתַּיִם
רִנַּת יְשָׁרִים וְרַעַם גְּבוּרוֹת. — —
הֵילֵל שַׁחַר הָרַךְ מִשָּׁמַיִם!"

מַלְאֲכֵי מָוֶת נִצְּבוּ כָּאֲבָנִים ,
וּמַחְתּוֹת אֵשׁ נֶעֶרְמוּ בְּכַפֵּיהֶם ;
פַּחַד וְשִׁמָּמוֹן עַל כָּל פָּנִים ,
לָכֵם מֵת כַּעֲרֵמוֹת עֲצֵיהֶם .
הַזְּקֵנִים שָׁמְמוּ רוּחָם נִפְעָמָה ,
הָיוּ כְּחוֹלְמִים נַפְשָׁם נִדְהָמֶת .
וּכְאֵל־נְקָמוֹת תָּמָר רָעֲמָה :
„הַכֶּר נָא — וּלְמִי הַחֹתֶמֶת ?"

הַר זַעַף הוֹמֵם יָנוּחַ ,
פִּתְאֹם יִתְגָּעַשׁ וְיִתְחוֹלֵל בְּזַעַם .
בִּיהוּדָה כָּכָה בָּא הָרוּחַ .
וּמֵעֻזּוֹ לִבּוֹ הִתְמַלֵּט רָעַם :
„צָדְקָה . . . מִמֶּנִּי !" קוֹלוֹ בָּרָמָה ,
וַיָּנוּעוּ הָעָם שָׂרְקוּ שְׂפָתַיִם .
תָּמָר הַיָּפָה כִּנְבִיאָה הִתְקוֹמְמָה ,
וַתְּדַבֵּר בְּחָזוֹן וּבְמַשְּׂאַת כַּפַּיִם :

„בָּנַיִךְ חָטְאוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרָעוֹת ,
„לָכֵן תְּהֶקְּם בֵּין רְפָאִים ;
„וּבְחָזוֹן הֶרְאַנִי ה' נִפְלָאוֹת :
„מֵחֲלָצַי וּמֵחֲלָצֶיךָ נִמְלְטוּ לְבָאִים .

עֵינֶיהָ מְרִיקוֹת זֹהַר שִׁבְעָתַיִם ,
וּבְשַׁלְוַת הַשֶּׁקֶט רַגְלָהּ דֹּרֶכֶת ,
וַתַּעַל בְּמַעֲלוֹת אַחַת וּשְׁתַּיִם . –
מַה־זֶּה פִּתְאוֹם תַּעֲמֹד מֶלֶכֶת ?

מַדּוּעַ רוּם יְמִינָהּ נִשָּׂאָה ,
וּשְׂמֹאלָהּ הוֹשִׁיטָה תּוֹךְ אַמְתַּחַת ,
וּבְעֵין לוֹהֵט בִּיהוּדָה פָּגָעָה ,
וַתִּפַּח בִּלְבָבוֹ אֵשׁ מִתְלַקַּחַת ?
וַתָּשֶׁת יָדָהּ תַּחַת חֲלָצַיִם ,
וּמִתַּחַת לְמַדָּהּ יָדָהּ רוֹמֶמֶת ,
וַתָּרֶם בְּעֹז יְמִינָהּ שָׁמַיִם :
„הַכֶּר נָא – וּלְמִי הַחֹתֶמֶת ?" –

וּכְאִישׁ פִּתְאֹם עֲבָרוֹ רַעַם ,
עָמַד יְהוּדָה בִּמְרוֹם הַבָּמָה ,
וַיִּתְפָּרְצוּ בִּלְבָבוֹ רֶגֶשׁ וָזַעַם ,
רֹגֶז וְחֶמְלָה , אַהֲבָה וּנְקָמָה .
כְּתֻמָּם בָּאוּ חֲלִיפוֹת בִּלְבָבוֹ ,
יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ כְּגַלִּים בְּסַעַר .
וַיַּעֲמֹד נִקְשֶׁה עַל מַצָּבוֹ ,
כַּאֲרִי טוֹרֵף עַל בָּמֳתֵי־יַעַר . —

יִתְלַקַּח הַמּוֹקֵד שָׁמָּה בַּשְׁפֵלָה ,
גֵּאוּת עָשָׁן יִתְאַבְּכוּ שָׁמַיִם ;
וַתָּרַח בְּאַפָּהּ אֵשׁ הָאוֹכֵלָה ,
וְכַלְבִיאָה מֵרִבְצָהּ שָׁלְחָה עִיטָם ,
וַתִּפְגַּע בִּיהוּדָה — אֲחָזַתּוּ זַלְעָפוֹת ,
פָּנָיו חֳמַרְמָרוּ עֵינָיו בּוֹעֵרוֹת ;
כְּחִצִּים מִקֶּשֶׁת עַפְעַפֶּיהָ עָפוֹת ,
וַיִּגְזְרוּ לִבּוֹ כְּמוֹ בְּמַזְמֵרוֹת . —

סָבִיב קָדְקֳדָהּ תַּלְתַּלֶּיהָ יִתְהַלָּכוּ ,
מִשֵּׁשׁ טָהוֹר חֻצְּבוּ כִּתְפוֹתֶיהָ ,
לְחָיֶיהָ הַיָּפוֹת כָּל לֵב יִקָּחוּ ,
וְכִגְלִילֵי שֵׁן הֻצְּקוּ אֶזְרֹעוֹתֶיהָ ;
עֵינָהּ לְטֹהַר כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם ,
כֻּתֹּנֶת כַּשֶּׁלֶג סָבִיב עָטְתָה ,
וּצְרוֹר הַמּוֹר נוֹשְׂאוֹת כַּפַּיִם . —
כָּכָה בַּחֲלוֹמוֹ מִתְהוֹמוֹת עָלָתָה .

וּלְבַב יְהוּדָה הוֹמֶה נִשְׂגָּבוֹת ,
כְּאֵשׁ אוֹכֵלָה בְּנַפְשׁוֹ עֵצוּרָה . —
לַפִּדִים . יַהֲלֹכוּ יָעוּפוּ לֶהָבוֹת ,
וְתָמָר תַּעֲלֶה בְּמַעֲלוֹת הַמְּדוּרָה .

יאזרו זיקות ויקדירו בספות
ותעלה שמימה האש הגדולה ,
ובני רשף יעופו ברוח ;
הנה האש — איה העולה ?

מסביב יתמלטון זקי להבות ,
ופאת השמים בדם מגאלה .
מה יתלחשון אנשים רבבות
וילחצון לעלות שפת המדורה ?
במנהל בני באתת הגנות ,
ברעש גדול יפתח השער ,
אשה יפהפיה תעל מעדנות ,
וקוצותיה סביב תעפינה בסער .

והאשה יפה בתמר קומתה ,
ומבט עינה ילהט גחליו ,
אדם וישפה הצקו בשפתה ,
ולחייה שושנים רוחצות בחלב ;
מצמותיה נשקפו אהלות קטנות ,
וצרור המור נושאות כפיה ,
ותחץ האספסף ותעבר מעדנות ,
השקט ובטחה על כל צעדיה . —

3

היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה
לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה
ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על
כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף
עוד לדעתה

(בראשית ל״ט)

המונים המונים ברחוב נאספו ,
יגשו ילחצון זקנים בנערים ,
גגות וחלונות אדם עטפו ,
וממחנה כבד ירעשו ההרים .
ויהודה ישב במרום הבמה ,
ראשי העדה סביבו יתהלכו . —
ומה האש תתלקח שמה ,
ונאות עשן משם יתאבכו ?

מכבשן אש יתאבכו כנחשים
תמרות עשן , וירקיעו לשחקים ,
ובמחתות אש יעמדו אנשים ,
ירחיבו המדורה ויתמלטו ברקים .

רַגְלָיו עוֹמְדוֹת בְּאֶרֶץ מְכֻרָתוֹ ,
וְעַל הַיַּרְדֵּן בִּגְאוֹן גַּלָּיו ,
בְּתַהֲמוֹת יַעֲלוּ אֶחָיו , הוֹרָתוֹ ,
בֵּינֵיהֶם אָבִיו כֶּסֶף תַּלְתַּלָּיו ,
וּבִכְתֹנֶת פַּסִּים בַּעַל הַחֲלֹמוֹת ,
מֵרֹאשׁוֹ עֲטָרָה תְּשַׁלַּח קַרְנַיִם .
וּפִתְאֹם תָּמָר עָלְתָה מִתַּהֲמוֹת ,
תְּמוּנָתָהּ רֻקְמָה מִזִּיו הַשָּׁמַיִם . —

וְנַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּל אֵלֶיהָ ,
כְּלָבִיא בִּלְבִיאָה כִּי יִתְרוֹעֲעוּ ,
וַתַּהַר תָּמָר וַתְּמַלֵּט גּוּרֶיהָ ,
וּמְלָכִים עֲצוּמִים מֵחֲלָצֶיהָ יָצְאוּ ;
וַיִּמְשְׁלוּ מִמֹּשֶׁל בְּטוּב טַעַם ,
וַיִּרְבְּצוּ כַּאֲרָיוֹת סְבִיב הַתּוֹלָדָה . —
הוּא בַּחֲלוֹמוֹ — וּמִלְּשׁוֹנוֹ רָעַם :
„הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף !" — וַיִּיקַץ בַּחֲרָדָה .

„כַּשֶּׁמֶשׁ עָלִית תָּמָר הַנֶּחְמָדָה ,
„וְחַמַּת אִשֵּׁךְ בִּלְבָבִי שָׁקְעָה. —
„הַלַּיְלָה בָּא — הַשֶּׁמֶשׁ יָרָדָה —
„וּצְבָאֵךְ תָּמָר — צְבָאֵךְ מָלֵאָה ! "

„הַאֶרְעַךְ כְּחֶמְתִּי שִׁמְשׁוֹת עֵינַיִךְ ,
„וַאֲכַלֶּה מֵאֶרֶץ עֶצֶם הַשָּׁמַיִם ?
„כִּרְאֵם בִּישִׁימוֹן נָגְחוּ קַרְנֶיהָ ,
„וּלְמוֹקְדָה — עָלוּ בְנֵי הַשְּׁנַיִם !
„כְּאוֹר אִשֵּׁךְ לְכִי הַפַּעַם ,
„חוֹטֵא בְּאֵשׁ — בָּאֵשׁ יִצָּרֵף ! "
וַיִּתְנַשֵּׂא פִּתְאֹם וַיִּשְׁאַג כְּרַעַם :
„הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף ! הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף ! "

הָאֲנָשִׁים כְּנִחָשִׁים — אָחוֹר נָסוֹגוּ ,
וִיהוּדָה נִרְדָּם בְּאַתְּרוּ בֶהָלָה ,
עֵינָיו נֶעֶרְמוּ מוֹרָשָׁיו נָמוֹגוּ ,
תַּרְדֵּמַת אֱלֹהִים עָלָיו נָפְלָה .
עוֹרְקֵי לְבָבוֹ כְּמַהֲלְמוֹת נַפְעֲמוּ ,
כְּעוּף הִתְעוֹפֵף רוּחַ שְׁלוֹמוֹ ,
וּבְסֵתֶר לִבּוֹ חֶזְיוֹנוֹת רֻקְּמוּ ,
וַיִּהְיוּ לַחֲלוֹם וַיַּרְא בַּחֲלוֹמוֹ :

„סַפְּרוּ וְאֶשְׁמָעָה!" פָּקַד יְהוּדָה,
וְדִבְרֵיהֶם חָדְדוּ כְּחִצִּים שְׁנוּנִים:
„אָמְנָם אֲדוֹנֵנוּ! — חַי הַתְּעוּדָה!
„כַּלָּתְךָ תָּמָר הָרָה לִזְנוּנִים!"
„בִּלְתִּי תָמָר!" יְהוּדָה רָעַם,
„זָנְתָה תָמָר — הֲכֵן תְּדַבֵּרוּ?
„אֲכַתֵּק בְּחַרְבוֹתַי אֶתְכֶם הַפַּעַם,
„וַאֲרוֹשְׁשֶׁכֶם בָּעֲקְרַבִּים — יַעַן תְּשַׁקֵּרוּ! —"

„הָרָה לִזְנוּנִים — וְאִם נְשַׁקֵּרָה,
„וְדָשְׁתָּ בְשָׂרֵנוּ בָּעֲקְרַבִּים וּבִצְנִינִים,
„וְתוֹצִיאֵנוּ לִנְתָחִים עַל הַתַּבְעֵרָה,
„כֵּנִים דְּבָרֵינוּ — הָרָה לִזְנוּנִים!"
כְּאִישׁ נִדְהָם יְהוּדָה יָנוּחַ,
רוּחוֹ נְבוֹכָה וּשְׂפָתוֹ נָעָה:
„הַלַּיְלָה בָּא — הַיּוֹם יָפוּחַ,
„וּצְבָאֵךְ תָּמָר עַתָּה מְלָאָה!"

„מָלְאָה צְבָאֵךְ, צְבָאֵךְ בַּחַיִּים —
„זִבְחֵי אָדָם לֹא עוֹד תִּקְרָבִי,
„לְאִשֵּׁךְ הִקְרַבְתִּי בְּנֵי חֲשָׁנִים,
„וּבְאִשֵּׁךְ הִקְטַרְתִּי גַּם אֶת לְבָבִי.

„תָּמָר הִשְׁקִיעָה הָאֵשׁ בְּעַצְמִי,
„וְאַשְׁכְּלוֹת תַּאֲוָתִי גָּמְלוּ צִצִּים,
„כְּנַחַשׁ תֶּאֱרַב עַל כָּל פְּעָמַי,
„וַתְּדַבֵּר נַפְשִׁי בְּעֵינֶיהָ חִצִּים!"

„וַתְּסַגְּרֵנִי בְּלַהֲטֶיהָ לְזוֹנָה וַחֲלָלָה.
„זָרָה תְּבִיאֵנִי עַד אִשָּׁה סוֹרֵרָה.
„מִי יִתְּנֵנִי וְאֶטַּמְּאָה כֻּלָּהּ,
„בְּמִטְמָא הַשֶּׁמֶר לָאָרֶץ גְּזֵרָה!" —
מִלָּתוֹ בִּלְשׁוֹנוֹ, וּמֵאַחַד הַתָּאִים
בָּא מִשְׁתַּחֲוֶה שַׂר הַצְּבָאוֹת:
„שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתִּמְנַת בָּאִים,
„קִרְבָתְךָ יַחְפְּצוּן וִיבַקְשׁוּ הַרְאוֹת!"

„מִתִּמְנַת? אֲנָשִׁים? מִתִּמְנַת? יָבֹאוּ!"
הוּא מְדַבֵּר — הַדֶּלֶת נִפְתָּחָה,
וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּדֶּלֶת יִכְרָעוּ,
בְּלִבָּמוֹ שָׂפָה יֶהְגּוּ בְּבָהָה:
„נִתְעָרֵב גֶּשֶׁת לִמְאוֹר פָּנֶיךָ,
„נְשִׂיא אַרְצֵנוּ, אֲבִי הַזְּקֵנִים!
„אַל כִּמְלַשְׁנִים נִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ
„כִּי אֲדוֹנֵנוּ! — עֲבָדֶיךָ כֵּנִים!"

בְּאֶרֶץ אֲבוֹתַי פָּרַצְתִּי פֶּרֶץ,
וּבְעֹפֶר קָפַצְתִּי מִגַּיְא אֶל הֶהָרִים,
וַתִּדְפְּקֵנִי רוּחִי לִסְחוֹר בָּאָרֶץ,
וָאֱהִי לִכְנַעֲנִי – עָזַבְתִּי הָעֲדָרִים,
וְלִגְדֹלוֹת מֵאֵלֶּה כַּתַּנִּין שָׁאַפְתִּי,
וּמָצָאתִי הָעֲטָרָה פְּנִינִים מְעֻלָּפָה;
תַּאֲוֹת לִבִּי לָנֶצַח רָדַפְתִּי,
רָדַפְתִּי – וּלְבָבִי שׁוֹאֵף – וְאֶשְׁאָפָה!"

רוֹעִים תְּמִימִים נַחֲלַתְכֶם נָאוָה!
בֵּינֵיכֶם שָׁמָּה הֲרִימוֹתִי מֵצַח.
כַּגַּל שְׁטָפַתְנִי פֹּה הַתַּאֲוָה –
תַּאֲוָה תִּרְדֹּף תַּאֲוָה לָנֶצַח!
וְאִם הַתַּאֲוֹת אַשִּׂיג לִרְגָעִים,
כְּנֵצֶר נִתְעָב אַשְׁלִיכֵם מִכַּפִּי;
הַתַּאֲוֹת בִּלְבָבִי נֵעוֹרוּ כִּלְבָאִים,
וְכַשַּׁבְּלוּל תֹּמֶס יֵצְאוּ מֵאַפִּי!"

וַתַּשְׁפִּתֵנִי לֶעָפָר תַּאֲוָה נוֹרָאָה,
קַרְנִי וְנִזְרִי בֶּעָפָר עוֹלֵלָה;
בַּחֲלָקוֹת הִסִּיתַתְנִי וּבָאֵשׁ בָּאָה,
וָאֶקָּוֶה לִקְדֵשָׁה אִשָּׁה זוֹלֵלָה.

„גַּאַלְתִּי לְבָבִי בִּזְנוּנֵי תַּאֲוָתִי ,
„פְּלָאִים יָרַדְתִּי בְּשֶׁפֶל הַטַּחֲנָה ,
„בְּסוּס שׁוֹטֵף אֶשְׁאַף תַּאֲוָתִי .
„תַּאֲוָה אִם אַשִּׂיגָהּ — וְתֵעָלֶה צַחֲנָה !" —

„הַתַּאֲוָה עַזָּה אִם נִרְדֶּפֶת ,
„נִרְדְּפָה אַחֲרֶיהָ וְהִיא הִתְחַמְּקָה ;
„וּבְהַשִּׂיגֵנוּ הַתַּאֲוָה — נֶחְשַׂף שׁוּלֶיהָ ,
„אָז סָר צִלָּהּ — וַתְּהִי כִּמְבֻלָּקָה !
„אֵשֶׁת לַפִּידוֹת בְּרֹב כִּשְׁפֶיהָ ,
„אִם תִּתְחַמֵּק תְּלַהֵט הַתְּשׁוּקָה ;
„שְׂבַעְנוּ עֶדְנָהּ שָׁתִינוּ דוֹדֶיהָ ,
„יָפוּג רֵיחָהּ — וַתְּהִי כַּעֲלוּקָה !"

„בְּשָׁאֲפִי לִגְדֹלוֹת עָצְמוּ מַאֲוַיֵּיהֶם ,
„אִם רְדַפְתִּים בְּרוּחַ נִבְעָרָה ,
„רֶגַע הִשַּׂגְתִּים וְאֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם —
„נָמַר רֵיחָהּ — וַיִּהְיוּ לְזָרָא !
„וּבִשְׂדֵה אֲבוֹתַי בְּאֶרֶץ הָרְנָנִים ,
„רְחוֹקָה הַתַּאֲוָה וּרְחוֹקָה אֲנָחָה ,
„שָׁם הַשָּׁמַיִם יִזְּלוּ עֲדָנִים ,
„שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה !"

כן אזכרה עתה בדמעות,
אמרות אבי נעם הרעישו:
אל תלכו בגדלות ובנפלאות,
ושבטכם בשרביט אל תחליפו!
נחלת־שדה טובה מממלכה —
האזינו בני זאת אדברה!
פה צוה ה׳ את הברכה,
ובארמנות זרים שם המגערה!

אך דבר בחזון אבי,
וכטל בבקר נזלה אמרתו;
אך כסוס שוטף היה לבבי,
וישאף רק רוח תאותו.
כסוס שוטף נשאתי כנה,
ולמטרת חפצי באתי מהרה: —
שם צוה ה׳ את הברכה,
ובארמון זרים פה המגערה.

כראי מצק לבבי היה,
שם במחזה נראו שמים.
אלה חזיוני — אזכרה ואהמיה! —
נמסו כקצף על פני מים. —

וַיְהִי הָרֹעֶה לְרֹעֵה־עַמִּים ,
וּלְכִסֵּא מוֹשֵׁל הוּרַם מוֹשָׁבוֹ .
בְּפַעַם מוֹרָשָׁיו יִרְעֲשׁוּ כַּיַּמִּים ,
וַיֵּשֶׁב נָבוֹךְ וּמְדַבֵּר בְּלִבּוֹ :

אָז בִּנְחוֹתִי שָׁמָּה הָעֲדָרִים ,
מִמַּעְיְנוֹ־מַיִם לְשָׂדֶה תְּרוּמוֹת ,
עֲסִיסִים הִטִּיפוּ סָבִיב הֶהָרִים ,
וּמַעְגְּלַי רָעֲפוּ דֶּשֶׁן וּנְעִימוֹת ;
מִקּוֹלִי הָיָה שַׁרְבִיט מְלוּכָה ,
וְכִסְאִי נָכוֹן בִּמְרוֹם הַגְּבָעוֹת ,
אָז יָדַעְתִּי שַׁלְוָה וּמְנוּחָה ,
וּכְמוּזָר חָשַׁבְתִּי עֶצֶב וּדְמָעוֹת .

וּמֵאָז רוּחִי יִתְהַלֵּךְ בִּגְדֹלוֹת ,
וּסְפִירִים בָּחַרְתִּי מֵעֶצֶם שָׁמַיִם ,
כְּרִנַּת צִפֳּרִים — שִׁירִים וּמְחוֹלוֹת ,
וְיֵין הָרֶקַח — מַשְׁקוּי הַמַּיִם ,
צֹאן מַרְעִיתִי בְּאָדָם הֵמַרְתִּי ,
מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ בִּמְקוֹם כַּרְמְלָה —
מֵאָז , אָהָהּ , כָּאַרְבֶּה נִנְעַרְתִּי ,
וּבְרוּחִי לֹא אֵדַע שָׁלֵו סֶלָה !

2

וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה
לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה
לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ
וְתִשָּׂרֵף,

(בראשית ל״ח)

בְּמִקְדַּשׁ מֶלֶךְ הֵיכַל מַשְׂכִּיּוֹת,
רָם וְגָבֹהַּ הֲדַר הַבִּנְיָנִים.
סִפָּיו אֲרָזִים עַמּוּדָיו תַּלְפִּיּוֹת,
וּמֵאַבְנֵי אֶקְדָּח טֻבְעוּ הָאֲבָנִים;
מִתַּרְשִׁישׁ חֻטְּבוּ מַלְאֲכֵי שְׁלוֹמִים,
סוֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם חֻפָּה חֲמוּדָה,
וְשָׁמָּה לְכִסְאוֹ יִשְׁכֹּן מְרוֹמִים,
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד וּשְׁמוֹ יְהוּדָה.

וַיְהִי יְהוּדָה נָגִיד וְשׁוֹעַ,
וּמְצֻוֶּה עַמִּים לַחֲסֹד וּלְפָרֵץ,
תַּעֲצֻמַת רוּחַ וְאֵיתַן זְרוֹעַ,
נְשָׂאוּהוּ וַיַּרְכִּיבוּהוּ בָּמֳתֵי־אָרֶץ.

וּמִבַּעַד הַצָּעִיף נָחְנָה עֵינַיִם ,
וַהֲלֹךְ וְטָפֹף נָעוּ רַגְלֶיהָ ,
וְזֶה הָאִישׁ גּוּר הָאֲרָיִים ,
כַּכֶּבֶשׂ אַלּוּף נִמְשַׁךְ אַחֲרֶיהָ . —

הַלַּיְלָה בָא וַתַּעַל הַלְּבָנָה ,
וַיֹּאבְדוּ עִקְבוֹתָם מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים .
בִּשְׂפַת הַלְּבָנוֹן כִּפָּה רַעֲנָנָה ,
וְאַפִּרְיוֹן עָשׂוּי מֵעֲצֵי הַתְּמָרִים :
מֶרְכָּבוֹ בַהַט וּרְפִידָתוֹ שׁוֹשַׁנִּים ,
וּמִכְסוֹת מִמַּעַל עוֹרוֹת מְאָדָּמִים .
מִסָּבִיב יָצִיצוּ תְאֵנִים וּגְפָנִים ,
וַיַּקְטִירוּ מֹר כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים .

הַפֶּרַח יִפְתַּח בֵּית־נְכֹאתוֹ ,
וּבִשְׂמֵיהֶם יִזְּלוּ דוּדָאֵי הָאָבִיב ;
הַקִּנָּמוֹן גַּם הוּא יוֹשִׁיט כּוֹסוֹ ,
כּוֹס זָהָב מְשֻׁבֶּרֶת סָבִיב .
וַתֶּחֱשׁוֹף הַשֹּׁק – וּבָא הָרוּחַ ,
וַיִּכְבֶּה הַנֵּר – כִּשּׁוּ כֹּכָבִים ;
הָמוּ הַשּׁוֹשַׁנִּים יִרְעַשׁ הַתַּפּוּחַ ,
וַיְרַנְּנוּ צִפֳּרִים אַהֲבַת־עֲגָבִים ; —

ברנע קטן אחותו זעוה,
ויפלט ברנע וישב מהרה,
נפשו ובשרו גרסו לתאוה,
ובלבבו מסכו רעל ותבערה.
האשה שמה כסתה בצעיף,
וכמו בשנה תחשוף השוק,
ויתבונן יהודה וישב ויעף,
דמיו פרצו, עברו כל חק.

ותשאהו לתפוח רוח סוערה,
וכאש אוכלה מפיו הלכה,
„הבי ואבאה אליך סורה,
ושעיר העזים נרה אשלחה.„
ותיף קולה ולשונה נאמת,
מעפעף עינה כחץ יעוף:
„הבה לערבון המטה, החתמת,
ובאה אלי — ותתעקף בצעיף.

„לא אתנם! „ יגרם בסער — — —
„קחם מידי... קחם אנא; „
„סבת-דודים בשפת היער,
ששמה, ענק, ערשנו רעננה.„

תּוֹר מֵעֵינֶיהָ בָּרָק וַחֲזִיזִים ,
לְהֻמָּם בְּכֹחַ וּלְהַלְמוֹת אַבִּירִים ,
גַּרְגְּרוֹתֶיהָ סָבִיב נָאווּ בַחֲרוּזִים ,
וּמַחְטָבוֹת כְּתַפּוּחֶיהָ מֵעֶצֶם סַפִּירִים .

כְּמִגְדָּל בָּנוּי , מַשְׂכִּמָה צַוְּרוֹנֶיהָ ,
וּכְגְלִילֵי זָהָב אֶזְרוֹעוֹת יָדָיִם ,
מִתַּחַת הָרִקְמָה נִבְעוּ מַצְפּוּנֶיהָ ,
מַעֲשֵׂה שֵׁן גִּזְרוֹת שָׁדָיִם .
וַתַּחְשׂוֹף הַשּׁוֹק עַמּוּד הַשַּׁיִשׁ ,
רְבִיד זָהָב יְסַגְּרֵהוּ פְּלָאִים ,
וַיִּתְבּוֹנֵן וַיִּמַּס לֵב הַלַּיִשׁ ,
בָּבוֹת עֵינָיו רוֹצְצוּ כִּפְרָאִים .

רָאָה וַיֵּתֶר , אֲחָזַתּוּ אֵימָתָה ,
וּלְהַכּוֹת אֵשׁ מֵעֵינָיו חֻצָּבוּ :
זֹאת קוֹמָתָהּ לְתָמָר דָּמְתָה ,
אֵלֶּה גַּרְגְּרוֹתֶיהָ מִתַּרְשִׁישׁ חֻטָּבוּ .
רֹאשָׁהּ כָּהֶם , כַּדְּבַר שִׁמְשׁוֹתֶיהָ ,
מִבַּעַד הַצָּעִיף יִרְבּוּ קַרְנַיִם ,
מֵאֹדֶם וְאַחְלָמָה הֻצְּקוּ שְׂפָתוֹתֶיהָ ,
וְעַמּוּדֵי שֵׁן שׁוֹקֶיהָ הַשְּׁתַּיִם .

כָּכָה הָעֲנָק הָלַךְ בְּגַאֲוָה,
וּמֵעַל שְׂפָתָיו אֲמָרִים לָהֲטוּ.
וַיְמַלֵּא פִּיו עֲנָבִים וְתַאֲוָה,
וּמִבֵּין עַפְעַפָּיו כִּידוֹדִים נִמְלָטוּ.
כְּמַיִם תִּבְעֶה אֵשׁ נוֹרָאָה,
כָּכָה נְחוּמָיו יִתְחוּ לִבָּתוֹ,
וַיִּתְרוֹצְצוּ קִרְבּוֹ נֹחַם וְחַטָּאָה,
וְשֶׁצֶף קֶצֶף עָבַר עַל שְׂפָתוֹ!

הָלוֹךְ וְדַבֵּר עָבַר מִשְׁפְּתַיִם,
מִמְּבוֹא מִשְׁפְּתַיִם לִשְׂדֵה תְבוּאָה,
לְצַוְּארֵי הֶהָרִים צֶבַע רִקְמָתַיִם,
וַיִּזְלוּ בְשָׂמִם אֲהָלוֹת וּקְצִיעָה.
וּמִתַּחַת הַתַּפּוּחַ שָׂרְבוּ דָלִיּוֹתָיו,
תַּבְנִית אִשָּׁה נִרְאָה לִרְגָעִים,
וַיָּשֶׁת צְאֶלִים עַל כָּל סְבִיבוֹתָיו,
וַיְפַזֵּר לְרַגְלֶיהָ צִצִּים וְעֲפָאִים.

וַתֵּשֶׁב כִּקְדֵשָׁה בְּעֵין הַשְּׁוָקִים,
וּבִצְעִיף תְּכֵלֶת עָלְפוּ פָנֶיהָ,
מִבַּעַד הַצָּעִיף שָׁלְחָה בְרָקִים,
כְּשֶׁמֶשׁ מֵעָבִים תִּבְקַע קַרְנֶיהָ.

וּשְׂעִירֵי־עִזִּים כַּשֶּׁלֶג הִלְבִּינוּ —
הַעוֹד יִרְבְּצוּ בֵּין הַהֲדַסִּים ?
וּשְׁלוֹם אָחִי ? מַה־שְּׁלוֹם אָבִינוּ ?
וּבַעַל הַחֲלֹמוֹת בִּכְתֹנֶת פַּסִּים ?״

כַּחֲלוֹם עָבְרָה הָעֵת הַנְּעִימָה,
יְתַבְאֵנִי מֵאָז בֶּהָלָה עַל בֶּהָלָה;
וּשְׁנֵי יְלָדַי – אֵשֶׁת הַזִּמָּה !
יְלָדַי שַׁעֲשׁוּעַי הַחַיָּה אֲכָלָה,
בְּמִיץ פִּיהָ דָּמָם מָצְתָה,
וַתָּשֶׁד לְשַׁדָּם בְּנַאֲפוּפֵי שָׁרֶיהָ,
וּמַלְכֻּדְתָּהּ גַּם לְרַגְלֵי פָּרְשָׂה,
אָכֵן נִמְלַטְתִּי וָאֶסָּחֵר מִפָּנֶיהָ :

הִשְׁלַכְתְּ רִשְׁתֵּךְ אֵשֶׁת זְנוּנִים,
וַתָּשִׁיבִי רִשְׁתֵּךְ רֵיקָם אָהֳלָה,
וַתּוֹרִי מֵעֵינַיִךְ חִצִּים שְׁנוּנִים,
הַחִצִּים נִחֲתוּ בִּלְבָבֵךְ סֶלָה !
חִנָּם מְזֹרָה רֶשֶׁת אֶבְיוֹנָה,
חִצַּיִךְ כֻּלּוֹ בִּלְבַב הָאַחִים ;
וּבְשִׂפְתֵי הָאֲרִי – שִׁית זוֹנָה !
בְּשִׂפְתֵי הָאֲרִי לֹא תָשִׁימִי חַחִים !״ —

„בחלמות יעלו לעיני הימים,
„הישיש אבי יעורר יללה,
„וכתנת פסים חמוצה בדמים:
„בני יוסף חיה רעה אכלה,
„שמה טרפתהו החיה ביער,
„ותרטש מעיו עורו גזלה. ״
„ויבך הישיש וינהום כסער:
„ילד שעשועי החיה אכלה! ״ ״

„חיה טרפת האדם בחלד,
„ויטרפהו אחיו, עשו הנבלה:
„מה־בצע כי נהרג הילד?
„ילד שעשועי החיה אכלה!
„ואמלט לנפשי מרע מרעיהי,
„ותנדף העת כמץ מסער,
„לכי נמשך לארץ־אבותי,
„ולאהלי־רועים נמתחו ביער. ״

„אהלי־רועים בפתכם רעננה,
„תוככם שקט, רגז בשער.
„היליכו עוד אחי דותנה,
„וידעו הרחלים שגלשו מיער?

כַּצִּפּוֹר מִפַּח נִמְלַטְתִּי מִפָּנֶיהָ,
וּבִקְצוֹת־אֶרֶץ אֵין תַּעֲלוּמָה.
כְּמִתְלַהֲמִים יוֹרוּ זִקִּים עֵינֶיהָ —
וַתִּקְטֹל שְׁנֵי בָנַי אֵשֶׁת הַזִּמָּה!

וּבְקֶרֶב לִבִּי יִתְאַבְּקוּ נוֹרָאוֹת,
רוּחַ וְתַאֲוָה יְסָעֲרוּ לְפַצְפְּצֵנִי;
רוּחִי תִּתְהַלֵּךְ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת,
וְלַעֲפַר־מָוֶת הַתַּאֲוָה תִּשְׁפְּתֵנִי.
כָּכָה עֲצֻמָה קִרְבִּי הַמִּלְחָמָה,
מִלְחָמָה עַזָּה לְנַפְשִׁי וְגֵוִי.
רֹאשִׁי אֶשָּׂא לִמְרוֹמֵי־רָמָה
וְנָחָשׁ בָּרִיחַ יְסֹב עֲקֵבַי.

יֶהֱמוּ יֶחֶמְרוּ בִּלְבָבִי כַּגַּלִּים,
רִגְשׁוֹת רוּחִי, זִכְרוֹנוֹת קְדוּמִים:
אֶזְכְּרָה אָבִי וּזְקָנוֹ תַלְתַּלִּים,
אֲחוֹתִי הַיְקָרָה, אַחַי הַנְּעִימִים,
זְקֵנַי וּזְקֵנוֹתַי, אֲבוֹתַי הַיְקָרִים —
בָּהֶם אֶזְכְּרָה וִיצוּרַי נְמַסִּים.
הֲשָׁלוֹם לָהֶם? מַה־יַּעֲשׂוּ הַנְּעָרִים?
וּבַעַל הַחֲלוֹמוֹת בִּכְתֹנֶת־פַּסִּים?

שני בני — תאומי אימתה —
בצודת הלב שנידם החרידה,
שני בני במצודה העלתה ·
ותקטל שני בני אשת התפה !
בעק מצרוניה תרבב הגבר ·
ותעגב באותה כעיניך — והמשכה,
ותעל האחד והורידתו קבר,
ותכרע השני ידיה — [illegible] .

[illegible] — אשה [illegible],
ו[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] :

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] :

ז עֵינָיו יַעֲלֶה הֶעָשָׁן,
ש בִּלְבָבוֹ יִלְהָטוּ,
אֲרִי מִן הַבָּשָׁן,
ו הַלְּקִים אֲבָרִים נִמְלָטוּ:

חַיִּים מָלְאוּ קִמְּשׁוֹנִים,
ם בַּשּׁוֹשַׁנִּים מִמֶּרְחָק יָגֹרוּ
שׁוֹשַׁנִּים יֶאֶרְבוּ צִפְעוֹנִים,
עָקֵב עַד נֶפֶשׁ יֶרָעוּ.
שׁוֹשַׁנָּה אֶפְעֶה כְּרָעָה,
הַתִּקְוָה רוֹבֵץ הַמָּוֶת.
צֶבֶת הַתֵּבֵל מְלֵאָה,
וְלְאָה — עָמָל וְעַצֶּבֶת.

תִּקְוָה קוֹלֵךְ קָשַׁבְתִּי,
כִּי נִתְּקוּ עֲבוֹתַי,
ה בִּלְבָבִי חָשַׁבְתִּי,
גְּדוֹלָה אַרְחִיב יְרִיעוֹתַי.
יְדֵי כְּלֵי־הַגּוֹלָה,
תֵּבֵל אָהֳלִי הָיְתָה.
אתִי בַּתֵּבֵל הַגְּדוֹלָה?
גְדוֹלָה: אָוֶן וְעַוְלָתָה!!

בָּעִיר הַזֹּאת מֵאֶרֶץ הָעֲמָקִים ,
בְּפִנַּת רְחוֹב לְאַרְמוֹן יָשָׁן ,
מִתְהַלֵּךְ שְׁפִי אַחַד הָעֲנָקִים ,
וַיְזַנֵּק כְּאַרְיֵה מִן הַבָּשָׁן .
עֵינָיו פְּלָדוֹת וּכְלָבִיא חָזֵהוּ ,
פָּנָיו רָעֲמוּ , כְּצֶמֶר שַׂעֲרוֹתָיו ,
יָדָיו חֲבוּקוֹת עַל עֳבִי גַּבֵּהוּ .
וּבְגֹמֶר יָשׁוּר פָּרָה סְבִיבוֹתָיו .

וּמִתְבּוֹנֵן לוֹ יִרְאֶה כְּרֶגַע ,
כִּי זֶה הָעֲנָק בְּאֵיתָן מַצָּבוֹ ,
לְמִפְגָּע לוֹ שָׂמָהוּ הַפֶּגַע ,
וְחִצָּיו כְּמִתְלַהֲמִים נָחֲתוּ בִלְבָבוֹ .
וַיַּחְטִיאוּ הַחִצִּים מִחוּץ הַמַּטָּרָה ,
אָמְנָם פְּנִימָה גָּרְמוּ גְרָמָיו ;
הַמָּסָךְ מִמַּעַל הַחֵץ עָבָרָה ,
וַתִּנְתַּח כִּיקוֹד בְּפַלְגּוֹת דָּמָיו .

וּבִלְבָבוֹ הָאֶבְיוֹנָה סוּקָרֶיהָ עֲרֵכָה ,
וּמֵעֹז רוּחוֹ לְאָחוֹר פָּנוּ ,
וַתִּכְבֶּה הָאֵשׁ וְלֹא דָעֲכָה ,
וַיִּתְּתָה הָאוּדִים בִּלְבָבוֹ — וַיֶּעְשָׁנוּ .

בְּכוֹס זָהָב יָשִׁיט הַקִּנָּמוֹן ,
וַיְגַר מִזֶּה יַעַר וְכַרְמֶלָה ,
וַיְשַׁכְּרוּ מִבְּשָׂמָיו נֹף וְשִׁמְּמוֹן ,
עֵצִים וּמְלוֹאָם — הֵידָד סֶלָה !

מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים הָעִיר נִשְׁקָפָה ,
כְּמִמִּגְדַּל הַשֵּׁן תִּתֵּן עֵינַיִם ,
תַּבְנִית סַפִּיר כְּהֵרָאֶה יָפָה ,
תִּתְחַר בַּשֶּׁמֶשׁ וְתָפוֹצֵץ קַרְנַיִם .
סָבִיב תַּלְפִּיּוֹת וְהֵיכְלֵי חֹסֶן ,
מִקְדָּשִׁים , חֳרָבוֹת וְאַרְמְנוֹת זָרִים ,
וַיַּעֲבֹר הַנָּהָר כְּנָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן ,
וַיָּלֹק בִּלְשׁוֹנוֹ תִּלֵּי הֶהָרִים .

גְּדוֹלָה הָעִיר בַּהֲמוֹן אַרְמְנוֹתֶיהָ ,
מִכְּתֵף הֶהָרִים כְּנֶשֶׁר צוֹפִיָּה ,
גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים יִפְרְחוּ בִּרְחוֹבוֹתֶיהָ ,
וּבִרְחוֹבוֹתֶיהָ יִפְרְחוּ חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה ,
חָרֹשֶׁת הַמַּעֲשֶׂה , חָכְמוֹת שֶׁבַע ,
מְלֶאכֶת אַשָּׁפִים וּמַעֲשֵׂה־אֻמּוֹת ,
רָזֵי־הַבְּרִיאָה וּמִסְתְּרֵי־הַטֶּבַע ,
שֶׁכֻּלָּם מִתְאִימוֹת יִפְרְחוּ בִּרְחֹבוֹת . —

יהודה ותמר

I

ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס
בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים
אשר על דרך תמנתה

(בראשית ל"ח י"ד)

בשדה עדולם ששמה התאנה
תתנוסס בהדר ותחנט פגיה,
ולמולה הגפן פרחיה חדשה
תרבץ עיפה ממשא אשכלותיה;
ישגשג הרמון ויניץ רמונים,
וישקד השקד שקדים נפלאים;
התפוח יציץ ציצים ופעמונים
ויציצו תפוחים מבין העפאים.

וסגור לבם הורדים וקרעו
וישפכו בשמיהם סביב כמים
השושנה תפטר רחמה — ויצאו
צאצאיה הנעימים ציצים רבותים.

לימים עוד חדש נראה ביער ,
שמה בראש גבעה רעננה ;
בלבוש הרועים ארמוני נער ,
ולימינו רעיה יפה כלבנה .

לראש הרועה צניף שושנים ,
ולרעיה בקווצותיה פרחים למיניהם ;
סביב יכרכרו כבשים קטנים ,
ופעמוני־זהב ירנו עליהם .

מסתר רקבטן להדר השרון ;
ינהלו עדריהם שנים שנים ;
ישוק הנחל הצפור תרון ,
ואהבת עולם נשקפה משמים .

השמש ברדתו יעלה כליל ,
וישחה קרניו עמוק המימה ;
עלם הרועה יחלל בחליל ,
נאלמה העלמה ותבט השמימה :

תבט השמים ותחשב עתידות ,
תראה השמש ברדתה אחלה ;
העלם יזמר אהבה וידידות ,
ויקשב ההר ויענה : סלה :

זֶה הָאַדְמִי אַחַד הַשְּׁפָלִים,
וּבִלְבָבוֹ יָצִיקוּ שׁוֹד וָרֶצַח·
וְזֹאת רַעְיָתִי מִבְּנוֹת אֵלִים,
וּמִזִּיו הַשָּׁמַיִם הֻקְמָה לָנֶצַח.

אֶחָלֵץ לָצֵאת לִקְרַאת נְחָשִׁים,
וְלָצֵאת לִקְרַאת רַעְיָתִי הַגְּאָיָה,
וּקְסָמִים בִּשְׂמֹאלִי; — מִרְמָה וּכְחָשִׁים,
וּפְרִי קֹדֶשׁ בִּימִינִי — הָאַהֲבָה!

שָׁמָּה אַרְבִּיץ בַּגִּבְעָה הַגְּאָיָה,
הַגִּבְעָה הַזֹּאת תֵּדַע עִקְבוֹתֶיהָ,
זֹאת הַגִּבְעָה מְלֵאָה אַהֲבָה,
אֱלֹהִים רָאִיתִי עוֹלִים עָלֶיהָ!

וַתִּקְרַן בְּעֵינוֹ שֶׁמֶשׁ נְדָבָה,
וּבְיָדוֹ הוֹבִישׁ זֵעַת אַפַּיִם,
וַיְחַלֵּל בֶּחָלִיל זִמְרָה נִשְׂגָּבָה,
שָׁמְעוּ הָעֵצִים וַיִּמְחֲאוּ כַפַּיִם; —

וַיִּפְצְחוּ רִנָּה מַעְיְנוֹת מַיִם,
צִפֳּרִים שָׁרִים בָּאוּ בִּרְמָלָה,
עָמַט הַשֶּׁמֶשׁ לִקְצֵה הַשָּׁמַיִם,
וְיַעֲקֹב גַּם הוּא נָטָה הָאֹהֱלָה! —

— — — — —

בִּצִּיקוּ בִּלְבָבִי עָוֶל וּבְלִיַּעַל ,
לְמַדְּתִּי לָצֵאת לִקְרַאת נְחָשִׁים .
נָסָה הָאַהֲבָה — וַיַּחֲלִיפָהָ רַעַל ,
מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים הָיוּ אֲנָשִׁים . —

חֶרֶב לְרֹאשׁ פַּרְעוֹת עָרִיצִים ,
חִצִּים שְׁנוּנִים בְּלֵב נָחָשׁ ! —
הֶחָלְצוּ תְמִימִים — וֶהְיוּ חֲלוּצִים ! —
הֶחָלְצוּ ! כַּחֵשׁ לִקְרַאת כָּחֵשׁ ! —

זֹאת הָאֲדָמָה מְאוּרַת צִפְעוֹנִי ,
וּנְחָשִׁים זוֹחֲלִים אַנְשֵׁי הַחַיִּים ,
וַיִּתְאַבְּקוּ הַנְּחָשִׁים . — — חָמָאתִי בִלְשׁוֹנִי :
וְהַמָּתִי , הַאֵינֶנָּה עֶצֶם־שָׁמַיִם ?

הָאֲדָמָה , אֱמוּנָה , עֵדֶן וְתוֹפֶת ,
וּבָהּ יָנוּ כְרוּבִים וַעֲקְרַבִּים ,
שִׁקּוּי הַחַיִּים רֹאשׁ וָנֹפֶת ,
וּבְלוּלִים יָעֲרוּ שְׂמָחוֹת וַעֲצָבִים :

וִידַעְתֶּם אֵיפֹה , אַתֶּם אֲנָשִׁים ,
הַבְדֵּל בֵּין מָשׂוֹשׂ לְזַעֲוָה ,
וִידַעְתֶּם לָצֵאת לִקְרַאת נְחָשִׁים ,
וּכְרוּב סוֹכֵךְ תִּלְמְדוּ לְאַהֲבָה . —

„לענה ומרורים נפשי שבעה,
„חלומות רוחי נמתו בקים.
„לעפר־מות תשפתני הרעה,
„כאחד הנפילים נפלתי משמים!

זה לבן אחד העריצים,
זר מעשהו יצור ברמיה —
על נפשי השליך שקוצים..
וינבל ויטמא נפשי הנקיה —

איה הגדולות נפשי תקסה?
מטל עדן רעפו מעגליה,
ראיתי השמים — הציעו אהבה,
ומלאכי אלהים הולכים עליה.. —

ויבא אכזרי מאין כמוהו —
ברוח שפתיו חלל הקדשים,
ויהפך גן אלהים לתהו,
ובני עליון לעקרבים ונחשים,

ויפשטו ויעופו מלאכי שמים,
וישרצו תחתם אפעה ונחש —
ואלמוד להלך נגד החיים,
וקסמים בידי מרמה וכחש!! —

5

הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה
וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי
(בראשית ל"א)

הַשֶּׁמֶשׁ תִּתּוֹךְ חֲמָתָהּ בֹּעֵר,
וּתְנַגַּח כִּרְאֵם בְּתוֹעֲפוֹת קַרְנַיִם,
וּמֵאַחַת הַגְּאָיוֹת יַעֲלֶה הַנֹּעֵר,
וַיִּמַּח זֵעָה מֵעַל אַפָּיִם. —

הָלוֹךְ יֵלֵךְ בְּרוּחַ נְכֵאָה,
וַיִּשְׂרֹךְ דְּרָכָיו בְּרִכְסֵי הַגְּבָעוֹת,
מִמְּרוֹם מִצְחוֹ תִּזַּל זֵעָה,
וּבִמְצִלַּת־עֵינָיו יָשׁוּטוּ דְמָעוֹת:

"רַבָּה עֲבֹדָתִי!" יֵאָנַח בִּמְרִירוּת,
"לֶעָפָר תִּשְׁפְּתֵנִי עָקַת־הַצָּרָה,
"רַבּוֹת רָאִיתִי רָעוֹת וְצָרוֹת,
"וּלְכָל פֶּגַע אָנֹכִי מַטָּרָה!

וּכְמוֹ רָאָה רָחֵל הַנְּעִימָה ,
תְּדַלֵּג כְּאַיָּלָה בְּרֹאשׁ הַבָּמָה ,
לְרַגְלָהּ רוֹבֶצֶת כִּבְשָׂה תְמִימָה ,
וּפַעֲמוֹנֵי זָהָב יְצַלְצְלוּ שָׁמָּה . —

וּבְרִנַּת־לֵב עָלָה הַבָּמוֹת ,
וְלָבָן מִשְּׂמֹאלוֹ יְהוֹם כְּאַכְזָרִי ;
מַה הֵבֵאתָ ? — בָּשָׂר וַעֲצָמוֹת !
אַךְ אַתָּה עַצְמִי וּבְשָׂרִי ! .

„כְּעַרְעָר נִמְלַטְתָּ — וּבִי פָּגַעְתָּ ?
„מַה־לְּךָ פֹּה ?" יִנְהוֹם כְּאַכְזָרִי,
„רֵיקָם בָּאתָ ? — אִישׁ רֵיק אַתָּה ! —
„אַךְ אַתָּה עַצְמִי וּבְשָׂרִי !! —

„עֶצֶם וּבָשָׂר ! בֹּא הַבַּיְתָה,
„וְעָבַדְתָּ בְּבֵיתִי עֲבוֹדַת שְׁכֶם,
„תִּשְׁאַב מַיִם, תִּשְׁמוֹר הַזַּיִת,
„תַּחְטוֹב עֵצִים — וְאָכַלְתָּ לֶחֶם !..."

כָּכָה בִּטֵּא אִישׁ הַדָּמִים,
וְכַנָּחָשׁ עָרוּם בְּעַפְעַפָּיו יִתְחַנֵּן,
וּבִלְבָבוֹ יַחְשׁוֹב עֶלֶם הַתָּמִים:
„מִמַּלְאֲכֵי אֱלֹהִים — זֶה אֵינֶנּוּ !..."

וּמֵעוֹמֶק לְבָבוֹ הִתְפָּרְצוּ אֲנָחוֹת,
עֵינָיו יוֹנִים הִשְׁפִּיל אַדְמָה;
פִּתְאוֹם יַחְלְפֵהוּ רַעְיוֹן שְׂמָחוֹת —
רָחֵל תַּמָּתוֹ, הֲלֹא רָחֵל שְׁמָהּ !

תַּחַת הַדְּמָעוֹת יֶחֱזֶה נְשִׁיקוֹת,
מִזֹּאת הַיָּפָה, זֹאת חֶמְדַּת עֵינַיִם,
וּמָה הַתְּלָאוֹת ? מָה הַמְּצוּקוֹת ?
אֶפֶס — אַךְ שַׁחַק מֹאזְנַיִם ! —

וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר
לוֹ לָבָן: אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה
(בראשית, כ״ט)

וְאִישׁ מִתְגּוֹלֵל מֵאַחַת הַגְּבָעוֹת
עָרוֹם כַּנָּחָשׁ, סְרָקָה בְּעַפְעַפָּיו.
אַנְבִי לָבָן־אֲמָרָיו כַּחֲטָאוֹת,
אַחִי אֲחוֹתִי – נָשַׁק אֶת כַּפָּיו:

בֵּרַכְתִּי אָבִיךָ – גְּמַלָּיו וּזְהָבוֹ,
אוֹרְחוֹתֶיךָ אֵיפֹה? בְּנוֹ מִתְגַּלְגֵּל בִּבְנוֹתֵיכֶם!
וְיַעֲקֹב יָרַד, חָשׁוּב בִּלְבָבוֹ:
זֶה אִתָּנוּ – אֶחָד הָבְרוּכִים!"

אֵיפֹה גְּמַלֶּיךָ? אַרְנֵי הַזָּהָב;
פָּנִיתִי הַמָּקוֹם – אֵיפֹה גְּמַלֶּיךָ?
"בָּאתָ הֲלוֹם בְּשֵׂעָר, בְּעֶרְוָה,
וּבְעוֹר שִׁנַּי נִמְלַטְתִּי אֵלֶיךָ!"

„שָׁמָּה תִּנְוֶה בְּרֹאשׁ הֶהָרִים [illegible]
וְנַהֲבוּהִילָב שָׁלוֹם בַּגַּיְא שָׁמָּה ; —
„אֵיכָה אַרְבִּיץ תַּשְׁתֶּה הָעֲדָרִים [illegible]
וְאֶרוֹצָה אַחֲרֶיהָ מִגַּיְא אֶל הָרָמָה. — "

„אָרוּצָה — אֶעֱרוֹג לִקְרָאת בְּגָאוֹת [illegible]
אַרְצַת אַרְחִים שָׁם הָאֹהֶלָה — [illegible]
גַּן עֵדֶן לִי תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ [illegible]
וּבַת אֱלֹהִים נַחֲלָתִי סֶלָה [illegible]

מִשְׁפָּתוֹ עוֹד נָלוֹ הָאֲמָרִים [illegible]
שָׁלוֹם בִּלְבָבוֹ לֹא יֵדַע רַע [illegible]
וְקוֹל קוֹרֵא מֵאַחַד הֶהָרִים [illegible]
„בְּנִי יִצְחָק הוֹיֵד אָנֹכִי בָּא [illegible] "

[illegible]

[illegible]

זה החלום ראיתי שמה
כלם גדול ושלאבים רבותים ,
סלם האהבה מתיצב ארצה ,
וראשו הוא , מגיע השמים !

מה שפרה זאת התאוה !
תאות נפש . תאוה נשגבה ,
ונך קדש מסכה האהבה ,
ותמסך קרבי אש ולהבה . —

אהבת עולם עזה [illegible] .
בכחה הארץ אור שבעתים ;
התנגמו אלים [illegible] ,
ואתבך בדור ארץ ושמים ! —

רחל [illegible] [illegible] [illegible] ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ,
[illegible] שמים . [illegible] [illegible] ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ! —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ;
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ארצה ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] .

הָעֶלֶם הַשָּׁח עֵינָיו אֲדָמָה ,
בִּלְבָבוֹ פָּרְצוּ אַלְפֵי רַעְיוֹנוֹת ,
שְׂמֹאלוֹ לְרֹאשׁוֹ – רוּחוֹ נִפְעָמָה ,
וַיַּעֲמוֹד כָּכָה וַיַּרְא חֶזְיוֹנוֹת . —

הַרְחֵק שָׁמָּה אֶרֶץ מְכֹרָתוֹ
שָׁם חִבְּלַתְהוּ אִמּוֹ הַיְקָרָה ,
בְּסֵתֶר הַגַּן נִצֶּבֶת סֻכָּתוֹ
מִמֶּנָּה וָהָלְאָה תַּעֲבוֹר מַעְבָּרָה :

עַתָּה אֲבוֹתָיו יִזְכְּרוּ בִדְמָעוֹת
בְּנָם הַנּוֹדֵד תַּחַת הַשָּׁמַיִם ,
וְגַם הֵמָּה – אָמְנָם פְּלָאוֹת !
זָכְרָם אֱלֹהִים בִּבְאֵר הַמַּיִם , —

„לוּ זֹאת תֵּדַע , אָבִי יַקִּירִי !
זֹאת לוּ יָדַעַתְּ , אִמִּי הַנָּאוָה !
רֵיקָם עָזַבְתִּי אֶרֶץ מְגוּרִי ,
עַתָּה לְבָבִי מָלֵא אַהֲבָה !

לֹא אֵדַע נַפְשִׁי , אַחֵר הִנֵּנִי !
אָנֹכִי כְּאִישׁ אָסוּר בָּרְהָטִים ,
לְזֹאת הָאֲדָמָה רוּחִי יְחַבְּלֵנִי ,
וּלְבָבִי מָלֵא אַהֲבָה וּלְהָטִים .

יעקב ורחל ... גם הם ככה,
אחוזים יחד כמו ברתקות;
אין אמר בלתי אנחה,
ומשפה לשפה נזלו נשיקות.

ורחל פתחה מבין זרועותיו —
„אקרא לאבי", תלחש בדממה,
„אילותי! אילותי!" נטפו שפתותיו,
וראשו־תלתלים השח ארמה,

„אקרא לאחי, אקרא לאבי,
„ויאספוך הביתה" העלמה אמרה,
„שאהבה נפשי! חמדת לבבי!"
יטף העלם — ועינו נגרה.

השמש חלפה מתחת ההרים,
ויזל בשמיו ליל־האביב,
לרגל העלמה יצאו העדרים
ופעמוני־זהב יצלצלו סביב. —

קול כבנור, האח! יפות,
שמה מבין ענפי־השיחים,
וממרום הלבנון ישא הרוח
ציצים ככסף וריח תפוחים.

בְּרֶגַע קָטָן גָּלַל הָאֶבֶן ,
וּמְלֹא אֲפִיקֵיהֶם הַמַּיִם רָעֲשׁוּ ,
וּבְעוֹדוֹ דּוֹלֶה — מִבְּלִי הָבֵן
שָׂפָה בְּשָׂפָה יַחְדָּיו נִפְגָּשׁוּ .

כַּמַּיִם מִבְּאֵר עָלוּ מֵעֵינָיו ...
"רָחֵל אֱיָלוּתִי !" קָרָא אֵלֶיהָ ,
דְּמָעוֹת בְּאֵשׁ פָּרְצוּ מִפָּנָיו ,
וּדְמָעוֹת וּנְשִׁיקוֹת נָזְלוּ עַל לְחָיֶיהָ

נִפְלֵאת אַהֲבָה — דַּרְכֵּךְ נִשְׂגָּבָה
לָךְ תַּעֲצֻמוֹת, אַתְּ בַּת מְרוֹמִים !
נְשִׁיקַת לְשָׂפָה — תְּאַחֵד כַּלֶּהָבָה ,
וּנְשִׁיקוֹת וּנְפָשׁוֹת יִהְיוּ תְּאוֹמִים

הַנְּשִׁיקָה כְּחֶדֶר תֶּדֶר מַחֲשָׁבִים
וְתִשְׁאַב מִקֶּרֶב נֶפֶשׁ וָלֵב
וּפְנִינִים יְקָרִים תִּדְלֶה מִמַּעֲמַקִּים
אַהֲבָה וּדְמָעוֹת בְּנוֹת עָג

אַהֲבַת הַתְּמִימָה תְּתַמֵּם תְּשַׁנִּים
וּתְאַחֵד הָאוֹהֲבִים מַמָּשׁ לָנֶצַח
יִשְׂאוּ לְבָבָם עַל שְׂפָתַיִם ,
וּנְשִׁיקָה לְשָׂפָה — תִּקַּח לֵב .

3

וישק יעקב לרחל וישא את קולו
ויבך.

(בראשית כ"ט)

מראשי ההרים כאילה מתרפקת,
עלמה יפה-פיה, ספיר גזרתה,
שתי עיניה פטדה, ברקת,
ועצם מפנינים הוצק בשפתה.

שיות תמימות לרגלה יסעו,
היא אחריהן רחל נאלמה,
פעמונים לצורוניהן — אם יתנועעו
פעמוני-הזהב יצלצלו בדממה.

העלם ראה ויתהללו דמיו,
חליפות באתהו, גיל ותאוה
עוז כנמר נמלאו גרמיו
ותפעם רוחו — זאת האהבה!

„שָׁלוֹם אָחִי! מֵאַיִן אַתָּה?"
שָׁאַל הָעֶלֶם בְּצוּף שְׂפָתַיִם.
„שָׁלוֹם! שָׁלוֹם!" הֵשִׁיבוּ גַּם הֵמָּה
„מֵחָרָן אֲנַחְנוּ, יְפֵה הָעֵינָיִם!" —

„בְּחָרָן?!" קָרָא, וַיִּצְהֲלוּ פָנָיו,
וּבְמַשְׂכִּיּוֹת לִבּוֹ בָּאוּ רְנָנוֹת:
„בְּחָרָן? הַיְדַעְתֶּם לָבָן, בָּנָיו?"
„גַּם בִּתּוֹ יָדַעְנוּ, הַיָּפָה בַּבָּנוֹת!"

„הִנֵּה בָּאָה שָׁם עִם הַכְּבָשִׂים
כְּפַעֲמוֹנֵי־זָהָב יִצְהֲלוּ הֶהָרִים";
פִּתְאֹם בְּאַהֲבָה כְּאֵשׁ־הֲמַסִּים
וּמִפִּרְצוֹת־לִבּוֹ עָבְרוּ כַּנְּהָרִים. —

דָּמָיו רָתְחוּ וּלְבָבוֹ סוֹעֵר
וּלְשׁוֹנוֹ תִּלָּבֵט וַתְּפַלֵּט אֲמָרִים;
„הַשְׁקוּ הַצֹּאן ... הַיּוֹם בּוֹעֵר
„הַשְׁקוּ וּלְכוּ ... הַשְׁקוּ הָעֲדָרִים!"

„פֹּה הַדְּלִי — שַׁאֲבוּ הַמַּיִם
„הַשְׁקוּ וּלְכוּ — וּלְכוּ לִרְנָנִים!"
עוֹדוֹ מְדַבֵּר וְהִנֵּה מִצִּלְתַּיִם
פַּעֲמוֹנֵי־זָהָב מְצַלְצְלִים וּבָאִים. —

וה בקול — : [illegible] : [illegible]
ובסתר הסתר [illegible] ?
הנה הסלם עלה [illegible]
סלם מצב ארצה וראשו [illegible] ! —

"סלם מצב ארצה יגיד שפתים [illegible]
עליו [illegible] גאוה [illegible]
ומהלכים לנו מארץ שמים [illegible]
מה שם תשלם [illegible] תאהבנה

נחמדה התבל [illegible]
תבל [illegible],
אם בלבבם הצדקה [illegible]
[illegible] ! —

עוד למראה עיניו [illegible]
[illegible]
הלבנון ירעשו [illegible]
[illegible] זהב [illegible] !"

חיש ישוה רגליו [illegible] —
"! [illegible] ממעדה [illegible]
ממרחק יראה [illegible]
— ובמעשה [illegible]

רוחי ?.. המרוחתי לי קרנים ?
אך בני־מרי קרנם רמה !
ואלה רוחם יסק שמים ;
אלה, אלהים ! תקיא האדמה .

תמים הייתי, יושב אהלים,
ובירכתי אהלי עשיתי חיל,
עתה, אנכי כעפר האילים
מדלג ומקפץ בדד בליל !

בדד בדד מאין אהבה,
כערער בערבה אנכי בחלד .
איה אבותי ? תאחזני זועה !
בדד בתבל — ועודני ילד ! —

דמעותיו נזלו כטל נדבות,
והשמש יצפם סביב בזהבו
וכרות ממרום, פתאום, נשגבות
תנחומות־שדי באו בלבבו .

יזכור חלומו : — סלם בשמים
יוריד כשלבים עד אדמה,
מלאכי שנאן רבוא רבותים
עולים, יורדים — וה׳ שמה !

2

וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה
רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן. וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד
הַיּוֹם גָּדוֹל הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ....
(בראשית כ"ט)

דּוּמִיָּה סָלָה, תִּשְׁקוֹט אֲדָמָה
בְּשֶׁקֶט הַשְּׁקֵטִים יִתְגַּלְגְּלוּ...
פִּתְאוֹם נִשְׁמַע קוֹל הַזִּמְרָה
פַּעֲמֹנֵי זָהָב וּמַעֲשֶׂה יִצְהָלוּ.

הַפַּעֲמוֹנִים יִצְהֲלוּ בְּצַוְּארֵי הַגְּמַלִּים
הָרוּחַ מִתְנַשֶּׁבֶת בֵּין הָעֳפָאִים;
וְשָׁמָּה הַרְחֵק מַחֲנֵה בְּשָׂמִים
כִּדְמוּת אָדָם נִרְאָה לְרֹעִים.

כִּדְמוּת בָּחוּר יְפֵה עֵינַיִם
הוֹד [illegible] יִתְמַעֲטוּ
קַל בְּעֹפֶר [illegible]
פַּעֲמוֹנֵיהֶם מְלַבְּבִין בְּשִׁמְשׁוֹ.

עַתּוּדִים יְכַרְכְּרוּ בְּעֵמֶק שׁוֹשַׁנִּים ,
הָרוֹעֶה וְרַעְיָתוֹ יִשָּׁקוּ שְׂפָתַיִם
הַשֶּׁמֶשׁ תִּסְתַּתֵּב מִתַּחַת הַגַּנִּים
וַתִּשְׂחַק גַּם הִיא בְּגַלֵּי הַמָּיִם •

הַצִּפֳּרִים צֶמֶד יָשְׁבוּ בְּיַח
וַיִּקְפֹּץ הַתָּמִיר עַל הַפֹּארָה:
תּוֹר־זָהָב בְּעַנְפֵי הַזַּיִת ,
וּבְכוֹס־שׁוֹשָׁן חוֹלֶמֶת הַדְּבוֹרָה •

מִבְּאֵר הַלְּבָנוֹן יַעֲלוּ מַיִם
אֶבֶן גְּדוֹלָה תִּסְגֹּרָה שָׁמָּה
וּמִתַּחַת הָאֶבֶן כְּקוֹל מְצִלְתַּיִם
יִרְעֲשׁוּ גַּלִּים וְיִשְׁתַּפְּכוּ בִּרְמָמָה •

סָבִיב הַבְּאֵר רוֹבְצִים עֲדָרִים
פָּרוֹת הַבָּשָׁן עָטְרוּ בְּאַשְׁכּוֹלוֹת
בְּמִנִּים וְעוּגָב יְנַצְּחוּ נְעָרִים ,
רַעְיָה קְטַנָּה תֵּצֵא בִּמְחוֹלוֹת •

הַכְּבָשִׂים סָבִיב הוֹלְכִים וְתוֹעִים
יִדְרְשׁוּ לַמַּיִם וְקוֹלָם כְּחוֹלָה
לָגֹל הָאֶבֶן יִיגְעוּ הָרוֹעִים
וְלֹא יָכְלוּ — הָאֶבֶן גְּדוֹלָה •

I

יעקב ורחל

הִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה
עֶדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ
(בראשית כ״ט)

כִּירִיעוֹת תְּכֵלֶת נִמְתָּחוּ שָׁמַיִם,
אֲדַמְדָּם כְּזָהָב יָפוּז שׁוּלֵיהֶם
אַרְזֵי לְבָנוֹן כְּזָהָב פְּרוָּיִם
יָכוֹפוּ חֹרֶשׁ צַמָּרוֹת רָאשֵׁיהֶם,

יִרְעַשׁ הַלְּבָנוֹן, וּמִמָּרוֹם עֲנָפָיו
יִצְלַח נֶשֶׁר אֶרֶךְ־הַכְּנָפַיִם,
יִפְלַח הָרוּחַ; יְצַלְצֵל בִּכְנָפָיו
וְיָרוּם וְנִשָּׂא עַד לֵב־שָׁמַיִם:

מִשָּׁם וּלְהַלְאָה תֵּרָאֶה הַשָּׁרְמָה,
כְּצִנָּה יַעַטְרוּהָ עֵצִים רַעֲנַנִּים;
שָׁמָּה מֵרֹאשׁ פִּסְגָּה רוֹמֵמָה
תֶּחֱזֶינָה עֵינֵנוּ עֵמֶק שׁוֹשַׁנִּים.

נשמת אפם עוד כסער,
כמו־חי יעלו כצבאים קלים. —
מצלות־הזהב אשמע בער,
ואחזה המחוקק ישבית הגלים.
אליהו, הלויים, גולים, נאנקים
מגיא החזיון יעלו כברקים.

ומגיא החזיון אעלם לאדמות,
תחזם, הקורא! ותשורם עינך
ארקם עליהם בשר ועצמות
ויקומו ויחיו וישחקו לפניך. —
הנה הנם כאנשי־חיל
המראות חזיתי בחורף בליל.

ואחוה הגלעדי ירעם נקמה,
ויי לא ברעש — בדממה.

מנהרות בבל ממצוקות חלד,
מקדושי עריון אז גם שמעתי.
בעמל אנוש אינני — הנני ילד,
ואבך — אנכי לא ידעתי.
חזיתי הלויים גם גולי־בבלח
כנורם על ערבים — ואבך סרה;

באורות יעלו מתוך אספות,
יתהפכו הזכרונות עתה במשכבי
המראות חזיתי בחורף בלילות ;
הקמו אז בתחתיות לבבי,
מורי, גם המראות מה רמו,
בתחתיות לבבי יחדיו הקמו.

ובימים ההם הייתי ילד,
ויהי הילד לאיש הבינים
העולם בלבבי, ידעתי מה־חלד,
אהבה, קנאה, ידעתי החיים —
ועוד לא נלוזו לא פנו עורף,
המראות חזיתי בלילות החורף.

לִבִּי לֹא יָדַע — מַה־זֹּאת אַהֲבָה ?
דִּמְלֵא חֲלוֹמוֹת — אָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי .
עַל־יַד הַבְּאֵר חָזִיתִי הַיָּפָה ,
וַיֵּבְךְּ יַעֲקֹב וַיִּשָּׁקֶיהָ שָׂפָה .

יְהוּדָה וְתָמָר אָז לָקְחוּ לְבָבִי ,
אַךְ לִבִּי חַף בִּינוֹתִי כְּיֶלֶד ,
דִּמִּיתִיהָ לִכְפִירָה , אוֹתוֹ כַּלָּבִיא ,
וַיַּשְׁלִיכוּ כְּפִירֶיהָם — הִרְגִּיזוּ חֶלֶד .
אָז נֶחְבֵּאתִי שָׁמָּה אַבִּירָה ,
בְּהַרְרֵי נְמֵרִים לָבִיא וּכְפִירָה .

מִקּוֹרוֹת מֹשֶׁה נִפְלְאוֹתָיו בַּיָּם ,
אָז שָׁמַעְתִּי אֵיךְ רָצַץ הָאַכְזָרִי .
גְּדוֹלוֹת לֹא יָדַעְתִּי אֲנִי יֶלֶד־תָּם
אַךְ לִבִּי מָלֵא סָמַר בְּשָׂרִי .
וְאֶחֱזֶה הַמְחוֹקֵק יִצְעַד בְּזַעַם ,
רָאָה — וַיִּדּוֹם בְּגַלְגַּל הָרַעַם

גַּם מֵאֵלִיָּהוּ אָז אָזְנִי שָׁמַעַת
בְּעֻזּוֹ יָדוֹ חֶרֶב־שַׁכָּלָה .
אָנֹכִי יֶלֶד — וּמִבְּלִי דַעַת
דָּמִי וּמְעַיְנַי רָתְחוּ כִּמְצֻלָּה .

פֶּתַח דָּבָר

זָכַרְתִּי — וּלְבָבִי הוֹמֶה וָרַךְ.
טַל יַלְדוּתִי עַתָּה אֶזְכּוֹרָה,
יֶלֶד אָז הָיִיתִי קָטָן וָרַךְ,
וּבִשְׂפַת־רְנָנוֹת לָמַדְתִּי הַתּוֹרָה.
לֵיל הַחוֹרֶף מִסָּבִיב הָיָה,
וָאֶשְׁמַע קוֹרוֹת עַמִּי — וָאֶהֱמָיָה.

לֵילוֹת הַחוֹרֶף אֶזְכֹּר לָנֶצַח,
אֶזְכֹּר מוֹרִי, עֵינָיו פְּקָדוֹת,
זְקָנוֹ כַּכֶּסֶף, הוֹד עַל הַמֵּצַח,
וּמְתוֹרַת יְיָ סֵפֶר הַתּוֹלָדוֹת.
וַיִּחְיוּ לְפָנַי דְּבָרָיו נִשְׂגָּבִים,
הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת מִמַּעַל כַּכּוֹכָבִים.

הַקּוֹרוֹת לְיַעֲקֹב וּלְרָחֵל הַנָּאוָה,
בְּחֶרְדַּת־קֹדֶשׁ אָז שָׁמַעְתִּי.

תוכן הענינים

לוח הטעות

זייטע	10	ציילע	17	הַשְׁנָיִם	צ״ל	הַשָּׁנִים
"	38	"	16	רֵיחָה	"	רֵיחָם
"	39	"	6	פְּנִימִים	"	פְּנִינִים
"	69	"	5	מִדָּבָר	"	מְדֻבָּר
"	75	"	12	הַקְרִיב	"	הַקָּרוֹב
"	75	"	12	וּבֹא	"	וּבָא
"	77	"	13	זַעֲמָם	"	רַעֲמָם
"	77	"	11	הָאֶחָד	"	הָאַחַד
"	77	"	12	לוֹהֲטִים	"	לְהָטִים
"	80	"	7	נוֹרְאָה	"	נוֹרָאָה
"	110	"	5	הָהָרִים	"	הַנְּהָרִים
"	130	"	16	קָבֶר	"	קִבְרוֹ
"	131	"	8	יַעֲלֶה	"	יַעֲרָה
"	137	"	3	יַעֲרָה	"	נַעֲלָה
"	139	"	9	נְאָקוֹ	"	יְנָאֲקוּ
"	143	"	19	בְּרֵעַש	"	בראש

פתח דבר

זָכַרְתִּי — וְלִבִּי הוֹמֶה וָרַךְ .
כָּל יַלְדוּתִי עַתָּה אֶזְכּוֹרָה ,
יֶלֶד אָז הָיִיתִי קָטָן וָרַךְ ,
וּבִשְׂפַת־רְנָנוֹת לָמַדְתִּי הַתּוֹרָה .
לֵיל הַחוֹרֶף מִסָּבִיב הָיָה ,
וָאֶשְׁמַע קוֹרוֹת עַמִּי — וָאֶהֱמָיָה .

לֵילוֹת הַחוֹרֶף אֶזְכֹּר לָנֶצַח ,
אֶזְכֹּר מוֹרִי , עֵינָיו פְּלָדוֹת ,
זְקָנוֹ כַּכֶּסֶף , הוֹד עַל הַמֵּצַח ,
וּמִתּוֹרַת יְיָ סֵפֶר הַתּוֹלָדוֹת .
וַיִּחְיוּ לְפָנַי דְּבָרָיו נִשְׂגָּבִים ,
הָאוֹתוֹת פּוֹרְחוֹת מִמַּעַל כַּכֹּכָבִים .

הַקּוֹרוֹת לְיַעֲקֹב וּלְרָחֵל הַנָּאוָה ,
בְּחֶרְדַּת־קֹדֶשׁ אָז שָׁמַעְתִּי .

תוכן הענינים

לוח הטעות

זייטע	10	ציילע	17	הַשְּׁנָיִם	צ״ל	הַשְּׁנַיִם
〃	38	〃	16	רֵיחָה	〃	רֵיחָם
〃	39	〃	6	פְּנִימִים	〃	פְּנִינִים
〃	69	〃	5	מִדָּבָר	〃	מְדַבֵּר
〃	75	〃	12	הַקְּרִיב	〃	הַקָּרוֹב
〃	75	〃	12	וּבֹא	〃	וּבָא
〃	77	〃	13	זַעֲמָם	〃	רַעֲמָם
〃	77	〃	11	הָאֶחָד	〃	הָאַחַד
〃	77	〃	12	לוֹהֲטִים	〃	לְהָטִים
〃	80	〃	7	נוֹרְאָה	〃	נוֹרָאָה
〃	110	〃	5	הָהָרִים	〃	הַנְּהָרִים
〃	130	〃	16	קָבָר	〃	קִבְרוֹ
〃	131	〃	8	יַעֲלָה	〃	יַעֲרָה
〃	137	〃	3	יַעֲרָה	〃	נַעֲלָה
〃	139	〃	9	נְאָקוֹ	〃	יְנָאֲקוּ
〃	143	〃	19	בְּרַעַשׁ	〃	בראשׁ

אל המשורר:

כל בעלי השיר יוצאים בשיר
ונמשכים בשיר:
(שבת ס"ה)

מְשַׁכְתַּנִי אַחֲרֶיךָ בְּהוֹד קוֹלֶךָ
הָמוּ מֵעַי רָגְשׁוּ רַעְיוֹנַי,
כָּל מַעְיָנַי בָּךְ; בְּךָ הֶגְיוֹנַי,
לִבַּבְתַּנִי בְּאַחַד עֲנָק מֵחֲרוּזֶיךָ! —

כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ הֲמוֹן שִׁירֶיךָ,
יָעִירוּ נִשְׂגָּבוֹת בְּאֹזֶן שׁוֹמַעַת;
נִפְלֵאתָ מְאֹד נַפְשִׁי יוֹדַעַת,
אָשִׁירָה אַף אָנִי אֶעֱנֶה אַחֲרֶיךָ.

אֵיךְ אָשִׁיר לִקְרַאת שִׁירֶיךָ?
שִׁירֶיךָ יְצַלְצְלוּ כְּפַעַם הַפָּעַם;
כִּבְרָקִים יָאִירוּ בְּסֵתֶר רַעַם,
וְאֵיךְ אָשִׁיר וַאֲזַמֵּר לִקְרָאתֶךָ?

אַךְ לֹא נִפְתַּלְתְּ עִמְּךָ בִּזְמִירוֹתַי
אֵיךְ אָעוּז? מְאֹד גָּדַלְתָּ!
בְּכִנּוֹרְךָ חֲדָשׁוֹת וּנְצוּרוֹת פָּעַלְתָּ;
לֹא נִפְתַּלְתִּי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתַי.

מיכל וואלת

Ohne hier durch speziell eingehende Beurtheilung dieser Gedichte der Kritik vorzugreifen, will ich viel mehr diese dem geneigten, nachsichtigen Leser sebst überlassen; wage aber zuverläßig mir mit der Hoffnung zu schmeicheln, für mein opferwilliges Streber, mir nicht blos den Dank aller Freunde der hebräischen Poesie erworben zu haben, sondern auch deren thatkräftige Unterstüzzung für die Vorbereitung des Werkes entgegensehen zu dürfen, welches den Verfasser aneifern würde, die hebräische Literatur auch mit seinen dramatischen Versuchen zu bereichern.

Lemberg den 7. Jänner 1872.

Vorwort des Herausgebers.

Die allseitig günstig Beurtheilung, welche die oon mir edirten Gedichte des Herrn N. Samueli, „כנף רננים“ „Lirische Klänge“ erfahren, hat diesen meinen wackern Freund ermuthiget einen Schritt vorwärts auf seiner schriftstellerischen Laufbahn zu thun, und meines Erachtens ist es ihm auch gelungen, in diesen epischen Klängen sich als Meister zu bewähren. Diese Gedichte zeigen, daß der Dichter seiner neuen Aufgabe ganz gewachsen ist; weiß er doch in seiner objektiven Anschauung den Charakteren selbst bereits bekannter Bibelgestalten in den drei ersten Romanzen mit seiner feuerigen Fantasie origuelle Gesichtspunkte abzugewinnen, um sie meisterhaft darzustellen und uns vorzuführen, daß sie unser Intresse wecken, fesseln und rege erhalten. Eben so schön sind die Balladen gehalten, denn aus allen weht uns ein Geist wahrhaft poetischer Begabung entgegen, es ist der Genitus der echt hebräischen Poesie, wie er uns nur höchst selten in den Produktionen der Neuzeit entgegen tritt.

כנף רננים

חלק שני

מאת

נתן נטע סאמועלי

יצא לאור פה לבוב שנת התרל"ב

על ידי

מיכל וואלף.

בדפוס של ה"ה מוה' ישראל אלימלך שמאנגר נ"י

Epische Klänge

von

Nathan Samueli.

Herausgegeben

von

MICHAEL WOLF.

Lemberg,
Gedruckt bei M. Mohr,
1872.

[illegible]

[illegible]

בית הגנים

שלקמון מרור 65 ק'

דיוידנד . 1 מל. —

[illegible] 20%.

[illegible]

כנף רננים

חלק שני

מאת

נתן נטע סאמועלי

[illegible]

יצא לאור פה לבוב שנת [illegible]

על ידי

מיכל וואלף.

בדפוס של ה"ה מוה' ישראל אלימלך שפאנד נ"י

צד	שורה	נדפס	צ"ל
65	17	תִּתְיַבְּבִי	תִּתְיַבֵּבִי
81	13	יְסוֹבְבֻנִי	יְסוֹבְבוּנִי
83	11	הַיּוֹתֶרֶת	יֹתֶרֶת
93	12	הַבָּכָה	הַבָּכָא
102	6	תְאֻמִים	תְּאוֹמִים
103	3	מְשׁוֹרֵר	מַשְׁמִים
119	9	וָאֶשׁוֹק	וָאֶשַּׁק
127	6	וָאֶשׁוֹק	וָאֶשַּׁק

לוח הטעות

צד	שורה	טעות	תקון
6	3	מִשְׁתָּאָה	מִשְׁתָּאֵה
12	9	[illegible]	[illegible]
13	6	[illegible]	[illegible]
14	7	[illegible]	[illegible]
17	5	תְקוּתֵנוּ	תִקְוָתֵנוּ
18	15	לְקָבֵר	לִקְבֹּר
22	7	וּמַעְיָנוֹת	וּמַעְיָנוֹת
24	5	שׁוֹלֶת	פּוֹלֶת
28	14	וְרַעֲנַנָּה	וְרַעֲנַנָּה
29	9	הַגָּהָה	הַגָּהָה
29	19	~~[illegible]~~	בָּאָרֶץ
31	5	בִּתָם	בִּמְלֹא
32	5	נִדְמֵית	נִרְאֵית
35	9	רְצִיצִים	רְצוּצִים
39	5	הֲרֵרִי	הֲרָרֵי
46	16	כִּילְדָם	כִּלְדָם
60	9	אֹרַח	אֹרַח
63	5	הַבָּכָה	הַבָּכָא

גַּעְמַת כִּנּוֹרִי — גַּעְמַת שִׁירַי,
פִּיךָ תְּהַמֶּה בְּקוֹל יָלְדָה
[illegible] נָא · [illegible]
[illegible] · [illegible] אִבַּדְתָּ,

[illegible] בְּ[illegible] הַיּוֹם,
[illegible] כְּבַעַר [illegible],
[illegible] אֶתְבַּקַּע [illegible] הַפַּעַם
[illegible] דּוֹם [illegible]

דּוֹם כִּנּוֹרִי, שִׁירָתְךָ אֲבָל
וְשָׁאֲפַת דִּמְעָה מִתּוֹךְ מְקוֹרִי.
אֲבָל נְגִינָתְךָ לְנֶצַח בַּתֵּבֵל,
לְמַעַן יֵלְכוּ — דּוֹם [illegible]!

ובעכרך ככה ימים, ושנים!
חרבת אבי ברגש כאב,
ושמת לו מספד כתנים
להוציא דמעה ולשבר לב.

על האנשים ועל עזבם,
הרק נא בני־אשפתך
מהר, ירדה, ופגע לבבם
ומה התצים, הלא זמרותך

אעזבך, כנורי, אעזבך באבל,
אחת דברתי — ולא השיבותי:
עלה בזמירות! מחמדי בתבל
קול לי — לך הריקותי!

לך נתתי סהדים ונאקות,
לך נתתי שמש ועננים
לך גם פנינים ודמעות.
עלה כנורי, הגבה רננים!!

הוי, יתר לבבי בהולם פעם,
קשה הפרידה ממך פארי
בטרם אלך אשקך הפעם,
אחבקך — ארפך — בלה שארי

נעסת

כלכלתיך כנורי בצדקות פרזות
מידי לך עצמה וחיים.
במשמני, הה, שלח רזון
עזבני כנורי, רדה ירכתים,

רדה ירכתים ושמת הרב,
לשיר בלעדי גילה ותרדה;
לך שחר, לך ערב.
ואתה כנורי — ארון התולדה;

לך נתתי נפשי ובשרי
והפחתי בקרבך ריחי ובשמי.
הרם קולך, כנור אבירי!
שתית בך לחי ודמי. —

בעלות השחר להגביר חיל,
קדמה פניו בגדולות וצעירות,
וברדת השמש לשלוח הליל
עד הגבול תשלחהו בזמירות.

ברן יחד שושנים וניצנים
צהלה קולך אתם יחד,
ובפצוח הרים בקול רננים
הלוה אליהם — אין פחד

ובעברך

בקרב לבי אשא כנורי [illegible]
ובמשכיותי הן שמחי חגגו [illegible]
מימיו נאמנים ממקבת בוכי [illegible]
ויתן מעמקים קול [illegible]

לבדד אתהלך במוצאי ערב [illegible]
ואתבונן ממעל שמי ושמים [illegible]
ואשמע פתאם [illegible] בקרב [illegible]
בקרבי יצלצלו באלפי מצלתים [illegible]

ואם אראה הפרחים בגנים [illegible]
ואשמע מנגינות מסביבי יערים [illegible]
ויציצו בקרבי פרחים שושנים [illegible]
וירננו בקרבי רבבות צפרים [illegible]

פעם תפעמני רוחי נשגבות [illegible]
ויגלו לעיני אלפי חזיונות [illegible]
רוחי חוצב בקרבי להבות [illegible]
ובתי נפשי מלאים דמיונות [illegible]

פעם לפתע תאחזני רעדה [illegible]
וחלחלת קדש בתוך עצמותי [illegible]
בנפשי יתאמו גילה וחרדה [illegible]
משורר, אך [illegible]

כלכלתיך

בקרב

וישבר כנורי בנפשי תשתרר
חשול אחרונית – לים התבל ;

מקול מפלתי – הקיצותי בבהלה,
אנכי בתבל נצב על משמרי.
ואשמע פתאם קול יללה
ואם אזני ואכיר – כנורי.

דום כנורי, שירתך אבל
ושאבת דמעה מתוך מקורי.
אעזבך הפעם לנוע בתבל
לנוע ונוע – דום כנורי!

3

אם ינועון מיתרי כנורי,
וינועו אחריו מיתרי לבבי
ואם ינגן כפעם מזמורי
ויגלו רחמי בתוך קרבי.

הן הוא ישעי ואורי,
אליו נפשי וכל יהבי,
לכן בדמעי ארחץ כנורי,
ואדשן מיתריו בחלבי ולבבי.

חלקך עשר מלא חסנים
חלקך יגון, אבל תמרורים

ואתה חשבת פה להתאושש,
להתאושש עם לוהטים עם [illegible]
גבר לא הצלחת מהתאושש
רדה הזבלה, רדה [illegible] !!

הרפני נא ואשתפך [illegible]
יגרתי, מאד [illegible]
הזבלה ורם [illegible], [illegible]
[illegible] שרותך יחד [illegible]

והזבר ישער שנת [illegible]
וירחב פה ויקשוש [illegible]
השלך [illegible] [illegible]
הבה [illegible] [illegible]

רחמני נא הרף בגדי
כ.ורי מפני [illegible] [illegible]
וארדה שמח [illegible]
והיה [illegible] [illegible] במעשקים.

תנה [illegible] [illegible] לשברים
[illegible] [illegible] בשבר צבל

קריח וישבר

ואנכי אנכי עף יגע,
ובחדרי לבבי קננה עצבת.

סביבי מחשבים בקרבי מחשבים,
התבל מסביב אפלה ושוממה,
ורוחי יתעני בתוך מעמקים,
ואישן, ואחלום חלום נורא,

והנה אנכי גדול כבשים
ואעוף לבדד במרחבי תהום
ואעוף למעלה, רקיעי שמים,
ואגע בכנפי כנף השמש.

וארכב מעל לבמתי תבל,
וארכב בין כוכבי השחקים,
ואראה מאחרי התבל ושממה,
עמוקה ושמעתי מאחר הקברים.

ויעף אלי אחד הברקים,
וירעם בקולו ויאמר אלי:
"מה לך במרחבי מרחקים?
"תולעה! שובה, עבדת לך אבותיך,

"תולעה בשחקים! התולעה קמה ר
"תולעה סלה ביקבצות עפרים"

ותקץ

דום כנורי — שירתך אבל
ושאבת דמעה מתוך מקורי
אעזבך הפעם לנוח בצל
לנוע ולנוע — דום כנורי!

2

מדוע יזולון היום דמעותי,
חולם פעם בקרבי שמעתי?
מדוע יתכו כמים שאגותי,
מדוע, אנכי לא ידעתי!

רוחי תנשאני לארץ גזרה,
אשמע אנחות ואראה שאלה,
מי יכבה בקרבי התבערה?
במעט תאכלני האש הגדולה!

השמש באה העננים יבאו
ותחשך מסביב זאת היא מה.
הרוח מתיפח, העצים יתנועעו,
וישתפכו מעינות בקול דממה.

ושמה ממרחק חליל נוסע,
ועל פניו מסה צלמות,

ואנכי

וכראותי עננים שטים רחוקים ,
ושארית כחם ימצו אבודים
ותשפוך כנורי דמעת עשוקים ,
ונפשי אתך תבכה במסתרים .

בצוק רוחי ברבות אנחותי ,
ונפשי בקרבי תמם לרגעים .
בחיקך אשפוך נפשי ורגשותי ,
נקיך , כנורי , יהגו נכאים !

אתה תהפוך לחיין משכבי ,
ובכנף רננים תעלני שמים .
אתה תעלה משאול אבי ,
ותפח באפיו נשמת חיים .

ממקור אבל יחלו שיריך ,
ולבן יחדיו עדי יבכיו ,
מיתרי לבבי הנה מיתריך ,
ומעיני כלם כך המיו !

לעזבך עתה קבתי אספדה ,
קשה הפרידה לעבר תשפתני .
מה תזעק ? מה המלה ,
הבליגה מעט , אנא רחמני !

שמים וארץ תכנור בקרב,
בך גילה וגם חרדה,
בך שחר, בך ערב,
ובצלך תתרונן כל־התולדה. —

בעלות השחר בבתנות צחר,
קדים ליל ונגלות צפונות
ותהיה כנור אילת השחר,
וקרניך ירנו למנצח בנגינות

בהבלט השמש שמה האגדה
וסקדתו יקחו לילה ופחד,
רני פלט תכובבך סלח,
והיית לילה ובלדותיו יחד.

ובעלות הבער בחמת זעם
לקרוע מסביב בגדי דומיה
המון שיריך כגלגל רעם
ותהיה פתאם כופה הומיה.

בצוק עתותי וירע מצבי,
מאין יכלתי להוציא אנחה.
אתה תפתח חרצבות לבבי
תבכה... ותהיה לי הרוחה.

ארחמך מאוד, מקור חיי!
הגד שאלתיך, מה אביא?
קח נפשי, לך בשרי,
ואם מעט, קח לבבי.

הלא אתה מאור חלדי,
במדבר החיים וכל ארחותיו,
אין דבר שם יקני,
לא לך הגדתי — ותשיבהו!

בלעדיך לי היכל־פאר שממות
והשמש אך מסתר נטיים,
בלעדיך אך צל, אך מת
בלעדיך אנכי אך אנוש נגוע.

אתה תשפיך חן ותענוגים
ותרנין מסביב קצוות שמים
מידך לחם זהב יפנינים,
מידך, כנורי, חוה, וקרנים!

אתה תשפוך ריחך מסביב,
ותרנין שמה השמש במבואה
אתה תרנין הרמני — בהשיב
אליך, כנורי ותהלות יקראוך...

הפריקה

ויהי לאבל כנורי ועגבי לקול בכים
(איוב ל׳ ל״א)

א

דום כנורי, שירתך אבל,
ושאבת דמעה מתוך מקורי,
[illegible] בשיר [illegible]
[illegible] — דום כנורי!

דום מחמדי, האלם הפעם,
מדוע תהמה יזועו מיתריך,
הטרם שמעת קול ברעם
על הערבים תלה כנוריך!

מה־יסבו שיריך שרת?
איה איפה חרף עכלך?
הלבך ולבבך להם הקטרת,
נפץ כנורך! הזה יכלכלך?

האין לזה יושר וצדקה
הגד כנורי, הגד אתה!

אמנם מידך בכי צעקה,
כנורי! הם להם נתת!

ארדמך

וַיִּשְׁכְּבוּ הַשּׁוֹשַׁנִּים וְהַנַּרְגִּיל
בַּעַל וַחֲמַת פְּתָנִים.
וַיָּרִיעוּ עַל מַקְהֵלָה
וַיָּרִיקוּ נֵרְדְּ וּבְשָׂמִים
וַיַּעֲלוּ וַיִּגָּלוּ כָּרְעָמִים
וַיַּעֲלוּ וַיַּחְנוּ גִלְגָּלְתָּהּ.

וַתִּפּוֹל הָעַלְמָה שְׂדוּדַת
וַתִּסְפֹּר, הָהּ, גַּלְמוּדָה,
וַתִּפְרֹשׂ סָבִיב כַּפַּיִם
עַל עַפְעַפֶּיהָ צַלְמָוֶת
לִהְיוֹת הַלְבִּיט כְּמֵת,
וַתִּסְגּוֹר פִּתְאֹם עֵינַיִם.

חַיָּתֵךְ, חַתֵּךְ סֻכָּה,
בְּתוּלָה יָפָה הַדַּכָּה!
מַדּוּעַ עָשַׂכְתְּ דָּמִים!
הַשּׁוֹשַׁנִּים נָשְׂאוּ רָאשֵׁיהֶם
הַדּוּדָאִים הֵנִיעוּ מֵעַל דֹּב
וַיַּזִּילוּ מִקִּרְבָּם בְּשָׂמִים.

נָחְנוּ טֶרֶם גָּוְעוּ,
מוּת לָךְ נִשְׁבָּעוּ,
מוּת לָךְ אַכְזָרִיָּה!
אֶת עַלְמָה נְעִימָה!
אִתָּנוּ תֵּרְדִי דוּמָה
אִתָּנוּ לְאֶרֶץ נְשִׁיָּה!

פִּתְאֹם [illegible]
הֵרִידוּ רָאשֵׁיהֶם סָבִיב
אַפְסֵי רוּחָם — וַיִּנָּשְׁקוּ.
אַךְ שׁוֹשַׁנָּה אַחַת
מֵעֵבֶר לֵב נֶאֱנַחַת
וְעֵינֶיהָ, עֵינֶיהָ יִדְמְעוּ.

וְשָׁם הָעַלְמָה נוּגְעָה.
עוֹד יָדָהּ מִתְנוֹעַעַת
וַתִּקַּח שׁוֹשַׁנָּה הַנְּעִימָה
נִתְכַּבֵּד, וַתִּשַּׁק אוֹתָהּ
וַתִּמָּלֵא בְדִמְעוֹת בְּכִיָּה
וַתִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשָׁהּ פְּנִימָה. —

ותתן נחלתי שממה
פרחים, דודאים, צהלים
אנקי אחריה כחללים:
נקמה, האח, נקמה!

ואנכי חבצלת זכה
נשמע דממה דקה,
אנכי חבצלת לבנה
דודי במעין גנים
וילדי צצים קטנים
וערשי עוד רעננה

ותתעודד העלמה לקראתי
ותבצע יתר חיתי,
אויה! אנכי מלדה,
ויציצו השושנים מחלונות
ויהימו אלפי לשונות
מות, נקם, בהלה!

ואנכי, אנכי שושנה,
קנתה אחת קטנה
נשפכו כלים דמי
דמי, דמי האדמים

שפכתי שם בכרמים
שפכתי עם בשמי!

מחצה, תקמם, ראשי
אלהי, אבי וקדושי,
מה נורא השבר!
וישאו הדודאים ראשיה
וינועו סביב מעמדם.
מות, האח, שבר!!

ואנכי זה יצח, —
ענה שם תפרח
יצאתי מבטן אדמה.
ותקם העלמה לקראתי
ותשפך לארץ חיתי
נקמה, האח, נקמה!!

ונקמה! נקמה! נקמה!
נשמע קול דממה
מכל שושני האביב
הפרחים, אהלים, הצצים
שלחו מות והצים
וישפכו בשמיהם סביב

הנקמה

עד חלונה נשקפה
למה נעמה, יפה,
צין תוך הכרמים
ושנים, פרחים, רמונים
גדו בעד חחלונים
ל מור ובשמים.

רש העלמה כפה
ף ששנה באפה
אחז גם האהלים.
ושכל סביב בגנים
חב, דודאים, ששנים
מלא תכית חללים.

ה חבצלת נרמסת
שנה שנאה תתבוססת
שובת בדמה
הדכה אמללה,

וזה הגע נסקה
תתהוין בין שדיה.

עתה תמשש המלכה
כתנת ארך ושלמה
ותסגר בריח ודלתים.
ותער פשת שמגנה
עלי ערשה הענגה
ותישן ותכגר עינים.

כמעט גמה שאתה
והדכה פתחה שפתה
ותתן קול דממה:
בגן אחי שתקתי
ומשדי אחי ינקתי
משדי אמי האדמה.

אנכי עוד [illegible]
ותבצעני שם ה[illegible]

ויתן

איה אבי והאוכל בעת,
מי יודע אשת נפלו ;
אולי בקדקדו נוטה תרחש תולעת,
ותלוקק שמנו ותשבר עצמו ;

אולי בגלגלתו משכן הזיעה,
תקנן שממית ותחפש בדים,
לבתו לבנה לאת התולעה,
היה חלקו וחגיו שמים ;

לא, שמה בשמים משכן אבי
שמה יציץ כציץ על מצח,
אשמע הקול פועם בלבבי,
חיים, חיים, חיים לנצח !

ככה עמדתי ידי אמונה ;
ואביט ואתבונן אחרית הקבר ;
בלבבי בלבבי תקוה ותפלה,
ואראה השמים ואראה הקבר.

מתחת רגלי אבים שאולה,
וממעל לראשי אראה הצפורה ;
ותפל מעיני דמעה גדולה,
ואקחנה ואראה — את השמים.

מקצה־ארץ ממרחקים זרות
שמעתי פתאם בעת השאונים
ואראה כעבי תקוה ושמחה
נסו כצללים שנים כעננים.

נסו כצללים עדן ושושנה,
תמו כמו עשן ועננים
כמראה עשן זה נגוה קשה,
ובראשה קבר ומצבת אבנים.

ובראש הגבעה ישבתי אני,
ואבן נקשה בין זרועותי,
עיני נגרה, נבקע לבי.
וכנחלי־מים סביב דמעותי.

וארד לאטי מגבעה ההמה,
ותפעם רוחי ונכאב לבבי,
פה במקום מנוחה שאננה,
מנוחה שאננה לעצמות אבי.

ואפל אחורנית ובלבבי שבר.
ואתיפח ואקונן בנפש עגמה,
ואשק הרגבים ואשק הקבר,
ואבכה בדמע אבן המצבה.

איה

ומפאתי מזרח עלתה הצפרה,
ותעלה ותאיר בראשי הגבעות,
ואשמע מאחרי צפרי שירה
וידעו אחריהם הרים ובקעות.

ויתן אבי קול רנה צהלה,
ויחבק אותי בנשקי שפתים.
ויעל בכרוב למעלה למעלה,
ואשמע ממרחק רעש כנפים.

ואשא עיני ואביט לשחקים,
ואראה ממעל רב העלילה,
ואראהו מעופף כאחד הברקים,
מעופף ומזמר: הללויה, הללויה!

ומעופף ממעל עצים רעננים
ממעל ההרים וממעל הגבעות
ובראשו תתנוסס עטרת שושנים
ובתוך השושנים פנינים ודמעות.

השמש עברה, ושמים הפעם
שמי תחתיהם אימה חשכה
נתנו שחקים קולם ברעם,
ואביט מאחרי.. . מה היסכה.

שירותי קמה – אבי מחמדי
מדמי ודמעי השקיתם להנה,
אנכי יצרתם, אנכי לבדי –
ואתנפל לרגליו ואבך ואהמיה.

תפלו דמעותי ויהיו שושנים
שושנים נחמדים כשושני האביב
ויסבבו וישתרגו קשרים בענב
רגליו וישגשגו מסביב סביב.

ואשב לרגלי אבי העם
ואשב שאנן ואקשב אמרתו
ואשק אצבעותיו תרשיש ממלאים
ואשק עיניו ואשק שפתו. —

עיניו משלחות רגש ותחנונים
ואנח [illegible] ואשגדה לצוארו
ושפתותיו בנשקות חן נעימות
ואסערה סי ואשאף אמרו:

השקם בין גאון חיל
הבט ממעל ממשל עתגות
התבל השמש אך חיזון חיל
[illegible]ח הבקר · בקר לא עבות.

ואתבונן השרשרה בכל מאדי,
אראה הפרחים ואספור עליהם,
מי השושנים, עטרת כבודי!
ומי הפנינים בתוך גביעים?

השושנים, הפנינים? — שפתותיו נאות
וחן וצחוק מלאו שפתים,
התדע למי השושנים המענת?
הכר בני, הפעם פעמים! —

פעמים, אבי? ואביט וארוממה,
ואשתומם פתאום — ויתבו שאגותי:
אלה השושנים זמרותי המה,
והפנינים הפנינים המה דמעותי.

זמרותי, דמעותי! האח, אבי!
ואקרא, ואבך ואשקה שפתים
זמרותי נקרו ממעינות לבבי,
אדלם ממעמקים ואשפכם כמים.

שירי המה, שירי התמימים,
שירי כתבתי בהזה פעמה;
ואשק אבי ואשק השושנים,
ואתבונן, ואשתאה — שתותי עטרה

מֵאֶרֶץ אֱלֹהִים, אֶרֶץ הַפְּלָאוֹת,
אֶרֶץ הַצַּדִּיקִים אֶרֶץ הָעֲנָוִים,
שָׁמָּה מָצָאתִי מֵעַפְעַפֵּי הַדְּמָעוֹת,
גְּדוֹלִים וּמַזְהִירִים וְהֵמָּה — כּוֹכָבִים.

וְאֶחֱזֶה אָבִי וְשִׂפְתוֹתַי נָעוֹת,
וָאֶשּׁוֹק לְפִיו נְשִׁיקוֹת אֲהָבִים:
שָׁפַכְתִּי כַּמַּיִם לֵב וּדְמָעוֹת,
וְאַיֵּה, אָבִי, אַיֵּה הַכּוֹכָבִים?

הַכּוֹכָבִים, בְּנִי, שָׁם בַּשָּׁמַיִם,
בַּשָּׁמַיִם הַכּוֹכָבִים וּפֹה מְאוֹרִים.
פֹּה שָׁפַכְתָּ דְמָעוֹת כַּמַּיִם,
וְדִמְעוֹתֶיךָ, בְּנִי, שָׁמָּה מְאוֹרִים.

מְאוֹרִים אָבִי! נֶפֶשׁ יְקָרָה!
וָאֶשּׁוֹק לְפִיו — וָאֶשְׁנֶה אֲמָרַי,
מְאוֹרִים דִּמְעוֹתַי? — הָאוֹרִים הָעֲטָרָה
עֲטֶרֶת שְׁלשְׁתָּם מֵעַל צַוָּארוֹ.

וָאֶשְׁתַּעֲשַׁע כְּיֶלֶד עִם הָעֲטֶרֶת,
וְעֵינָיו מַבִּיטוֹת רֶגֶשׁ וְתִקְווֹת,
וָאֶשַּׁק וָאֶתְבּוֹנֵן שְׁלשְׁתֵּי הָעֲטֶרֶת,
וְאֶחֱזֶה עֲלֵיהֶם פְּנִינִים הַדְּמָעוֹת.

ואתבונן

אָבִי ! אָבִי ! אָבִי הַנָּעִים !
אֵיכָכָה יָצָאתָ מִבֵּין הָאֲבָנִים ?
וַיִּרְעֲשׁוּ יַחְדָּיו שׁוֹשַׁנִּים וְדוּדָאִים ,
וַיִּפְצְחוּ צִפֳּרִים זְמִירוֹת וּרְנָנִים .

יַאַלְמוּ הָעֵצִים וְכָל צִפֳּרֵיהֶם !
יַאַלְמוּ מִכָּבִיב שִׁירִים וּרְנָנִים !
וַיַּאַלְמוּ הָעֵצִים וַיָּנוּעוּ רָאשֵׁיהֶם ,
וַיָּנוּעוּ וַיַּפִּילוּ צִצִּים וּנְצָנִים .

וַיֵּט הַכְּרוּב לְגִבְעָה רַעֲנָנָה ,
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְעֵינוֹ נִשְׁקָפָה ,
וַיִּשְׁלַח לְכַפִּי יָדוֹ הַקְּטַנָּה ,
וָאוֹחֲזָה בָהּ וָאַשִּׁיקֶנָּה שָׂפָה .

וָאֵשֵׁב דּוֹמֵם לְרַגְלֵי אָבִי ,
וָאֶשַּׁק לְפִיו וָאֲחַבְּקֶנּוּ בִּדְמָעוֹת ,
אֵיפֹה הָיִיתָ חֶלְקִי וּלְבָבִי !
מֵאַיִן בָּאתָ וּמָה לַמְּצִיאוֹת ?

מֵאֶרֶץ אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַגַּנָּה ,
מֵאֶרֶץ הַחַיִּים , מֵאֶרֶץ הַדָּגִים ,
שָׁמָּה הַשֶּׁמֶשׁ תִּפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה ,
יְצִיצוּ כּוֹכָבִים כְּאַלְפֵי תְצָנִים .

יֵצֵא

מארץ

ואשקם ואשקם ורוחי צהלה,
ואראה והנה הפרחים השושנים
יגדלו וישתרגו למעלה, למעלה
והיו לעצים — עצים רעננים.

ויעשו בדים ויגמלו נצנים,
ויתנו באפי ריח ונחמה.
ובין סרעפיהם יאהלו רננים
וירננו ויזמרו ותבקע האדמה.

מתוך האדמה עולה כשחר,
מלאך אלוה פניו להבים,
מכנפיו פז, כתנתו צחר,
ומחגרתו זהב בנקדות כוכבים.

ראשו כתם, שפתותיו שני שנים,
ועיניו מפיקות אהבה ותחנונים
ונזר לראשו פרחים קטנים,
ויתנוססו בתוכם המעות ופנינים.

ואשא עיני ויפעם לבבי,
ואראה הכרוב מתוך להבים,
ואתבונן ואכיר הנה — אבי,
עיניו משבצות בשני כוכבים.

גֵיא הַחִזָּיוֹן

אֶמֶש בַּלַּיְלָה וְרוּחִי מְרַחֶפֶת,
וַתְּנַשְּׂאֵנִי פִּתְאוֹם מֵעַל מִשְׁכָּבִי.
הִלְבַּשְׁתִּי כֻּתָּנְתִּי לָקַחְתִּי הַמִּצְנֶפֶת,
וְהָלַכְתִּי הַקְּבָרָה לִפְקוֹד אָבִי.

הָאֵלָה תַּטֶּה כַּפָּתָהּ רַעֲנָנָה,
לְסוֹכֵךְ מִסָּבִיב חֶלְקַת אֲדָמָה.
וּמֵאַחַד הַבַּדִּים תָּבֹא רְנָנָה,
וַתִּקְרַע מִסָּבִיב סְגוֹר הַדְּמָמָה.

מֵחֵיק הַקֶּבֶר יַעֲלוּ דוּדָאִים,
דוּדָאִים, שׁוֹשַׁנִּים, פְּרָחִים, עֲדָבִים.
וָאֵשֵׁב אָנֹכִי בְּתוֹךְ הַדּוּדָאִים,
וָאֶשְׁתַּעֲשַׁע כַּיֶּלֶד וָאֶנַּשֵּׁק הָרְגָבִים.

וָאֶשַּׁק הָרְגָבִים — וְתַחַת שְׂפָתוֹתַי,
נֶהֶפְכוּ וְהָיוּ פְּרָחִים קְטַנִּים;
בִּרְבִיבִים זַרְזִיף נָזְלוּ נְשִׁיקוֹתַי,
וַיִּגְדְּלוּ וַיִּשְׂגְּשְׂגוּ וְהָיוּ שׁוֹשַׁנִּים;

ואשקם

עוּרָה כְבוֹדִי!

עוּרָה אָבִי! פְּתַח לִי שַׁעַר
פְּתַח הַבְּרִיחַ מִשַּׁעַר הַקְּבָרִים,
וְאַעַלְךָ מַחֲמַדִּי לְפִסְגַּת הַיַּעַר.
וְנִרְאֶה הַשַּׁחַר בַּעֲלוֹתוֹ הֶהָרִים.

פַּעֲמֵי הַשַּׁחַר בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים,
וְשׁוֹשַׁנִּים כְּרוֹקְמִים יִשְׂאוּ רָאשֵׁיהֶם
יְרַנְּנוּ צִפֳּרִים בֵּין הָעֳפָאִים,
וְאָנֹכִי בְּנֵךְ הַמְנַצֵּחַ בֵּינֵיהֶם.

זָכַרְתִּי לָךְ, חֶמְדַּת שַׁעֲשׁוּעַי!
זָכַרְתִּי הַיָּמִים עוֹרַרְתַּנִי לַבְּקָרִים:
"קוּמָה וְנַקְדִּימָה שַׁחַר אַדְמוֹנִי
"לַשַּׁחַר, אַדְמוֹנִי יְרַנְּנוּ צִפֳּרִים."

עַתָּה אָנֹכִי כְּצִפּוֹר קְטַנָּה
אֲזַמֵּר זְמִירוֹת וְאֶתְבּוֹדֵד בַּיַּעַר
אֲעוֹפְפָה מִסָּבִיב בְּבֵיתְךָ רַעֲנָנָה,
עוּרָה אָבִי, פְּתַח לִי שַׁעַר!

דם! ... הנה נקרעו השמים,
ובהוד נוגה ירץ הבזק,
ידודון, ידודון מלאכים רבותים,
וקול השופר גדול וחזק! ...

נעתקו האבנים, תבקע האדמה.
קול שופר ... והמת יונים,
מי העולים הנה, שמה,
בעמק החרוץ המונים, המונים;

מאורות גדולים יפלו משמים,
החרש רוחי ובלום פיך —
שמה החשמל — על ברכים!
שקה ברגש כפות אביך ...

מדוע תשתוחח עלי לבבי?
ומדוע עיני ככה יחמו?
מדוע בחלומות תחתני משכבי,
עורקי, עורקי, מדוע תהלומו?

ומה־יכבנו תשיחו רצה ?
לבבי קרוע . . . אנכי אסונה ! !

מה־תרעשי באין מניח ?
דמי נפשי , נפשי השובבה !
פה ינוחו יגיעי־כח
מתוקה שנתם תחת המצבה .

הכי נפשי , רגע תעזי ,
מדוע תקונני לבקרים חדשים .
בהמון רעמיך , מדוע תרגזי ,
לחלל הדממה בקדש הקדשים ?

שובי למנוחיכי.. שבי דומם ,
מה־תנהמי נפש צועקה ?
הטרם תדעי אחרי עמל יומם
מתוקים מאד שנה ומרגעה ?

אלה הצפרים , הביטי סביב ,
במחילות עפר פה יקננו .
ליום ד׳ חג האביב ,
עוד יקיצו עוד ירננו !

התפוגה והאמונה

מדוע תשתוחח עלי לבבי,
ומדוע עיני ככה יזרמו?
מדוע בבכי נוגות תחתני משכבי
ערקי, ערקי, מדוע תדלופי?

לבקר אבי רצתי רגלים.
ומה־מצאתי בבואי האהלה?
תרתי סביב בכל משפחתים,
ומצאתי קברים, קברים סלה —

הזאת הגויה כשמש מופעת —
גלילי־ידיו, אלה שפתים
עתה בקבר תרם תולעת,
מאנה נפשו לנגוע בחיים

זאת הגלגלת — הוי צלמות!
לפנים היתה כלי־תפארת,
עתה בתוכה זבובי־מות
יביעו שמנה — ותיבש בחרם?

מדוע מוחו — שקוי תולעה.
מדוע הגה חכמה ותבונה?

שושנת העמקים

לפקוד אבי מעודי הסכנתי,
ולנשק ברגש אחוזת אדמתי,
ובבואי היום — מה התבוננתי?
שושנה נעימה הממליטה קבורתו.

והיא מעלפת זהר ונחמה,
הוצקה ענוה וחסד שמים,
אבי באהבתו הוליד האדמה
ותמליט שושנה חמדת עינים :

ואשוק השושנה החזקתיה בכפי,
ושמתיה כחותם על לבבי,
ריח בשמיה שאפתי לאפי
וטעמה כנשיקה משפתי אבי.

והיה בבואני שואה ושבר
ונפשי מבקשת למצא הנחה.
אקריב לאפי שושנת הקבר
ונסו מפניה יגון ואנחה — —

ואז כרגע – לבבי בטוח,
יתעורר כנכור, ויקם, ויחי.

ואביאהו לאמי, ואקרא בחרדה –
"אמותה הפעם, חיי מתתיהו!"
אמי ויתומיה יגילו ברעדה
ומנשיקות פיהם – דמיהם ישקוהו.

ברנה יעלזו וירוו ממתקים
וינטלוהו וינשאוהו אליהם האהלה.
ואנכי אספרה – ואקרא ממעמקים:
"רב לי אבי!" – ואדום ספח.

בְּהִתְעַטֵּף רוּחִי

מִי יִתְּנֵנִי שְׁאָגָה כַּלָּבִיא ,
וְיִזְרְמוּ עַסְעַפַּי כְּנַחֲלֵי בְלִיַּעַל ;
בְּקוֹלִי בְּקַעְתִּי קֶבֶר אָבִי ,
וְאֶשְׁחֶה בְדִמְעָתִי עַצְמוֹתָיו מִמַּעַל .

וְאַכֶּה נוֹזְלִים מִצּוּר־לְבָבִי ,
וְנוֹזְלַי וְדָמִי אֶחֱצֶה לִשְׁנַיִם ,
וְאֶאֱסֹף לַאֲגוּדָה עַצְמוֹת־אָבִי
וְאָצוּק בְּקִרְבָּם דָּם וְחַיִּים .

וְאַפְשִׁיט עוֹרִי מֵעַל עַצְמוֹתַי ,
וְאַלְבִּישֵׁהוּ בְשָׂרִי וְכִסּוּתִי כַּפּוֹ .
וְאֶשּׁוֹק לְפִיו שְׁתֵּי שְׂפָתוֹתַי ,
וְכָכָה אָפִיחַ נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ . —

וְעֵינָיו אִם נָמַקּוּ בְּחוֹרֵיהֶן ,
סֻגְּרוּ לָנֶצַח וְשִׁמְשָׁן נֶעְדָּרָה .
וְאַבִּיעַ מֵרָאשֵׁי עֵינַי וְאוֹרֵיהֶן ,
וַאֲמַלֵּא חוֹרָיו — זֹהַר וְנְהָרָה .

וְאִם מְעַט בִּלְבָבוֹ אָנוּחַ ,
וְאֶשְׁוְעָה אָבִי ! בְּקוֹל בֶּכִי ,

ואז

לְבוּשֵׁיהֶם עֲלֵיהֶם בָּלִים וּמְטֻלָּאִים.
עָרוֹם יָחֵף יְלִינוּ בָּעֲמָקִים.
הֵמָּה יִתְקַלְּסוּ בְּמִקְרֶה וּפְגָעִים,
וּמְשַׂחֵק לָמוֹ רְעָמִים וּבְרָקִים. —

לָמַדְתִּי מֵהֶם תּוֹרָה מְשֻׁלֶּשֶׁת,
וַתְּהִי לְנַפְשִׁי עֹנֶג וְשַׁעֲשׁוּעִים,
כָּכָה חַיֵּינוּ — נַפְשִׁי רוֹגֶשֶׁת
כֻּלּוֹ בְּעָשָׁן, זִמְרָה וְתַעְתּוּעִים.

כָּכָה הָגָה לְבָבִי תְּבוּנוֹת,
וְאַבִּיט מֵאַחֲרֵי הָרְחֵק הָלְאָה.
וְאֶחֱזֶה הֶעָשָׁן וְאֶשְׁמַע מַנְגִּינוֹת,
וְאֶרְאֶה הַקְּטֹרֶת תִּתְאַבֵּךְ לְמַעְלָה. —

שלשה הבושים *)

הלוך ומתנודד בתוך עגלתי ,
עברתי לבדד הררי־שפים ,
ושלשה אנשים ראיתי לקראתי
רובצים שקטים בין המשפתים ·

זה יחניק בידו כנורו ,
ומעל לראשו חשמש במבואה
יפרוט בדממה וישיר מזמורו
וישיר וישכח תבל ומלואה · ·

וזה שמה ברות צהלה ,
ישק מקטרתו ויעלה ענגו ,
יביט הקטרת יתאבכו למעלה ,
ויביט ויתבונן ויסיח עשנו ·

וזה הוזה בין המצרים ,
הוזה שוכב וכנור על כפים ·
הרוח מתיפחת בין המיתרים ,
ויתנו לרגעים קול מצלתים ,

לבושידם

---

*) nach Lenau.

יְפַת הָעֵינַיִם •
וְאוֹצִיא אוֹתָהּ
וַאֲמַלֵּא כוֹסָהּ
נוֹזְלִים מַיִם !

וַיֶּאְדְּמוּ לְחָיֶיהָ
וַתִּפְרֹשׂ פָּנֶיהָ
פָּנֶיהָ הַמְאָדָּמִים •
וַתָּפִיק אוֹר
וַתַּזִּל מוֹר
מוֹר וּבְשָׂמִים !
בִּרְאוֹתִי הַשּׁוֹשַׁנָּה

בְּשָׁעָה הַנָּאוָה
חָשַׁבְתִּי מַחֲשָׁבָה :
גַּם אֲנַחְנוּ
רֵאשִׁית פְּרָחֵנוּ
פֹּה בָּעֲרָבָה.

פָּרַחְנוּ — וְעַתָּה ?
יְהוּדִי ! הַמָּתָה ?
הַבְּעַצְמוֹתֶיךָ רֶצַח ?
עוֹרְקֶיךָ יֶחֱלָמוּ
וּבְקִרְבְּךָ יֶהֱמוּ
חַיִּים לָנֶצַח !

*) שְׁלֹשָׁה הַכּוּשִׁיִּם

הָלוֹךְ וּמִתְנוֹדֵד בְּתוֹךְ עֶגְלָתִי ,
עָבַרְתִּי לְבַדִּי הַרְרֵי־שְׁפָיִם ,
וּשְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים רָאִיתִי לִקְרָאתִי ,
רוֹבְצִים שְׁקֵטִים בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם ׃

זֶה יַחֲנִיק בְּיָדוֹ כִּנּוֹרוֹ ,
וּמִמַּעַל לְרֹאשׁוֹ הַשֶּׁמֶשׁ בִּמְבוֹאָהּ ׃
וַיִּפְרוֹט בִּדְמָמָה וַיָּשִׁיר מִזְּמוֹרוֹ
וַיָּשִׁיר וַיִּשְׁכַּח תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ ׃

וְזֶה שָׂמֵחַ בְּרוּחַ צָהֳלָה ,
יִשַּׁק מִקְטַרְתּוֹ וַיַּעֲלֶה עֲנָנוֹ ,
יַבִּיט הַקְּטֹרֶת יִתְאַבְּכוּ לְמָעְלָה ,
וַיַּבִּיט וַיִּתְבּוֹנֵן וַיָּסִיחַ עֲשָׁנוֹ ׃

וְזֶה הוֹזֶה בֵּין הַמְּצָרִים ,
הוֹזֶה שׁוֹכֵב וְכִנּוֹר עַל כַּפָּיִם ׃
הָרוּחַ מְתַיַּפַּחַת בֵּין הַמֵּיתָרִים ,
וַיִּתְּנוּ לִרְגָעִים קוֹל מְצִלְתַּיִם ,

לבושידם

---

*) nach Lenau.

יְפַת הָעֵינַיִם .
וְאוֹצִיא אוֹתָהּ
וַאֲמַלֵּא כּוֹסָהּ
נוֹזְלִים מַיִם !

וַיֶּאְדְּמוּ לְחָיֶיהָ
וַתִּפְרֹשׂ פָּנֶיהָ
פָּנֶיהָ הַמְאָדָּמִים .
וַתָּפִיק אוֹר
וַתִּזַּל מוֹר
מוֹר וּבְשָׂמִים !
בִּרְאוֹתִי הַשּׁוֹשַׁנָּה

בַּשָּׁנָה [illegible]
חָשַׁבְתִּי מַחֲשָׁבָה :
גַּם אֲנַחְנוּ
רֵאשִׁית פִּרְחֵנוּ
פֹּה בָּעֲרָבָה !

פִּרְחֵנוּ — וְעַתָּה ?
יְהוּדִי ! הֲמַתָּה ?
הַבְּעַצְמוֹתֶיךָ רֶצַח ?
עוֹרְקֶיךָ יֶהֱלֹמוּ
וּבְקִרְבְּךָ יָרוּמוּ
חַיִּים לָנֶצַח !

שושנת יריחו *)

תמתי שושנה
יבשה וקטנה
כוערה עניה!
נולדת בערבה
תלהמך להבה
ואת יפיפיה!

רעם וברקים
יתנו שחקים
ותגועי ותשתוחחי
יבשו עליך
נפלו פניך,
ואת תתיפחי.

אעזבה עגלתי,
ואקחך יפתי,
עלי כפים.
אפיח בשמיך

ותתני דודיך.
יפת עינים,

שמה העבדים
ינהגו הפרדים
בישימון ערבות.
ומורה הדרך
יכרע ברך
יחשוב מחשבות.

ויקריבו הבחורים,
בכפל אדירים
מים טהורים.
מראה הנערים,
כשעירים ביערים,
כעורבים שחורים!

ואשת לרויה
ואזכור יאהמיה

יפת

*) Nach Dr. L. August Frankl

ואשים לעלמה פני, מגמתי,
ואשאל אותה, הגידי יפתי!
"הגידי נא, אילה שלוחה!
מדוע אישך כרית השוחה?"

ותען העלמה "האלם גבר!
אליך, אליך, חצבתי קבר,
ועוד מלתה על לשונה,
ותסער האדמה בקבר גרונה.

ובראותי גרונה פערה השחת,
אחזני השבץ ואתחלחל מתחת,
ואתחלחל ואתפלל הנה והלום,
ואפול הקברה והנה – חלום.

סיטאן.

הדק בין ערוגות שושנים ,
יפרץ פלגיו מעין גנים .
ועלמה יפיפיה משקפה בשחר ,
ותכבם בפנים בתמנות צחר .

שפתיה שושנים ; עיניה סוחרות ,
וראשה כתם בתלתלים שחורות .
קומתה בתמר ; רגליה באילות ,
עיניה יונים ; ושדיה כמגדלות .

העלמה תמהר לכלות עבודתה ,
חמדה נעימה ; ערגן שפתה ,
יהללו הוללי בקר חוזר ,
רחצו הזבו ; בקמתו שודד ,

ואקרב אליה ואשאלה שפתי ,
הגידי נא , עלמה יפתי .
הגידי , הגידי , עלמה מבורכת ,
למי הכתונת הכבדה הזה ?

ותען אמרה והניעה ראשה
תכריכים לקבור [illegible] כתנות ,
וכמעט תמה [illegible] [illegible]
ותסוכה [illegible] [illegible] [illegible]

*) החלום

בחלומי ראיתי מחזה נחמדה
אראה המחזה ואגיל ברעדה.
בזכרי גם עתה מחזה משכבי,
עברת כימים אפיק לבבי.

אנכי בחלומי ירדתי לגנים,
לראות האביב וללקט שושנים
שושנים נעמים ישאו ראשיהם,
יפתיו בשפה וילטשו עיניהם.

ושמה ממעל צמרת היערים
ירנו במקהלות רבבות צפרים.
והשמש בתפארתה תשלח קרנים,
ויפזו מסביב זרועות שמים.

רוחות עדן ישוטו בכרמים,
ואהלים ושיחים ילו בשמים.
ועצים רעננים יגלו הודם,
ויספח לארצם עשרם וכבודם..

---

*) Nach Heine

שתה ׳ הה! נפסו למשגעות,
הלבינו הזקינו יחשבו במתים. —

עיניו ישבו כרסאים באשמנים,
ועפעפיהן בתוכן כמסמרות נוראים,
על לחייו אמכלו השושנים,
ומתלתליו אך פרטים וקרעים.

כבה ישב ונפשו נבהלה,
ועל עפעפיו ישכון צלמות.
כבה ישומם מבגדי יקרה,
ועיניו עששו כבן מות. —

פתאום עפעפיו כמים נגבים,
ויפעמהו רוחו רגש ותנחומות ׳
יחזיק כנורו ויניע המיתרים,
וירעשו, ויצלצלו, ויתנו נעמות.

ויזרמו זמירות, זמרות נשגבות,
בקול רעש ובקול דקה דממה.
הוצק בקרבם בתשוקה לבבות
הגיון רוחו ונפשו הרמה.

יזולון, יזולון, מעינות זמרתו,
בקול נעים רנה וישועה,

מושלים ומשוררים עטרוהו עטרה,
ושמו כשמן נודף למרחקים.

החכמה אהב בדי מצרים,
בעדה התנודד נהרות וגלים,
בעדה עזב ארמנות שרים
ויבקשנה מטמונים במשכנות דלים. —

ויפוצו חוצה מעינות כבודו,
ומה־נאוה שירתו העדינה!
נפשו שפך בחיק מזמורו,
נפש מלאה אהבה ותחינה. —

אכן אלה קני־זמרתו,
הגיונות רוחו ולהבות־אשו.
סערו להרוס מבנה־הויתו
ולהתר אגדות נפשו ובשרו.

עיניו נמקו נהפך לשחור,
בדיו יזעו תרעד גויתו,
ככה ישב עתה תכהו,
זה המשורר טרם פקודתו.

לפנים לחייו מלאות ובריאות
מלאו עלומים ותארם נעימים.

מוֹת מְשׁוֹרֵר

Nach Rabbiner B. Löwenstein

אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון
אמצא ובשם ה׳ אקרא
(תהלים קט״ז ג׳)

עֵינָיו נָמַקּוּ נֶחְפַּז לְשַׁדּוֹ:
בַּדָּיו יָזֻעוּ וְתִרְעַד גְּוִיָּתוֹ
כָּכָה יָשַׁב מְשׁוֹרֵר לְבַדּוֹ
אֶחָד הַמְשׁוֹרְרִים לִפְנֵי פְקֻדָּתוֹ.

לְפָנִים עֵינָיו כִּשְׁנֵי מְאוֹרוֹת
וְרוּחוֹ הִתְהַלֵּךְ בְּחָכְמָה וּתְבוּנָה
שִׂפְתוֹתָיו נָזְלוּ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת
נָכוֹן לִבּוֹ יָדָיו אֱמוּנָה.

קֹדֶשׁ לַדִּי הָיָה כִנּוֹרוֹ,
בּוֹ הִרְנִין נֶפֶשׁ מִתְעַטֵּפָה
רַבִּים נָהֲרוּ לְהַקְשִׁיב מֵאוֹרוֹ:
וַיִּשָּׁקוּהוּ בְּרֶגֶשׁ מְצַח הַשָּׂפָה.

כַּכֹּכָב [illegible] נְאוֹרָה,
כָּל שׁוֹמְעָיו [illegible],

החץ מושלים

ויהיו הכוכבים כשושנים ודודאים
ויתנופפו ויתהוססו ביער בשדמה
יהיו הכוכבים כעלים ועפאים
ויארו וישירו המחזה ויזמר

לכן לנצח לא יתרועעו
שושנים וכוכבים ויהיו תאומים
יען יתאחדו אך יתנועעו
פעם מתחת ופעם במרומים

בהוליד האדמה שושנים נאהבים
אז בשמים כוכבים הנעמו
ובהתנופפם מעל גנה כוכבים
השושנים מתחת פתאום נעלמו

הנה השושנים המה השמחות
לנו לנחלה באביב חלדנו
והכוכבים המה נשמות נצחות
בנטות לערב שמש חיינו

מפעלות צדק ומעשים טובים
המה השושנים בארצות החיים
והיו השושנים לכוכבים ומאורים
בבואנו על שכבנו שם בשמים

עודנה פה למראה עינים ,
מגולגלים כחללים הנעימים והנאהבים ,
והנה ממעל — הבט השמים !
יריעותיהם ממלאים שושנים וכוכבים .

יאירו יזהירו ויפיצו קרנים ,
ירומו אור ויריקו להבים ,
במרחבי-ימים נמתחו שמים ,
ובאניות דגתם ישוטו כוכבים .

לילות החורף הנאה , נפלאים !
הכוכבים יאירו כתרשישים טהורים
נאספו מתחת שושנים ודודאים ,
ויעלו השמימה ורוח — מאורים .

ובהאסף החורף מעל האדמה ,
וקרח ושלג תמו ואינם ,
אז יורידו השמים שמחה ,
נזר-כוכבים מעל ראשיהם .

נכבו הכוכבים סביב סביב ,
ערום ילינו השמים ברמה ,
שלח ידו אלהים האביב ,
ויורד נזרם אלינו האדמה .

הככבים והשושנים

Nach Rabbiner B. Löwenstein.
„Blumen und Sternen"

בהגלות האביב ממזרח שמה .
ויעלום ממעל בכנף רננים .
שמלה לבנה תחדש האדמה ,
ותוציא מחיקה פרחים ונצנים .

יפרצו וירבו שושנים ודודאים ,
ויעטרו מסביב שדות וכרמים
יומם ירהיבו בפאר צבעים ,
ובלילה , האח ! יזלו בשמים .

ובאסוף האביב זהר וחמה ,
והקיץ פנה מבין ההדסים ,
תוריד עדיה זאת האדמה ,
ותפשט ממנה כתנת הפסים .

ובאם התמניה תלך קדורנית ,
בעטוף צאצאיה מאין להשקותם .
השושנים הקטנים יפלו אחורנית ,
ותשתפך נפשם בחיק אמותם .

עדנה

מָוֶת [illegible]
יְבָלוּ שְׁאוֹל — וְעוֹדָם חַיִּים ,
הָמוֹן וְשִׁמָּמוֹן דְּמָמָה וָסַעַר
וַיִּפָּגְשׁוּ כִּמְעַט אֶרֶץ וְשָׁמַיִם .

אֶרֶץ וְשָׁמַיִם , מָוֶת וְחַיִּים
הָמוֹן וְשִׁמָּמוֹן גִּיל וְעַצֶּבֶת
עוֹד מְעַט — אִי שָׁמַיִם !
וְהֶהָמוֹן בְּשִׁמָּמוֹן וְהַחַיִּים בַּמָּוֶת ,

הֶהָמוֹן בְּשִׁמָּמוֹן — הוֹי קְפָדָה !
עוֹד מְעַט וְתִקְפּוֹץ הָאֲדָמָה
וְתִקְפּוֹץ פִּיהָ לִבְלוֹעַ תּוֹלָדָה ,
עוֹד מְעַט — מָוֶת וּדְמָמָה ;

עוֹד מְעַט וְיֶחְדַּל הַחַיִּים
אֲנַחְנוּ לַמָּוֶת הַזֶּה נוֹעָדִים ,
עוֹד מְעַט אֶרֶץ וְשָׁמַיִם
יִפָּגְשׁוּ בְּתֹהוּ וְהָיוּ אֲחָדִים .

אָיוֹם וְקָדוֹשׁ ! הַס לְפָנֶיךָ
שָׁלַחְתָּ דָּבָר וַיְּלֶךְ תֹּהוּ ,
אָיוֹם ! מַה־נּוֹרָאוּ מַעֲשֶׂיךָ
אָיוֹם הַדָּבָר מֵאֵין כָּמוֹהוּ !

כמו לוהטים יעופון געגים,
וכדממה יבואון תוך האהלה
וכוחבים בשובב, מתים פגרים
אחוז בחבלים — פחדים סלה

תהו התבל, תהו בלבי
תהו תהו כל אשר היה
הבית קבר, תהו במסבי
אוי! מי יתן ואבכיה

ואבכיה עם אלהי היתומים
יתומים קטנים, המבכים לקראתי
מי יתנני רגשות מרומים,
ושפכתים עם דה בקרב שירתי

לו יכולתי לחתור במחשכים
לחתור עמוק במחשבי לבבי
טבלתי עטי פעמה במעמקים
ובדם ואש כתבתי מכתבי

והריקתי בתוכו כעם ומכאובות
כמים לים התבל יכסו
מה הרעש, בתשואת האהבות
מדוע הקריה הומיה

מות

Cor

קִנָּה וְרִנָּה בִּרְחוֹבוֹת קֶרֶת ,
מָוֶת וְחַיִּים צְמִידִים בִּזְרוֹעַ ,
וְהָעִיר צָהֳלָה הוֹמִיָּה וְסוֹדֶדֶת ;
רִנָּה וְקִנָּה חַיִּים תָּנוּעַ

חַיִּים וּמָוֶת הוֹמִים בִּרְחוֹבוֹת ,
וּמָוֶת וְחַיִּים בַּחֹשֶׁךְ יִדַּמּוּ ,
בֶּן־תְּמוּתָה וְאִישׁ מַכְאוֹבוֹת ,
לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ — וְכֵן יִתַּמּוּ !

בְּתֹף וְכִנּוֹר שָׁמָּה יוֹבִילוֹ ,
בָּחוּר כָּאֲרָזִים תַּחַת חֻפָּתוֹ
עוֹדָם מְכַרְכְּרִים — וְהִנֵּה הִבְהִילוּ ,
הוּא מְסַפֵּר — וְעוֹד בּוֹ נִשְׁמָתוֹ .

וּבַדֶּרֶךְ רְחוֹקָה זֶה בַּחֲלוֹמוֹ
יֶחֱזֶה אִשְׁתּוֹ תִּפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת .
יִגַּע בַּמַּשְׁקוֹף — יֵעָתֵר מִמְּקוֹמוֹ
בִּרְאוֹתוֹ מַרְגְּלוֹתֶיהָ אֶל הַדֶּלֶת . —

שָׁם הָאֶחָד יִשְׁתֶּה יֵינוֹ ,
זֶה קָם בְּתָקְפּוֹ הִתְנוֹ .
יְנוֹפֵף יָדוֹ — וְהִתְחַשֵּׁךְ עֵינוֹ
וַיִּשְׁמַע ... רֶגַע — וְאֵינֶנּוּ .

*) הַדָּבֶר

לכו חזו מפעלות ד' אשר שם שמות בארץ
(תהלים מ"ו ט')

אָיוֹם וְקָדוֹשׁ! הֵם לְפָנֶיךָ —
שָׁלַחְתָּ דֶבֶר וִילֵיל־תֹּהוּ.
אָיוֹם! מַה־נּוֹרָאוּ מַעֲשֶׂיךָ
אָיוֹם הַדֶּבֶר מֵאֵין כָּמוֹהוּ! —

מַלְאָכָיו רוּחוֹת, עָבִים רְכוּבוֹ,
הֵם לְפָנָיו כָּל הָאָרֶץ,
מָוֶת וָפַחַד בְּכָל סְבִיבוֹ
וּמֵאַחֲרֵי עֲקֵבוֹ — צְוָחָה וּפֶרֶץ. —

בְּאֹפֶל יַהֲלֹךְ קֶטֶב מְרִירִי,
וְלַמָּוֶת לְבַדּוֹ הַמֶּמְשָׁל וָפַחַד,
יְלֵיל בַּחוּצוֹת וְאַרְמוֹן עִירִי
וּבָתִּים וּקְבָרִים — גַּם יָחַד.

קנה

---

*) השיר הזה כתבתי בעת—פרצה החלי־רע במחוזות ארצינו וכל המראות המבהילות האלה נכח פני היו.

כהר היה כביכו שאיה ,
כן חזיתיך תבל־נדחת ,
נאוה את זונה הומיה !
ובקרב בטנך רקב ומשלחת !

העולם הגדול · הביטו נדכאים
יפה בתבניתו וקרבו נפוח ·
אדמתו גם היא תתהדר בצבעים ,
ובטנה , הה , קבר פתוח !

וזה האדם יפה העינים ,
העולם בלבבו — האיננו כבה ?
שחוק ידין בין שפתים ,
ולבבו בקרבו — עמק הבכה ?

עולם קטן האדם במצבו ,
אדם ועולם לנצח קרובים ,
הוא מכלכל העולם בלבבו ,
ובעולם־לבבו כעש ומכאובים !

ראית תפוח אדום וצח ,
ובבטנו פנימה רקב ותולעת ,
וזה האדם ענוג ורך ,
ובתוכו אך — נגע וצרעת !

מְתוּקִים לָאוֹבֵד יָגוֹן וְקִנָּה ,
מְתוּקִים לוֹ יְעָרוֹת וּמַחֲשַׁכִּים ,
לוֹ אֶנְקוֹתָיו — צָהֳלָה וְרִנָּה ,
אֲנָחָה , הָרְוָחָה וּדְמָעוֹת — מַמְתַּקִּים !

וּבִרְאוֹתְךָ הָאִישׁ לְמַרְאֵה עֵינַיִם ,
הוֹדוֹ כַּחֲבַצֶּלֶת בְּגָדָיו טְהוֹרִים ,
רַגְלָיו כָּאַיָּלוֹת בִּמְחוֹלוֹת מַחֲנַיִם ,
וּקְוֻצּוֹת רֹאשׁוֹ תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרִים .

וּבְשָׁמְעֲךָ מִפִּיהוּ קוֹל מִצְהָלוֹת ,
תִּשְׂחַק עָלַי וְתִשְׁאַל כָּכָה .
"מַה־לְּךָ ? הֲתֶחֱזֶה מַהֲתַלּוֹת
הֲיֵדַע זֶה יָגוֹן וַאֲנָחָה ?"

לוּ יְגַלֶּה לְבָבוֹ לְפָנֶיךָ ,
וְתָבֹא פְּנִימָה לִרְאוֹת בַּחֲדָרִים ,
אָז בַּחֲרָדָה תַּעֲצִים עֵינֶיךָ ,
לְבָבוֹ פָּצוּעַ — קָרוּעַ לִגְזָרִים !

תִּמְהוֹן־גַּלְגַּלְתּוֹ יְסָעֲרֵהוּ כֹּכֹה ,
וִיטַלְטְלֵהוּ כַּדּוּר בִּמְחוֹלַת־מַחֲנַיִם ;
וְקוֹל זִמְרָתוֹ רַעַם־אֲנָחָה ,
יַרְעִישׁ לְבָבוֹ — יִצַלְלוּ שְׂפָתַיִם .

מַחֲרִישִׁים מִשְׁתָּאִים תַּעַמְדוּ הַפַּעַם,
וּבְגֵיא הַחִזָּיוֹן עוֹדְכֶם נִשְׁקָפִים׳
וּלְפֶתַע פִּתְאוֹם מִכֶּתֶר רַעַם׳
וּמִכִּלְיוֹת הָהָר נְחָשִׁים וּשְׂרָפִים •

שְׂרָפִים מְעוֹפְפִים׳ כִּנְחָשִׁים לְהָבוֹת׳
יָצְאוּ דְחוּפִים מֵאֶרֶץ מִתַּחַת
יִבְקְעוּ אֶרֶץ׳ וְיַהַפְכוּ לֶהָבוֹת,
וּמִסָּבִיב קִיטוֹר וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת!

אָז תִּשְׁתּוֹמְמוּ לְמַרְאֵה עֵינֵיכֶם,
בִּרְאוֹתְכֶם פִּתְאוֹם שְׁאוֹל וְצַלְמָוֶת;
וְהָהָר׳ הָהּ! לְנֶגֶד פְּנֵיכֶם,
חַיִּים בְּפָנָיו׳ וּבְתוֹכוֹ – מָוֶת •

פֹּה אִתָּנוּ׳ תַּחַת הַשָּׁמַיִם
יֵשׁ אֲנָשִׁים – חֲאָמִינוּ אַחִים!
בְּאוֹר פְּנֵיהֶם חֶסֶד וְחַיִּים׳
וּבְקֶרֶב לְבָבָם – מוֹקֵשׁ וּפַחִים • –

מוֹקֵשׁ וּפַחִים בִּלְבָבָם כֻּלָּה,
אוֹר בִּפְנֵיהֶם וּבְקִרְבָּם מַחֲשַׁכִּים,
וְהֵם בְּבוֹאָם אֵלֶיךָ הָאֳהָלָה,
יַטִּיפוּ שִׂפְתוֹתָם דְּבַשׁ וּמַמְתַּקִּים •

הַר־זַעַף

זבלע בהר־הזה סני הלוט הלוט על־כל
(יסעיה כ״ה ו׳)

מִמֶּרְחַק שָׁמָּה בְּגָבְהוֹת יְעָרִים,
הַר־נִשְׁפֶּה מִתְרוֹמֵם שָׁמַיִם,
כַּנְפֵי־שַׁחַר יְכוֹכְבוּהוּ לַבְּקָרִים,
וְנוֹגַהּ וָאוֹר בֵּין־הָעַרְבָּיִם.

רֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם כְּאַחַד הָעֲנָקִים,
וּלְפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו כְּפָרִים וּנְרָדִים,
הוּא הֶעָנָק יַרְקִיעַ לִשְׁחָקִים,
וְתַלְפִּיּוֹת מִנֶּגְדּוֹ כִּבְנֵי־הַגַּמָּדִים.

רֹאשׁוֹ תַּלְתַּלִּים יַרְהִיבוּ עֵינַיִם,
וְתַלְתַּלָּיו הֵמָּה שׁוֹשַׁנִּים וּפְרָחִים.
וְלוֹ כַּכְּפִירִים שְׁתֵּי עֵינַיִם,
וְעֵינָיו מַעְיָנוֹת — לְהַשְׁקוֹת הַצְּמָחִים.

מֵעֵינָיו וְנוֹזְלָיו יַזְהִירוּ כַּכּוֹכָבִים,
וְשָׁמָּה יְשׁוֹטְטוּ תַּנִּינִים וְדָגִים,
וּמֵרֹאשׁוֹ עָסִיס יַטִּיפוּ עֲנָבִים,
יֶדֶשֶׁן וְשֶׁמֶן יִזְּלוּ פְלָגִים.

מחרישים

אל תסערי
רגשה נעימה !
מדוע תקטרי
בקרבי פנימה ?
ותקטרי ותפיחי
ותבשלי ותרתיחי .

מדוע תילילי
ותרעשי כימים ?
הכליל תאכלי
בקרבי הסמים ,
ותאכל הדשן
ונחלתי — עשן !

קטורה תמתי
אל תתיפחי ,
שקיני יפתי
עצבונך תשכחי !
מדוע תחלומי
הרמי ! הרמי !

הרמי שמים
ברנה צהלה
ככה החיים
למעלה ! למעלה !
תקוה ואורה !
הרמי קטורה !

לרוכב ערבות ,
הנאדרי בכח
קטורה ולהבות
לריח ניחוח !
נפשי הטהורה ,
חנך הקטורה !

מדוע קטורה
את מיללת ?
אתך אגורה
בסכה נופלת .
בעודך מקטרתי
הללויה אשרתי !!

וָאֵשׁ רִגַּשְׁתִּי   וְגַחֶלֶת בּוֹעֶרֶת
רִצְפָּה בוֹעֵרָה   נַפְשֵׁךְ מְקֻטֶּרֶת

בְּלַבַּת־זִמְרָתָהּ   וְאֵשׁ צָרְבָה
תַּעֲלֶה קְטוֹרָתָהּ   בְּקִרְבִּי עָמְמָה

שַׁלְהֶבֶת גַּחַלְתִּי   גְּוִיָּתִי נֶהְשָׁבָה
אִם נִשְׁקַעַת   כְּחֶרֶשׁ אֲדָמָה

בְּמִקְטֶרֶת גֻּלְגָּלְתִּי   אֲהָהּ תְּעַשְּׁנִי
תְּרַחֵשׁ תּוֹלַעַת   מִקְטַרְתִּי מְעַנִּי

כְּמוֹךְ קְטוֹרָתִי   הִתְאַבְּכוּ מַעְלָה
בָּכָה חַיָּתִי !   עָשָׁן וּקְטוֹרָה ;

אָמְנָם יִתְרָה   הָלְאָה , הָלְאָה
מִקְטַרְתִּי אֵלַיִךְ   בְּמַסְוֶה שְׁחוֹרָה
אָנֹכִי סִתְרָה   הָלְאָה קְטוֹרָתִי
בְּעַד חַיַּיִךְ .   הָלְאָה הָיִיתִי !

בְּתֹם הַיָּכִי   הָלְאָה הַחַיִּים ?
אֲחַדֵּשׁ נְעוּרַיִךְ   חַיִּים וְאוֹרָה !

וְאֶתֵּן מַטְעַמִּים   אֶתְּנָה עֵינַיִם
תּוֹךְ שְׂפָתַיִךְ   מַחְבּוֹת הַקְּטוֹרָה
וְחַיִּים וְסַמִּים   הָבוּ קְטוֹרְתֵיכֶן
אָפִיחַ בְּקִרְבֵּךְ   הָבוּ דִמְעוֹתֵיכֶן !

אל

וְאָפִיחַ עֲשָׁנִי
וְאֶתְבּוֹנֵן אֲנִי ׃

מַדּוּעַ תְּזַרוּמוּ ,
עָשָׁן וּקְטוֹרָה !
וּתְסַלְּפוּ , וְתָרֹמּוּ
מִתַּחַת הַקּוֹרָה ׃

מַדּוּעַ תִּתְאַבְּכוּ ׃
אֵיפֹה תִּתְהַלָּכוּ ׃

הֲתָעֲלוּ שָׁמַיִם ,
קְטֹרֶת גַּלְגַּלִּים !
הֲלָכֶם כְּנָפַיִם ?
הַאַתֶּם חַשְׁמַלִּים ?
הַאַחֲרִיתְכֶם בֹּהוּ –
הֲתַעֲלוּ בַּתֹּהוּ ?

וְאַתְּ מְקַטֶּרֶת ,
אַתְּ גְּוִיָּתִי !
גַּחַרְתֵּךְ בּוֹעֶרֶת
וְתַעֲלִי קְטוֹרָתִי
הֲתִתְרוֹמְמִי כָּכָה
וְגַחַלְתֵּךְ נִדְעָכָה ׃

גַּחַל חַיַּיִךְ
יִדְעַךְ פְּנִימָה
וְהָיוּ פְלִיטַיִךְ
אֵפֶר וּבְלִימָה ׃
הָרִצְפָּה נִדְעָכָה
וּמִקְטַרְתִּי נִסְרָחָה ׃

גַּם גַּלְגַּלְתִּי
הִיא מְקַטֶּרֶת
אִם גַּחַלְתִּי
בָּהּ בּוֹעֶרֶת ,
וּמִתּוֹךְ מִשְׁכָּנָהּ
יִתְאַבֵּךְ עֲשָׁנָהּ ׃

גַּחֶלֶת גַּחֶלֶת ,
הִיא חַיָּתִי ,
בְּקִרְבִּי אוֹכֶלֶת
סַמֵּי קְטוֹרָתִי ׃
וְתֶעְשַׁן וְתָפִיחַ
וּתְהִי – לְפִיחַ ׃

גַּם לְבָבִי
הִיא מְקֻטָּרָה

ואש

בַּבֹּקֶר אָעִירָה
וָאֶפְקַח עֵינָיִם
דּוֹדָתִי קְטִירָה,
אֶשַּׁק שְׂפָתַיִם.
קְטִירָה תַּמָּתִי
חַיַּיִךְ חַיָּתִי!

בַּעֲלוֹתִי מִטָּתִי
בְּצֵאת הַכֹּכָבִים
קְטוֹרָה יָפָתִי!
נִתְעַלְּסָה בָּאֳהָבִים
אֶשָּׁקֵךְ יִתְשָׁכִּתִי
וְדַדַּיִךְ תְּרַוּוּנִי!

וּמַדּוּעַ תִּשְׁבָּתִי
הַיּוֹם, מְקַטֶּרֶת?!
דִּיגוּנִי אַנְחָתִי
אַתְּ מְעוֹרֶרֶת,
מַדּוּעַ תְּשׁוֹבָבִי
וְתַמְסִי לְבָבִי?

מְרוֹרִים, מְרוֹרִים
יַשְׂבִּיעֵנִי מַרְאַיִךְ

בָּעַמּוּדִים שְׁחוֹרִים,
גְּלוּזִים דְּרָכַיִךְ,
נַפְשִׁי מָרָה,
וְהַשֶּׁמֶשׁ עָבָרָה.

הַשֶּׁמֶשׁ עָבָרָה,
וְהַחֲשֵׁכָה בָּאָה
נַפְשִׁי מָרָה
וּלְבָבִי תָּאָה.
וַאֲבַקֵּשׁ תּוֹהֶרֶת
מִקְטוֹרָה וְגַחֶלֶת

וְאַתְּ קְטוֹרָה!
הַיּוֹם תִּשְׁתַּגְּעִי,
אֲיֻמָּה וּשְׁחוֹרָה!
אֵי תִּתְנוֹעֲעִי? —
הַרְפִּי מִקְטַרְתִּי!
בָּדָד נִשְׁאַרְתִּי!

בָּדָד נִשְׁאַרְתִּי
הָהּ! וְאֶהֱמָיָה
אֲחַזֵּךְ מִקְטַרְתִּי
אֲחַזֵּךְ וְאֶבְכֶּיהָ

ותעומם מהרה
רצפה בוערת.
ואקטר ואפיח
אפר ופיח. —

אחשוב לדעה
לדעה כחי.
אנכי תולעה
מה אנכי?
הלי הותרת
מזאת המקטרת?

זאת המקטרת?
הלא גויתי?
הרצפה בוערת?
נפשי ונשמתי!
ומי הענגים?
הימים השנים?

אש הלוהטה
תכבה בבשרי
והיתה לפלטה
בלתי אפרי.

ומה המקטרה?
חרש נשברה!

ואם נעצרתי
ויכבר מעיני
ותעמוד מקטרתי
לקטר עשני —
ורצפה בוערת
תעומם במקטרת.

ככה נוצרה
גויתי הנובלת..
גויתי מקטרה
ונפשי נחלת. —
לכן הוקרתי
אנכי מקטרתי.

הוקרתי מקטרתי
מקטרתי היפה
פי פערתי
וריחה אשאפה.
ותהי קטרתי
אילת אהבתי.

אל מקטרתי

כלו בעשן ימי.
(תהלים ק"ב ד')

בלילה אתבונן ,
מקטרתי הנעימה ,
וכליותי אשתונן ,
בקרבי פנימה ,
ואתבונן בדממה
הקטרת שמה •

אפיח הדשן
ברוח שפתים
וגלגלי־העשן
ירמו שמים •
ואתעודד אני
במשאת עשני •

אביט למעלות ,
מעלות הקטרה ,
יעבטו עקלקלות
מתחת הקורה ;

ואראה ואתבוננה
מקטרתי העשנה •

ואראה המקטרת
מלאה סמים
והרצפה בוערת
ותאכל המטעמים •
ותאכל הדשן
יתקיא העשן •

ואם נכבתה
הרצפה יקדה
מקטרתי נשבתה
ותעמוד מלדה •
לשוא אשאפה
ואשוק בשפה •

ואם סגרה
חלול המקטרת ,

יתעומם

מַה־תִּתְיַפְּחִי נַפְשִׁי ? דּוֹמִי !
הֲטֶרֶם יָדַעַתְּ – אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי ?

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי הִנֵּה זָקַנְתִּי ,
יָמַי נִזְעֲכוּ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה ,
אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי רֶגֶל מִשְׁעַנְתִּי ,
וְעַל זְקָנִי שֶׁלֶג וְשֵׂיבָה .
עוֹד מְעַט וְיָפוּחַ יוֹמִי ,
וְאֶתְעַתֵּד לָמוּת אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי כָּלָה שְׁאֵרִי ,
וּבְקִרְבִּי כְּבָר יָמִית לְבָבִי ,
אֲפַרְפֵּר , אֶתְגּוֹלֵל וְיִכְבֶּה נֵרִי ,
וְאֶתְלוֹנֵן שַׁאֲנָן בְּצֵל אָבִי . . . .
פֹּה יְסוֹבְבוּנִי מַלְאֲכֵי שְׁלוֹמִי
בְּקֶבֶר אֶשְׁכֹּן , וְאָנֹכִי – בַּחֲלוֹמִי

הַיָּפָה בַּנָּשִׁים נִפְרְדָה בְּנַחֲלָתִי ,
וְאָהֳלוֹם אַךְ אַהֲבָה וְאֶבְיוֹנָה .
עַתָּה אֶבְנֶה סֻכַּת שְׁלוֹמִי ,
מֵאֲשֶׁר בָּאָרֶץ אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי וָאֶרְאֶה נֵרוֹת ,
וְאָבִי מֵת סָרוּחַ לָאָרֶץ ,
דּוּמָם כָּאֶבֶן וְעֵינָיו מַסְמֵרוֹת ,
וְעַל פָּנָיו מָוֶת וָקֶרֶץ . —
וָאֶפּוֹל אֲחוֹרַנִּית וָאֲקַלֵּל יוֹמִי ,
יָתוֹם אֻמְלָל אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי ! —

אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי וָאֶרְאֶה לְשַׁחַת ,
לֹעָה פָּתוּחַ לִבְלֹעַ הַגֶּבֶר ,
וָאֶשְׁמַע מֵאַחֲרַי , מִזְרֶה וּבָרַחַת ,
וְרַעַשׁ הָרְגָבִים בִּמְקוֹם הַקֶּבֶר .
מַדּוּעַ מְלֵאתֶם ? וְאַיֵּה מְקוֹמִי ?
שָׁאַגְתִּי וָאֶתְחַלְחַל — אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַחֲלוֹמִי רִבִּית כָּבַלְתִּי ,
סָבַלְתִּי וְלֹא רָאִיתִי בַחַיִּים ,
תַּחַת שׁוֹאָה כְּמוֹץ הִתְגַּלְגַּלְתִּי ,
נַפְשִׁי תִבְכֶּה וְתִמַּס כַּמַּיִם ,

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי מְלַמְּדִי בַעַר ,
וּשְׂנוּאַת נַפְשׁוֹ חָכְמָה נִשְׂגָּבָה ,
קוֹלוֹ מִתְחוֹלֵל כַּהֲמוֹן הַסָּעַר !
וְעֵינָיו הַקְּטַנּוֹת מְפִיצוֹת לֶהָבָה .
הוּא הַנָּחָשׁ הֵפִיר שְׁלוֹמִי ,
וָאֱהִי נָגוּעַ — אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי סָגוּר בַּחֲדָרִי ,
וָאֶהְגֶּה בְּרֶגֶשׁ ״לִמּוּדֵי הַטֶּבַע .
הַדֶּלֶת תִּכּוֹב וּמְלַמְּדִי הָאַכְזָרִי ,
מִתְנַפֵּל עָלַי וַיַּכֵּנִי שֶׁבַע .
״בְּסִפְרֵי אֶפִּיקוֹרְסִים !״ יַרְעֵם הָאֲדוֹמִי ,
וָאֶבְכֶּה מַר — אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי מִתְהַלֵּךְ בְּגַנִּים ,
וָאֶהְגֶּה מְלִיצָה מֵאַחַד הַסְּפָרִים ,
וַיִּקְפְּצוּ עָלַי שְׂעִרִים קְטַנִּים ,
וַיַּחֲזִיקוּ הַסֵּפֶר וַיִּקְרָעוּהוּ לִגְזָרִים .
מֵעֵץ הַדַּעַת נַפְשִׁי תִּטְעוֹמִי ,
הִנֵּה הַנְּחָשִׁים — וְאָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי .

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי לְיָמִים בָּאתִי ,
לְיָמִים עֶשְׂרֵה וּשְׁמוֹנָה ,

הָאָה, אָשַׁרְתִּי, שָׁלוֹם בִּמְרוֹמִי,
קָטֹן וָרַךְ אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי. —

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי — הִנְנִי נַעַר,
נַעַר מְשׁוֹבָב וְנַפְשִׁי רֵיקָה,
רָדַפְתִּי שַׁעֲשׁוּעִים בִּרְחוֹבוֹת שָׁעַר,
רֵעִי הַכּוֹס וְשִׁבְטִי שׁוֹרֵקָה.
וָאֵשֵׁב לַכִּסֵּא וְנַעַר הֲדוֹמִי,
נַעַר מְשׁוֹבֵב אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי —

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי אִישׁ הַבֵּינַיִם,
וּבְתוֹרַת ד׳ נִכִּיתִי כֹּחִי,
טָעַמְתִּי מִדִּבְשָׁהּ וָאֶפְקַח עֵינַיִם,
וָאֶרְאֶה כִּי עָרוֹם אָנֹכִי,
עָרוֹם אָנֹכִי — וָאֵתֵר מִמְּקוֹמִי,
פָּקַחְתִּי עֵינַי אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי.

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי וְנַפְשִׁי טוֹבַעַת,
מִבְּאֵר הַחָכְמָה לִדְלוֹת פְּנִינִים,
כִּמְעַט טָעַמְתִּי מֵעֵץ הַדַּעַת,
וָאֶרְאֶה סְבִיבִי נְחָשִׁים וְתַנִּינִים,
אֲנָשִׁים הַנְּחָשִׁים הֵפֵרוּ שְׁלוֹמִי,
מִמֶּשֶׁךְ וּמְמוֹרָט אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי.

אנכי

בַּחֲלוֹמִי

איך היו לשמה כרגע ספו תמו מן בלהות
כחלום מהקיץ (תהלים עג כ׳ כ״א)

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי יוֹנֵק הָיִיתִי
יוֹנֵק אַדְמוֹנִי וִיפֵה־עֵינַיִם,
חֲלֵב דַּדִּים לְהֶיֶה שָׁתִיתִי
וְהֶעֱלֵיתִי קֶצֶף עַל שְׂפָתַיִם,
הָחֵל לִזְרוֹחַ כַּשַּׁחַר יוֹמִי,
וְיוֹנֵק שָׁדַיִם אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי,

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי־וְהָיִיתִי יֶלֶד,
רֹאשִׁי נִמְלָא קְוֻצּוֹת תַּלְתַּלִּים,
כְּגַן עֵדֶן לְפָנַי הַחֶלֶד,
וַהֲמוֹן אֲנָשִׁיהָ אַלְפֵי חַשְׁמַלִּים.
בָּנִיתִי בַּגַּנִּים סֻכַּת שְׁלוֹמִי,
וְיֶלֶד קָטֹן אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי:

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי — רָאִיתִי הַחַיִּים,
הִנְנִי יֶלֶד חָפְשִׁי מֵאֵבֶר,
קוֹרוֹת בֵּיתִי חָשַׁבְתִּי שָׁמַיִם,
אָבִי אֱלֹהַּ וַעֲרֹשִׁי הַתֵּבֵל,

הדביני הוד שריגיהם ,
ושמה השושנים הפרחים ,
התדעו מה מעשיהם —
דומה המה נאנחים ,
ודמעתם על לחייהם ! —

הלא תבכו רעותי ,
תבכו בנות גילי !
לו בפלגי דמעותי ,
אגלי דמעותיכן תמהילו
רבו מאד אנחותי
רבו — אולי יועילו
אולי יחבשו דמעותי ,
אולי פניכן יצהילו —

מבעד אשנבי סכתי
תשרוק רוח סערה
תהרוס חלוני מעונתי ,
תקרקר קיר ומעברה ,
השושנים יחדיו נצמתו ,
אחת לא נשארה ,

אכן חמודי לבתי ,
אכן שושני תפארה !

כמעט רוחי חלפה ,
כמעט משי יצאה ,
והנה שם נקפה
שושנה אחת נפלאה ,
מפי זאת הדסה
אנחת לב נשמעה ,
וגם היא נתעלפה ,
וכאחת אחיותיה גועה . —

גם את יחידתי !
צבי הדר גאוני !
ברגש מר קראתי ,
ברגש לב שאתי ,
אחת היא מחמתי
מבליגיתי עדי יגוני ,
עוד תשובי תמתי ,
תשובי תחדש ששוני ! —

יִתְעַב זְהַב־אֶבְרוֹתֶיהָ,
וְעַל־גַּג בּוֹדֵדֶת —
אֵי אֵיפֹה רֵעוֹתֶיהָ?

בֵּין צַמֶּרֶת יְעָרִים,
הִיא תִתְחַפֵּשׂ בַּחֲבָלֶיהָ,
וְעָלִים יִפְּלוּ חֲמָרִים,
לְקוֹל מַשַּׁק כְּנָפֶיהָ,
וְהִנֵּה מִמַּעַל הֶהָרִים,
יְעוֹפְפוּן אַלְפֵי רֵעוֹתֶיהָ,
תִּקְלַע אֶל־הַצְּפָרִים,
וַתִּפְרוֹשׂ יְרַקְרַק אֶבְרוֹתֶיהָ.

גַּם אַתְּ, יְחִידָתִי!
צְבִי הַהַר־גְּאוֹנִי! —
בְּרֶגֶשׁ מַר קְרָאתִי,
בְּרֶגֶשׁ לֵב־שְׁאוֹנִי
אַחַת הִיא נֶחָמָתִי
מִבְּלִיגִיתִי עֲדֵי־יְגוֹנִי,
תְּשׁוּבִי עוֹד תַּבָּתִי,
תְּשׁוּבִי לְחַדֵּשׁ שְׂשׂוֹנִי!

ב

חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה מְנֻדָּחָה,
יַחְדָּיו תָּמֶם יִתְהַלָּכוּ,
וְשָׁם בִּקְצוֹת מִזְרָחָה
עַפְעַפֵּי־שַׁחַר נִפְקָחוּ.
אֵיפֹה הַשַּׁלְוָה, הַהַצְלָחָה?
אַיֵּה אֵיפֹה בָּרָחוּ?
הַתֵּבֵל דּוֹמֵם נֶאֱנָחָה,
וְיוֹשְׁבֶיהָ קוֹדֵר שָׁחוּ. —

מִבֵּין עַנְפֵי שִׂיחַ,
קוֹל הֶמְיַת דּוּמִיָּה,
מִי זֶה יַצְרִיחַ? —
הַכּוֹסֵס שָׁם הוֹמִית,
הָאַלּוֹן, הָהּ, קְרוּבָה...
נִבְלָה, שָׂדֶה־פּוֹרִיָּה,
אֵיכָן בְּנוֹת הָרוּחַ?
סְבִיב יַפַּת שְׁאִיָּה!?

הָעֵצִים דּוֹמֵם נֶאֱנָחִים,
דּוֹמֵם יִפְרְשׂוּ כַּפֵּיהֶם,
עָרוֹם יָלִינוּ וּמְקֹרָחִים,

הלבינו

יתר הפליטה

ובטחת כי יש תקוה
(איוב יא י"ח)

מבין צמרות יעריב,
סבך כפות אלונים,
יעופפו עדת צפרים ·
עדת תורים ויונים.
אתם מזמרי זמרים:
מדוע המונים, המונים;
כעת תמריאו במרום -
תעופו מכפות־אלונים?

כה שאלתי בהתחלה
ואשא מרום עינים,
מה־זאת הבהלה?
מדוע תגודו מתנים.
ואשמע קול ילדה -
ורעש משק כנפים —

ככה עזבו השפלה,
ויעופו תחת השמים. —

הס! מה־דהמלה,
בין צמרת־יערים?
מי יראתיה הצלה,
שם בתוך נהרים?
הה' לבתי אמלה!
הירדפו שם צרים?
שם צפור שכלה ·
תועה בין המצרים! —

כוכב כוכב מתנודדת ·
אי איפה רעותיה?
תעף מעלה, יורדת,
ותשא סביב עיניה,
בין אנשים שקדת ·

ותתעב

הַדִּמְעָה

מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה
(ירמי' ח כ"ג)

שִׁפְכִי דִמְעָה, אִמִּי יְקָרָתִי!
כִּי טוֹבִים דוֹדַיִךְ טוֹבִים מִיַּיִן
וְאָנֹכִי מִמַּעֲמַקִּים אוֹצִיא אַנְחָתִי,
כִּי דִמְעָה אֵין לִי — דִּמְעָה אָיִן.

אַיִן? — הֲלֹא נַפְשִׁי קְדוֹרַנִּית,
וְדִמְעוֹתַי כִּפְלָגִים עַל מִשְׁכָּבִי!
אָכֵן דִּמְעוֹתַי יָרְדוּ אֲחוֹרַנִּית,
וַיַּעַבְרוּ גֻּלְגָּלְתִּי וַיִּפְּלוּ בִּלְבָבִי.

וּלְבָבִי קָרוּעַ תָּפוּץ לִפְרָעוֹת;
וַתִּפֹּל הַדִּמְעָה כְּזֶפֶת בּוֹעֵרָה,
וַיִּלְהֲטוּ בְּקִרְבִּי, וַיִּלְהֲטוּ הַדְּמָעוֹת
כְּאֵשׁ־הַמְסִים, כְּנַחַל תַּבְעֵרָה.

לָכֵן, הוֹרָתִי, דִּמְעוֹתַיִךְ הָבִי!
וְאִם יְמַעֵט, בִּמְאִי הָאָהֳלָה,
וְאֶדְלֶה דִּמְעָה מֵעִמְקֵי־לְבָבִי,
מַיִם עֲמוּקִים בִּלְבָבִי, סֶלָה!

נַפְשִׁי וּלְבָבִי

נרדי נתן ריזה
(סיר השירים א׳ יב)

הֲלְבָבִי לְבָבִי כִּנּוֹר בְּקֶרֶב,
וְצִלְצְלֵי־שְׁמַע הֵמָּה בְּתָרָיו?
מַדּוּעַ בִּנְפוֹחַ רוּחַ הָעֶרֶב,
יֵרַעַד בִּדְמָמָה וִיצַלְצְלוּ מֵתָרָיו?

וְנַפְשִׁי נַפְשִׁי הַהִיא חֲבַצֶּלֶת?
חֲבַצֶּלֶת נְעִימָה בְּיפִי־עֲלוּמֶיהָ?
מַדּוּעַ בַּחוֹרֶף הָיְתָה נוֹבֶלֶת?
וְיָפִיחַ הָאָבִיב וְתִזַּל בְּשָׂמֶיהָ,

אָמְנָם כִּנּוֹר לְבָבִי פְּנִימָה,
וּשְׁאוֹנוֹ וַהֲמוֹנוֹ הֵמָּה נְגִינוֹתַי
וְנַפְשִׁי בְקִרְבִּי חֲבַצֶּלֶת נְעִימָה
וּבְשָׂמֶיהָ, בְּשָׂמֶיהָ הֵמָּה רְגָשׁוֹתַי. —

יְהַלְלוּ אֵלֶּה בְּהוֹן, בְּתוֹעֶבֶת,
וְאֵלֶּה בִּזְהָבָם יָרִימוּ מֵצַח.
וַאֲנִי תְהִלָּתִי בְּכִנּוֹר בַּחֲבַצֶּלֶת,
בְּנַפְשִׁי וּבִלְבָבִי תְהִלָּתִי נֶצַח! — —

מים, חיים

אבנים שחקו מים וגו׳ ותקות אנוש האבדת
(איוב י״ד יט)

כתפוח הכסף יצא ירח,
וינוסו העבים ויסתירו פניהם
למעיני־מים שואף זרח,
ויזולו, וירעשו, וישתפכו מימיהם.

מעינות־מים! מדוע תרעשו?
ותשתפכו מימיכם בהמיה נעימה?
ואתמה רגשותי, מדוע תגרשו
ותזולו ותשתפכו בקרבי פנימה?

כמוכם, כמוכם, נכבדי־מים!
תזלו ותפולו באשד שמה,
ככה ישטופו, ישטופו החיים,
ויתגלגלו במורד, במורד אדמה.

אמנם מימיכם לא יבשו,
אלה ישתפכו ואלה יזובו,
ומימי — מעינות אל תרעשו!
מימי ישתפכו ולא ישובו; — —

וְלָקַחְתִּי הַמּוּצָק מֵאֵשׁ מִתְלַקַּחַת,
וּנְתַתִּיו שֵׁנִית עַל הָאֲבָנִים,
וְתֵצֵא מִמֶּנּוּ מִלָּה אַחַת!
וְזְרַקְתִּיהָ כְּפִיחַ נֶגֶד הַשָּׁמַיִם,

וְהִנֵּה רַעַשׁ אַדִּיר וְחָזָק,
וְאֵשׁ אוֹכְלָה יָבוֹאוּ הַפַּעַם,
הַמִּלָּה הַקְּטַנָּה תְּרוֹצֵץ כַּבָּזָק,
וּתְגוֹלֵל וְתָצוּל כַּהֲמוֹן הָרַעַם.

וְתִפְתַּח הָאֲדָמָה כְּקֶבֶר לוֹעָהּ,
וְתוֹצִיא מִקִּרְבָּהּ קוֹל כַּחוֹלָה,
וְתִרְגַּז וְתָחִיל תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ,
בְּהָרֵק הַמִּלָּה אִשָּׁהּ הַגְּדוֹלָה!

וְתִשְׁטוֹף הַתֵּבֵל, תֵּבֵל הַנִּדַּחַת,
חָמָס, שׁוֹד, מָוֶת, וְאַכְזָרִי ––
הִנְנִי, אֱלֹהִים, אַךְ מִלָּה אַחַת,
מִלָּה אַחַת וּבְכַח נַאְדִּרִי!

אֵלִי אֱלֹהִים! מְלֵאתִי כְּאֵב,
מְלֵאתִי יָגוֹן וְאֵין מְנַחֲמִים,
מַדּוּעַ הוֹנַנְתַּנִי נֶפֶשׁ וָלֵב
וְשָׁפַכְתָּ בְּקִרְבָּם חֵמָה וְרַחֲמִים?

מַדּוּעַ לְבָבִי כָּכָה תְּשַׁבֵּר,
וְרוּחִי רוּחִי נָעָה וּמְגֹרֶשֶׁת,
אֵלִי אֱלֹהִים! מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר,
מַדּוּעַ חוֹנַנְתַּנִי נֶפֶשׁ רוֹגֶשֶׁת?

וְאִם חוֹנַנְתַּנִי נֶפֶשׁ רוֹגֶשֶׁת,
מַדּוּעַ חִסַּרְתַּנִי אֲמָרוֹת נִשָּׂאוֹת:
לְהָכִיל רִגְשׁוֹתַי, אַיֵּה אֲרֶשֶׁת?
אַיֵּה, אֱלֹהִים, אֹמֶר וּדְמָעוֹת?

לְפַלְאוֹת רִגְשׁוֹתַי הַבּוֹעֲרִים רֹאשִׁי,
לְפַלְאוֹת בִּדְבָרִים הַאֶצְלַח צָלוֹחַ?
חָנֵּנִי אֹמֶר, מַלְכִּי וּקְדוֹשִׁי,
אֹמֶר אֶחָד וְנֶאְדָּר בַּכֹּחַ!

אֹמֶר אֶחָד חָנֵּנִי אָבִי,
אֹמֶר אֶחָד הַמִּתְהַלֵּל גְּבָעוֹת,
וְאֶשְׁפּוֹךְ בְּתוֹכוֹ נַפְשִׁי וּלְבָבִי,
וַאֲמַלְּאֵהוּ כְּנֹאד פַּלְגֵי־דְמָעוֹת!

לוּ יָכוֹלְתִּי לְקַבֵּץ אִמְרוֹתַי,
אִמְרוֹתַי מִנַּחַל דְּמָעַי הִשְׁקֵיתִי,
מָסַכְתִּי בְּקִרְבָּם רוּחִי וְרִגְשׁוֹתַי,
וּמוּצַק־אֶחָד מֵהֶם הוֹצֵאתִי,

ולקחתי

הַמִּתְאוֹנֵן

תשאני אל רוח תרכבני ותמוגגני תושיה
(איוב ל' כ"ב)

אֵלִי אֱלֹהִים! מָלֵאתִי כְאֵב,
מָלֵאתִי יָגוֹן וְאֵין מְנַחֲמִים.
מַדּוּעַ חוֹנַנְתָּנִי נֶפֶשׁ וָלֵב,
וְשַׂמְתָּ בְּקִרְבָּם חֶמְלָה וְרַחֲמִים?

מַדּוּעַ מָסַכְתָּ בְרוּחִי עַצֶּבֶת?
וְהָיְתָה זְוָעָה וָאֱהִי כְמִתְעַתֵּעַ,
תְּכוּ לְרַגְלַי קְבָרִים וְצַלְמָוֶת,
וָאֶרְאֶה בְּחַי פֶּגֶר מִתְנוֹעֵעַ. —

מַדּוּעַ תַּרְאֵנִי הַשֶּׁמֶשׁ בְּמִזְרָחִים,
כִּכְתָה פָנֶיהָ וְתִבְכֶּה מָרָה,
הַגְּבָעוֹת תְּמוֹגַגְנָה, יִבְכּוּ הֶהָרִים,
וְתֶאֱנֹק כְּחָלָל רוּחַ סְעָרָה?

תַּרְאֵנִי הַצְּדָקָה כְּתוֹלֵעָה נִרְמֶסֶת,
וָאֶרְאֶה הֶעָנִי מִתְגּוֹלֵל טָבוּחַ,
תַּרְאֵנִי הַצִּפּוֹרָה בְּדָמָהּ מִתְבּוֹסֶסֶת,
וְתַרְאֵנִי הָאֲדָמָה כְּקֶבֶר פָּתוּחַ. —

מדוע

מַדּוּעַ לְבָבִי כָּכָה תְּשַׁבֵּר,
וְרוּחִי רוּחִי נָעָה וּמְגֹרֶשֶׁת,
אֵלִי אֱלֹהִים! מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר,
מַדּוּעַ חוֹנַנְתָּנִי נֶפֶשׁ רוֹגֶשֶׁת?

וְאִם חוֹנַנְתָּנִי נֶפֶשׁ רוֹגֶשֶׁת,
מַדּוּעַ חֲסַרְתַּנִי אֲמָרוֹת נִשָּׂאוֹת?
לְהָכִיל רִגְשׁוֹתַי, אַיֵּה אֲרֶשֶׁת?
אַיֵּה, אֱלֹהִים, אֹמֶר וּדְמָעוֹת?

לְפַלְאוֹת רִגְשׁוֹתַי הַבּוֹעֲרִים רֹאשִׁי,
לְפַלְאוֹת בִּדְבָרִים הַאֶצְלַח צְלוֹחַ?
חָנֵּנִי אֹמֶר, מַלְכִּי וּקְדוֹשִׁי,
אֹמֶר אֶחָד וְנֶאְדָּר בְּכֹחַ!

אֹמֶר אֶחָד חָנֵּנִי אָבִי,
אֹמֶר אֶחָד הַמְּחוֹלֵל גְּבָעוֹת,
וְאֶשְׁפּוֹךְ בְּתוֹכוֹ נַפְשִׁי וּלְבָבִי,
וַאֲמַלְאֵהוּ בְּגֵאָה פַּלְגֵי־דְמָעוֹת!

לוּ יָכֹלְתִּי לְקַבֵּץ אִמְרוֹתַי,
אִמְרוֹתַי מִנַּחַל דְּמָעַי הִשְׁקֵתִי,
מָסַכְתִּי בְּקִרְבָּם רוּחִי וְרִגְשׁוֹתַי,
וּמוּצָק־אֶחָד מֵהֶם הוֹצֵאתִי,

ולקחתי

הַמִּתְאוֹנֵן

תשאני אל רוח תרכבני ותמוגגני תושיה
(איוב ל׳ כ״ב)

אֵלִי אֱלֹהִים! מָלֵאתִי כְּאֵב,
מָלֵאתִי יָגוֹן וְאֵין מְנַחֲמִים.
מַדּוּעַ חוֹנַנְתַּנִי נֶפֶשׁ וָלֵב,
וְשָׁפַכְתָּ בְּקִרְבָּם חֶמְלָה וְרַחֲמִים?

מַדּוּעַ מָסַכְתָּ בְּרוּחִי עִצֶּבֶת?
וְהָיְתָה זְוָעָה וָאֱהִי כְּמִתְעַתֵּעַ,
תְּכוּ לְרַגְלַי קְבָרִים וְצַלְמָוֶת,
וָאֶרְאֶה בְּחַי פֶּגֶר מִתְנוֹעֵעַ. —

מַדּוּעַ תַּרְאֵנִי הַשֶּׁמֶשׁ בִּמְזָרִים,
כִּכְתָה פָּנֶיהָ וַתִּבְכֶּה מָרָה,
הַגְּבָעוֹת תְּמוֹגֵגְנָה, יִבְכּוּ הֶהָרִים,
וְתֶאֱנֹק כְּחָלִיל רוּחַ סְעָרָה?

תַּרְאֵנִי הַצְּדָקָה כְּתוֹלֵעָה נִרְמֶסֶת,
וָאֶרְאֶה הֶעָנִי מִתְגּוֹלֵל טָבוּחַ,
תַּרְאֵנִי הַצְּפִירָה בְּדָמָהּ מִתְבּוֹסֶסֶת.
וְתַרְאֵנִי הָאֲדָמָה כְּקֶבֶר פָּתוּחַ. —

גַּם אָנֹכִי, כָּמוֹךָ כְּמוֹנִי,
רָאִינוּ הַשֶּׁמֶשׁ מֵרָם בְּלִדְתָּהּ;
אָכֵן, רֵעֶה, נַעַר אַדְמוֹנִי!
אָנֹכִי רְאִיתִיהָ גַּם בְּרִדְתָּהּ. —

רְאִיתִיהָ בְּרִדְתָּהּ, וַיָּבֹא אֶמֶשׁ,
וַיָּבֹא לַיִל, וַיָּבֹא יְגוֹנִי. — —
שִׂמְחָתְךָ נַעַר, בָּרְחָה כַּשֶּׁמֶשׁ,
הַאָנֹכִי אֶשְׁתּוֹפְפָה, אֶשְׁמְרָה לְשׁוֹנִי! —

וְאַגִּידְךָ אֵיפֹה: בְּקִרְבִּי עָיְפָתָה,
וְנַפְשִׁי כְּצִפּוֹר מִקִּנָּהּ נוֹדֶדֶת,
וּבִרְאוֹתְךָ אַתָּה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָתָה,
וְאֶרְאֶה אָנֹכִי אַךְ בֹּרֶדֶת. —

אָנָּא אִסְפוּנִי אַתֶּם הַשָּׁנִים,
וְאֶסָּפֵה גַּם אָנֹכִי אֲלֵיכֶם,
וְאֶשָּׂא עֵינַי אִתְּכֶם הַשָּׁמַיִם,
וְאֶרְאֶה הַשֶּׁמֶשׁ, וְאֶבְכֶּה בֵּינֵיכֶם.

וּרְאִיתֶם הַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוֹתָהּ צַחְצָחוֹת.
וְאֶרְאֶה אָנֹכִי בְּרִדְתָּהּ הָאַחֲרֹנָה,
וּשְׁאַבְתֶּם דִּמְעָה מִמַּעַיְנוֹת הַשְּׂמָחוֹת:
וְאָנֹכִי מֵאֶבְלִי: אֶשְׁאַב סֶלָה! —

הַשֶּׁמֶשׁ מִמַּעַל תְּשַׁלַּח קַרְנַיִם
וִידַּהֲרוּן וִיתְרַצְּדוּן וַיֵּרְדוּ הַמָּיְמָה,
וְהָאָב וּבְנוֹ יִשְׂאוּ עֵינַיִם,
וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ יַחְדָּיו וַיַּבִּיטוּ הַשָּׁמָיְמָה.

"הַבֵּט הַשֶּׁמֶשׁ כְּתִרְצָה יָפָה!"
יִקְרָא הָאָב בִּסְנוּתוֹ הַיָּמָּה,
וַיִּקָּחֶנּוּ בְּיָדוֹ וַיְּשַׁקֵּהוּ שָׂפָה,
וְהַנַּעַר הָאַדְמוֹנִי יִבְכֶּה בִּדְמָמָה.—

וְאָנֹכִי בְּמִסְתָּרִים אֶרְאֶה הַחִזָּיוֹן,
וָאֶרְאֶה הַשֶּׁמֶשׁ אָדְמָה כַּשָּׁנִי,
וָאֶרְאֶה הָאָב — סֶלָה הִגָּיוֹן!
וַיִּבְכֶּה הַנַּעַר — וָאֵבְךְּ גַּם אָנִי.

גַּם אָנֹכִי.— זֶה שְׁנָתַיִם,
הוֹרַנִי אָבִי הַמַּחֲזֶה הַיָּפֶה,
הוֹרַנִי שָׁמָּה הַשֶּׁמֶשׁ בַּשָּׁמַיִם
וָאֶרְאֶה הַשֶּׁמֶשׁ — וָאֲשַׁקֵּהוּ שָׂפָה.

גַּם אָנֹכִי רָאִיתִי הַשָּׁמַיְמָה,
וָאֶרְאֶה הַשֶּׁמֶשׁ בִּסְנוּתָהּ יָמָּה,
רָאִיתִי הַשֶּׁמֶשׁ בְּרִדְתָּהּ הַמָּיְמָה
וָאֶשַּׁק אָבִי, וָאֶבְכֶּה בִּדְמָמָה.

גם

הִנֵּה זֶה בָּא אָדוֹם לְבוּשׁוֹ!
— וְהַמְשׁוֹרְרִים הַקְּטַנִּים יִתְּנוּ בְקוֹלָם —
לְפָנָיו תְּהַלֵּךְ שַׁלְהֶבֶת־אִשּׁוֹ
וְיָסֹז מִסָּבִיב זְרוֹעוֹת־עוֹלָם.

הִנֵּה זֶה בָּא הַרְחֵק שָׁמָּה,
בְּרֶכֶב־אֵשׁ וּבְסוּסֵי־פְלָדוֹת.
וְתִשְׁתַּפֵּכְנָה מִמֶּנּוּ אוֹדֶם וַאֲחְלָמָה,
לְהַר יִבְקָעֶה, יַעַר וְשָׂדוֹת,

הָאַב וּבְנוֹ יַגִּיעוּ הָרָמָה
וְהַשֶּׁמֶשׁ תַּרְכַּב לְרָאשָׁם כְּחַשְׁמַלָּה,
וְאָנֹכִי עוֹמֵד מִתַּחַת הַבָּמָה
וָאֶרְאֶה הַמַּרְאֶה, וָאַבִּיט לְמַעְלָה.

מַה־תְּזוֹלִי, כָּכָה בַּנְּעִימוֹת
שִׁבּוֹלֶת־נָהָר, מַה־תְּתְרוֹנְנִי?
מִי יִתְּנֵנִי רֶגֶשׁ וְתַעֲצוּמוֹת
וָאֶשְׁתַּפֵּךְ כָּמוֹךְ נַפְשִׁי וּמַעְיָנַי!

וְאַתְּ צִפּוֹרִי! מַה־תִּתְיַבָּבִי,
וְתִבְכִּי וְתָרוֹנִי שָׁמָּה בְּגַנָּה?
הַלְּהוֹלֵל וְלִבְכּוֹת כָּמוֹנִי תֶּאֱהָבִי?
הֵילִילִי וְהוֹלִי, אָחוֹת־קְטַנָּה!

צְקוֹן לַחַשׁ

אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי
(תהלים מ"ב ה')

מַדּוּעַ עֵינַי קָדְמוּ אַשְׁמוּרוֹת,
שְׁנָתִי נָדְדָה וְנַפְשִׁי נִדְמָתָה?
מַדּוּעַ אֶשְׂבַּע הַיּוֹם מְרוֹרוֹת,
וְתִדְפְּקֵנִי רוּחִי שָׁמָּה הַבָּמָתָה?

שָׁמָּה הָאָב וּבְנוֹ הַנַּעַר,
לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ אַט יִתְהַלָּכוּ,
יָהִינוּ לַעֲלוֹת בָּמוֹת־הַיַּעַר,
יִרְאוּ הַמַּחֲזֶה, יֵרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ.

כְּמֶלֶךְ יַעֲלֶה הַשֶּׁמֶשׁ בַּשָּׁמַיִם,
תּוֹעָפוֹת לוֹ וְקַרְנוֹ רוֹמֵמָה,
עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה וְקַרְנַיִם,
וַיִּטַּע אַפַּדְנוֹ בְּיַעַר וּשְׁדֵמָה,

בְּתַאֲוַת נֶפֶשׁ יִצְעֲדוּ הַשּׁוֹשַׁנִּים,
וְדִמְעָתָם כִּפְנִינִים עַל לְחָיֵיהֶם,
וַיַּעַמְדוּ חֲלוּצִים הַצִּפֳּרִים הַקְּטַנִּים,
לְקַדֵּם מַלְכָּם בִּתְרוּעוֹת שִׁירֵיהֶם. —

הנה

מַדוּעַ תִּתְאוֹנְנִי עַל חַיַּיִךְ . .
מַדוּעַ תִּזְעֲקִי , יְתוֹמָה נִסְעָמָה ! !
שׁוּבִי בִתִּי , שׁוּבִי כִּמְנוּחָתֵךְ
אַךְ הֶבֶל , אַךְ צֵל זֹאת הָאֲדָמָה ! .

זֹאת הָאֲדָמָה אַךְ עֵמֶק הַבָּכָא ,
פֹּה אַךְ דִּמְעָה אַךְ בֶּכִי ,
שָׁמָּה בַּשָּׁמַיִם , יָרְדָה נֶאֱנָחָה !
תִּזְהֲרִי כַּשַּׁחַר תִּשְׂחֲקִי , וְתֶחִי ! ! .

וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה בַּשָּׁמַיִם
לְהָאִיר הַתֵּבֵל מֵאֹפֶל וָבֹהוּ
יוֹנָה הַגַּאֲיוֹת נָשְׂאָה כְנָפַיִם ,
כְּנָפֶיהָ מַשִּׁיקוֹת — וַתַּעֲלֶה בַּתֹּהוּ .

וְהַיְתוֹמָה הַקְּטַנָּה לְבָדָד בּוֹכִיָּה ,
וּבוֹכִיָּה לַבְּקָרִים קִינִים נוֹרָאִים ,
בַּלַּיְלָה בַחֲשֵׁכָה תָּקוּם בַּדּוּמִיָּה
וּבַדּוּמִיָּה תִּתְחַמֵּק לְעֵמֶק הָרְפָאִים .—

נָמוֹגוּ הֶעָבִים הַחֲשֵׁכָה תַּמָּה ,
קָמָה סְעָרָה וַהֲמוֹן רְעָמֶיהָ ,
וְיוֹנָה גֵּאָיוֹת בָּרָה כַּחַמָּה ,
תְּרַחֵף מִמַּעַל — וַתִּשַּׁק בִּכְנָפֶיהָ .

כְּנָפֶיהָ נֶחְפּוּ סַפִּירִים וְכֹכָבִים ,
וְרֹאשָׁהּ עָלֶיהָ כְּמוֹ שׁוֹשַׁנָּה ,
הַיּוֹנָה הוֹמִיָּה דְּבָרִים נִשְׂגָּבִים ,
וַתָּסֶךְ בִּכְנָפֶיהָ — הַיְתוֹמָה הַקְּטַנָּה ,

וְהַיְתוֹמָה תִּכְרַע לְרַגְלֵי הַקֶּבֶר ,
וְהַיּוֹנָה מִמַּעַל תֶּהְגֶּה בִּנְעִימִים ,
וַתִּתֵּן בְּלִבָּהּ אַחֲרִית וָשֶׁבֶר ,
וַתֶּהֱמֶה וַתֶּהְגֶּה אִמְרֵי נִחוּמִים .

וְהָעַלְמָה בוֹכִיָּה וַתֵּרֶב אַנְחָתָהּ ,
הוֹמֶה לְבָבָהּ — נַפְשָׁהּ תַּמָּה ,
וּמִמַּעַל מְרַחֶפֶת נֶפֶשׁ הוֹרָתָהּ ,
וְזֹאת הַיּוֹנָה — בָּרָה כַּחַמָּה ,

וַתִּבְכֶּה הַיְתוֹמָה וַתִּשְׁפּוֹךְ לְבָבָהּ ,
וַתִּשָּׂא עֵינֶיהָ וַתֵּבְךְּ וַתִּתְפַּלֵּל . —
וַתִּפְרוֹשׂ הַיּוֹנָה כַּנְפֵי זְהָבָהּ ,
וַתְּעוֹפֵף סָבִיב וַתֶּהְגֶּה וַתְּמַלֵּל :

סְגוֹר הַחֹשֶׁךְ פִּתְאוֹם קָרוּעַ ,
וְעָנָן וַעֲרָפֶל סָבִיב מְפֻזָּרִים ,
דָּרַךְ כֹּכָב — וְאוֹרוֹ זָרוּעַ ,
לַהֲמוֹנִים הֲמוֹנִים מַצֵּבוֹת וּקְבָרִים ,

וּבְאֶבֶן אַחַת תִּכְרַע הַיְּתוֹמָה ,
נִדְהָמָה נִפְעָמָה וְשִׂפְתוֹתֶיהָ גָּעוֹת ,
רֹאשָׁהּ לַקִּיר — וְיָדָהּ רוֹמָה ,
וּבְעֵינֶיהָ וְעַפְעַפֶּיהָ פַּלְגֵי דְמָעוֹת .

הַכֹּכָב אָרַח וְהָעַלְמָה בוֹכִיָּה ,
בּוֹכִיָּה בַּלַּיְלָה וְרוּחָהּ שׁוֹמֵמָה ,
יִרְעַשׁ הַסַּעַר וְסוּפָה הוֹמִיָּה ,
וּקְבָרִים בֶּהָרִים יֶהֱגוּ אֵימָה —

וְקוֹל כְּחוֹלָה תַּחַת הַשָּׁמַיִם ,
וְהָעֵצִים כְּגוֹלְמִים יָנוּעוּ הַפַּעַם
עֲנָנִים בָּאִים וַיֵּרְדוּ מַיִם ,
וּמִתּוֹךְ מַחֲשַׁכִּים בָּרָק וָרַעַם ,

הָעַלְמָה הַקְּטַנָּה לְבָדָד בּוֹכִיָּה ,
לְבָדָד בַּשָּׂדֶה וּלְבָדָד בַּתֵּבֵל ,
רַעַם מִתְגּוֹלֵל וְסוּפָה הוֹמִיָּה ,
הָעַלְמָה נִפְעָמָה וּבְקִרְבָּהּ אֵבֶל ,

יונה הגאיות

בכה תבכה בלילה ודמעתה על לחיה אין מנחם לה
(איכה א׳ ב׳)

יתומה קטנה לבדד בוכיה,
ובוכיה לבקרים קינים נוראים;
בלילה בחשכה תקום בדומית,
ובדומיה תתחמק, לעמק־הרפאים.

בעמק הרפאים תעמוד נדהמה
לבדד בשדה באחד ההרים,
וסביבה, סביבה שקט ודממה,
הבמות נאלמות ורפאים בקברים.

והיא לבדד – לבדד בתבל,
ולבדד בשדה בחשך ודומיה;
בקרבה ובלבבה מות ואבל
נפשה נאנחה ועינה בוכיה.

לרגל המצבה תכרע ברכים,
ותמסה בדמעתה רגבי־אדמה,
ותעל שועתה לב השמים,
וקול בכיה תחולל הדממה! –

סגור

שָׁמֶשׁ צָהֳרַיִם תַּעֲזוֹב מוֹשָׁבָהּ,
וְתֶאֱסוֹף קַרְנֶיהָ מִשְּׂדֵה־תְּרוּמוֹת,
רָאשֵׁי הֶהָרִים תְּצַפֶּה בִּזְהָבָהּ,
וְתִצּוֹק מִסָּבִיב חֵן וּנְעִימוֹת —
אֶחְשׁוֹב לָדַעַת — אֵין עֵצָה,
מַדּוּעַ אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה?

לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי — פְּלָאוֹת!
מַדּוּעַ עַפְעַפַּי דִּמְעָה יָזוּבוּ?
יָדַעְתִּי אֵיפֹה — הֵמָּה הַדְּמָעוֹת,
צָרוֹת־לְבָבִי תָּמִיד יַרְחִיבוּ —
לָכֵן בִּרְבוֹת רִגְשׁוֹתַי בְּאֵין עֵצָה,
לִבְכּוֹת, אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה.

נִפְלָאוֹת כָּרָה — וּמָה הָעֵצָה,
לִבְכּוֹת, אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה!

שָׁמָּה הָאָיָּה מִנַּחֲלָתָהּ מְגֹרֶשֶׁת,
תְּשָׁרֵךְ דְּרָכֶיהָ בִּמְשׁוּבָה נִצַּחַת,
תַּחֲלוֹף לְעֵינַי כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת,
הֲמֵחִצֵּי־צַיָּדִים הִנֵּה בּוֹרַחַת?
אֶחְשׁוֹב לָדַעַת — וְאֵין עֵצָה,
מַדּוּעַ אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה,

לְרוֹחַב הַכִּכָּר אֲרָזִים יִשְׂתָּרְעוּ,
הַפּוֹרְשִׂים כַּפּוֹתֵיהֶם לַמָּרוֹם שָׁמָּה,
וְהֵם כְּמִתְפַּלְּלִים רֹאשָׁם יִתְנוֹעֲעוּ,
וְיָצִיקוּ לַחַשָׁם בְּקוֹל דְּמָמָה —
אֶעֶרְכָה לְעֵינַי — מַחְשְׁבוֹתַי אֲקַבֵּצָה —
וְלִבְכּוֹת, אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה.

אָחֲזֶה שׁוֹשַׁנָּה בּוֹדֵדָה בֶּהָרִים,
רֹאשָׁהּ שָׁחוֹחַ וּפָנֶיהָ נִזְעָמִים
עַל לְחָיֶיהָ דִּמְעוֹתֶיהָ נִגָּרִים,
וְאַנְחוֹתֶיהָ בַּעֲלוֹתָם יִלְווּ בַּשָּׁמַיִם
כִּלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן בְּאֵין עֵצָה —
וְלִבְכּוֹת, אַךְ לִבְכּוֹת נַפְשִׁי חֲפֵצָה.

פליאה דעת

תם אני לא אדע נפשי
(איוב ט׳ כ״א)

מה־היה לי זה הפעם
בלכתי השדה במוצאי־ערב?
לבי מקפץ ויפעום פעם,
ונפשי כיונג תמם בקרב?
מה־היה לי, ומה העצה?
לבכות, אך לבכות נפשי חפצה —

שמה השמש יגהה בתפארתו,
אדמו זהריו עצם מפנינים,
ילט כמלך בארגמן אדרתו
ועל פניו חסד ותחנונים;
ותבואני רגשה — מה העצה?
לבכות, אך לבכות נפשי חפצה —

שמה הצפור יפרש כנפיו,
חמרה נעימה תרנן שפתיו,
יעופף סחרחר תחת השמים,
ויסלח מרומים בכנפי אברתו,

נפלאות

וְאֶסְתַּר בִּישַׁע וְאֶשְׁאַל בַּחֲרָדָה ,
"מַה־זֹּאת ?" — "תְּהִלַּת הַתּוֹלָדָה !" —

כְּנַעַר אַדְמוֹנִי וִיפֵה עֵינַיִם ,
יַעֲלֶה הַשַּׁחַר וְיַעֲזוֹב הָאֹהֱלָה ,
מִשָּׁמַיִם אָרֶץ יְשַׁלַּח קַרְנַיִם ,
לְהַשְׁקוֹת הָאֲדָמָה וּלְדַשְּׁנָהּ סֶלָה
"אָדֹם וָצַח , מַה תָּעִירָה ?" —
"אָנֹכִי לַה' אָנֹכִי אָשִׁירָה !" —

וְשָׁמָּה מִמַּעַל לְבָמֳתֵי עָבִים ,
נָטוּ הַצְּלָלִים וַיְהִי לָיִל ,
וְרִבְבוֹת מְאוֹרוֹת אַלְפֵי כּוֹכָבִים ,
יֵצְאוּ מִמְּסִלּוֹתָם כְּגִבּוֹרֵי חָיִל
וְהַשָּׁמַיִם לָבְשׁוּ תְּכֵלֶת וְתִפְאָרָה ,
"מַדּוּעַ יְצָאתֶם ?" — "לְהָפִיץ נְהָרָה !" —

וְהִנֵּה פִּתְאֹם מִסֵּתֶר רַעַם ,
עָרְקֵי יַהֲלוֹמוּ , יֶהֱפַךְ קִרְבִּי ,
וּדְבָרִים הֶאֱזַנְתִּי בְּטוּב־טַעַם ,
הַקּוֹלְךָ הוּא שְׁאֵרִי וּלְבָבִי ,
"קוֹלִי — כָּל עֲמָלִי וְכֹחִי
לְהָכִיל תֵּבֵל וּלְכַלְכֵּל בְּתוֹכִי !" —

לֵב אָדָם

שמים לרום וארץ לעומק ורוחב ל ב נ ב ו ן אין חקר
(בחינת עולם)

בְּאִישׁוֹן־לֵיל לְבָדָד תָּעִיתִי ,
בְּמַחְשַׁכֵּי־יַעַר תַּחַת הַצְּלָלִים ,
וּבְרוֹשׁ רַעֲנָן לְנֶגְדִּי רָאִיתִי ,
וְשָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּין הַגְּחָלִים .
וָאֶשְׁאַל בְּכֹחַ "בְּרוֹשׁ רַעֲנָן !
"מָה כֹּחֲךָ ? — "עֹז וְשַׁאֲנָן ! " —

וּבְיֶקֶק הַיַּעַר רָאִיתִי שׁוֹשַׁנָּה ,
לְבָדָד תִּשְׁכּוֹן בֵּין עֲמָקִים ,
וְהִיא פֹּרַחַת דְּשֵׁנָה וְרַעֲנָנָה ,
וְרֵיחָהּ נֹדֵף עַד שְׁחָקִים . —
וָאֶשְׁאַל הַשּׁוֹשַׁנָּה בְּרוֹב זְמָמִי ,
"בַּמֶּה כֹּחֵךְ ? " — "לְהַזִּיל בְּשָׂמַי ! "

וּמִכִּלְיוֹת הָהָר נוֹזְלִים מַעְיָנוֹת ,
וְיַשְׁקוּ נַלִּידָם בְּמֶשֶׁךְ גֵּבִים ,
וְיִתְּנוּ צִפֳּרִים שְׂפַת רְנָנוֹת ,
וְיִשְׁאֲגוּ כְּפִירִים וְיִנְהֲמוּ זְאֵבִים :

וַיִּכְּכוּ לְבָבִי מַחֲשַׁבִּים וַעֲנָנִים ·
וַיִּתְּכוּ דִמְעוֹתַי כִּמְטָרוֹת שָׁמַיִם ;
מִנְּגַהּ שִׁמְשָׁךְ – יֵהָאוּ הַנִּצָּנִים ,
וַיָּצִיצוּ בְקִרְבִּי : תִּקְוָה וְחַיִּים !

יִגָּלֶה הַקֶּשֶׁת – וַיִּכָּלוּ דִמְעוֹתָי ·
וְשֶׁמֶשׁ נֶחָמָה בִּלְבָבִי יוֹפִיעַ ,
יָקִיצוּ וִירַנְּנוּ יַחַד רִגְשׁוֹתָי ,
יַעֲנֶה הַהֵד : הַזָּמִיר הִגִּיעַ ! !

מחזה מול מחזה

את זה לעומת זה עשה האלהים
(קהלת ז׳ י״ד)

ממזרים אימה — יגולל הרעם
וירוצץ הבזק באש קרנים
נשיאים שחורים יעלו הפעם
ומשרות עז ימטירו שמים ,

מנוה ממטר דשא ועסאים ,
מתוח הקשת בתוך העננים ,
יעטפו הכרים ירקרק ודשאים ,
ויתנוססו ביניהם דודאים וניצנים . —

נחפו בכפו שדה תרומות
והשמש במרום ירוץ ויופיע ,
רבבות צפרים יתנו נעימות ,
ויענה ההד : הזמיר הגיע !

ככה הניגון נורא יחזק ,
יחריד כרעם בקרבי פנימה ,
אחריו הספק ידהט כבזק '
ישלח כבדי ויהמני מהומה .

ויכסו

מַחֲזֶה שַׁדַּי אֶחֱזֶה מִסָּבִיב .
וְאֶשְׁפּוֹךְ נַפְשִׁי בְּמַשְׂאַת כַּפַּי ,
כְּצִנָּה יַעַטְרוּנִי רוּחוֹת הָאָבִיב .
וּבְעַפְעַפֵּי־שַׁחַר יַזְהִירוּ עַפְעַפַּי .

כְּנִזְרַת הַסַּפִּיר שַׁחַר נִדְמֵיתָ ,
אַיֵּה שְׂפָתַיִם לְסַפֵּר מַהֲלָלֶיךָ ?
אִם כָּכָה אַתָּה נַעֲלֵיתָ ,
וְאֵיךְ עוֹד יִשְׂגַּב צוּר מְחוֹלְלֶךָ ?

לָכֵן בְּהִתְנַעֵר נַפְשִׁי מֵאֵפֶר ,
וְאֶתְנַשֵּׂא לַמָּרוֹם בְּרֶגֶשׁ הֶזְיוֹנַי ,
וְאֶחֱזֶה הַשָּׁמַיִם כִּירִיעוֹת־סֵפֶר ,
וְאַיֶּלֶת־הַשַּׁחַר הַשִּׁירָה לַאֲדוֹנָי —

הֱתָיוּ עָדַי , כָּל רוּחַ נְדִיבָה ,
וְהַשִּׁירָה לֵאלֹהִים רְאוּ בְּעֵינַיִם ,
בְּאוֹתוֹת־אֵשׁ שָׁמָּה כְּתוּבָה ,
עַל לוּחוֹת סֵפֶר הַשָּׁמַיִם !!! —

יָמוּגוּ הָעֲנָנִים יְפֻזְּרוּ הֶעָבִים
וְהוֹדוֹ כִּסָּה כַּנְפוֹת שָׁמַיִם ,
וְעוֹדֶנּוּ כְּיָשֵׁן פָּנָיו לְהָבִים ,
הִילֵךְ – מִתְנוֹדֵד – וְחַכְלִילִי־עֵינַיִם .

וְתָחוֹג הַטֶּבַע שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן ,
וּבְאַרְצֵנוּ נִשְׁמַע קוֹל הַתּוֹר ,
מִסָּבִיב אָבִיב וּתְרוּעַת־שָׂשׂוֹן ,
תַּחַת הַשָּׁמַיִם חֹפֶשׁ וּדְרוֹר ! –

וַיֵּרֶד הַשַּׁחַר וַיִּשְׁלַח קַרְנַיִם ,
לְיַעַר , שָׂדֶה , הַר וְגַנִּים ,
וַיִּשְׁלַח מַלְאָכוֹ טַל־הַשָּׁמַיִם ,
וַיִּתֵּן עֵינָיו בְּכוֹס־שׁוֹשַׁנִּים .

וַיְזַמְּרוּ צִפֳּרִים וַיְזַמְּרוּ בְּכֹחַ ,
וַיָּרוֹנוּ בְּקוֹל רִנָּה וְצָהֳלָה ,
וַתַּקְטִיר הָאֲדָמָה אִשֵּׁה נִחוֹחַ ,
וַיַּעֲלֶה עֲשָׁנָהּ וַיִּתְאַבֵּךְ לְמָעְלָה -

וְהָאֲדָמָה מְלֻבָּשָׁה כְּתֹנֶת־צַחַר ,
נִצָּנִים וַחֲבַצֶּלֶת עֵינֵי צוֹפִיָּה ,
אַבִּיט לַשָּׁמַיִם וָאֵרָא הַשַּׁחַר ,
וְזֹאת דִּמְעָתִי – תְּהִלָּה דּוּמִיָּה .

מחזה

לַבֹּקֶר רִנָּה

עורה הנבל וכנור אעירה שחר:
(תהלים נ"ז ט')

אָהַבְתִּי מְאֹד הֲדָרַת הַטֶּבַע,
לָכֵן מֵעוּדַי שַׁחַר אָעִירָה;
אֶעֱלֶה בְּרַגְלַי מְרוֹם־הַגֶּבַע,
וְאַיֶּלֶת הַשַּׁחַר עָלָיו אָשִׁירָה. —

וּבִרְאוֹתִי בַשָּׁמַיִם — הִתְחַמֵּק יָרֵחַ,
אֶשְׁרוֹק לְכִנּוֹרִי וְיִתֵּן שִׁירָתוֹ:
יְהִילֵל שַׁחַר! עֲלֵה זוֹרֵחַ!..
וְהַשַּׁחַר יְעוֹרֵר — וְיָקָם מִשְּׁנָתוֹ.

תְּמוּנַת הַשַּׁחַר, מַה־נֶּעֱמָה!
בְּעֵת מִשְּׁנָתוֹ בַּבֹּקֶר יְעוֹרֵר. —
חַכְלִילִי עֵינָיו מֵרֹב תַּרְדֵּמָה,
יִמַּח שְׁנָתוֹ — יָקוּם — וְיִזּוֹרֵר.

יְזוֹרֵר — וּמִכַּנְפֵי אֶרֶץ רְנָנוֹת:
בְּרִנָּה יַעֲלוֹזוּ צִפֳּרִים קְטַנִּים,
בְּהָמוֹן חוֹגֵג יָשׁוֹקוּ מַעְיָנוֹת,
וְתְרַנֵּן הָאֲדָמָה. מִשְׁפָּחָה — שׁוֹשַׁנִּים,

וְהָ' אֱלֹהִים לְכִסֵּא כְבוֹדוֹ ,
יֹשֵׁב בַּלֵּילוֹת בְּתוֹךְ מַעֲמַקִּים ,
כִּכָּה: שָׁמַיִם פְּאֵרוֹ וְהוֹדוֹ ,
וְלִבְנֵי אָדָם יָצִיץ מֵחֲרַכִּים ,

מִמְּכוֹנוֹ יַשְׁגִּיחַ , וִיצַוֶּה בִּרְכָתוֹ ,
וּבִרְכַּת שָׁמַיִם רוֹבֶצֶת תַּחַת ,
וְהַשַּׁחַר כְּחָתָן יֵצֵא מֵחֻפָּתוֹ ,
וּלְפָנָיו יִרַךְ אֲפֵלָה מֻנַּחַת ,

נִכְבּוּ בַשָּׁמַיִם מְאוֹרוֹת וְכוֹכָבִים ,
וַיַּעֲלוּ מִתַּחַת פְּרָחִים וְנִצָּנִים ,
וּבִלְבָבִי בִּקְרָבִי רַעְיוֹנִים נִשְׂגָּבִים ,
אָנֹכִי לְכִנּוֹרִי — וְאָנֹכִי בִּרְנָנִים .

הַצִּפּוֹרָה זוֹרַחַת בָּרָה חַכָּה ,
וַיְרוֹנוּ שָׁמַיִם „ אוֹרִי ! אוֹרִי ! "
וּבְתוֹכָם עוֹלָה דְּמָמָה דַקָּה ,
וַיַּקְשֵׁב ה' — זֶה כִנּוֹרִי !

נָעַמְתְּ לַיְלָה , יֶאֱהָבֵךְ רוּחִי ,
בָּךְ אֶמְצָא מַרְפֵּא וְנֶחָמָה ,
לְפָנַיִךְ אֶשְׁפּוֹךְ נַפְשִׁי וְשִׂיחִי ,
נָעַמְתְּ לַיְלָה — לָךְ הַדְּמָמָה • —

בלילה שדה – אנפי תחנה
אחוה בתבל אוצרות מכמנים
למה תישן? שוכב הזהר
הסכת ושמע שיח שושנים!

בית תפלה עתה התולדים
ויתרועעו יחדיו גדולים וקטנים
ארז ואזוב יגילו בעדה
וישקו שפתים קוצים ושושנים

השלמו יחדיו שמים ואדמה
הרים לגבעות יתנו ידידם,
יחדיו יתאחדו שאון ודממה,
ונפשי ובשרי השלמו אחדים.

וכלם יחד כאחים חברים,
בהדרת קדש ישתחוו אפים,
יהמו שפנים ישאגו נמרים,
יעטפו עמקים, וירננו שמים,

ירנן האזרח – נהרו אימה –
ואחריו ישוקו שושנים וחרלים
ונפשי ובשרי – גם המה
ירננו לה׳ קדש הלולים.

גְּעִימִים תַּחֲלוּמוֹת מַשְׂכִּיּוֹת גְּבָרַי,
יַרְחִיבוּ יְרִיעוֹתַי בְּלִי מְצָרִים,
בִּרְצוֹנִי אָנֹכִי עָמֹק בַּקֶּבֶר ;
וּבְאַוָּתִי שָׁמָּה בַּשָּׁמַיִם וּמְזָרִים..

הֲמוֹן חוּצוֹת שָׂנֵאתִי תִּעַבְתִּי!
כָּל־הַיּוֹם אָנֹכִי בְּמִשְׁמָרִי,
אָנֹכִי בַּלֵּילוֹת הַדְּמָמָה אֲהַבְתִּי
בַּלַּיְלָה שִׁירָה – אָנֹכִי וְכִנּוֹרִי!

וּבְכִנּוֹרִי אֲסוֹבֵב חוּצוֹת וּקְרָיוֹת,
וַאֲבָרֵךְ מִסָּבִיב הַגְּדוֹלִים, הַקְּטַנִּים,
וְיָרֹנּוּ אִתִּי גַּלִּים וּמַעְיָנוֹת,
וְיֵצְאוּ בִּמְחוֹלֹת פְּרָחִים וְשׁוֹשַׁנִּים.

צִפֳּרִים שָׁרִים בֵּין אַלּוֹנִים,
יְזַמְּרוּן אֶפְרוֹחִים וְיַדּוּן הָאֶהֱלָה...
יֶהֱמוּ כְּדֻבִּים עֵצִים גַּאֲיוֹנִים,
וְגִבְעוֹת עוֹלָם יִרְעָמוּ: סֶלָה!–

הוֹמֶה כִּנּוֹרִי יְרַנֵּן לְבָבִי,
נַפְשִׁי תִּתְעוֹדֵד בְּכַנְפֵי־רְנָנוֹת,
לְגֵיא חִזָּיוֹן נֶהְפַּךְ מִשְׁכָּבִי,
רוּחִי אֵשׁ – כִּלְיוֹתַי מַעְיָנוֹת!

ותשליך גוי ותסור עצמותי ...
הפח נשבר ונפשי נמלטה —
ותעלה ברננים למקדש אבותי .
ובהיכל קה ... יראה ושקטה .

שלאנן בחוצות , חשך וזועה ,
שסונים באהליהם אנשי דורי ,
ודממה וקול בדרום נשמעה ,
ושמה בזמירות יעלה כנורי .

נעמת לילה אהבך רוחי ,
בך אמצא מרפא ונחמה ,
לפניך אשפוך נפשי ושיחי ,
נעמת לילה — לך הדממה ;

2

קומי רוני בלילה שפכי כמים לבך נכח פני ה׳:
(איכה ב׳ י״ט)

בדממה בלילות עבים רכובי ,
אעלה שמים וארד תהומות ,
שלאנן ושקט בכלי סביבי ,
ורעיוני כלהם — יהיו חלומות . —

נעימים

ותטבלי לשחת – בעמק שוחה
עמוק, עמוק, בתוך הקבר.
לבדד ישכון, עולם אדמה
חלקי ולבבי – זה הקבר.

עצמותיו פזורות, גויתו בלה
ובתוך גלגלתו תרחש תולעה,
הזה אבי? – אדמה בילה —
הלאה מזה, רוח צלעה —

ונפשי הנדהמה תפרש כנפים
ומכוכב לכוכב היא מרחפת
תתור ותבקש בחדרי שמים
ותמונה לנגדי כשחר נשקפת. —

ואשתומם עליה — יתר לבבי.
התמונה הזאת ברה וטהורה —
מי זאת הנשקפה? — השם אבי? —
נפשי הגידי, הזאת שכורה?

שכורה את רגש ואהבה,
שתית לשכרון ממעינות־כנגרי,
ובחיך תתגודדי ותתאוי תאוה,
להפשט מכך שמלתי ועורי. —

ותשליך

זמירות בלילה

ובלילה שירה עמי לאל חיי
(תהלים מ"ב ט')

נעמת לילה, ואהבך רוחי,
בך אמצא מרפא ונחמה,
לפניך אשפוך נפשי ושיחי,
נעמת לילה, לך הדממה. —

נעמת מאד, באסוף כוכבים,
ואימה חשכה נופלת סביבי.
רוחי אש ורעיוני להבים,
מרומים אשכון — ועבים רכובי! —

נעמת לילה, בכנפיך השחורות,
מפני שאתך יהתו אילים, —
ומיתרי לבבי יהיו כנורות
וכל מעיני יהמו כחלילים. —

בלילות בחשכה — סביבי אורה,
ויגולו רגשותי באין נחת,
ברננים אעלה ונפשי שכורה,
שכורה היא — ותטבלני לשחת.

ותטבליני

מלאכים בטוטפים, חיות גבבים
וישאו בכפיהם תרשישים ומאורות! —

ידודון, ידודון אלפי השבלים
וחפת־אש ישאו בידיהם,
ונער אדמוני ראשו תלתלים,
שמה כחתן מתהלך ביניהם.

ככלה תופיע שמש מרומים,
ותתיצב לימינו בטוב טעם,
יברכו היבד מלאכי־שלומים
ויענו השמים — אמן!! — ברעם

תבל וצאצאיה! כרעו ברכים,
וראו ממעל גב־העליה,
שמה האביב יוצא משמים
לברך מסביב שלום — הללויה!!!

מדוע ככה תחרנו ממסגרותיכן ?
מי הוציאכן מתחת מסגרת,

ואתמה דבורים ! מדוע תארכו
ותגורו מתנים שם ממרחקים ?
דמעות השושנים מדוע תשקו
ותטופו שפתכם דבש וממתקים ?

מדוע תהמו , דבורים קטנים !
ונפשכם ככה נרכה להתאוה ?
הגידו דבורים : התאהבו השושנים
ותהמו ותפוצו ותבקשו אהבה ?

ואתמה, הגידו , אתם קנים
הגידו נא הגידו , קנים נשגבים ,
מדוע תשעשעו עם הגלים עם המים
השיח השיג לכם , התתנו אהבים ?

שמים יקרים , שמים מסביב !
מדוע רחצתם למשעי פניכם ,
התחוגו היום חג האביב ?
הידד ! הידד , אנכי אחריכם .

הם , . . . מה המראה ממעל העבים .
שמה יתנועעו תמונות מהודרות .

מַדּוּעַ תִּתְרוֹנֵן אָבִי זְקֵנִי !
וַתִּתְרוֹנֵן וַתְּשַׁגְשֵׁג וַתְּשַׁלַּח יוֹנְקוֹתֶיךָ ?

וְאַתֵּמָּה שׁוֹשַׁנִּים , שְׂאוּ רָאשֵׁיכֶם !
הֲהֱקִיאָכֶם חַמּוֹת ? הֲבַאֲפְּכֶם נְשָׁמָה ,
עֵינַי הָרוֹאוֹת בְּשָׁפְכְּכֶם נַפְשֵׁיכֶם
בְּחֵיק זְקֻנַתְכֶם — זֹאת הָאֲדָמָה !

הַשְׁמִיעוּנִי נָא , וּמָה הַמּוֹצָאוֹת ,
שָׁמָּה , שָׁמָּה בְּאַרְצוֹת רְפָאִים ?
הַחֲזִיתֶם אֲבוֹתַי בְּאֶרֶץ הַפְּלָאוֹת ?
וּמַה־שְׁלוֹמָם , שׁוֹשַׁנִּים וְדוּדָאִים ? ! —

וּמִי זֹאת כַּשַּׁחַר נִשְׁקָפָה
וַתְּנַתֵּר עַל פֹּארָה רַעֲנָנָה ?
הַשְׁמִיעִינִי קוֹלֵךְ , הַאַתְּ צִפְצָפָה ?
וּמַה הַמּוֹצָאוֹת , צִפּוֹר קְטַנָּה ?

הֲשַׁבְתְּ מִדַּרְכֵּךְ , צִפְצָפָה נֶחְמָדָה ?
הַשְׁמִיעִינִי נָא חֲדָשׁוֹת וּנְצוּרוֹת
וּמַדּוּעַ שַׁבְתְּ ? הֲתֶאֱהָבִי הַתּוֹלָדָה
וּמִכְּנַף הָאָרֶץ הֲבֵאת זְמִירוֹת ? ?

וְאַתֵּנָה מַעְיָנוֹת , שָׁלוֹם אֲלֵיכֶן !
שָׁלוֹם אֲלֵיכֶן , יַלְדֵי־תִפְאָרֶת !

מדוע

הקסמים בידיך, אמי הזקנה,
איככה נהפכת להדסה בתולה

רגליך קלות ותצאי במחולות,
והוד וחן זרועותיך מעלסים,
לחייך כשושנים ושדיך באשכולות,
הנחשת, זקנתי, הדרכך [illegible]

יפיפית אמי [illegible] נחמדה,
ותשאי בכפיך אגודת הדסים,
העת דודים לך, זקנתי הנכבדה,
שככה תתיפי בכתנת הפסים.

יתעטפו העצים, נצה ופרח,
ויניעו קדמה שקטים ושאננים.
מדוע נערתם מראשכם הקרח,
החג לכם היום, עצים רעננים!

ושמה האזרח יהמה ברננים
ובתעופות קרע יתנשא שמים
כפותיו ממלאים פגים ונצנים
וידגרו בצלו בעלי כנפים,

מה תתהדר ככה לעיני
ותתגאה שמה בגדל [illegible]

פצחו רנה, צפרים מסביב,
והבו למלכנו תהוד והפצח!

מלך זקן, חורף אכזרי!
התנפל לפניו היה בשפל.
אתה השבת בשדה חרבי
רדה עתה בשכון בערפל!

להדום רגליו השתחוה אפים,
מלך זקן, עשה נבלה,
ואתם עדים, אתם השמים
כי לאביב העז והממשלה!

3

ברוך הבא! בשם ה׳ ברכנוכם!
(תהלים קי״ח כ׳)

מה יאירו שדמות וגנים,
וירחצו בנהרות־אור וקרנים,
ועפרי־טהר הורם כשושנים
כאניות יהלכון שם בשמים —?

הנה האדמה יפה ורעננה
ובשלמת־אורה עתה חתולה,

הקסמים

הגידו שמים, עבים שמחים!
למי הגשם יתנסך האביב?

הידד! לאביב עוז נקדים,
וחרף האכזרי הכהו במהלמים;
שמה פתאם אורות השמים,
ובידיהם השמש — גם להתמוסס:

בעלותו הכסא למרום רקיעים,
ויכון מלכותו במטוב שמש,
וירונו מסביב רבבות צפרים,
ויתנו שמים צעקה יחד רעם.

עלה לכסאך, ושרה החמה
בן פורת! עלה בשמחה!
שמש ספירה רעיתך התמה,
נצבה לימינך ובתשואה עטה. —

כסאך, אביב, גנת עדנים,
והדום רגלך גבעה רעננה
להקים משורריך צפרים ורננים,
ובתולותיך, אביב, חבצלת ושושנה. —

עלה לכסאך, מלך אביב,
ונשתחוה בענוה ונשק מצח;

לָכֵן עֲלֵה, בֶּן פּוּשִׁים!
אַחֲרֶיךָ הַחָכְמָה וּבִינָה בְּעָמְמֶיהָ

עֲלֵה, עֲלֵה, חֶמְדַּת שַׁשׁוֹתַי!
וְתוֹרְךָ יְמִינְךָ נוֹרָאוֹת וּגְבוּרוֹת,
עוֹד מְעַט — בְּעַד אֲדוֹמוֹנִי!
וְיָרִיעוּ מִשּׁוֹדְדֶיךָ רַעַם גְּבוּרוֹת...

רְכַב וּצְלַח, עַד אֵלִים,
אַל יַכְרִיעֲךָ רַעַשׁ הַשַּׁאֲנַנִּים..
עוֹד מְעַט וְיַעֲרִיצוּךָ בְּמַקְהֵלִים,
עֵצִים וּמַעְיָנִים, צִפֳּרִים וְשׁוֹשַׁנִּים!

רְכַב וּצְלַח, אָבִיב בְּנְשָׁרִים,
וְכַלֵּה בְּחֵמָה חֹרֶף וְרָעָב
וְנָשִׁירָה יַחְדָּיו בְּמַקְהֵלוֹת צִפֳּרִים:
לְךָ הָאָבִיב הַהוֹד וְהַתְּאֻנֵּת!

הנה הסתיו עבר
(מאל סמיכים: פי׳ ייט)

הִנֵּה מִמַּעַל, גָּבְהוּ הָעֲנָנִים,
וַיִּלְבְּשׁוּ תְּכֵלֶת, שָׁמַיִם מִסָּבִיב,

הגידו

ככה נלחמנו – ונלחם ננצח
ומה משכרתנו – אביב ידבר!

וכמוך, אביב, תלחם בשמים
ותעלה השמש ותמס [illegible]
ככה גם עתה בארצות הגוים
מלחמה לחכמה בכסלת, ככה –

כמוך בעשותך שדך פקח
ותרנן התבל וכל יושביה
ככה החכמה אם לה הממשלה
ותרון בחוצות, וירונו עוגביה

יפיפית אביב, קרניך רומשה
לך שמש, שושנים ודגים
ומאספיך חרף, מי המה?
עורבים, קרח, כפור ועננים!

מי מעונגיך? חכמה טהורה
חכמים, יודעים, גבורים ומושיעים
ומאספיך, מי הם? כסלה שחורה
עטלפים, חשכים, חנפים וצבועים

חכמה ואביב בני תאומים,
יפיפית אביב, עלמית אליה!

תשבר דלתות קרב יצאוך ,
ותוציא ממסגרותם מעינים ועלליה —

ככה ילחם בנפש הדדך ,
וילבוש קנאה כמו תלבושת :
ישכל בחרוש סוד האויב ,
וישבר דלתות ברזל ונחשת !

וישבר , וישפוך חמתו כמים ,
ויקום למשפט וידרוש דמים ,
ויצאו רצינים ויראו שמים ,
שמים ודוד לנו עולמים !

כמוך תלחם מלחמת תנופה ;
ובאיתן ידך הגרת רצפת :
ככה נלחמנו פורע חשופה
נלחמנו — ונלחם גם עתה !

ככה נלחמנו בארשות פאודנו
נלחמנו בזרוע ובלב תמים ,
נלחמנו פראיות בעד אמונתנו ,
נלחמנו — ונלחם — ונתבוסס בדמים —

ככה נלחמנו בעוז מצח
ונלחם בעד אמונת בארך
ן?

והחרף מלך זמן ותרציח
תלתליו שלג־יתבהק שיבים

לכסאו ישב החרף בזעם
ויעלה האביב לפניו פורח
ויכערהו החרף בחמת זעם,
ויסר עליו כפור־וקרח —

ויתעודד האביב בתוך מדיו,
וירם מפניו על־כל־שדה,
ויזנב אחריו וחשני בצבאותו,
וישלטוהו בארץ רבים משטרת —

ויתחזק החרף ביותר יאסר,
ויצוף עליו שלג ומים —
ויסתר השמש מעיר בבקרו,
ויעלו העבים ויכסו שמים —

אביב נחמד, המן קראתו!
מדוע תסתיר פניך בבהלה!
הרק חנית ושכך מרדתו,
הורידהו מכסאו — קץ הממשלה

קומה, אביב, תלחם בגאון:
וינוסו מפניך מחשכים וצללים!

תשבר

השמה ממעל יאבק האתנים
ותכבד בינתם כבדה המלחמה.

אמנם כן! מלחמה בשער,
שמה ילחמו החרף והאביב,
בהעז האחד — ויצעק הסער
וגבר השני — ונגה מסביב.

שמה ממעל ילחמו האתנים,
ושמים ושחקים המה עדיהם,
יגבור החרף — וילבשו עננים;
וגבר האביב — כדכוד שמשותיהם.

ויאבקו הגבורים בחמת רצח,
זה יתחזק וזה יתבוסס,
עדים השמים, למי הנצח,
ובידיהם השמש — נס להתנוסס.

בהכנע האביב יתן עורף,
תרד השמש ותט האהלה.
ובהעז האביב ויכנע החרף,
ותדגול השמש בשמים סלה;

הנה האביב, עלם מנצח
אדם וצח ושי עלים.

הָאָבִיב

חגור חרבך על ירך גבור
(תהלים מ״ה ד׳)

1.

מָה אֶחֱזֶה ? מַרְאֶה מוּזָרָה
מָה הַחִזָּיוֹן בְּקַצְוֵי מִזְרָחָה ?
רֶגַע הַשֶּׁמֶשׁ תּוֹפַע נְהָרָה ,
וְעוֹד רֶגַע אֲפֵלָה מְנֻדָּחָה !

רֶגַע הַשֶּׁמֶשׁ תְּשַׁלַּח בְּרָקֶיהָ
וַיִּתְּכוּ כַּזָּהָב נָהָר וּפֶלֶג ,
וְרֶגַע יָבוֹאוּ הֶעָבִים עָלֶיהָ
וַיְהִי חשֶׁךְ בָּרָד וָשֶׁלֶג . —

רֶגַע יְכַסּוּנִי חשֶׁךְ וָאֶמֶשׁ ,
וַיִּרְעַם הַחוֹרֶף לַתֵּבֵל וְדָרֶיהָ :
וּכְמוֹ לְפֶתַע תִּגָּלֶה הַשֶּׁמֶשׁ
וְתוֹפַע בַּשָּׁמַיִם כְּכַלָּה בְּקִשֻּׁרֶיהָ .

לְמִי הַשֶּׁמֶשׁ , וּלְמִי הָעֲנָנִים ?
לְמִי הָרַעַשׁ ? וּלְמִי הַדְּמָמָה ?

השמה

העתה ילהב נגד נשיאים ועבים?
נגד ים־זועף וסופה הומיה?

העתה מתנודד איש אין כמוהו,
בלב ים־נורא הולך וסוער?
העתה ינוע בישימון ילד־תהו,
איש ענוג מאז מפנק מנער?

הירוץ זה האיש דגול מרבבה
לגלות אוצרות־פז בקצוי־ימה?
הנהיה לשר־אלף יוצא בצבא,
לגבר־חילים ומפקד צבא מלחמה?

ללחום יצא ובידו אין חרב
ככה יחפץ קרבות איש־אבירים?
ללחום ברוח־מואש כזאב ערב
להוציא שה־תמים משני־כפירים.

ללחום יצא לא בחרבות וצבנים,
לא בחרב ובקשת יחפוץ קרבות,
מדברות קדשו המה חצים שנונים
המה כלי־מפצו — ויפילו רבבות.

בעיר מאראקא — ארוחה היא לקצם
הנצו אשכלות זר־מגורות פתנים,
שם

לֹא יִישַׁן, יִתְהַפֵּךְ עַל מִשְׁכָּבוֹ,
עַד יִמְצָא פְּדוּת — וְיָשִׂים הָרְוָחָה. —

אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע נַפְשׁוֹ הָעֲדִינָה,
אַחָיו צוֹעֲקִים תַּחַת יַד אַכְזָרִים;
וְיִתְנוֹכְסוּ בְּקִרְבּוֹ רִגְשׁוֹת חֶמְלָה וַחֲנִינָה,
יַמְסֶה עַרְשׂוֹ כִּי דִמְעוֹתָיו נְהָרִים! —

אַךְ לֹא רַק דִּמְעָה, לֹא רַק אֲנָחָה,
בַּעֲדָם יַזִּיל אַף בַּעֲדָם יַשְׁמִיעַ,
בַּעֲדָם יָרִים פְּעָמָיו מִקִּרְיוֹת מַמְלָכָה
וַיֵּרֵד דַּמֶּשְׂקָה — וְלֹא יַרְגִּיעַ,

הֲלֹא כֹה דְבָרָיו כְּגֶשֶׁם נְדָבוֹת,
יִזְרַע זֶרַע צְדָקָה וְתִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה;
וְכִרְבִיבִים אִמְרוֹת קָדְשׁוֹ יִמַּסּוּ הַלְּבָבוֹת,
וּשְׂדֵה צִדְקָתוֹ יֵרָאֶה, פּוֹרִיָּה וְרַעֲנָנָה. —

הֲכִי שִׁירֵי זִמְרָה חֵפֶץ תַּאֲוָתוֹ;
בְּהַצִּילוֹ עַמּוֹ מִתּוֹךְ אַנְשֵׁי מֶרִי?
לֹא! נַפְשׁוֹ צְדָקָה, רַב שִׂמְחָתוֹ,
אִם דְּבָרָיו הִכּוּ שֹׁרֶשׁ — עָשׂוּ פֶּרִי. —

אֵיפֹה מְכוֹנוֹ — בֵּין גַּלֵּי רְחָבִים!
אֵיפֹה? עַתָּה? הַעַתָּה יַעֲבוֹר בַּצִּיָּה?

וּלְרַגְלֵי הַדֶּשֶׁן הִקְרִיב הָאֹרְחָה ,
וַיִּסּוֹג אָחוֹר וַיֵּשֶׁב בִּמְנוּחָה . —

הָאֲנָשִׁים עָמְדוּ מַחֲרִישִׁים מִשְׁתָּאִים ,
וְלֹא יָמוּשׁ אִישׁ מֵעַל מַצָּבוֹ ,
וַיִּתְבּוֹנְנוּ בְּרֶגֶשׁ : מַכּוֹת וּפְצָעִים ,
כְּאַבְנֵי־צֹר יִתְמוֹסְסוּ בִלְבָבוֹ —
וּכְמוֹ הַשַּׁחַר יָצָא מֵחֻפָּתוֹ ,
וַיִּקַץ הַפָּלִיט וַיָּקָם מִשְּׁנָתוֹ .

וַיְבָרְכוּהוּ לְשָׁלוֹם בְּקוֹל דְּמָמָה ,
וַיְקַדְּמוּ פָנָיו בְּשָׁרִים וְשָׁרוֹת ,
וַיִּתְּנוּ סְבִיבוֹ תְּרוּעַת מִלְחָמָה ,
וַיַּכּוּ הַתֹּף , וַיִּתְקְעוּ שׁוֹפָרוֹת . —
וַיִּקְרְאוּ : הֵידָד ! וַיַּכּוּ בַחֲנִיתוֹתֵיהֶם
וַיִּרְעֲמוּ וַיִּרְעֲשׁוּ — כָּאֵלֶּה חֻקּוֹתֵיהֶם

וְהַפָּלִיט יִתְרוֹמֵם וַיָּעַף כַּנֶּשֶׁר ,
יָרִיחַ מִלְחָמָה — וַיִּקְרָא לִתְשׁוּעָה ,
יַעֲלֶה הָרִים לַהֲרוֹס גֶּשֶׁר ,
וּמִיָּדוֹ כַּחֲצוֹצְרָה יִתֵּן תְּרוּעָה .
יִקְרוֹץ שֵׁן — וְיִלְטוֹשׁ עֵינַיִם ,
לִגְזוֹר מְשַׂנְאָיו מֵאַרְצוֹת הַחַיִּים . —

והאנשים

הרדפת משנאיך כמוץ הרים
וכעשן מארבה סערו מפניך.
חזיתיך מלכי: — מידך התשועה,
ובין רגליך כרעה הלביא. —

ויצא כברק חץ שולח
ונסיכי נפל ויגאה כשחל,
מפרפר לארץ גבור צולח,
עמקי פצעיו — ודמיו כנחל.
אללי לי! ראיתי בעינים,
הילל שחר נפל משמים!

ואנכי נמלטתי ועודני בחיים,
לו שלחו חצם — וידרגוני.
נפשי יבשה ותצרני לצמא,
במדבר אמותה וערבים יקרוני;
האנשים בשמעם נמסו למים —
ויבכו עליו ויספקו כפים.

ואיש אחד מבני הצעירים
הריק משאו מעל שכם,
וישאב מים בכפי אדירים
ויתן בקערה חמאה ולחם —

ולרגלי

ויעזוב האומר סוסו לבדהו
וירד היערה בדד ואלמון ·
ישא פתאום סביב עיניהו :
וחרב מרוטה תשגה בצלמון ,
ורוחות השמים הניעו כגלים ,
כנפות־בגד וקצות־תלתלים ·

"אחיו עדי !" ישא בחרדה ,
ויועדו האנשים יחד למעמדו ·
הסירו לראות ויתבוננו בחרדה :
אחד הפליטים וחרבו בידו ;
נבהלו עצמותם מראו חלחלה ,
ויעמדו וישומו סביב במעגלה · —

ויפטור שפה ממעמקי־שנתו ,
ויתן קול רנה וישועה :
"ראיתי אדני כאיש גבורתו
"ולרגליו ראיתי רבצה הלביא
"אם רמש עליה עינים
"בראת־השקט ברעה ברבים ,
"חזיתיך , נסיכי , מעופף בנשרים
"ותרנה אשפה על מתניך ,

־בַר כּוֹכָב – יָנִיעַ שְׂפָתַיִם –
וַיִּפּוֹל וַיֵּרָדֵם, וַיִּכְּוּר עֵינָיִם.

כַּצִּנָּה יַעַטְּרוּהוּ רוּחוֹת שָׁמַיִם,
וְיָפִיקוּ רָצוֹן בְּכָל סְבִיבוֹ;
חֲלוֹמוֹת נְעִימוֹת יִפְרְשׂוּ כְנָפַיִם,
יְנַטְּלוּהוּ וִינַשְּׂאוּהוּ – מְרוֹמִים רְכוּבוֹ.
וּמַעְיָנוֹת־מַיִם יַעֲלוּ בִּזְמִירוֹת,
וַיַּרְעִשׁוּ בְּאָזְנָיו רַעַם גְּבוּרוֹת. –

הַקּוֹלוֹת יֶחְדָּלוּן, שָׁבָה הַדְּמָמָה,
וְהַסַּהַר עוֹלֶה מִבֵּין הָעֲנָנִים,
יִשְׁלַח קַרְנָיו וַיְגַלּוּ שָׁמָּה
סוּסִים דּוֹהֲרִים וַאֲנָשִׁים מְזוּיָּנִים,
יִשְׁתַּקְשְׁקוּן יְרוּצוּן בִּגְבוּרֵי־חָיִל,
וְחַרְבָּם שְׁלוּפָה לְפַתֵּד בְּלָיִל. –

שָׁמָּה מִתַּחַת גִּבְעָה רוֹמֵמָה,
יֵרָאֶה צַלְמָם כִּדְמוּת־עֲנָקִים
יִצְהֲלוּ הַסּוּסִים – נַחֲרָם אֵימָה,
וּמִתַּחַת פַּרְסוֹתָם יִתְמַלְּטוּ בְּרָקִים.
מִקּוֹל הֲמוֹנָם תִּבָּקַע אֲדָמָה,
וְהַפָּלִיט יֵרָדֵם וַיַּחֲלוֹם שָׁמָּה.

ויעזוב

מִי יִתֶּנְךָ גִּבּוֹר אַכְזָרִי,
גָּרַמְתִּי עַצְמוֹתֶיךָ בְּאֵין פְּלֵטָה. —
מִי יִתֶּנְךָ, אוֹתְךָ בְּרָעֲתִי
וּמִבְּשָׂרְךָ אָז לֹא שָׂבָעְתִּי!!

נִגְדַּעַת לָאָרֶץ צִיּוֹן הַמְעֻנָּגָה,
חִלְלוּ קְדוֹשַׁיִךְ! וְתֵלְכִי קְדֹרַנִּית,
כָּכָה נִמְלְטָה מִפִּיהוּ שְׁאָגָה;
וַיִּתְעַלַּף בְּקָרְאוֹ, וַיִּפֹּל אֲחוֹרַנִּית: —
וּבִבְלוֹת זָעֲמוֹ וַתַּעֲמוֹד סְעָרָה,
וַיֵּשֶׁב לָאָרֶץ — וַיִּבְכֶּה מָרָה.

חָלַף שֶׁמֶשׁ וַיֶּאֱתֶה לַיִל
וַתֶּחֱזֶי עֵינוֹ מַהֲתַלּוֹת נִשְׂגָּבוֹת,
הָעֵצִים בְּעֵינָיו כִּצְבָאוֹת חָיִל,
וּבְתַעֲצֻמוֹת יְדֵיהֶם אִתִּים וַחֲרָבוֹת,
רַעַשׁ הַגַּלִּים וּמַשַּׁק מַעְיָנוֹת,
תְּרוּעַת מִלְחָמָה וַהֲמוֹן רְנָנוֹת.

וַיִּשְׁאַג כַּאֲרִי וַיִּקְרָא לִתְשׁוּעָה,
יָרוּץ מִסָּבִיב כְּמוֹ מִשְׁתַּגֵּעַ
יֶהֱמֶה כְּחָלִיל וְיִתֵּן תְּרוּעָה,
וַיִּכְרַע תַּחְתָּיו עָיֵף וְיָגֵעַ

רֶגַע יִשְׁפּוֹךְ דִּמְעוֹת עֵינָיִם
וְיִבְכֶּה כְּיֶלֶד צָעִיר בְּשָׁנִים,
וְרֶגַע יַצְרִיחַ וְיַחֲרוֹק שִׁנַּיִם
וְיִשְׁפּוֹךְ חֲמָתוֹ לְעֵצִים וַאֲבָנִים,
בֶּן־כֹּכָב! יִשָּׂאֵנוּ כְּרָעַם,
וְחַרְבּוֹ תְּנַפֵּץ סְבִיבָיו הַפָּעַם. —

נָפַל כֹּכָב הִגִּיעַ אֲדָמָה,
נָפַל מֵאִתָּנוּ עֵזֶר וּתְשׁוּעָה.
כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים הוֹדוֹ בְּמִלְחָמָה,
וּלְרַגְלוֹ שַׁלְאֲנָן רְבִצָה לְבִיָא,
עַל פָּנָיו רֶגֶשׁ וּפְלָאוֹת —
וְתוֹרֵהוּ יְמִינוֹ לַעֲשׂוֹת נוֹרָאוֹת..

וַיְקַפֵּץ הָאוֹיֵב מֵהַרְרֵי־בָתֶר
וְעַל פָּנָיו גֹּעַל וְצַלְמָוֶת,
וַיְכוֹנֵן חִצּוֹ עַל יֶתֶר,
וְהַלְבִיא רְבִצָה כְּרָעָה לַמָּוֶת. —
וַיּוֹר שֵׁנִית מָוֶת וָקֶרֶץ,
וַיִּפּוֹל הַכֹּכָב וַיְפַרְפֵּר לָאָרֶץ..

נַפְשִׁי תִּתְמַרְמַר, יִסְמַר בְּשָׂרִי,
כִּמְעַט תֹּאכְלֵנִי אֵשׁ לוֹהֵטָה,

אָבַד נִצְחוֹ, צִבְאוֹתָיו נָפְלוּ,
תַּחַת שׁוֹאָה בְּדָמָם יִתְגַּלְגְּלוּ. —

חָלַף הַלַּיְלָה, וּמִמִּזְרָח שָׁמָּה,
שֶׁמֶשׁ־בֹּקֶר יָעֲלָה בִּמְלוֹאוֹ,
מְנוּגָה נֶגְדּוֹ תְּגַלֶּה הָרָמָה,
וְעָלֶיהָ הַפָּלִיט, הַחֶרֶב בִּזְרוֹעוֹ —
יָדוֹ פְּרוּשָׂה, שְׂפָתוֹתָיו נָעוֹת
וְעֵינָיו יִזְּקוּ נִטְפֵי־דְּמָעוֹת —.

הַשֶּׁמֶשׁ מִמַּעַל תְּנַגַּח בְּקַרְנֶיהָ,
כְּגָפְרִית וְאֵשׁ סְבִיבוֹ נִרְמָתָה, —
וַיִּשְׁאַף צִלּוֹ לַחֲסוֹת מִפָּנֶיהָ,
וּלְשׁוֹנוֹ מִצָּמָא כִּמְעַט נָשָׁתָה.
נַפְשׁוֹ יָבֵשָׁה — וְכִמְעַט בִּרְצוֹנוֹ,
לִשְׁפּוֹךְ דָּמָיו — וְלִשְׁבּוֹר צִמְאוֹנוֹ.

לוּלֵא נַפְשׁוֹ שָׁמַתְהוּ בְּנִסִּים,
וּמִמַּעֲלָה לְאַרְצוֹ רוּחוֹ יִשָּׂאוּ.
כִּי אָז שָׁפַךְ דָּמָיו כַּמַּיִם,
וּמִדָּמוֹ וְדִמְעָיו שָׁבַר צִמָּאוֹ —
אָכֵן נַפְשׁוֹ בִּגְדוֹלוֹת מִתְהַלְּכָה,
וְתֵבֵל יְמַלּוֹאָהּ סְבִיבָהּ נִשְׁכָּחָה. —

הפליט

ולא ימלט להם פליט
(עמוס ט׳ א׳)

בארץ צמאה, בישימון ערבה,
מתנודד גבר ויהלך בגפו,
גרמיו ברזל, ועינו להבה,
וחרב היונה שלופה בכפו.
מי יתנכם, יחרוק שנים, —
ואשפוך דמכם כביב כמים,

מי יתנכם, אנשים זדונים!
אז בדמכם פעמי רחצתי,
ואמלא בשרכם באפסי כידונים,
וגלגל־ראשכם לשברים נפצתי
מי יתנכם והבאתי קרץ,
אתם הפלתם כוכבי לארץ!

ממלחמה נמלט זה הגבר,
ומחצים שנונים בשרו פצוע
שרי צבאיו ירדו לקבר,
ובר־כוכב מלכו לטבח כרוע —

אבד

כִּי רַבּוֹת סָבַלְנוּ, רָם עַל רָמִים,
"גּוֹי בָּזוּי!" הָאוֹיֵב מִתְהוֹלֵל,
וַנֵּבְךְּ בָּאַגְמוֹן — וְהַסַּעַר מִתְחוֹלֵל
תִּקְוָתֵנוּ, תִּקְוָתֵנוּ, לָעַד עוֹלָמִים! —

תִּקְוָתֵנוּ, תִּקְוָתֵנוּ, תִּשְׁלַח פֹּארוֹת,
וּמַה־פְּרִיָּם? אַשְׁכְּלוֹת מְרוֹרוֹת!
וַנְּקַוֶּה כָּכָה יָמִים עַל שָׁנָה
נְקַוֶּה לַקַּיִץ — וַתָּקִץ רוּחֵנוּ
וַנְּיַחֵל לַקָּצִיר — וַתִּקְצַר נַפְשֵׁנוּ
ד׳ אֱלֹהִים! עַד מָתַי? עַד אָנָה?

עֵת לְחֶנְנָהּ! — נְטֵה הַשָּׁמַיִם
וּרְאֵה אֱלֹהִים, גָּבְרוּ הַמָּיִם,
וּרְאֵה עַמְּךָ כְּעָלֶה נוֹבֶלֶת,
וְתִתֵּן בְּעַמְּךָ: תְּחִי חֲרָבָה!
וְתוֹצִיא מֵאַשְׁפָּתְךָ שֶׁמֶשׁ נְדָבָה,
אוֹרָה לַיְּהוּדִים, אוֹרָה וְתוֹחֶלֶת!! —

אַךְ זִכְרוֹן אַרְצֵנוּ — מְאֶרֶץ־הָאָבוֹת ,
בְּקֶרֶב וָלֵב חוֹצֵב לֶהָבוֹת
וְאֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַד קֵץ הַיָּמִים .
לוּ גַם מִמָּגוֹר עַצְמוֹתֵנוּ יְרֻחֲפוּ ,
וְעַמּוּדֵי תִקְוֹתֵינוּ לוּ גַם יְרוֹפָפוּ ;
זִכְרוֹן אַרְצֵנוּ חַי עַד עוֹלָמִים !

לְעֵינֵינוּ אַרְצֵנוּ כְּמוֹ־חַי נִצָּבֶת ,
מַיִם רַבִּים לֹא יְכַבּוּ הַשַּׁלְהֶבֶת
אֵשׁ קֹדֶשׁ תּוּקַד תְּהוֹם־רַבָּה !
הַתִּקְוָה לֹא תִרְפֶּה עַד מְהֵרָה ,
הַצָּרוֹת הָהֵמָּה זֶפֶת עַל תַּבְעֵרָה ,
יָפִיחוּ לְשׁוֹן־אֵשׁ יִתְעַל הַלֶּהָבָה —

בְּפִזְרוּ לְפִי שְׁאוֹל שָׁמָּה עַצְמוֹת ,
אַחֵינוּ הֵם יְשֵׁנֵי־הָאֲדָמוֹת ,
שָׁם פֶּתַח תִּקְוָה , שָׁם עֵדֶן שָׁמַיִם ,
אֲדוֹן הָאֲדוֹנִים , אַתָּה אוֹר מוֹפִיעַ ,
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל , מִגְּוָרָב וּמוֹשִׁיעַ !
הָשֵׁב לָנוּ אַרְצֵנוּ , הָשֵׁב יְרוּשָׁלַיִם !

הַגַּן עָלֶיהָ וְתִפְרַח כְּשׁוֹשַׁנָּה ,
כְּאֶרֶץ זְרוּעָה תִּפְרַח כְּמוֹ גַנָּה ,

יחזיונות בַּלֵּיל
יְשׁוּקוּ

רָם עַל רָמִים,
מִתְהוֹלֵל,
מִתְהוֹלֵל
עַד עוֹלָמִים! —

פֹּארוֹת,
...רוֹת!

...יָתוֹת
...לֵימָה, ...
...חוֹת דְּבוֹרִים מִקִּנָּם
מַעְגְּלוֹתֵכֶם יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן ...
תִּפְרַח צִיּוֹן כִּימֵי קֶדֶם קַדְמָתָהּ!

• • • • • • •

...עַת שֶׁמֶשׁ אָבִיב קְדֹשָׁה וּצְרוּפָה...
תַּצְהִיב שָׁמָּה רָאשֵׁי הַגְּבָעוֹת,
בְּכַנְפֵי־חֶזְיוֹנִי לְמַעְלָה אָעוּפָה,
...עֵת לְחֶנְוָה אֶרְאֶה, אַשְׁקִיפָה,
שׂוּקֵי יַהֲלוֹמוּ, וְלִבִּי סוֹעֵר נוֹרָאוֹת!! —

מחלב כליותיהם [illegible]
נהפכו לדם נהרות־מים ,
ואשת הרשעים שצפנו שמה
הנבוכה בארץ היהיו לקמד
היצמאו לנצח למטר הש׳.

האדמה שמה חרבה
תלמיה נחושה — פרי
ובת יהודה סוערה ... אינ
בדמעות תמוגגנה ... בשמים
ולהפיץ מקרבה ... ים דשאים
...ושנים ודודאים

בת־יהודה ...יה מעינות־מים !
ודמעותיך
אך מי ...צא האכר לפעלו , לעבודתו
ה... יהדו סביבו ילדיו הקטנים —
א... ישא מחרשתו וישדד אדמתו —
ויצוה ד׳ טל־ברכתו
ויתן עיניו בכוסות שושנים ! —

מסביב הטבע תחדש כנשרים —
אדיר התולדה ! — ואיככה ארצנו?
בגשם נדבות תפקוד הררים ,
ישיבו זרועיהם מאה שערים —
ומתינו מתינו יקיצו וירננו !!!

כחזיונות

על במותיך אראה חלל —
גלולים בדמים זרמי־שואה ?
האלה פגריך שמה בצל ,
ויפרשו העורבים לחלק שלל
לזה עצם , ולזה גלגלת ?

ומי אלה העולים כילק
חרבות בכפיהם לזבוח זבח ?
ומי הישישים בשפת הפלג ?
עיניהם ככבים וזקנם כשלג .
יכרעו ברכים , — היכרעו לזבח ?

ומי האמללה שמה מיללת
ואחריה יגודון בעלי פרצים ?
האלה עולליך , אם משכלת
זכו מחלב הורם כחבצלת
שמה באכזריות לסלע מנפצים ?

ומי הבתולות יגודון מחנים ?
שועתן ואנחתן כהמון רעמים ,
האלה הטהורות כעצם השמים
נשחטו כתורים סביב ירושלים
וגויותיהן כתרשיש מתבוססות בדמים ?

מחלב כליותיהם [illegible]
נהפכו לדם נהרות־מים ,
ואלה הגרעינים שצפנו שמה
הנבוכים בארץ היהיו לקמה ?
היצמאו לנצח למטר השמים ?

האדמה שמה חרבה ונשיה
תלמיה נחושה — ברזל רגביה
ובת יהודה סוערה הומיה
בדמעות תמוגגנה עשותה פורחה
ולהציץ מקרבה שפוני זרועיה !

בת־יהודה תתגודד נוראות
ודמעותיה מסביב כמבול־מים
אך מה־יסכנו נהרות דמעות ?
ההמה לזרעונים יתנו תוצאות
אם לא נתך עליהם מטר השמים ?

בזכרי אותך , ציון המבורכה —
כשבלול תמם יהלך לבבי
הנך כעוטיה , קרית־ממלכה
בניך יצאוך — ואת נאנחה
ומתיך בלילות יעטרו משכבי

אֲזְכָּרַת־קֹדֶשׁ

תלמיה רוה נחת גדודה ברביבים תמוגגנה
(תהלים ס״ה)

בַּעֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ רָאשֵׁי הַגְּבָעוֹת,
לִשְׁפּוֹךְ עֲלֵיהֶם חֵן וְתִפְאָרָה,
נַפְשִׁי תִשְׁתַּפֵּךְ לְפַלְגֵי דְמָעוֹת,
וְאֶצְוֹק לַחֲשִׁי בִּשְׂפָתַיִם נָעוֹת,
לְבָרְכֵךְ אַרְצִי, אֲדָמָה מְטֹהָרָה!

פִּסְגּוֹתַיִךְ הֶחֳרֵבוֹת תְּשׁוּבֶנָה לִתְחִיָּה,
מֵאָדָם וְיֶשְׁפֵה לָנוּ יְקָרִים!
מִטְרוֹת שָׁמַיִם יֵרְדוּ תַחְתֶּיהָ,
יִפָּלְחוּ הָאֲדָמָה יַעֲשׂוּהָ פּוֹרִיָּה,
וְיֵחָלְצוּ בְּעֹז מֵתִים מִקְּבָרִים!

שָׁמָּה נִצְפְּנוּ אוֹצְרוֹת מַטְמוֹנִים,
בְּהַרְרֵי־לְבָנוֹן וְכָל סְבִיבוֹתֵיהֶם,
עַתּוּדֵי־עוֹלָם הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים
שָׁמָּה נָפְלוּ – הֵמָּה זַרְעוֹנִים
יְדַשְּׁנוּ אֶרֶץ בְּחֵלֶב־כִּלְיוֹתֵיהֶם!

מחלב

בְּתַצְרוֹת בֵּיתִי אָנֹכִי מִסְתּוֹפֵף ,
וְאֶל הֲדָרִים אֶשָּׂא עֵינָיִם ,
אָנֹכִי מִשְׁתָּאֶה — וְאַתָּה מְעוֹפֵף
וּמְעוֹפֵף וּמְזַמֵּר , תַּחַת הַשָּׁמָיִם.—

חַיֶּיךָ בִּרְגָּעִים , עוֹף־שָׁמַיִם !
וּרְגָעִים חַיֶּיךָ בְּאֶפֶס־דָּמִים !
רוּחַ אַפֶּיךָ , רִנָּה וְחַיִּים ,
וְחַיִּים וְרִנָּה יִהְיוּ תְּמִים ! —

וּבְעֵת פְּקֻדָּתְךָ , בַּלְּבָנוֹן שָׁמָּה
תַּהֲלוֹם וְתָשִׁיר — וְתָשִׁיר בְּפֶגַע ,
וּתְזַמֵּר בְּכֹחַ־וְתָשִׁיר דְּמָמָה ,
וְחַיִּים וְרִנָּה — אָסְפוּ כְּרֶגַע !

אַחַת בִּרְצוֹנִי וְזֹאת אַוָּתִי ,
לְדַמּוֹת בְּמוֹתִי אֵלֶיךָ צִפּוֹרִי !
וְאָז בְּבוֹא עֵת פְּקֻדָּתִי ,
יִדְעַךְ כְּרֶגַע בְּכִנּוֹרִי — אוֹרִי !

אָנֹכִי בְּעוֹדִי כְּמוֹ צִפּוֹרִי ,
וֶאֱהִי כֵן גַּם בִּפְקֻדָּתִי ,
אָנֹכִי בַּחַיִּים אוֹרִי — מִזְמוֹרִי ,
וּתְהִי כְּמוֹהוּ שִׁירָתִי — מִתָּתִי ! — —

הַסַּעַר הוֹמֶה יְרַנֵּן הַגֶּבַע,
וּמַעְיָנוֹת בִּרְנָנוֹת יִשְׂאוּ גַלֵּיהֶם;
דְּרוֹר! דְּרוֹר! תְּרַנֵּן הַטֶּבַע
וּדְרוֹר! דְּרוֹר! — לְבָבִי אַחֲרֵיהֶם —

כָּךְ אֲקַנֵּא, דְּרוֹר בַּשָּׁמַיִם,
מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם אוֹתְךָ אָהַבְתִּי;
מִי יִתְּנֵנִי שְׁתֵּי כְנָפַיִם
בְּרֹאשׁ הַלְּבָנוֹן, אִתְּךָ יָשַׁבְתִּי!

דְּרוֹר אַתָּה — וּבֵיתִי בּוֹרִי,
הַדֶּרֶךְ צְלַח — וְאַחֲרִיתִי מָנוֹן —
לֹא אֵיפֹה, בְּעֵטִי וּבְכִנּוֹרִי
אָעוּפָה וְאֶשְׁכּוֹנָה בְּרֹאשׁ הַלְּבָנוֹן!

וּבְרֹאשׁ־הַלְּבָנוֹן יְזַמֵּר כִּנּוֹרִי,
יְזַמֵּר שַׁחַר וִיזַמֵּר עֶרֶב —
מְשׂוֹשׂ חַיַּי, אַתָּה צִפּוֹרִי
וּלְךָ יֶהֱמוּ כְּלָיוֹת וָקֶרֶב!

נְעִים זְמִירוֹת! לְךָ כְנָפָיִם —
וְאָנֹכִי מִתְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ עֲפָרִי —
אַתָּה הַדְּרוֹר — דְּרוֹר בַּשָּׁמַיִם,
וְאָנֹכִי — כָּלָה שְׁאֵרִי וּבְשָׂרִי

בחצרות

קנת ורנת המשורר

מי יתן לי אבר כיונה
(תהלים נ"ה ז')

שוא לכם המקנאים בחיים
שוא לכם רעים וחטאים
אנכי אקנא בעוף השמים
ואקנא בצפור שוכן עפאים

שוכן־עפאים, בעל כנפים
לך יהמו כליות וקרב
פרוש כנפיך, אעופה שמים,
ואזמרה נעימות במוצאי־ערב

במוצאי־ערב תכתר במחשכים
ותרחף שם ממעל אפרוחיה
ומראש־הלבנון תתן מתוקים
וישירו הארזים ויזמרו הדודאים!

ויזמרו ארזים וישירו דרבונות
לשפת־רננות נהפך הסער —
השושנים הקטנים אלפי־לשונות
ומנצח בנגינות יהיה הסער. —

הסער

שָׁמָּה בַּגַּלְגַּל, יְפוֹצֵץ הָרַעַם
יְפָרֵק הָרִים בִּגְאוֹן הֲדָרוֹ –
קוֹלוֹ בַּגַּלְגַּל – הֲתִשְׁמְעוּ הַפַּעַם?
לְאַהֲבָה לְיִרְאָה, יִתֵּן דְּבָרוֹ!

בַּעֲפַר אֶרֶץ תִּתְפַּלֵּשׁ תּוֹלַעַת
וִיצִירֶיהָ הַקְּטַנִּים מַה־נִּפְלָאִים!
לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה תּוֹכַח לָדַעַת
רוֹכֵב־עֲרָבוֹת וּמְחַיֶּה תוֹלָעִים!

הַרְרֵי־אֶלֶף וְגִבְעוֹת־עוֹלָם
לִפְנֵי מְחוֹלְלֵיהֶם יִשְׁתַּחֲווּ בַּחֲרָדָה,
יִתְּנוּ לִרְגָעִים כְּרַעַם קוֹלָם
לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה אַבִּיר הַתּוֹלָדָה!

הֲתַאֲזִינוּ קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה,
הֲמוֹן חוּצוֹת וַהֲמֻלַּת הַחַיִּים?
גַּם הֵם יְלַמְּדוּ לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה
אֲדוֹן הָעוֹלָמִים, אָבִינוּ בַּשָּׁמַיִם!

הַקֶּבֶר הַנּוֹרָא בְּמַעֲבֵה אֲדָמָה,
גַּם הוּא יוֹרֶה יְגַלֶּה אָזְנַיִם,
לְאַהֲבָה אֱלֹהִים – לְאַהֲבָה בִּדְמָמָה
אֲדוֹן הָאֲדוֹנִים, אָבִינוּ בַּשָּׁמַיִם!!! –

וְאֵלֶּה הַנְּשִׂיאִים שָׁמָּה יַעֲלוּ
מַה־יַּטִּיפוּן לְמֵתִים הַחַיִּים ?
לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה אֹזֶן יְגַלּוּ,
אוֹתְךָ אֱלֹהִים, אָבִינוּ בַּשָּׁמַיִם!

בִּמְרוֹמֵי־עָל מָתוּחַ הַקֶּשֶׁת,
וְלוֹ הָרִקְמָה לְהַרְהִיב עֵינָיִם;
גַּם הוּא יוֹרֶה, יִתֵּן אֲרֶשֶׁת
לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה אָבִינוּ בַּשָּׁמַיִם!

וְאַלְפֵי הֶהָרִים שָׁמָּה גְּדוּדִים,
מַה־יַּגִּידוּ לְמֵתִים הַחַיִּים?
לְאַהֲבָה, לְיִרְאָה יוֹרוּ כַּלִּמּוּדִים,
אוֹתְךָ אֱלֹהִים, אָבִינוּ בַּשָּׁמַיִם!

מִפַּאֲתֵי־תֵימָן יְסוֹעֵר הָרוּחַ,
יְקַרְקַר, סְחַרְחַר בִּמְחוֹלַת מַחֲנָיִם,
לְאַהֲבָה אוֹתְךָ, בְּקוֹלוֹ יַצְרִיחַ,
לְאַהֲבָה אֱלֹהִים, אָבִינוּ בַּשָּׁמָיִם!

מִגָּבְהֵי־שְׁחָקִים — מַה־נָּאוָה!
יְרוֹצֵץ הַבָּזָק וְיָפִיץ קַרְנָיִם —
הֲלֹא גַּם הוּא יוֹרֶה לְאַהֲבָה,
לְאַהֲבָה אוֹתְךָ, אָבִינוּ בַּשָּׁמָיִם!

שמה

אַהֲבַת אֱלֹהִים

אהבת עולם אהבתיך

[illegible]

מְקוֹר הָאַהֲבָה , אַתָּה אֱלֹהֵי שָׁמַיִם
כָּל־יְצוּרֵי תֵבֵל יִתְּנוּ בְּקוֹלָם
הוֹד הַשַּׁחַר וִיפִי הָעֲרָבִים
יַגִּידוּן כִּי בְּךָ אַהֲבַת עוֹלָם

שָׁמָּה הַצִּפּוֹר לָעֵינַיִם תַּאֲוָה
יְנַתֵּר וִישׁוֹרֵר בְּצוּף שְׂפָתָיִם
נְעִים קוֹלוֹ יְלַמֵּד לְאַהֲבָה
אוֹתְךָ אֱלֹהִים , אָבִינוּ בַּשָּׁמָיִם

גַּם הַגַּלִּים שָׁמָּה יֶהֱמָיוּן
יְדוֹדוּן יְדוֹדוּן שָׁם בַּמַּיִם
יוֹרוּ לְאַהֲבָה בְּרֶגֶשׁ הֶגְיוֹן
אוֹתְךָ אֱלֹהִים , אָבִינוּ בַּשָּׁמָיִם

שָׁמָּה מִמֶּרְחָק תּוֹעֲפַת הַגֶּבַע
עוֹטָה כַּשַּׂלְמָה אוֹר הָעֲרָבִים
יוֹרֶה לְהַלֵּל בְּיוֹם שֶׁבַע
אוֹתְךָ אֱלֹהִים , אָבִינוּ בַּשָּׁמָיִם

) — (

ואם הרוחות סביב יתיפחו
לנתשם ולהרסם בחרב שנונה.
אלה הפרחים ינועו, ישתוחחו
ישאו קולם ויבקשו תחינה. —

ואם האחד יבא ממרחקים
ויונקף פתאום תרמשו עליהם
שושני אלה יאנחו ממעמקים
ישפכו דמעה — וישיחו צואריהם.

בואה לגני, קורא נעים!
בואה וראית מחזה נחמדה.
פה שושנים פה דודאים
מלאים ענוה ומשתחוים בחרדה. —

אֶל הַקּוֹרֵא !

) — (

פֹּה נָטַעְתִּי גִּנַּת עֲדָנִים
פֹּה פְּרָחִים וְכָל מַעֲדַנִּים .
הֱיוּ עֵדַי , קוֹרְאִים נֶאֱמָנִים ,
נֵרְדָה הַגִּנָּה וְנִרְאֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים . —

לֹא אֲרָזִים , עֵינֵיכֶם צוֹפִיּוֹת .
אֲרָזִים גְּבוֹהִים יַרְקִיעוּ לַשְּׁחָקִים
אֲרָזִים אֵלֶּה הָעוֹמְדִים לְתַלְפִּיּוֹת .
אֲרָזִים יִתְקַלְּסוּ בְּסַעַר וּבְרָקִים .

אֵלֶּה הַגַּאֲיוֹנִים אַדִּירֵי־הַיַּעַר
מַהֵר יִכָּרְתוּ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם .
עֲלֵיהֶם מִתְנַפֵּל הֲמוֹן־הַסַּעַר
יְשַׁבֵּר גְּאוֹנָם וְיַפִּילֵם אַפַּיִם . —

לָכֵן לֹא עֵצִים גַּאֲיוֹנִים
נָטַעְתִּי בְּגַנִּי לְגָאוֹן לְתִפְאֶרֶת .
פְּרָחִים נָטַעְתִּי , פְּרָחִים שׁוֹנִים ,
פְּרָחִים — לֹא יַעַר וְצַמֶּרֶת .

פְּרָחִים נָטַעְתִּי בְּגַנִּי שָׁמָּה .
מְלֵאִים עֲנָוָה בּוֹשֶׁת בִּפְנֵיהֶם .
יְכַסּוּ רֹאשָׁם בְּרֶגֶשׁ וּדְמָמָה
וְדִמְעָה וַעֲנָוָה סָבִיב עֵינֵיהֶם . —

מפתח

)(

קורא נעים !

ראה הנה אנכי נותן לפניך קבוצות שירים שונים, כי חכמים נגלים ומשוררים נשגבים ומפורסמים הפצירו בי להוציאם. באין ספק, קורא נעים, תמצא בהם דבר מה, כי לולא זאת, מה ראו על ככה להעתיר עלי בי אוציאם ? — מה אומר אנכי על השירים האלה, הלא אנכי אביהם ואהבם. ראה קורא יקר, הנה הנם בידיך — לך המשפט.

אעירך נא על זאת קורא נכבד, לדאבון לבבי נוכחתי לדעת כי שגיאות רבות נפלו בתוך שירי, אקוה כי כל [illegible] מהם ירא ויבין כי לא ממני יצאו השגיאות האלה, שגיאות הדפוס המה, ואנשים מה ? אפס [illegible] הכתבי בלוח הטעות, אמנם לא כלם כי [illegible] מספר. אנכי בתקותי, קורא נכבד כי אך אל טהרת השירים תשים לבבך ואחרי השגיאות לא [illegible] עיניך. —

שלח נא ידך, [illegible] הקורא, וקחה מן השירים האלה שנים שלשה [illegible] והיה אם יטעמו לחכך — משכרתי שלמה.

לעמבערג יום התשע עשר לירח זיו שנת תרכח

נתן נטע סאמועלי

שִׁמְעַת קַרְנַיִם [illegible] ,
אַחֲרֵי בְלֹתָהּ עֶדְנָה לָהּ הָיְתָה ,

כְּחוֹל מֵאַפְרָן [illegible]
[illegible]
מֵעֶפְרָה הִתְנַעֲרָה [illegible]
[illegible]
וְקָנֵי הוֹדָהּ [illegible]
[illegible]
כִּבְנֵי רֶשֶׁף [illegible] —
[illegible]

הַבֹּקֶר אוֹר [illegible]
[illegible]
עַל שְׂדֵה תְרוּמוֹת [illegible]
[illegible]
עַל כִּנּוֹר וָנֵבֶל [illegible] ,
[illegible]
יִשְׂמְחוּ וְיַעַלְסוּ [illegible]
[illegible]

גַּם עָלֶיךָ יְדִידִי [illegible]
[illegible]
הוּצַק רוּחַ חֵן [illegible]
[illegible]
עֵט סוֹפֵר [illegible]
[illegible]
בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל , [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

אל [illegible]

בלה מקן השושנה בחולשה,
נפשה תאבל רוחה נשברת
מלאו ימיה בנפקה הזרה.
בא קצה — סוף [illegible]

חדתה הגיעה לשאול אחריה,
עבר קראה ברנה ובשיר,
שמשה באה, השבח לקבר.
מתה בעצמה, חברה בשירה.

ועוד מעט ויקברו מתות,
ועוד יוסף בני השעפים.
אברתו תנורין-מתומה עקנים
אל-ארצה הבאה שוב [illegible]

גן שמש עבריות, הורדה מגבורה
את בניה בעמים מפזרים,
גרים זרים בארצות זרים.
שבנה לעפר, [illegible] הורדה.

חשך יכסה לילה שמחה,
מתאום השמש עניה תבקע,

שמעת

Leichtigkeit des Ausdruckes, wie die Wahrheit und Tiefe des Gefühles, welches die meisten dieser Gedichte durchweht, absprechen können; und es wird sich daher meines Erachtens, dieses Werkchen, mit gutem Fug und Recht den bessern Leistungen der Neuzeit auf diesem Felde anreihen, dem Verfasser aber ein Sporn sein, sein schönes Talent durch fleißige Studien zu vervollkommnen, um immer Gediegeneres zu Tage zu fördern.

Lemberg am 17. Juni 1868.

M. Wolf.

Vorwort des Herausgebers.

Die Liebe zu der alten, heiligen Sprache unsrer Väter, deren Förderung und Verbreitung die Haupttriebfeder zur Herausgabe verschiedener Werke bei mir bildet, veranlaßte mich auch gegenwärtige Gedichte meines jungen Freundes in die Öffentlichkeit zu bringen, und ich hoffe mir auch dadurch den Dank der Freunde der hebräischen Literatur zu erwerben. Denn trotz so mancher Gebrechen, welche diesen Gedichten, wie allen menschlichen Werken anhangen dürften, wird man ihnen doch nicht den poetischen Schwung, die Originalität der Diktion, Gewandheit und

Samuely, Nathan Nata

כנף רננים

כולל קבוצות שירים שונים

בשפתנו הקדושה

מאת

נתן נטע סאמועלי

יצאו לאור פה לבוב שנת תרכ״ח
על ידי מיכל וואלף

Lyrische Klänge

Original-Poesien und Übersetzungen

von

Nathan Samueli.

Herausgegeben von

Michael Wolf.

Lemberg, 1868.

Gedruckt bei S. L. Kugel Lewin et Comp.

Meine Qual und meine Klagen
Hab' ich in dies Buch gegossen,
Und wenn du es aufgeschlagen,
Hat sich dir mein Herz erschlossen.

Heine.

מצוקתי, דאגותי, ענשי ואשמתי
יצקתי פנימה בקרב מכתבי
אם תפתח דלתי־ספרתי
ופתחת וראית — חדרי לבבי.